

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
2019-YL-070

CERÎDE-İ ASKERİYYE GAZETESİ'NİN TASNÎFİ
(1864-1870)

HAZIRLAYAN
Ali Emre YERDOĞAN

TEZ DANIŞMANI
Dr. Öğr. Üyesi Ayten CAN

AYDIN- 2019

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
AYDIN

Tarih Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ali Emre YERDOĞAN tarafından hazırlanan “Cerîde-i Askeriyye Gazetesi’nin Tasnîfi (1864-1870)” başlıklı tez, 21.06.2019 tarihinde yapılan savunma sonucunda aşağıda isimleri bulunan jüri üyelerince kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı Soyadı	Kurumu	İmzası
Başkan: Dr. Öğr. Üyesi Ayten CAN	Adnan Menderes Üniversitesi	
Üye : Prof. Dr. Mehmet DEMİRYÜREK	Hitit Üniversitesi	
Üye : Doç. Dr. Dilşen İNCE ERDOĞAN	Adnan Menderes Üniversitesi	

Jüri üyeleri tarafından kabul edilen bu Yüksek Lisans tezi, Enstitü Yönetim KurulununSayılı kararıylatarihinde onaylanmıştır.

Doç. Dr. Ahmet Can BAKKALCI
Enstitü Müdürü V.

T.C
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
AYDIN

Bu tezde sunulan tüm bilgi ve sonuçların, bilimsel yöntemlerle tarafımdan elde edildiğini, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kuralların gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

.../.../2019

Ali Emre YERDOĞAN

ÖZET

CERÎDE-İ ASKERİYYE GAZETESİ'NİN TASNÎFİ (1864-1870)

Ali Emre YERDOĞAN

Yüksek Lisans Tezi, Tarih Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Ayten CAN

2019, XXVI + 298 sayfa

Osmanlı Devleti'nde Tanzîmât Dönemi'nde yayın hayatına başlayan gazetelerden biri de Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'dir. İlk olarak Sultan Abdülmecid döneminde 1859 tarihinde askerî haberleri içeren bir gazetenin çıkarılması düşünülmüş fakat bu gazete Sultan Abdülaziz'in saltanatının ilk yıllarında 16 Ocak 1864 tarihinde yayın hayatına başlayabilmiştir. Mekteb-i Harbiye Matbaasında haftada bir cumartesi günleri dört sayfa halinde neşredilen Cerîde-i Askeriyye Gazetesi, Osmanlı kara ordusu ve donanması ile ilgili çeşitli haber ve yazılardan oluşmaktadır. Yerli ve yabancı gazetelerde görülen çeşitli sosyal içerikli haberler de yayımlanmıştır. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi 16 Ocak 1864'ten 15 Kasım 1922 tarihine kadar bazı aksamalara rağmen 58 yıl boyunca yayın hayatını devam ettirmiştir. Günümüzde ise Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin devamı niteliğinde Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından altı ayda bir Silahlı Kuvvetler Dergisi çıkarılmaktadır.

Çalışmamızda ilk olarak matbaanın Osmanlı Devleti'ne girişi, Türkler tarafından kullanılmaya başlanması ile ilk gazetelerin ortaya çıkışından bahsedilmiştir. Başbakanlık Osmanlı Arşivindeki belgelerden de yararlanarak Cerîde-i Askeriyye Gazetesi hakkında detaylı bilgilere yer vermeye çalışılmıştır. Son bölümde ise Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin ilk 322 sayısındaki haberler içerik bakımından konularına göre tasnîf edilerek dokuz ana başlık altında ele alınmıştır. Hazırladığımız bu çalışma ile Osmanlı askerî basın tarihi araştırmalarına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Cerîde-i Askeriyye, Basın Tarihi, Gazete, Tanzîmât Dönemi, Ordu

ABSTRACT

CLASSIFICATION OF THE CERIDE-I ASKERIYYE NEWSPAPER (1864-1870)

Ali Emre YERDOĞAN

Master's Thesis, Department of History

Thesis Supervisor: Faculty Member Dr. Ayten CAN

2019, XXVI + 298 pages

Cerîde-i Askeriyye Newspaper is one of the newspapers that its broadcasting life in the Ottoman Empire during the Tanzîmât Reform Era. First, in the period of Sultan Abdülmecid, in 1859, publishing a newspaper containing military news was considered, however, this newspaper was able to begin its broadcasting life on January 16, 1864 in the early years of Sultan Abdülaziz's reign. Cerîde-i Askeriyye Newspaper, published one day a week on Saturdays as four pages at Mekteb-i Harbiye printing press, consists of various news and articles about Ottoman army and navy. The various news with social content seen in local and foreign newspapers was also published. Cerîde-i Askeriyye Newspaper continued its broadcast life for 58 years despite some disruptions from January 16, 1864 to November 15, 1922. Nowadays, the Journal of Armed Forces is being issued by the Turkish Armed Forces every six months as a continuation of the Cerîde-i Askeriyye Newspaper.

In our study, firstly, the introduction of the printing press to the Ottoman Empire, and the emergence of the first newspapers by the usage of it by the Turks were mentioned. Taking advantage of the documents in the Ottoman Archives of the Prime Ministry, detailed information about Cerîde-i Askeriyye Newspaper was tried to be included. In the last section, the news in the first 322 issue of Cerîde-i Askeriyye Newspaper were classified according to their topics in terms of content and discussed under nine main headings. With this study we prepared, to provide a contribution to the research of the Ottoman military press history was aimed.

KEY WORDS: Cerîde-i Askeriyye, Press History, Newspaper, Tanzimat Reform Era, Army

ÖNSÖZ

Sultan Abdülaziz döneminde 16 Ocak 1864'te neşredilmeye başlayan Cerîde-i Askeriyye Gazetesi, Türk basın tarihinde yayınlanmış ilk ve uzun süreli askerî bir gazete olması bakımından önemli bir yere sahiptir. 1831 yılında resmi olarak yayınlanan Tâkvîm-i Vakayî, haftalık olarak çıkarılmak istenmişse de neredeyse hiçbir zaman haftada bir yayınlanamamıştır. Lakin Cerîde-i Askeriyye ise ilk sayısından itibaren muntazaman yayınlanabilmiştir. Maalesef Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin tüm sayıları eksiksiz olarak günümüze ulaşamamıştır. Cerîde-i Askeriyye'nin İstanbul Atatürk Kitaplığı, Ankara Millî Kütüphane, Erzurum Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Seyfettin Özege Bölümü'nde nüshaları bulunmaktadır. En fazla sayıları ise Ankara'da Türk Tarih Kurumu Kütüphanesinde mevcuttur. Bizde, çalışmamızda Türk Tarih Kurumu Kütüphanesinde ve Ankara Millî Kütüphanede bulunan sayılardan istifade ettik. Ayrıca ne Türk Tarih Kurumu Kütüphanesinde ne de Millî Kütüphanede mevcut olmayan bazı nüshaları sayın danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Aytan Can'ın kişisel kütüphanesinden temin ederek inceledik.

Tezimin giriş bölümünde, asıl konumuzu teşkil eden Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'ne bir girizgâh yapabilmek amacıyla, Osmanlı Devleti'ndeki matbaa faaliyetlerinden, 1727 yılında İbrahim Müteferrika tarafından kurulan ilk Türk matbaasından ve gazetelerin ortaya çıkışından kısaca bahsetmeyi uygun gördük. Birinci bölümde ise Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'ni şeklen ve içerik bakımından tanıtıp, Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde konumuz ile ilgili yer alan belgelerden de faydalanarak gazetenin yazar kadrosunu tespit etmeye çalıştık. Tezimin asıl bölümü olan ikinci bölümde, Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin ilk 322 sayısı incelenerek tasnîfi oluşturulmuştur. Tasnîfin daha anlaşılır olması amacıyla ilk 322 sayıda yer alan haberleri Askerlik, Denizcilik, Eğitim, Kültür, Nişan, Pâdişah ve Hânedân, Sosyal Hayat, Uluslararası Haberler ile Yönetim olarak dokuz ana başlık altında ele aldık.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gerek bu konuda çalışmamı sağlayan, gerekse yazım sürecinde bana yol gösterip desteklerini esirgemeyen kıymetli hocam Dr. Öğr. Üyesi Aytan CAN'a teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca eğitim hayatım boyunca maddî ve manevî desteklerini esirgemeyen sevgili annem Fatma YERDOĞAN ve babam İsmail YERDOĞAN'a, değerli fikirleriyle tezimin her aşamasında destek olan Merve DERYA ve Bünyamin GEZEN'e sonsuz teşekkür ederim. (Bu Tez Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi Tarafından FEF-18015 Proje Numarasıyla Desteklenmiştir.)

Ali Emre YERDOĞAN

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY SAYFASI.....	iii
BİLİMSEL ETİK BİLDİRİM SAYFASI.....	v
ÖZET	vii
ABSTRACT	ix
ÖNSÖZ.....	xi
TABLolar DİZİNİ.....	xix
EKLER DİZİNİ	xxiii
KISALTMALAR DİZİNİ	xxv
GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM	7
1. CERÂDE-İ ASKERİYYE GAZETESİ	7
1.1. CERÂDE-İ ASKERİYYE GAZETESİ'NİN ŞEKİL VE İÇERİK BAKIMINDAN TANITIMI	7
2. BÖLÜM	16
2. CERÂDE-İ ASKERİYYE GAZETESİ'NİN İLK 322 SAYISININ TASNİFİ.....	16
2.1. PADİŞAH VE HÂNE DÂN.....	16
2.1.1. Sultan Abdülaziz'in Avrupa Seyahati.....	16
2.1.2. Cülûs Yıldönümü.....	21
2.1.3. Şehzadeler.....	22
2.1.4. Vâlide Sultan.....	24
2.1.5. Pâdişah ve Hânedân İle İlgili Diğer Haberler.....	25
2.2. ASKERLİK	30
2.2.1. Tercihât (Atamalar).....	30
2.2.2. Mükâfât (Ödüllendirme).....	36
2.2.3. Kur'a-i Askeriye	42
2.2.4. Talim ve Manevralar.....	47

2.2.5. Tamir ve İnşa.....	50
2.2.6. Gönüllü Olarak Askere Kaydolanlar	52
2.2.7. Girit Gaillesi	54
2.2.8. Mücâzât (Cezalandırma)	55
2.2.8.1. Firar	55
2.2.8.2. Hırsızlık.....	58
2.2.8.3. Darp.....	60
2.2.8.4. Kanunlara ve Nizama Aykırı Hareket.....	62
2.2.8.5. Sarhoşluk ve İçki İçme	64
2.2.8.6. Yaralama	65
2.2.8.7. Adaba Aykırı Hareket	66
2.2.8.8. Silah Çekme ve Teşhir-i Silah.....	67
2.2.8.9. Muhill-i Nâmûs	68
2.2.8.10. İtaatsizlik	69
2.2.8.11. Küfür Etme	70
2.2.8.12. Öldürme.....	70
2.2.8.13. İtâle-i Lisân.....	71
2.2.8.14. İzin Süresini Aşma	71
2.2.8.15. İnsaniyete Aykırı Davranma	71
2.2.8.16. Müttehim ve Hapisten Adam Kaçtırmak.....	72
2.2.8.17. Edep Dışı Davranış.....	72
2.2.8.18. Rüşvet ve İrtikâb	73
2.2.8.19. Dolandırıcılık.....	73
2.2.8.20. Fi'l-i Şenî.....	74
2.2.8.21. Tartışma ve Kavga.....	74
2.2.8.22. İzinsiz Olarak Evlenme	75
2.2.8.23. Firar Edip Pişman Olarak Geri Dönme	75

2.2.8.24. İftira	75
2.2.8.25. Kumarbazlık	76
2.2.8.26. Zimmetine Para Geçirmek	76
2.2.8.27. Sahtekarlık	76
2.2.8.28. Hilaf-ı Şer'i Nâmûs.....	77
2.2.8.29. Vazifesi Haricinde İşte Bulunma.....	77
2.2.8.30. Nöbet ve Görev Yerini Terk Etme.....	77
2.2.8.31. Fişegini Satma	78
2.2.8.32. Uygunsuz Hareket	78
2.2.8.33. Evli Olduğu Halde Tekrar Evlenme	78
2.2.8.34. Zamparalık.....	78
2.2.8.35. Fahişehaneye Gitme.....	79
2.2.8.36. Mücâzât (Cezalandırma) İle İlgili Diğer Haberler.....	79
2.2.9. Askerlik İle İlgili Diğer Haberler.....	83
2.3. DENİZCİLİK	105
2.3.1. Tevcîhât (Atamalar).....	105
2.3.2. Mükâfât (Ödüllendirme).....	107
2.3.3. Mücâzât (Cezalandırma).....	108
2.3.4. Tersaneler, Gemiler ve Denizcilik İle İlgili Diğer Haberler	109
2.4. YÖNETİM.....	117
2.4.1. Tevcîhât (Atamalar).....	117
2.4.2. Yönetim İle İlgili Diğer Haberler	120
2.5. EĞİTİM	138
2.6. KÜLTÜR.....	147
2.6.1. Cerîde-i Askeriyye.....	147
2.6.2. Kitap İlanları	149
2.6.3. Yeni Çıkan Gazeteler.....	155

2.6.4. Şiir	157
2.6.5. Kültür İle İlgili Diğer Yazılar.....	159
2.7. NİŞAN.....	161
2.8. SOSYAL HAYAT	168
2.8.1. Bayram Kutlamaları	168
2.8.2. Eşkıyalık.....	170
2.8.3. Kandil Kutlamaları	172
2.8.4. Kıyafet.....	174
2.8.5. Muhacir	175
2.8.6. Sağlık.....	176
2.8.7. Surre-i Hümayun	178
2.8.8. Yangın	179
2.8.9. Sosyal Hayat İle İlgili Diğer Haberler.....	181
2.9. ULUSLARARASI HABERLER	204
2.9.1. Almanya	204
2.9.2. Amerika	212
2.9.3. Avusturya	217
2.9.4. Belçika.....	222
2.9.5. Çin	222
2.9.6. Danimarka	224
2.9.7. Fransa	225
2.9.8. Hindistan	241
2.9.9. İngiltere	242
2.9.10. İspanya.....	251
2.9.11. İtalya.....	253
2.9.12. Japonya.....	255
2.9.13. Portekiz.....	256

2.9.14. Rusya	257
2.9.15. Yunanistan	260
2.9.16. Uluslararası Haberler İle İlgili Diğer Haberler	262
3. TARTIŞMA VE SONUÇ	276
4. KAYNAKLAR	278
5. EKLER	283
ÖZGEÇMİŞ	297

TABLolar DİZİNİ

Tablo 2.1. Pâdişahın Babialî'ye Teşrifinde Okunacak Olan Mazbatanın Bulunduğu Sayılar	28
Tablo 2.2. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Tevcîhât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar.....	30
Tablo 2.3. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Mükâfât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar	36
Tablo 2.4. Firar Suçunun Bulunduğu Sayılar	56
Tablo 2.5. Hırsızlık Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	58
Tablo 2.6. Darp Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	61
Tablo 2.7. Kanunlara ve Nizama Aykırı Hareket Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	62
Tablo 2.8. Sarhoşluk ve İçki İçme Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	64
Tablo 2.9. Yaralama Suçunun Bulunduğu Sayılar	65
Tablo 2.10. Görev Adaba Aykırı Hareket Suçunun Bulunduğu Sayılar	66
Tablo 2.11. Silah Çekme ve Teşhir-i Silah Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	68
Tablo 2.12. Muhill-i Nâmûs Suçunun Bulunduğu Sayılar	69
Tablo 2.13. İtaatsizlik Suçunun Bulunduğu Sayılar	69
Tablo 2.14. Küfür Etme Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	70
Tablo 2.15. Öldürme Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	70
Tablo 2.16. İtâle-i Lisân Suçunun Bulunduğu Sayılar	71
Tablo 2.17. İzin Süresini Aşma Suçunun Bulunduğu Sayılar	71
Tablo 2.18. İnsaniyete Aykırı Davranma Suçunun Bulunduğu Sayılar	72
Tablo 2.19. Müttehim ve Hapisten Adam Kaçırma Suçunun Bulunduğu Sayılar	72
Tablo 2.20. Edep Dışı Davranış Suçunun Bulunduğu Sayılar	73
Tablo 2.21. Rüşvet Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	73
Tablo 2.22. Dolandırıcılık Suçunun Bulunduğu Sayılar	73
Tablo 2.23. Fi'l-i Şenî Suçunun Bulunduğu Sayılar	74
Tablo 2.24. Tartışma ve Kavga Alan Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	74
Tablo 2.25. İzinsiz Olarak Evlenme Suçunun Bulunduğu Sayılar	75

Tablo 2.26. Firar Edip Pişman Olarak Geri Dönme Suçunun Bulunduğu Sayılar.	75
Tablo 2.27. İftira Suçunun Bulunduğu Sayılar	76
Tablo 2.28. Kumarbazlık Suçunun Bulunduğu Sayılar	76
Tablo 2.29. Zimmetine Para Geçirme Suçunun Bulunduğu Sayılar	76
Tablo 2.30. Sahtekarlık Suçunun Bulunduğu Sayılar	77
Tablo 2.31. Hilaf-ı Şer’i Nâmûs Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	77
Tablo 2.32. Vazifesi Haricinde Bir İşte Bulunma Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	77
Tablo 2.33. Görev Yerini Terk Etme Suçunun Bulunduğu Sayılar	77
Tablo 2.34. Fişegini Satma Suçunun Bulunduğu Sayılar	78
Tablo 2.35. Uygunsuz Hareket Suçunun Bulunduğu Sayılar	78
Tablo 2.36. Evli Olduğu Halde Tekrar Evlenme Suçunun Bulunduğu Sayılar	78
Tablo 2.37. Zamparalıkta Gezme Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	79
Tablo 2.38. Fahişehaneye Gitme Suçunun Bulunduğu Sayılar.....	79
Tablo 2.39. Devletin Daimî Asker Bulundurması İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar ...	83
Tablo 2.40. Erkan-ı Harbiye Nizamnamesi’nin Bulunduğu Sayılar	83
Tablo 2.41. Kapu Kethüdalığı İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar	85
Tablo 2.42. Çiftliklere Hayvan Yardımı İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.	89
Tablo 2.43. Hıfzû’s-sıhha-i Askeriye İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar	90
Tablo 2.44. Dakayık-ı Harbiye Tefrikalarının Bulunduğu Sayılar	93
Tablo 2.45. Üniformalar ve Fiyatları İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.....	97
Tablo 2.46. Bedelat-ı Öşriyye İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.	98
Tablo 2.47. Donanmaya Ait Tevcîhât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar.....	106
Tablo 2.48. Donanmaya Ait Cezalandırma Haberlerinin Bulunduğu Sayılar.	108
Tablo 2.49. Osmanlı Donanması İle İlgili Çeşitli Haberlerin Bulunduğu Sayılar	111
Tablo 2.50. Yönetime Dair Tevcîhât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar	117
Tablo 2.51. Tuna Vilayeti’nde Görevlendirecek Memurlar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.....	121
Tablo 2.52. Maliye Nezareti’nden Babıaliye Takdim Olunan Yazının Bulunduğu Sayılar	122

Tablo 2.53. Divan-ı Muhasebat'ın maliye ve muhakeme dairelerine taksimiyle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.....	123
Tablo 2.54. Bosna Vilayeti'ne Tayin Olunacak Memurlar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar	123
Tablo 2.55. Ümerâ ve Zabitân Mütেকaidini Eytamına Tahsis Kılınacak Maaşlar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.....	125
Tablo 2.56. Şirket-i Serraciye-i Osmaniye İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar	129
Tablo 2.57. Resmi ve Gayri Resmi Günlerde Kullanılacak Başlıklar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar	129
Tablo 2.58. Halep Vilayeti İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.....	130
Tablo 2.59. Bayezid Sancağı İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar	130
Tablo 2.60. İstanbul'da Kurulacak Olan On Dört Daire-i Belediye İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar	133
Tablo 2.61. Memurin-i Muhakeme İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.....	134
Tablo 2.62. 1285 Sene-i Maliyesi İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.....	136
Tablo 2.63. Mehakim Nizamiyesi İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.....	138
Tablo 2.64. Askerlik İle İlgili Kitapların İlanının Bulunduğu Sayılar	150
Tablo 2.65. Mekteb-i Harbiye Matbaasında Basılan Kitapların İlanının Bulunduğu Sayılar	152
Tablo 2.66. Teshil'ül-Hesap İsimli Bir Risale İlanının Bulunduğu Sayılar	152
Tablo 2.67. Emsile-i Türkiyye İsimli Kitabın İlanının Bulunduğu Sayılar.....	153
Tablo 2.68. Zübdet'ül-Lügat İsimli Kitabın İlanının Bulunduğu Sayılar.....	153
Tablo 2.69. Posta İşleri İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar	160
Tablo 2.70. Mektup Pulları İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar	160
Tablo 2.71. Seyahatname-i Bahr-i Muhit Tefrikalarının Bulunduğu Sayılar.....	161
Tablo 2.72. Yangında Zarar Görenlere Yapılan Yardımlar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar	180
Tablo 2.73. Tarik Nizamnamesi'nin Bulunduğu Sayılar.....	192
Tablo 2.74. Demiryollarının Usul-ı Zabıtasına Dair Nizamname'nin Bulunduğu Sayılar .	193
Tablo 2.75. Dârüşşafaka'ya Yapılan Yardımlar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar	198

Tablo 2.76. Medeniyet ve Bedeviyet İsimli Makalenin Bulunduğu Sayılar.....	202
Tablo 2.77. Avusturya ve Prusya Arasındaki Muharebe İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	207
Tablo 2.78. Kuzey ve Güney Amerikalılar Arasındaki Muharebe İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	213
Tablo 2.79. Amerika Orduları İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	214
Tablo 2.80. Alabama Meselesi İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	215
Tablo 2.81. Avusturya Askerî Gazetesindeki Girit İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	219
Tablo 2.82. Avusturya ve Prusya Orduları İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	219
Tablo 2.83. Fransa'nın Asker Alma Hususu İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	227
Tablo 2.84. Paris'teki Sergi İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	230
Tablo 2.85. İngiliz ve Fransız Bankaları İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	232
Tablo 2.86. İngiltere'dek Bir Cemiyet İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	245
Tablo 2.87. Fen-i Harb İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	251
Tablo 2.88. Japonya'nun Durumu İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	255
Tablo 2.89. Yunanistan'ın Mavi Kitabı İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	260
Tablo 2.90. Paris'te Yapılan Kongre İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.....	261
Tablo 2.91. Avrupa Asker Zabitlerinden Birinin Oğluna Verdiği Nasihat Tefrikalarının Bulunduğu Sayılar.....	262
Tablo 2.92. Şalon Mevkiinde Yapılan Manevralar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar ..	264
Tablo 2.93. Kur'a-i Askeriye İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.....	265
Tablo 2.94. Sefer-i Habeş İsimli Makalenin Bulunduğu Sayılar.....	267
Tablo 2.95. Afrika ve Habeşistan İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.....	271
Tablo 2.96. Askerî Hastaneler İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.....	273

EKLER DİZİNİ

- Ek 1. Ek-1 Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin İlk 322 Sayısının Yayınlanma Tarihleri 282
- Ek 2. Askerî Olayları İçeren Bir Gazetenin Çıkarılması İle İlgili H.18 Rebiü'l-evvel 1276 (M.15 Ekim 1859) Tarihli İlk Belge..... 290
- Ek 3. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin Haftada Bir Yayınlamasının Maarif-İ Umumi Nezareti'nce Münasip Görüldüğü İle İlgili H. 27 Zi'l-ka'de 1280 (4 Mayıs 1864) Tarihli Bir Belge 291
- Ek 4. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin H.7 Şabân 1280 (M.16 Ocak 1864) Tarihli İlk Sayısının Birinci Sayfası..... 292
- Ek 5. Cerîde-i Askeriyye Gazetesin'in Üç Sütun Halinde Yayınlanmaya Başladığı H.11 Safer 1281 (M.16 Temmuz 1864) Tarihli 27. Sayısının İlk Sayfası 293
- Ek 6. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin İlk Şekil Değişikliğine Gittiği H.2 Muharrem 1287 (3 Nisan 1870) Tarihli 323. Sayısının İlk Sayfası 294
- Ek 7. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin H.13 Muharrem 1298 (M.16 Aralık 1880) Tarihli 1369. Sayısında Tekrar Numaralandırılarak 1. Sayıdan Yayınlandığı Sayının İlk Sayfası..... 295
- Ek 8. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin R.15 Teşrîn-i sâni 1338 (M.15 Kasım 1922) Tarihli Elimizde Bulunan Son Sayısı 296

KISALTMALAR DİZİNİ

A.} MKT. MHM.	: Sadâret Mektubî Mühimme Kalemi Evrakı
A.} MKT. NZD.	: Sadâret Mektubî Kalemi Nezâret ve Devâir Evrakı
A.} MKT. UM.	: Sadâret Mektubî Kalemi Umum Vilayât Evrakı
BEO	: Bâb-1 Âlî Evrak Odası
Bkz.	: Bakınız
BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
Çev.	: Çeviren
DH. MKT.	: Dahiliye Nezâreti Mektubî Kalemi
Ed.	: Editör
H.	: Hicrî
HR. TH.	: Hariciye Nezâreti Mektubî Kalemi Belgeleri
İ. DH.	: İrade Dâhiliye Evrakı
İ. HB.	: İrade Harbiye Evrakı
İ. TAL.	: İrade Taltifât Evrakı
M.	: Mîlâdî
MF. MKT.	: Maarif Nezareti Mektubî Kalemi
R.	: Rumî
s.	: Sayfa

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'ndeki matbaa faaliyetlerini Sultan II. Bayezid zamanına kadar götürmemiz mümkündür. Sultan II. Bayezid'in pâdişahlığı sırasında Avrupa'daki engizisyon zulmünden kaçarak Osmanlı Devleti'ne sığınan Yahudiler 1492 yılında ilk matbaayı İstanbul'da tesis etmişler ve burada dil ve tarih kitapları ile İbranice dinî kitaplar yayınlamışlardır.¹ David ve Samuel Nahmias kardeşlerin kurduğu bu ilk matbaada ayrıca Yahudi hukuku ile ilgili Ya'kov ben Aşer'in yazmış olduğu *Arbaa Turim* isimli eser basılmıştır². Yine bu dönemde Türkçe, Arapça ve Farsça yayın yapmamak şartıyla, üç matbaa İstanbul'da ve bir matbaa da Selanik'te bulunuyordu³. II. Bayezid ve Yavuz Sultan Selim'in her ne kadar matbaacılıkla uğraşanların idam edilmesine dair bir fermânlarının olduğu söyleniyorsa da bu fermânlara ulaşılammıştır⁴. İstanbul'da kurulan Yahudi matbaalarında, İbrahim Müteferrika'nın ilk Türk matbaasını kurduğu 1727 yılına kadar çeşitli konularda toplam 392 eser basılmıştır⁵.

Osmanlı Devleti'nde matbaayı sadece Yahudiler kullanmamaktaydı. 1565 yılında İstanbul'da, Abkar isimli biri tarafından ilk Ermeni matbaası da kurulmuştu. Abkar, matbaacılığı Venedik'te öğrenmiş ve buradan da gerekli malzemeleri yanında getirerek, Ermeni Patriği Sebasti Mikael'in himayesinde matbaacılık faaliyetine başlamıştı. Fakat Ermeni matbaaları politik faaliyetlere giriştiklerinden dolayı çoğu peyderpey devlet tarafından kapatılmak zorunda kalmıştı⁶.

Ermenilerden sonra da 1627 yılında Rum bir rahip olan Nikodemos Metaksos tarafından İstanbul'da bir Rum matbaası açılmıştı. Matbaa için gereken araç gereçler Londra'dan satın alma yoluyla temin edilmişti. 1627 yılında yayımlanan ilk kitap Museviler aleyhine bir risaleydi⁷.

¹ Binark, İ. (1968). "Türkiyeye Matbaanın Geç Girişinin Sebepleri Üzerine". *Türk Kültürü*, Sayı 65, s. 301-302.

² Meral, Y. (2016). *İbrahim Müteferrika Öncesi İstanbul'da Yahudi Matbuatı (1493-1729)*. İstanbul: Divan Kitap, s. 28.

³ Parmaksızoğlu, A. (1959). *Türk Gazetecilik ve Basın Tarihi*. İstanbul: Dünya Haberler Ajansı Neşriyatı, s. 4.

⁴ Kabacalı A. (1998). *Cumhuriyet Öncesi ve Sonrası Matbaa ve Basın Sanayi*. İstanbul: Cem Ofset, s. 9.

⁵ Ayrıntılı bilgi için bkz. Meral, Y. *Yahudi Matbuatı*. s. 119-228.

⁶ Ersoy, O. (1959). *Türkiye'ye Matbaanın Girişi ve İlk Basılan Eserler*. Ankara: Güven Basımevi, s. 20-21.

⁷ Ertuğ, H.R. (1955) *Basın ve Yayın Tarihi İlk Devirler*. 1. Fasikül, İstanbul: Fakülteler Matbaası, s. 44., Ulusoy Nalcioğlu, B. (2013) *Osmanlı'da Muhalif Basının Doğuşu 1828-1878*. İstanbul: Yeditepe Yayınları, s. 72.

Sultan III. Murad zamanında 1588’de Brantoon ve Orazio Bandini adında iki tüccara yurt dışında Türkçe kitap basımı ve bunları gümrükten muaf tutarak Osmanlı sınırları içerisinde satışına izin veren bir fermân verilmiş ve *Tahriri’l Usulü’l Öklides* 1594’te İstanbul’a getirilmiştir⁸.

Matbaanın Osmanlı Devleti’nde Türkler tarafından kullanılmaya başlanması biraz gecikmeli olmuştur. Bu gecikmenin sebepleri genellikle dinî nedenler olarak gösterilse de Erhan Afyoncu bu gecikmenin ne dinî sebepler ne de hattatların boykotundan kaynaklanmadığını belirterek, nedeni kitap okumadığımızı ifade ederek açıklamıştır⁹. Uğur Gündüz ise bu gecikmenin nedenlerinin toplumsal ve ekonomik yapıdan kaynaklandığına dikkat çekmektedir¹⁰. Osmanlıda matbaanın ve matbaada basılan kitapların yararları hakkında ilk defa bilgi veren 1640’lı yıllarda, I. Süleyman’ın cülûsundan başlayıp IV. Murad’ın saltanatının sonuna kadar olan dönemin tarihini yazan Peçevi İbrahim Efendi olmuştur¹¹.

Matbaanın Türkler tarafından benimsenmesi Lale Devri’nde Sultan III. Ahmed’in saltanatı zamanında olmuştur. Avrupa’yı yakından takip etmek amacıyla Fransa’ya elçi olarak gönderilen Yirmisekiz Mehmed Çelebi ve yanında götürdüğü oğlu Sait Efendi Paris’te matbaalarla yakından ilgilenmiş ve önemini kavramıştır. Sait Efendi İstanbul’a dönünce daha önce harita basımı¹² yapan İbrahim Müteferrika ile anlaşıp matbaanın faydalarını anlatan “*Risalet-ül Müsemmati bi Vesilet’ül Tıbaa*” isimli bir risale hazırlayarak Sadrâzam Nevşehirli Damat İbrahim Paşa’ya başvurmuşlardır¹³. Şeyhülislam Yenişehirli Abdullah Efendi, dinî kitaplar haricindeki kitapların matbaada basılabileceğine dair bir fetva vermişti. 5 Temmuz 1727’deki Sultan III. Ahmed’in de izin fermânının akabinde, Sait Efendi’nin de maddî destekleri ile 16 Aralık 1727’de ilk Türk matbaası tesis edilmişti¹⁴. Matbaanın kurulmasından önce Sait Efendi ve İbrahim Müteferrika “*Şirket-i Müdarebe*” isminde bir şirket kurmuşlardır. Matbaa, İbrahim Müteferrika’nın Sultan Selim’deki evinde kurulmuştu. Matbaanın devlet tarafından desteklenmesi dolayısıyla musahhah (düzeltici)

⁸ Kabacalı, A. *Matbaa ve Basın Sanayi*. Sayfa 13., Ersoy, O. *Türkiye’ye Matbaanın Girişi ve İlk Basılan Eserler*. s. 23.

⁹ Afyoncu, E. (2016). *Sorularla Osmanlı İmparatorluğu*. İstanbul: Yeditepe Yayınları, s. 413.

¹⁰ Gündüz, U. (2018). *Osmanlı’dan Günümüze Basın ve Modernleşme*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, s. 52.

¹¹ Ergürebüz, Ş. (1947). *Matbaacılık Tarihi*. İzmit: Yayınevi Yok, s. 19.

¹² Devlet matbaası eski klişeleri arasında şimşir üzerine hakkedilmiş ve Hicrî 1132 Milâdî 1719 tarihini taşıyan Marmara Denizi haritasında “*benim devletli efendim, eğer fermânınız olursa daha büyükleri yapılır*” sözleri yazılmıştır. Klişenin Sait Efendi’nin Paris dönüşünden önce oluşu İbrahim müteferrikanın ondan önce matbaa işleri ile uğraştığını gösteriyor., Osman, E. *Türkiye’ye Matbaanın Girişi ve İlk Basılan Eserler*. s. 31.

¹³ Koloğlu, O. (2006). *Osmanlı’dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi*. İstanbul: Pozitif Yayınları, s. 14.

¹⁴ Tez, Z. (2008). *Kâğıdın ve Matbaanın Kültürel Tarihi*. İstanbul: Doruk Yayınları, s. 280.

kadrosunun çoğu ulemadan teşkil edilmişti¹⁵. Matbaanın araç gereçleri ise Viyana'dan getirtilmişti¹⁶.

Tüm hazırlıklar tamamlandıktan sonra çalışmaya başlayan İbrahim Müteferrika matbaası ilk eserini 31 Ocak 1729 yılında vermiştir. *Vankulu Lûgatı* ismiyle birinci cildi 666 ikinci cildi 756 sayfa olarak bir Türkçe-Arapça sözlük yayınlanmış ve Osmanlı Devleti'nde Türkler tarafından matbaada basılan ilk kitap olmuştur. Fiyatı ise saray tarafından belirlenmiş ve 35 kuruş olarak satılması münasip görülmüştü¹⁷. İbrahim Müteferrika, *Vankulu Lûgatı*'ndan sonra basım işlerine devam etmiş ve birçok eser basmıştır. A. Adnan Adıvar basılan bu eserlerin içerisinde en mühiminin Kâtip Çelebi'nin *Cihannüma* isimli kitabı olduğunu belirtmektedir¹⁸. İbrahim Müteferrika, matbaanın tesis edildiği 16 Aralık 1727'den 1747 yılında ölümüne¹⁹ kadar tamamı 23 cilt olmak üzere 17 eser yayınlamış ve bunların toplam baskı adedi ise 12.500 nüshadır²⁰. 1747'de İbrahim Müteferrika'nın ölümünün ardından matbaayı işletme ruhsatı Rumeli kadılarında İbrahim Efendi ile Anadolu kadılarında Ahmet Efendi'ye müştereken verilmiş ve bunlar sadece bir kitap basabilmişlerdi. Halktan bir talep olmaması dolayısıyla matbaa işine devam etmemişler ve böylece matbaa faaliyetlerine 1784 yılına kadar ara verilmiştir²¹.

XV. yüzyılda haber yaprakları halinde ortaya çıkmaya başlayan gazete XVI.-XVII. yüzyıllarda gelişmesini tamamlayarak haftalık ve günlük gazeteler halinde yayınlanmaya başlamıştı. 1660 yılında ilk günlük gazete *Layioziger Zaytung* ismiyle Almanya'da yayınlanmaya başlamışsa da bu gazeteden daha güzel ve mükemmel olarak XVIII. Yüzyıl

¹⁵ Parmaksızoğlu, A. *Türk Gazetecilik ve Basın Tarihi*. s. 6-7

¹⁶ Uzunçarşılı, İ.H. (Basım Yılı Yok). *Büyük Osmanlı Tarihi*. Cilt 4. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, Sayfa 514.; Nicolae Jorga ise matbaa için gerekli malzemelerin Fransa'dan getirildiğini yazmaktadır. Bkz. Jorga, N. (2009). *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi (1640-1774)*. Cilt 4. (Çev.Epçeli, N.). İstanbul: Yeditepe Yayınları, s. 373.

¹⁷ Toderini, G. (1990). *İbrahim Müteferrika Matbaası ve Türk Matbaacılığı*. (Çev. Kut, R.). İstanbul: Yayın Matbaacılık, s. 27,29.; Şimşirgil, A. (2015). *Kayı-VII Kutsal İttifaka Karşı*. İstanbul: Timaş Yayınları, s. 191.

¹⁸ Adıvar, A.A. (1991). *Osmanlı Türklerinde İlim*. İstanbul: Remzi Kitabevi, s. 170.

¹⁹ İbrahim Müteferrika'nın ölüm tarihi konusunda 1745, 1746, 1747 gibi farklı tarihler mevcutsa da 1747 senesini kabul ettik. Ayrıca detaylı bilgi için bkz. Sarıcaoğlu, F.- Yılmaz, C. (2008). *Müteferrika Basmacı İbrahim Efendi ve Müteferrika Matbaası*. İstanbul: Esen Ofset Yayınları, s. 53-55.

²⁰ Simonffy, A.V. (1945). *İbrahim Müteferrika Türkiye'de Matbaacılığın Banisi*. (Çev. Yener F.). Basım Yeri Yok: Başbakanlık Basın ve Yayın Genel Müdürlüğü Yayınları, s. 19.

²¹ Afyoncu, A. *Sorularla Osmanlı İmparatorluğu*. s. 413.

başında Londra'da 1702 tarihinde günlük olarak yayınlanmaya başlayan Daily Courant'dır²².

Matbaada olduğu gibi Osmanlı Devleti'nin gazete ile tanışması da gayrimüslimler aracılığı ile olmuştur. Osmanlı Devleti sınırları dahilinde ilk yayınlanan gazete İstanbul'da Fransız Elçiliği'nde *Bulletin des Nouvelles* (Haberler Bülteni) ismi ile 1795 Ağustos'unda çıkarılmaya başlanmıştır. Yayın hayatı kısa süren bu gazetenin ardından yine Fransız Elçiliği tarafından dört sayfalık ve aylık olarak *Gazette Française de Constantinople* (Konstantinapol'un Fransız Gazetesi) isminde Ekim 1796'da başka bir gazete yayın hayatına başlamıştır²³. İstanbul'da Fransız Elçiliği'nde yayınlanan ilk gazetelerden sonra İzmir'de 1821'de *Le Spectateur Oriental* (Doğulu Seyirci), 1824'de *Le Smyrnéen* (İzmirli), 1828'de *Le Courrier de Smyrne* (İzmir'in Habercisi) gibi gazeteler faaliyet göstermiştir²⁴. İzmir'deki yayınlanan gazetelerde Alexandre Black'in Osmanlı hakkında olumlu görüşlere yer vermesi ve gazetelerin etkisini fark eden Sultan II. Mahmut, Alexandre Black'i İstanbul'a çağırarak burada hükümetin görüş ve politikalarını yansıtabilecek Fransızca bir gazete çıkarılmasını istemiştir. Pâdişahın bu isteği doğrultusunda İstanbul'da 1831 yılında *Le Moniteur Ottoman* Gazetesi çıkarılmaya başlanmıştır²⁵.

Her ne kadar ilk Türkçe gazete olup olmadığı tartışılrsa²⁶ da, tamamı Türkçe olmak üzere ve bugünkü Türkiye sınırları dahilinde yayınlanan ilk Türkçe gazete Tâkvîm-i Vakayi ismiyle 11 Kasım 1831 tarihinde Sultan II. Mahmud'un gayretleri sonucunda yayınlanmaya başlamıştır²⁷. Tâkvîm-i Vakayi'nin ilk sayısı 5.000 adet basılmıştı. Elçiliklere, taşradaki eşrafa, subaylara ve bütün devlet örgütüne gönderilmişti. Haftalık olarak yayınlanması

²² Şapolya, E. B. (1971). *Türk Gazeteciliği Tarihi ve Her Yönüyle Basın*. Ankara: Güven Matbaası, s. 13.; Ertuğ, H.R. (1970). *Basın ve Yayın Hareketleri Tarihi*. Birinci Cilt, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, s. 41.

²³ Girgin, A. (1997). *Türkiye'deki Yerel Basının Gelişmesi*. İstanbul: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, s. 1.

²⁴ Girgin, A. (2001). *Türk Basın Tarihinde Yerel Gazetecilik*. İstanbul: İnkılap Yayınları, s. 11-12.

²⁵ Hülya, B. (1990). *Türk Basın Tarihi 1831-1923 (Tanzîmât-Meşrutiyet-Millî Mücadele Dönemleri)*. İstanbul: Afa Matbaacılık, s. 46.

²⁶ Bu tartışmanın kaynağı Hıfzı Topuz ve Orhan Koloğlu'nun Kavalalı Mehmet Ali Paşa tarafından 1828 yılında yani Tâkvîm-i Vakayi'nin yayınlanmasından üç sene önce Mısır'da bir sütunu Türkçe ve bir sütunu Arapça olarak yayınlanan Vakayi-i Misriye Gazetesini ilk Türkçe gazete olarak kabul etmesinden kaynaklanmaktadır. Detaylı bilgi için bkz. Koloğlu, O. (2014). *İlk Gazete İlk Polemik*. İstanbul: Kaynak Yayınları.; Koloğlu, O. (2006). *Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi*. İstanbul: Pozitif Yayınları, s. 24.; Topuz, H. (2018). *II. Mahmut'tan Holdinglere Türk Basın Tarihi*. İstanbul: Remzi Kitabevi, s. 13.

²⁷ Topuz, H. (1973). *100 Soruda Türk Basın Tarihi*. İstanbul: Gerçek Yayınevi, s. 5

düşünölmüşse de neredeyse hiçbir zaman düzenli olarak yayınlanamamıştır²⁸. Tâkvîm-i Vakayi, Türkçe dışında Fransızca, Ermenice, Rumca ve Arapça nüshaları da çıkarılmıştır²⁹.

Devlet tarafından ilk resmî gazete olarak çıkarılan Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nin ardından 1 Ağustos 1840 tarihinde William Churchill tarafından yarı resmi olarak Cerîde-i Havâdis Gazetesi, 21 Ekim 1860'da özel sermaye ile devletten destek alınmaksızın Ağâh Efendi tarafından Tercümân-ı Ahvâl Gazetesi, 27 Haziran 1862'de Şinasi tarafından Tasvîr-i Efkâr Gazeteleri ile birçok gazete de yayınlanmıştır³⁰. Yayına başlayan gazetelerden biri de asıl konumuzu teşkil eden, Sultan Abdülaziz döneminde 1864 tarihinde yayınlanan Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'dir.

İlk sayısı 16 Ocak 1864 tarihinde neşredilen Cerîde-i Askeriyye, zaman zaman şekil değişikliğine uğramışsa da 15 Kasım 1922 tarihine kadar yayın hayatını sürdürmüştür. Bu tarihten sonra Cerîde-i Askeriyye'nin devamı niteliğinde olan Mecmûa-i Askeriyye, Askeri Mecmûa, Ordu Dergisi ve günümüzde de yayını devam eden Silahlı Kuvvetler Dergisi yayınlanmaktadır. Cerîde-i Askeriyye, Osmanlı Devleti'nde yayınlanan ilk askerî gazete olmasının yanı sıra sürekliliğinin olması açısından da oldukça önemlidir. Fakat basın tarihi hakkında yapılan birçok çalışmada Cerîde-i Askeriyye'den ya hiç söz edilmez ya da birkaç cümleye yer verilerek kısaca bahsedilir.

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi hakkında Enver Ziya Karal, Sultan Abdülaziz devrinde İstanbul'da yayınlanan gazetelerin isimlerini verirken Cerîde-i Askeriyye'ye de yer vermiştir³¹. Abbas Parmaksızoğlu³², Erdoğan Tokmakçioğlu³³, Belkıs Ulusoy Nalcioğlu³⁴, Enver Behnan Şapolya³⁵, Orhan Koloğlu³⁶, Şerif Demir³⁷, Hakan Türkkan³⁸, Ünsal Çığ³⁹ ise

²⁸ Topuz, H. *II. Mahmut'tan Holdinglere*. s. 16.

²⁹ Ortaylı, İ. (2016). *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*. İstanbul: Timaş Yayınları, s. 53.

³⁰ Özbay, C. (2014). *Dünyada ve Osmanlı'da Basının Tarihsel Gelişimi*. İstanbul: Doğu Kitabevi, s. 147-149.

³¹ Karal, E. Z. (2011). *Osmanlı Tarihi*. Cilt: VII, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, s.218.

³² Parmaksızoğlu, A. *Türk Gazetecilik ve Basın Tarihi*. s.17.

³³ Tokmakçioğlu, E. (2011). *Türk Basın Tarihi*. Ankara: İsim Yayınları, s.68.

³⁴ Ulusoy Nalcioğlu, B. *Osmanlı'da Muhaliif Basının Doğuşu 1828-1878*. s.145, 159, 299, 309, 320.

³⁵ Şapolya, E.B. *Türk Gazetecilik Tarihi ve Her Yönü İle Basın*. s.148.

³⁶ Koloğlu, O. (2010). *Osmanlı Dönemi Basının İçeriği*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, s.68, 93, 180.

³⁷ Demir, Ş. "İktidar-Basın İlişkilerinin Osmanlı Devleti'nde Görünümü (1831-1918)". *Journal of Academic Social Science Studies*, Sayı:33, s. 370.

³⁸ Türkkan, H. (2007). *Askerî Mecmûa'da Birinci Dünya Savaşı Türk Cepheleri (1.-145. Sayılar)*. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale, s.7.

³⁹ Çığ, Ü. (2007). "19. Yüzyılda Osmanlı'da Gazetecilik Hareketleri: Tâkvîm-i vakayi'den Vilayet ve Özel Girişim Gazetelerine". *Türkiye'de Yerel Basın*. (Ed. Gezgin S.). İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, s. 64.

çalışmalarında birkaç cümleyle kısaca Cerîde-i Askeriyye'ye değinmişlerdir. Hıfzı Topuz⁴⁰ ve Alpay Kabacalı⁴¹ ise eserlerinde Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nden dergi olarak bahsetmişlerdir. Uğur Ünal⁴², Faruk Aydın-Erkan Göksu⁴³, Orhan Öcal⁴⁴, Necdet Hayta-Uğur Ünal⁴⁵, Mehmet Ali Karaman⁴⁶, ise diğerlerine göre Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'ni daha kapsamlı olarak ele almışlardır. Ayrıca danışman hocam Ayten Can ise yazmış olduğu makale⁴⁷ ve daha önce danışmanlığını yaptığı tezde⁴⁸ de, Cerîde-i Askeriyye hakkında kıymetli bilgiler ihtiva etmektedir.

Biz ise tezimizde, Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin daha önce çalışılmamış olan H.7 Şabân 1280 (M.16 Ocak 1864)-H.23 Zi'l-hicce 1286 (M.27 Mart 1870) tarihleri arasında yayınlanmış ilk 322 sayısının tasnîfini oluşturarak basın tarihi ve askerî tarih çalışmalarına katkı sağlamayı amaçladık. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'ni şeklen tanıttığımız birinci bölümde çoğu daha önce kullanılmamış olan Başbakanlık Osmanlı Arşivindeki konumuz ile ilgili belgeleri de kullanarak, bizden önceki yapılmış olan çalışmaların eksikliklerini gidermeye gayret gösterdik.

⁴⁰ Topuz, H. *II. Mahmut'tan Holdinglere*. s.389.

⁴¹ Kabacalı, A. (2000). *Başlangıcından Günümüze Türkiye'de Matbaa Basın ve Yayın*. İstanbul: Literatür Yayınları, s.70.

⁴² Ünal, U. (2016). *Sultan Abdülaziz Devri Osmanlı Kara Ordusu (1861-1876)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, Sayfa 192-193.

⁴³ Aydın, F.-Göksu, E. (2002). "Ana Hatlarıyla Abdülaziz Dönemi Osmanlı Bahriyesi ve Cerîde-i Askeriyyelere Göre 1864 Yılı Denizcilik Faaliyetleri". *Türkler Ansiklopedisi*. Cilt: 13. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, s. 822-829.

⁴⁴ Öcal, O. (1967). "Dergimizin Tarihçesi". *Silahlı Kuvvetler Dergisi*. Sayı 221, s.2-7.

⁴⁵ Hayta N.- Ünal U. (2007). *Osmanlı Askerî Gazetesi Cerîde-i Askeriyye 1-30*. Ankara: Berikan Yayınevi

⁴⁶ Karaman, M. A. (2017). *II. Meşrutiyet Dönemi Osmanlı Askeri Matbuatı ve Siyasi Hayattaki Rolü*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, s.22-27.

⁴⁷ Can, A. (2005). "Cerîde-i Askeriyye'nin Tarih Araştırmalarındaki Yeri". *Ankara Üniversitesi Tarih Araştırmaları Dergisi*. Cilt 24 (Sayı 37), s. 195-211.

⁴⁸ Yıldırım, A. (2008). "*Askerî Bir Süreli Yayın Ceride-i Askeriyye (15 Aralık 1880/20 Mart 1881 Yılları Arasındaki Sayıları)*". Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın

1. BÖLÜM

1. CERİDE-İ ASKERİYYE GAZETESİ

1.1. CERİDE-İ ASKERİYYE GAZETESİ'NİN ŞEKİL VE İÇERİK BAKIMINDAN TANITIMI

Tanzîmât Fermânı'nın ilanından sonra Osmanlı Devleti'nin birçok alanında olduğu gibi matbuat hayatında da önemli gelişmeler yaşanmış, gazete, dergi⁴⁹ ve kitap yayını hızla artmıştır. Devlet tarafından Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nin çıkarılması, ardından yarı resmi Cerîde-i Havâdis ve hür teşebbüsle yayına başlayan Tercümân-ı Ahvâl ve Tasvîr-i Efkâr gibi gazeteler yayınlanmaya başlanmıştır. Ardından bazı kurumlar da kendi alanları ile alakalı yayın faaliyetlerine girişmiştir. Sultan Abdülaziz döneminde askerî içerikli eserlerin yazımı ve tercüme faaliyetleri yoğun bir şekilde devam etmiştir. Bilhassa Cerîde-i Askeriyye isimli askerî bir gazetenin yayına başlaması ve ilk kez bir askerî salnamenin neşredilmesi Sultan Abdülaziz döneminin en mühim yayınları arasında sayılabilir⁵⁰. Kurumların yayınladığı eserler içerisinde düzenliliği, sürekliliği ve uzun ömürlü olması bakımından Cerîde-i Askeriyye'nin önemli bir yeri bulunmaktadır⁵¹.

Osmanlı Devleti'nde 1 Kasım 1831 tarihinde yayınlanmaya başlayan ilk gazete Tâkvîm-i Vakayi'nin ardından otuz üç yıl sonra Osmanlı matbuat hayatına 1864 yılında Cerîde-i Askeriyye de katılmıştır. Osmanlı ordusunun gereksinimleri düşünülerek hazırlanıp yayınlanan gazete ve mecmûaların ilki niteliğinde olan Cerîde-i Askeriyye araştırmacılara dönemin ordu teşkilatı hakkında çeşitli konularda bilgi vermektedir⁵². Cerîde-i Askeriyye Gazetesi ordunun fen ve teknik gibi konularda ilerlemesini amaçlayan yayınlar yapmıştır.

Osmanlı Devleti'nin ilk askerî gazetesi olmasına rağmen Cerîde-i Askeriyye, tarih araştırmaları ve bilhassa askerî tarih çalışmalarında ihmal edilmiş, yeteri kadar kullanılmamış ve çok önemli bir kaynaktır.⁵³ Askerî olayları ihtiva eden ve fûnûn-i harbiyye dair olan haberleri içeren, ümerâ ve zabıtâna satılması için bir gazete

⁴⁹ Osmanlı Devleti'nde ilk Türkçe dergi 26 Mart 1849 tarihinde yayımlanan Vakayi-i Tıbbiye'dir. Ayrıca Temmuz 1862'de Cemiyet-i İlmiye-i Osmaniye tarafından Mecmûa-i Fûnûn ve aynı yıl Mecmûa-i İber-i İntibah dergileri yayımlanmaya başlamıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Kabacalı, A. *Başlangıcından Günümüze Türkiye'de Matbaa Basın ve Yayın*, s. 69-70.

⁵⁰ Ünal, U. *Sultan Abdülaziz Devri Osmanlı Kara Ordusu (1861-1876)*, s. 192.

⁵¹ Can, A. "Cerîde-i Askeriyye'nin Tarih Araştırmalarındaki Yeri", s. 196.

⁵² Karaman, M. A. *Osmanlı Askeri Matbuatı*, s.22-23.

⁵³ Can, A. "Cerîde-i Askeriyye'nin Tarih Araştırmalarındaki Yeri", s. 196.

çıkarılmasını bildiren H.18 Rebiü'l-evvel 1276 (M.15 Ekim 1859) tarihli bir belge Cerîde-i Askeriyye'nin yayınlanmasının düşünüldüğü ilk belge olarak kabul etmek doğru olur⁵⁴. Mekteb-i Harbiye Matbaasında her hafta basılması kararlaştırılan Cerîde-i Askeriyye'nin yazar ve mütercim (çevirmen) kadrosu için H. 9 Cemâziye'l-âhir 1280 (21 Kasım 1863) tarihli belgede ecnebi gazetelerin tercümesi için Miralay Mustafa Bey, yazı işleri için Binbaşı Kazım Bey ve sağ kol ağası iken binbaşılık rütbesine terfi ettirilen Mehmet Efendi'nin hem tercüme ve hem de yazı işlerine yardım sağlaması için görevlendirildiğini görmekteyiz⁵⁵. Cerîde-i Askeriyye'nin haftada bir kere yayınlanması Maarif-i Umumî Nezareti tarafından da münasip görüldüğünü ve 7.000 adet basıldığını H.27 Zi'l-ka'de 1280 (M.4 Mayıs 1864) tarihli belgeden öğrenmekteyiz⁵⁶.

Gerekli hazırlıklar ve çalışmalar yapıldıktan sonra Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin ilk sayısı H.7 Şabân 1280⁵⁷ (16 Ocak 1864) tarihinde yayınlanmıştır. İlk sayıda askerî konuları içeren bir havâdisnamenin tahrir ve neşrine pâdişah tarafından izin verildiği belirtildikten sonra gazetenin Osmanlı kara ordusu ve donanması ile ilgili haberleri kapsadığını ve iki tarafın erkân-ı harb-i umumîsi denetimi altında Mekteb-i Harbiye-i Şahane matbaasında basılıp şimdilik haftada bir kere cumartesi günleri çıkarılacağı bildirilmektedir⁵⁸.

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi biçim bakımından kendinden önceki gazetelere ve Tâkvîm-i Vakayî'ye büyük benzerlik göstermekteyse de ser-levhasının (başlık) süslemeleri bakımından diğerlerinden ayrılır. Gazete, *Cüz-i Resmî* ve *Cüz-i Gayr-i Resmî* olarak iki kısımdan oluşmaktadır. *Cüz-i Resmî* kısmında, Osmanlı kara ordusu ve donanmaya dair emirler, vukuâtlar, tevcîhât, mükâfât, mücâzât gibi konular; *Cüz-i Gayr-i Resmî* kısmında ise bazı dâhilî ve haricî haberler ile çeşitli konulardaki yazılara yer verilmiştir⁵⁹.

İki yaprak halinde 4 sayfa olarak yayınlanmıştır. Günümüze ulaşabilmiş olan sayılarını taradığımızda H.7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864)'de yayınlanan ilk sayısından H.23

⁵⁴ BOA, A.} MKT.NZD 292/93.

⁵⁵ BOA, İ. DH 518/35263.

⁵⁶ BOA, A.} MKT.MHM 299/56.

⁵⁷ Gazetenin ilk sayısının orijinal nüshasında tarih H. 23 Şaban 1280 (1 Şubat 1864) tarihi varsa da muhtemelen bir baskı hatası olduğunu düşünüyoruz. Çünkü ikinci sayı H.14 Şaban 1280 (M.23 Ocak 1864) tarihinde yayımlandığından dolayı ilk sayısının H.7 Şaban 1280 (M.16 Ocak 1864) tarihinde yayınlanmış olması gerekmektedir.

⁵⁸ Cerîde-i Askeriyye, No:1, s. 1 H.7 Şaban 1280.

⁵⁹ Hayta, N.- Ünal, U. *Cerîde-i Askeriyye 1-30*, s. V.; Can, A. (2003). *Tanzîmât Döneminde Osmanlı Kara Ordusunda Yapılanma (1839-1876)*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih (Yakınçağ Tarihi) Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, s. X.

Cemâziye'l-evvel 1293 (M.15 Haziran 1876) tarihli 908. sayısına kadar sayfa ölçüleri 28x39 cm'dir. 908. sayısından itibaren H. 25 Rebiü'l-âhır 1296 (M.18 Nisan 1879) tarihli 1200. sayısına kadar ise sayfa ölçüleri büyüyerek 37x47 cm olmuştur.

Cerîde-i Askeriye H.10 Safer 1281 (M. 14 Temmuz 1864) tarihli 27. sayısına kadar iki sütun halinde, 27. sayıdan 908. sayıya kadar üç sütun halinde ve 908. sayıdan 1200. sayı da dahil olmak üzere (elimizde bazı sayılar eksik olsa da sayfa ölçüleri ve sütun sayısının H.13 Muharrem 1298 (M.16 Aralık 1880) 1369. sayısına kadar bu şekilde yayınlandığını söyleyebiliriz) dört sütun halinde yayınlanmıştır.

Cerîde-i Askeriyye'de H.2 Cemâziye'l-evvel 1282 (M.23 Eylül 1865) tarihli 88. sayısına kadar sadece Hicrî tarih verilmiş ve 88. sayıdan itibaren Rumî tarihe de yer verilmeye başlanmıştır. H.6 Zi'l-hicce 1287 (M.26 Şubat 1871) tarihli 370. sayısından itibaren de gazetede mîlâdî tarihe de yer verilmeye başlanmış ve böylece gazetede üç takvim de yer almış oluyordu. Gazetenin ilk on dört sayısında *Fünûn* başlığı altında bilimsel yazılara yer verilmiş, ancak diğer yazılara yer kalmadığı gerekçesiyle bu başlığa 14. sayıdan sonra yer verilmemiş, bu tarz yazılar ayda bir gazete eki olarak çıkarılacak *Mecmûa-i Fünûn-i Askeriyye* isminde kitapçıkta yayınlanmaya başlanmıştır. Fakat H.23 Safer 1285 (M.14 Haziran 1868) tarihli 230. sayıdan itibaren sayfa 3 ve 4'ün yarısı *Mecmûa-i Fünûn-i Askeriyye* tefrikalarına ayrılmıştır. *Mecmûa-i Fünûn-i Askeriyye* tefrikalarının hangi sayılarda yayınlandığı ekler bölümünde yer alan gazetenin yayınlanma tarihleri tablosunda görülebilir⁶⁰.

Cerîde-i Askeriyye H.6 Zi'l-ka'de 1284 (M.1 Mart 1868) tarihli 215. sayısına kadar cumartesi günleri yayınlanırken bu tarihten itibaren pazar günleri yayınlanmaya başlamıştır. Fakat bazen bayram tatili gibi durumlar olduğu zaman başka günlerde de yayınlandığı olmuştur.⁶¹ H. 16 Muharrem 1288 (6 Nisan 1871) tarihli 379. sayıda perşembe ve H.20 Muharrem 1288 (M.10 Nisan 1871) tarihli 380. Sayıda pazartesi günü yayınlanmış ve böylece haftada iki gün olmak üzere pazartesi ve perşembe günleri çıkarılmaya başlanmıştır. Günümüze ulaşan sayılarından R.15 Temmuz 1300 (M.27 Temmuz 1884) tarihine kadar bu şekilde yayınlanmış, bu tarihten sonra ise R.28 Şubat 1301 (M.12 Mart 1886) tarihine kadar on beş günde bir yayınlanmıştır. H. 21 Zi'l-hicce 1326 (M. 14 Ocak 1909) tarihinden R.15 Mart 1338 (M.15 Mart 1922) tarihine kadar ise haftada bir defa Perşembe günleri, bu

⁶⁰ Bkz. Ek-1 Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin İlk 322 Sayısının Yayınlanma Tarihleri.

⁶¹ H.23 Şevval 1286 (M.25 Ocak 1870) tarihli 314. sayının bu sebeple Salı günü çıkarıldığını örnek olarak verebiliriz.

tarihten sonra Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin elimizdeki son sayısı olan R.15 Teşrîn-i sâni 1338 (M.15 Kasım 1922) tarihine kadar da on beş günde bir neşredilmiştir.

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi R.22 Mart 1286 (M. 3 Nisan 1870) tarihli 323. sayısında şekil değişikliğine giderek ilk sayıdan itibaren kullanılan süslü başlığın yerine sade bir başlık tercih edilmiş ve başlığın altında daha önce herhangi bir açıklama bulunmazken bu sayıda şöyle bir açıklamaya yer verilmiştir: “*iş bu cerîde, havâdis-i askeriye ve fûnûn ve sanayi-i harbiye ve sair havâdis-i şettâyı hâvî olup şimdilik haftada bir defa olarak pazar günleri çıkarılır. Fûnûn ve sanayi-i askeriyyeye müteallik bir taraftan evrak verilir ise kabul olunur. Bir seneliği yetmiş beş guruş olarak posta ücreti dahi zam olunmuştur. Bir nüshası altmış parayadır. İdaresi Mekteb-i Fûnûn-i Harbiyededir.*” Gazetenin haber içeriği ve çeşitliliği de artmış, sayfa sayısında ise bir değişiklik olmamıştır. Gazete bu formatını H.13 Muharrem 1298 (M.16 Aralık 1880) tarihli 1369. sayısına kadar korumuş, bu sayıda gazetenin boyutları 16x24 cm olarak küçültülmüş, sütun sayısı dörtten ikiye indirilmiş, sayı numarası tekrar 1'den başlatılmış, sayfa sayısı dörtten on altıya çıkarılarak dergi formatında yayınlanmaya başlanmıştır⁶². Gazetenin yazı işleri, Erkan- i Harbiye'den Binbaşı Mehmet Refet Bey'e verilmiştir⁶³. Muhafazasının daha kolay bir şekilde yapılabilmesi ve derli toplu bir halde bulunması için yirmi sekiz sayısı bir cilt haline getirilmiş ve ilk sayfasına da fihrist eklenmiştir⁶⁴. Cerîde-i Askeriyye, R.3 Mart 1327 (M.16 Mart 1911) tarihinde yeniden 1. sayıdan başlayarak haftada bir defa perşembe günleri yayınlanmaya başlanmıştır. Gazete son değişikliğine R.15 Mart 1338 (M. 15 Mart 1922) tarihinde gerçekleştirmiş ve tekrar 1. sayıdan başlayarak on beş günde bir yayınlanmış ve bu formatını R.15 Teşrîn-i sâni 1338 (M.15 Kasım 1922) tarihindeki son sayısına kadar muhafaza etmiştir.

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin içeriğine baktığımızda ise *Cüz-i Resmî* ve *Cüz-i Gayr-i Resmî* olarak iki kısımda oluşmakta ve bunların içerisinde de çeşitli alt başlıkların mevcut olduğunu görmekteyiz⁶⁵. *Cüz-i Resmî* kısmının alt başlıkları ise genel olarak şunlardan oluşmaktadır:

Tevcihât başlığı altında Osmanlı kara ordusunda, donanmada, devlet görevlerine yapılan atamaları, görev değişiklikleri ve tekaüt olanların yerlerine kimlerin atandığı ile

⁶² Bkz. Ek-7.

⁶³ Can, A. “Cerîde-i Askeriyye'nin Tarih Araştırmalarındaki Yeri”. s. 198.

⁶⁴ Cerîde-i Askeriyye, Birinci Cilt, s. 2-3. H. 13 Muharrem 1298- R. 4 Kanunievvel 1296.; Yıldırım, A. “*Askeri Bir Süreli Yayın Cerîde-i Askeriyye (15 Aralık 1880/20 Mart 1881 Yılları Arasındaki Sayıları)*”. s. 11

⁶⁵ Hamit Pehlivanlı, “Son Dönem Tarih Araştırmalarında Askeri Gazete ve Süreli Yayınların Yeri”, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: XXI, Sayı: 61, Mart 2005, s. 248.

askeri okullardan mezun olanların hangi rütbe ile nerede göreve başladığını bildiren yazılar yer almaktadır. Örnek olarak vermek gerekirse: *Birinci orduyu hümayun saf piyade beşinci alayı üçüncü taburunun münhall olan sekizinci bölüğü yüzbaşılığına açıkta bulunan Yüzbaşı Ali Rıza Efendi'nin rütbe-i hâliyâsıyla naklettirilmesi*⁶⁶.

Mükâfât başlığı altında askerlerden sakatlandığı, şehit olduğu veya yaşı ilerlediği gerekçesiyle belirtilen miktarlarda maaş olarak tekaütlükleri uygun görülenler ile vefat edenlerin geride bıraktıkları anne-baba, eş ve çocuklarına verilecek olan aylıklar, gayret ve başarılarından dolayı verilen nişanlar ile ilgili bilgiler bulunmaktadır. Örnek vermek gerekirse: *Beşinci orduyu hümayun sîvâri ejder alayı birinci bölüğü yüzbaşısı vekili Selim Ağa'nın vuku'u vefatıyla kerîmesi Fatma ve zevcesi Ayşe hanımlara usul-ü nizam mukarrerine tevfikân maaşlar tahsisi hususlarına bil-istizan irâde-i seniyye-i cenab-ı pâdişahi müteallik ve şerefsudur buyrulmuştur*⁶⁷.

Mücâzât başlığı altında ise Osmanlı kara ordusu ve donanması mensuplarının işlemiş oldukları adam öldürme, yaralama, hırsızlık, silah çekme, küfretme, firar, kanunlara aykırı davranma, zina, darp, itaatsizlik, dolandırıcılık, izinsiz olarak evlenme, evli bir kadına kocasının önünde sarkıntılık etme, izin süresi bittiği halde geri dönmeme gibi çeşitli suç ve kabahatleri işlemiş olanların künyeleri ile verilen cezaları ihtiva eder. Örnek vermek gerekirse: *Beşinci ordu-yu hümayun beşinci saf piyadesi alayının üçüncü taburunun boruzen çavuşu Halil mugayir-i nizam ve hilaf-ı şer'i şerif hal ve harekette bulunduğu rütbesinin nefer raddesine tenzilinden sonra dokuz mah müddetle hapis ve müddet-i mahbusiyeti hizmet-i askeriyesine mahsub olunmayıp ve tezkere terk etmedikçe dahi terfi-i rütbe edememesi*⁶⁸.

İlanlar başlığı altında ise askerî okullara öğrenci alınma zamanları, askerî levazımın tedariki, askerlerin eğitim-öğretimleri, ekmeğe tayinatı, askerlerin maaşları, yayınlanan kitaplar ve fiyatları gibi çeşitli konularda yapılan ilanlara yer verilmektedir. Örnek vermek gerekirse: *Fünûn-i askeriyeye sırasında cerîdeye ilave ile tab' ve neşrolunan Manevra-i Harbiye nam risalenin ikmali cihetle ayrıca tab' olunup Mekteb-i Fünûn-i Harbiye-i cenab-ı*

⁶⁶ Ceride-i Askeriyye, No: 50, s. 1. H. 2 Şaban 1281.

⁶⁷ Ceride-i Askeriyye, No: 111, s. 1. H. 16 Şevval 1282-19 Şubat 1281.

⁶⁸ Ceride-i Askeriyye, No: 134, s. 2. H. 29 Rabiulevvel 1283-30 Temmuz 1282.

*şahane hafız-ı kütübü Rifat Efendi marifetiyle ve Dersaadet'de Okçularbaşı'nda kain kıraathanede satılmaktadır*⁶⁹.

Bu başlıkların haricinde emirler, kararlar, kandil ve bayramların kutlanması ile bazı hatt-ı hümayunlara da yer verilmiştir.

Cüz-i Gayr-i Resmî başlığı altında yerli ve yabancı gazetelerde görülüp yayınlanması uygun görülen çeşitli askerî ve sivil haberlere, makalelere yer verilmiştir. Avrupa'daki askerî gelişmeler, icatlar, yapılan askerî manevra ve muharebeler de bu kısımda ele alınmıştır. Bu yazıların bazıları tefrika halinde birçok sayıda yayınlanmıştır.

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi yayınlanmadan önce bu tarz askerî haberler Tâkvîm-i Vakayi ile Cerîde-i Havâdis gazetelerinde yayınlanmaktaydı. H. 15 Safer 1277 (M.2 Eylül 1860) tarihli bir belgede Erzurum Eyaletinde Kur'a-i askeriyenin yapıldığı ve on üç neferin gönüllü olarak yazıldığı haberinin takdirle karşılandığı ve Tâkvîm-i Vakayi ile Cerîde-i Havâdis'te yayınlanacağından bahsedilmektedir.⁷⁰

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan yazıların neredeyse tamamı isimsiz yayımlandığından yazar kadrosunun kimlerden oluştuğunu söylemek oldukça zordur. Fuat Süreyya Oral, Şinasi'den yardım istendiği fakat kabul edip etmediğinin bilinmediğini belirtmekte ve Ahmet Mithat Efendi'nin ise gazetede birkaç sene çalıştığını söylemektedir⁷¹. İlhan Yerlikaya ise Ahmet Mithat Efendi'nin bir buçuk sene kadar Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde başmuharrirlik yaptığını belirtmektedir⁷². Süleyman Hayri Bolay, Ahmet Mithat Efendi'nin 1871 tarihinde Cerîde-i Askeriyye'ye baş yazar olduğunu söylemektedir⁷³. Cerîde-i Askeriyye'nin 1880 senesinden itibaren bazı yazıların sonunda Ahmed Cevad ismi yer almaktadır. Abdülkadir Özcan, Cevad Paşa'nın (Ahmed Cevad) 93 Harbi'nden sonra Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde başmuharrirlik yaptığını belirtmekte fakat kesin bir tarih vermemektedir⁷⁴. Her ne kadar Abdülkadir Özcan kesin bir tarih vermese de 93 Harbi'nden sonra demesi ve gazetenin elimizde bulunan sayılarında Ahmed

⁶⁹ Cerîde-i Askeriyye, No: 140, s. 3. H. 12 Cemaziyevvel 1283-10 Eylül 1282.

⁷⁰ BOA, A.}MKT.UM. / 424-49.

⁷¹ Oral, F. S. (Basım Yılı Yok). *Türk Basın Tarihi 1728-1922, 1831-1922, Birinci kitap- Osmanlı İmparatorluğu Dönemi*. Basım Yeri Yok: Yeni Adım Matbaası, s. 102.

⁷² Yerlikaya, İ. (1996). *II. Abdülhamid Döneminde Basın-Yarı Resmî Vakit Gazetesi (1875-1884)*. Kırıkkale: Yayinevi Yok, s. 11.; Okay, M. O. (1989). "Ahmet Midhat Efendi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. Cilt:II, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Yayınları, s. 101.

⁷³ Bolay, S. H. (2002). "Tanzîmât'tan Cumhuriyete Türk Düşünce Tarihi". *Türkler Ansiklopedisi*. Cilt:14. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, s. 528.

⁷⁴ Özcan, A. (1993). "Cevad Paşa", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. Cilt: VII, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Yayınları, s. 430.

Cevad ismine 1880 tarihinden itibaren tesadüf etmemiz ile 1884'te Karadağ'da Çetine'ye sefir olarak gönderilmesinden dolayı tahminimizce 1880-1884 yılları arasında başmuharrirlik yaptığını söyleyebiliriz. Daha sonraki yıllarda Cerîde-i Askeriyye'ye Abdurrahman Süreyya Efendi'nin başmuharrirlik yaptığı anlaşılmaktadır. Abdurrahman Süreyya Efendi'nin ne zaman bu göreve getirildiğine dair bir bilgi yoksa da M. 20 Temmuz 1892 tarihli Lizbon'da toplanacak olan Elsine ve Edebiyat-ı Şarkiyeye Kongresine gitmesi ile ilgili bir belgeden öğreniyoruz⁷⁵. Abdurrahman Süreyya Efendi, Cerîde-i Askeriyye'deki başmuharrirlik görevinden H. 25 Temmuz 1320(M.7 Ağustos 1904) tarihinde 1976,5 guruş maaş ile tekaüt edilmiştir⁷⁶. Abdurrahman Süreyya Efendi'nin tekaüt edilmesiyle bir süre İhsan Bey başmuharrirlik yapmış ve H.10 Zi'l-ka'de 1329 (M.2 Kasım 1911) tarihinde 957 guruş maaşla tekaütlüğe ayrılmıştır⁷⁷.

Birbirinden farklı tarihlerde, Cerîde-i Askeriyye'nin muharrirliğinde (yazarlık) Tevfik Bey⁷⁸ ve İhsan Bey⁷⁹, muallimliğinde Ahmed Şükrü Efendi⁸⁰, mütercimliğinde (çevirmenlik) Tevfik Bey⁸¹ ve Mustafa Hami Bey⁸², ser-mürettepliğinde (baş yazı dizici) Malatyalı Mahmud ile hurufat kısmında İzmirli Ahmed Çavuş⁸³ çalışmışlardır. Ayrıca tabur katipliği rütbesi ile Ahmet Fuat Efendi Cerîde-i Askeriyye'nin müdür muavinliğinde⁸⁴, Mehmet Necdi Efendi'nin de Cerîde-i Askeriyye idaresinde görevli olduğunu⁸⁵ ve Bedreddin Efendi'nin de Cerîde-i Askeriyye matbaasında umur-ı mühimme-i tevziyesine memur olduğunu görmekteyiz⁸⁶.

Cerîde-i Askeriyye'nin fiyatına bakacak olursak ilk 322 sayısında ücretine dair bir bilgi mevcut değildir. 323. sayısında gazetenin bir senelik aboneliğinin posta ücreti dahil 75 guruş, bir nüshasının fiyatı ise 60 paradır⁸⁷. 379. sayısında ise bir senelik ücreti artarak 100 guruş olmuş, bir nüshasının fiyatı ise 20 paraya düşmüştür⁸⁸. R. 15 Temmuz 1300 (M.27 Temmuz 1884) tarihli 43. sayıda bir senelik abone ücretinin yine 100 guruş olduğu fakat bir

⁷⁵ BOA, HR. TH.. 121/22.

⁷⁶ BOA, BEO 1941/145531.

⁷⁷ BOA, BEO 3957/296749.

⁷⁸ BOA, İ..HB.. 23/36.

⁷⁹ BOA, MF. MKT. 359/51.

⁸⁰ BOA, BEO 81/6054.

⁸¹ BOA, İ..TAL. 98/6.

⁸² BOA, İ.. DH.. 535/37183.

⁸³ BOA, İ.. TAL. 193/65.

⁸⁴ BOA, DH. MKT. 2584/118.

⁸⁵ BOA, İ.. TAL. 266/20.

⁸⁶ BOA, İ.. TAL. 198/8.

⁸⁷ Cerîde-i Askeriyye, No:323, s.1. H. 2 Muharrem 1287- R. 23 Mart 1286.

⁸⁸ Cerîde-i Askeriyye, No:379, s.1. H. 16 Muharrem 1288-R. 25 Mart 1287.

nüşhasının bedeli ise 40 paraya yükselmiştir⁸⁹. R.3 Mart 1327 (M.16 Mart 1911) tarihli 1. sayısında gazetenin bir senelik aboneliği erkân (generaller) için 60 guruş, ümerâ (binbaşı-albay) için 50 guruş, zabitân (asteğmen-yüzbaşı) için 40 kuruş, mekteb-i harbiye talebesi ile silâh-endâzlar (erler) için 20 guruş olmuş ve bir nüshasının ise fiyatı 20 paraya düşürülmüştür⁹⁰. R.15 Mart 1338 (M.15 Mart 1922) tarihli 1. sayısında bir senelik abone bedelinin bilumum erkân (generaller), ümerâ (binbaşı-albay), zabitân (asteğmen-yüzbaşı) ile dengi askerî memurlar için 65 guruş, mekteb-i askeriye talebesi, küçük zabitân (astsubay) ve erler için 20 guruştur. Bunların haricinde abone olmayı arzu edenlere posta ücreti hariç olarak 65 guruştur⁹¹. Bir nüshasının fiyatı ise 100 paraya yükselmiştir⁹².

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin kimler tarafından alındığına baktığımızda ise askerî ve mülkî devlet görevlilerinden maaşı 1000 guruş ve üzerinde olanların abone olmalarının mecburî olduğunu tespit etmekteyiz⁹³. Jandarma ümerâ ve zabitlerinden de maaşları 1000 guruş ve üzerinde olanların Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'ne abone olmalarının mecburî olduğunu görmekteyiz⁹⁴. Görüldüğü üzere mülkî görevliler ile zabitlerden generallere kadar askerî kesimin neredeyse tamamı Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'ni almışlar ve bir şekilde gözden geçirmişlerdir. Ayrıca gazete sadece İstanbul'da satılmamış, taşra ordularına⁹⁵ ve hatta Hicaz ve Trablusgarp'a gönderilmesi ile ilgili belgeler de mevcuttur⁹⁶.

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi bazı olağanüstü durumlarda -I.Dünya Savaşı'nda olduğu gibi- yayın hayatına ara vermiş olsa da büyük oranda devamlılığını sürdürebilmiş bir yayındır. Tabi ki bu sürekliliğin sağlanmasında gazetenin devlet tarafından yayınlanıyor olmasının etkisi göz ardı edilemez. 16 Ocak 1864 tarihinde yayın hayatına başlayan Cerîde-i Askeriyye'nin her ne kadar elimizde bulunan son sayısı 15 Kasım 1922 tarihli olsa da günümüzde halen altı ayda bir yayınlanmakta olan Silahlı Kuvvetler Dergisi'ni, Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin devamı olarak kabul edebiliriz. Çünkü Cerîde-i Askeriyye'nin aylık eki olarak yayınlanan *Mecmûa-i Fünûn-i Askeriyye* 1882 tarihinde *Mecmûa-i Askeriyye*, 1926 tarihinde *Askerî Mecmûa*, 1948 tarihinde *Ordu Dergisi* ve son olarak da 1961 Eylül

⁸⁹ Cerîde-i Askeriyye, No:43, s.1. H. 12 Cemaziyelevvel 1281.

⁹⁰ Cerîde-i Askeriyye, No:1, s.1. 1 H.7 Şaban 1280.

⁹¹ Cerîde-i Askeriyye, No:1, s.1. 1 H.7 Şaban 1280.

⁹² Cerîde-i Askeriyye, No:3. s.1. 21 Şaban 1280.; Öcal, O. "Dergimizin Tarihçesi" s.5.

⁹³ BOA, DH. MKT. 2585/59.

⁹⁴ BOA, DH. MKT. 506/30.

⁹⁵ BOA, MVL. 879/55.

⁹⁶ BOA, A.} MKT. MHM. 287/21.

ayından itibaren *Silahlı Kuvvetler Dergisi* adını almış ve yayını günümüzde de devam etmektedir⁹⁷.

Osmanlı Devleti'nde yayınlanmaya başlayıp günümüzde de farklı isimle de olsa yayın hayatına devam eden Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin ilk 322 sayısının tasnîfi oluşturulup konularına göre ele alınmıştır.

⁹⁷ Ayrıntılı bilgi için bkz. Öcal, O. "Dergimizin Tarihçesi". s.1-13.

2. BÖLÜM

2. CERİDE-İ ASKERİYYE GAZETESİ'NİN İLK 322 SAYISININ TASNİFİ

2.1. Pâdişah ve Hânedân

2.1.1. Sultan Abdülaziz'in Avrupa Seyahati

SAYI 2 14 Şabân 1280 (24 Ocak 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Pâdişah tarafından Fransa İmparatorunun kongre davetnamesine cevaben yazılmış olan name-i hümayunun suretine yer verilmiştir.

SAYI 181 4 Rebiü'l-âhır 1284 – 24 Haziran 1283 (6 Temmuz 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Pâdişah Abdülaziz'in yapılan davetlere icabetle Paris ve Londra'ya gitmek üzere ayın on sekizinci cuma günü Cuma namazından sonra Sultaniye Vapuru ile yola çıktığını bildiren Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 181 4 Rebiü'l-âhır 1284 – 24 Haziran 1283 (6 Temmuz 1867 Sayfa 1 Sütun 2)

Hariciye Nezareti'nden 29 Haziran 1867 tarihiyle Paris Sefareti'nden alınan Sultan Abdülaziz'in Toulon Limanı'na indiği ve merasimlerle karşılandığını bildiren telgraf metninin tercümesi.

SAYI 181 4 Rebiü'l-âhır 1284 – 24 Haziran 1283 (6 Temmuz 1867 Sayfa 1 Sütun 3)

1 Temmuz tarihli Fuad Paşa tarafından sadârete gönderilen Sultan Abdülaziz'in İmparator ve İmparatoriçe ile birlikte sergiyi gezdiği, fevkalade hürmet ve tazim gösterildiği ile afiyette olduklarını bildiren telgrafname sureti.

SAYI 182 11 Rebiü'l-evvel 1284–1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Fuad Paşa tarafından 3 Temmuz-ı Efrenci tarihli sadârete gönderdiği Sultan Abdülaziz'in yabancı memurları ve Londra'dan gelmiş olan şehreminini kabul ettiği ile ilgili bir telgraf.

Fuad Paşa tarafından 9 Temmuz 1867 tarihli sadârete gönderdiği Sultan Abdülaziz'in mekteb-i harbiyeyi ziyareti ile sonrasında Versay Sarayı bahçesini

gezdği ve geçtiği güzergâhta halk tarafından fevkalade merasim ve tazim yapıldığı ile ilgili bir telgraf.

SAYI 182 11 Rebiü'l-evvel 1284–1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Paris'te Sultan Abdülaziz'e sekiz at koşulu fayton tahsis edildiği ve sağlık ve sıhhatinin afiyet üzere olduğu ilgili bir yazı.

Sultan Abdülaziz'in Londra'ya teşrîf ettiklerinde fevkalade hürmet ve şenlikler tertip edileceği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis'ten alınan bir yazı.

SAYI 182 11 Rebiü'l-evvel 1284–1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Paris'ten 8 Temmuz-ı Efrenci tarihli Sultan Abdülaziz'in Maliye Nazırı ve Karadağ Knezini kabul ettiği ile ilgili bir telgraf.

SAYI 183 18 Rebiü'l-evvel 1284–8 Temmuz 1283 (20 Temmuz 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Fuad Paşa tarafından 9 Temmuz 1867 tarihiyle sadârete gönderilen Paris'te askerî resmi geçidinin yapıldığı ve pâdişahın askerlerin intizamı dolayısıyla imparatoru tebrik ettiği ile ilgili bir telgraf.

10 Temmuz tarihli Paris'ten gönderilmiş olan Prusya kraliçesinin Paris'e geldiği ve akşam yemek verileceği ile ilgili bir telgraf.

SAYI 183 18 Rebiü'l-evvel 1284–8 Temmuz 1283 (20 Temmuz 1867 Sayfa 1 Sütun 2)

12 Temmuz 1867 tarihiyle Paris Sefareti tarafından gönderilen Sultan Abdülaziz'in bugün İmparator ve İmparatoriçe ile görüştükten sonra hep birlikte şimal demir yolu mevğine gitmişler, bu gece Bologne'da yarında Londra'ya teşrîf edeceği ile ilgili bir telgraf.

SAYI 183 18 Rebiü'l-evvel 1284–8 Temmuz 1283 (20 Temmuz 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in maiyeti ile birlikte geşt ü güzâr ettiği, bazı temaslarda bulunduğu ve perşembe günü de Londra'ya gitmek üzere Paris'ten ayrıldığı ile ilgili bir yazı.

Sultan Abdüzzaz'ın Paris'e teşrîf etmesiyle ifa olunan merasim-i ihtiramiye ve tazimatı fevkaladenin tafsilatına dair Ruzname-i Cerîde-i Havâdis'in Paris'te bulunan muhabiri tarafından gönderilen mektubu hâvî bir yazı.

SAYI 184 24 Rebiü'l-evvel 1284 – 15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

14 Temmuz 1867 tarihli Fuad Paşa tarafından Sadârete gönderilen Prens De Galle ile Sultan Abdülaziz'in Times Nehrinde sandalla gezintisini bildiren bir telgraf.

16 Temmuz 1867 tarihiyle Londra'dan alınan Sultan Abdülaziz'in Prens De Galle ile tersane ziyaretinde bulunduğu ile ilgili bir telgraf.

SAYI 184 24 Rebiü'l-evvel 1284 – 15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867 Sayfa 1 Sütun 2)

15 Temmuz 1867 tarihiyle Fuad Paşa tarafından sadârete gönderilen Sultan Abdülaziz'in bugün yabancı sefirleri, vükelâyı, Manchester belediye idaresini, İngiltere Yahudileri vekillerini ve bir takım konsolosları kabul ettiği ile ilgili bir telgraf.

Londra'dan ayın 12'si tarihiyle gönderilen Sultan Abdülaziz'in Buckingham Sarayına teşrîf ettiği ve ertesi gün kraliçeyi ziyaret etmesi ile ilgili bir telgraf.

SAYI 1984 24 Rebiü'l-evvel 1284 – 15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867 Sayfa 1 Sütun 3)

Londra'dan 14 Temmuz tarihiyle gönderilen Sultan Abdülaziz'in kraliçeyi ziyareti ve daha sonra kahvaltı yaptıkları, akşamda Londra'nın ekâbir-i ricâli ve yabancı sefirlerle bir akşam yemeğine katıldıkları ile ilgili bir telgraf.

SAYI 185 2 Rebiü'l-âhır 1284 – 22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867 Sayfa 1 Sütun 1)17

Temmuz 1867 tarihiyle Fuad Paşa tarafından Londra'dan sadârete gönderilen Londra'da Sultan Abdülaziz'in donanma resmi geçidini izlediği ile ilgili bir telgraf.

18 Temmuz 1867 tarihiyle Fuad Paşa tarafından Londra'dan sadârete gönderilen Sultan Abdülaziz'in mutantan bir alayla Septe'ye teşrîf ettiği ve akşam Prens De Galle'nin bir ziyafet verdiği ile ilgili bir telgraf.

SAYI 185 2 Rebiü'l-âhır 1284 – 22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867 Sayfa 1 Sütun 2)21
Temmuz 1867 tarihiyle Fuad Paşa tarafından gönderilen Sultan Abdülaziz'in bir dük sarayında yemeğe ve sonrasında baloya katıldığı ile ilgili bir telgraf.

SAYI 185 2 Rebiü'l-âhır 1284 – 22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Sultan Abdülaziz'in Paris civarında bulunan mekteb-i harbiyeyi teşrifleri ile ilgili bir yazı. Londra'da Sultan Abdülaziz'e verilen bir ziyafet ile ilgili bir yazı.

SAYI 185 2 Rebiü'l-âhır 1284 – 22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867 Sayfa 4 Sütun 4)

Londra'da pâdişah için tertip edilen baloda Musurus Paşa'nın eşinin vefat ettiği ile ilgili bir yazı.

Sultan Abdülaziz'in Fransa İmparatoriçesi'nin rahibelerine 75.000 Frank, Paris fukarasına 75.000 Frank ve Elize Sarayı hademelerine de 100.000 Frank ihsan buyurdıkları ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 186 9 Rebiü'l-âhır 1284 – 29 Temmuz 1283 (10 Ağustos 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in Avrupa seyahatinden dönüşünü ve dönüş güzergâhlarını anlatan bir yazı.

SAYI 186 9 Rebiü'l-âhır 1284 – 29 Temmuz 1283 (10 Ağustos 1867 Sayfa 1 Sütun 2)

Dönüş güzergâhındaki halkın büyük tezahürat ve sevinç gösterileri ile pâdişahı karşıladıkları ile ilgili bir yazı.

SAYI 186 9 Rebiü'l-âhır 1284 – 29 Temmuz 1283 (10 Ağustos 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Pâdişahın Avrupadan dönüşü münasebetiyle yazılmış bir şiir.

SAYI 186 9 Rebiü'l-âhır 1284 – 29 Temmuz 1283 (10 Ağustos 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'i karşılama merasiminde sadrâzam, şeyhülislam, vükelâ ve memurin-i benamin hazır bulunduğu ile ilgili bir yazı.

Ayasofya Camisi'nde Cuma selamlığının icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 186 9 Rebiü'l-âhır 1284 – 29 Temmuz 1283 (10 Ağustos 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Sultan Abdülaziz'in Londra'ya teşrîfi sırasında vuku bulan ihtiramat-ı faika⁹⁸ ile icra edilen merasimlerin tafsilatını hâvî Ruzname-i Cerîde-i Havâdis'in Londra muhabirinden aldığı mektubun sureti.

SAYI 187 16 Rebiü'l-âhır 1284 – 5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in Avrupa'dan dönmesi dolayısıyla sadârete yazdığı ve halka ilan olunmasını istediği bir yazının sureti.

SAYI 187 16 Rebiü'l-âhır 1284 – 5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867 Sayfa 1 Sütun 2)

Pâdişahın Avrupa seyahatinde Şehzade Yusuf İzzeddin Efendi'nin yanında bulunduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 187 16 Rebiü'l-âhır 1284 – 5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Pâdişahın dönmesi münasebetiyle halkın sevinç gösterileri ve kutlamalar yaptığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 187 16 Rebiü'l-âhır 1284 – 5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Sultan Abdülaziz'in Londra'ya teşrîfi sırasında vuku bulan ihtiramat-ı faika⁹⁹ ile icra edilen merasimlerin tafsilatını hâvî Ruzname-i Cerîde-i Havâdis'in Londra muhabirinden aldığı mektubun devamını ihtiva eden bir yazı.

SAYI 188 23 Rebiü'l-âhır 1284–12 Ağustos 1283 (24 Ağustos 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Sultan Abdülaziz'in Avrupa'dan dönmesi münasebetiyle erkân-ı harbiye ümerâsından Miralay İzzet Bey'in yazmış olduğu bir şiir.

SAYI 188 23 Rebiü'l-âhır 1284–12 Ağustos 1283 (24 Ağustos 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Pâdişahın Avrupa'dan dönmesi münasebetiyle mekteb-i harbiye birinci sene öğrencilerinden Arif Efendi'nin yazmış olduğu bir şiir.

SAYI 188 23 Rebiü'l-âhır 1284–12 Ağustos 1283 (24 Ağustos 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

⁹⁸ Üstün saygılar

⁹⁹ Üstün saygılar

Sultan Abdülaziz'in Londra'ya teşrîfi sırasında vuku bulan ihtiramat-ı faika¹⁰⁰ ile icra edilen merasimlerin tafsilatını hâvî Ruzname-i Cerîde-i Havâdis'in Londra muhabirinden aldığı mektubun devamını ihtiva eden bir yazı.

SAYI 189 30 Rebiü'l-âhır 1284–19 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Sultan Abdülaziz'in Londra'ya teşrîfi sırasında vuku bulan ihtiramat-ı faika¹⁰¹ ile icra edilen merasimlerin tafsilatını hâvî Ruzname-i Cerîde-i Havâdis'in Londra muhabirinden aldığı mektubun devamını ihtiva eden bir yazı.

SAYI 190 7 Cemâziye'l-evvel 1284–26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in Avrupa'dan dönmesi münasebetiyle beşinci talîa taburunun dördüncü bölüğü yüzbaşısı Ahmet Fehmi Efendi'nin Taş Kışla-yı Hümayun kapısına levha olarak asılmış olan şiir.

2.1.2. Cülûs Yıldönümü

SAYI 25 27 Muharrem 1281 (2 Temmuz 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in cülûsu yıldönümü münasebetiyle icra edilen tebrikler ve törenler ile pâdişah tarafından bu tebriklere cevap olarak verilen nutuk.

SAYI 26 4 SAFER 1281 (9 Temmuz 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Trabzon'da Sultan Abdülaziz'in cülûsunun yıldönümü münasebetiyle yapılan kutlamalar hakkında.

SAYI 28 22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in cülûsunun dördüncü senesi münasebetiyle bir İngiliz gazetesinde yer alan Osmanlı Devleti'nin genel durumu ve pâdişah hakkında bir yazı.

SAYI 76 7 Safer 1282 (1 Temmuz 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

¹⁰⁰ Üstün saygılar

¹⁰¹ Üstün saygılar

Sultan Abdülaziz'in tahta cülûsunun beşinci sene-i devriyesi münasebetiyle yapılan merasim hakkında bir yazı.

SAYI 128 17 Safer 1283 – 18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Haziran'ın on üçüncü (Rumî) Mîlâdî 25 Haziran) gününe Sultan Abdülaziz'in cülûs sene-i devriyesine tesadüf etmesi ve yapılan merasimler ile ilgili bir yazı.

SAYI 232 7 Rebiü'l-evvel 1285 – 16 Haziran 1284 (28 Haziran 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in cülûs yıldönümü münasebetiyle yapılan merasim ve törenler ile ilgili bir yazı.

SAYI 234 21 Rebiü'l-evvel 1285-30 Haziran 1284 (12 Temmuz 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Hanya'dan gönderilen pâdişahın cülûsunun yıldönümü münasebetiyle yapılan merasimleri ihtiva eden bir mektup.

SAYI 284 18 Rebiü'l-evvel 1286–15 Haziran 1285 (27 Haziran 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in tahta çıkışının yıldönümü münasebetiyle yapılan merasim ile ilgili bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü'l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 1 Sütun 2)

Sultan Abdülaziz'in tahta çıkış yıldönümü ile ilgili bir yazı.

2.1.3. Şehzadeler

SAYI 4 28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864 Sayfa 1 sütun 1)

Devletlü necabetlü Yusuf İzzettin ve Nurettin Efendilerin derslerinin muidliğine erkân-ı harbiyeden Süleyman Bey'in miralaylık rütbesi ile atanması ve diğer bazı görev değişikliklerini içeren bir haber.

SAYI 17 1 Zi'l-hicce 1280 (7 Mayıs 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Birinci orduyu hümayun talîa (öncü) beşinci taburu yedinci bölüğü mülazım-ı sanisi bulunan Şehzade Yusuf İzzettin Efendi'nin aynı taburun birinci bölüğüne yüzbaşı olarak atanması.

SAYI 97 7 Receb 1282 – 13 Teşrîn-i sâni 1281 (25 Kasım 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Şehzade Yusuf İzzettin Efendi'nin silk-i askeriyeye idhali ile ilgili bir yazı.

SAYI 129 24 Safer 1283 – 25 Haziran 1282 (7 Temmuz 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Şehzade Yusuf İzzettin Efendi'nin ordudaki rütbesinin arttırıldığı ile alakalı bir yazı.

SAYI 133 22 Rebiü'l-evvel 1283–23 Temmuz 1282 (4 Ağustos 1866 Sayfa 1 Sütun 2)

Orduyu hümayun beşinci talîa taburu binbaşı Şehzade Yusuf İzzeddin Efendi'nin yaveri Ali Beyefendiye pâdişah tarafından bir kıta murassa saat ihsan buyrulduğu hakkında bir yazı.

SAYI 142 26 Cemâziye'l-evvel 1283 – 23 Eylül 1282 (5 Ekim 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

18 Cemâziye'l-evvel 1283 Cuma günü pâdişahın bir şehzadesinin doğduğu ve isminin Mehmed Selim olduğu ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir hatt-ı hümayunu ihtiva eden bir yazı.

SAYI 151 1 Şabân 1283 – 26 Teşrîn-i sâni 1282 (9 Aralık 1866 Cumartes. Sayfa 1 Sütun 1)

Mekatib-i askeriyede eğitim gören şehzadelerin imtihanlarına sadrâzam ile seraskerin davet edilmesi ve şehzadelerin imtihanları ile ilgili bir yazı.

SAYI 155 29 Şabân 1283 – 24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Devlet erkanının Şehzade Yusuf İzzeddin ve Nureddin Efendilerin imtihanlarına teşrîf ettikleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 187 16 Rebiü'l-âhır 1284 – 5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867 Sayfa 1 Sütun 2)

Pâdişahın Avrupa seyahatinde şehzade Yusuf İzzeddin Efendi'nin yanında bulunduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 191 14 Cemâziye'l-evvel 1284 – 2 Eylül 1283 (14 Eylül 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Şehzade Yusuf İzzeddin Efendi'nin askeriyede bulunmasıyla ilgili bir yazı.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Ayın 13. Gecesi bir şehzadenin doğduğu ve isminin Abdülmecid olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 234 21 Rebiü'l-evvel 1285-30 Haziran 1284 (12 Temmuz 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in sınıf-ı askeriye büyük bir önem verdiği ve sürekli inayetlerde bulunduğu ve Kuleli Kışlasında Şehzade Yusuf İzzettin Efendi'nin idaresi altında bulunan taburun da hazır olduğu ile ilgili mufassal bir yazı.

SAYI 236 7 Rebiü'l-âhır 1285– 14 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Şehzade Yusuf İzzeddin Efendi ile ilgili bir yazı.

SAYI 283 10 Rebiü'l-evvel 1286 – 8 Haziran 1285 (20 Haziran 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

29 Safer Perşembe gecesi bir şehzade doğduğu ve Mehmet Şevket ismi verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü'l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Şehzade-i civanbaht Yusuf İzzeddin Efendi'ye mensup olmak üzere Çıldır Sancağı'nda Gazitepesi isimli mahalde iki adet tabyanın inşasına karar verildiği ile ilgili bir yazı.

2.1.4. Valide Sultan

SAYI 2 14 Şabân 1280 (23 Ocak 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Mehd-i ulyâ-i saltanat devletlü ismetli sultan-ı aliyü'ş-şan hazretlerinin hassa orduyu hümayununa iki batarya şeşhaneli top ihsan etmesiyle ilgili bir yazı.

SAYI 31 17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Pâdişah ve Valide Sultan'ın Levent sahrasındaki ordugahta yapılan manevraları izlemeye teşrif ettikleri hakkında

SAYI 32 24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Valide Sultan'ın hayrı ve vakfı hakkında.

SAYI 67 3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Valide Sultan'ın yirmi bir para top ile selamlanması ve 20.500 guruş atiyeye-i seniyye ihsan buyurması ile ilgili.

SAYI 96 29 Cemâziye'l-âhir 1282 – 6 Teşrîn-i sâni 1281 (18 Kasım 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Valide Sultan'ın Beykoz civarındaki kasrı hümayunu seyr-ü temaşa etmek üzere Pertev Paşa Vapuruyla teşrîf etmesi ile ilgili bir haber.

2.5. Pâdişah ve Hânedân İle İlgili Diğer Haberler

SAYI 4 28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Pâdişah tarafından 50.000 kıta şeşhaneli tüfeğin İngiltere'den satın alınması ile ilgili bir yazı.

Pâdişahın tersanede yaptırılan üstü kapalı taş tezgâhları ve inşaatı ziyaretini anlatan bir yazı.

SAYI 10 11 Şevvâl 1280 (19 Mart 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Pâdişahın yakınında bulunan Emin Bey hakkında bir yazı.

SAYI 22 6 Muharrem 1281(11 Haziran 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Boğazlardaki istihkamlar için pâdişahın ceb-i hümayunundan yapılacak ihsanlar hakkında Tâkvîm-i Vakayi'den alınan bir haber.

SAYI 27 11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Manevra ve talimler için hassa ordusuna yapılacak olan karargâh merkezi olarak Levent Çiftliği ve yakınındaki Maslak arazisinin belirlendiği ve buraları pâdişahın bizzat gezdiği hakkında bir yazı.

SAYI 29 29 Safer 1281 (3 Ağustos 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in Levent Sahrası'ndaki orduyu ziyareti ve yapılan manevraların anlatıldığı bir yazı.

SAYI 30 10 Rebiü'l-evvel 1281(13 Ağustos 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Levent Sahrası'na pâdişahın gelmesi ve pâdişahın yapılan manevraları izlemesi hakkında.

SAYI 41 28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

1863 senesinde Rodos'ta cereyan eden hareket esnasında ada halkının 150.000 Lira miktarında hasara uğraması üzerine pâdişahın beş yüz bin guruş ihsanda bulunması ve adanın bir senelik vergisini affetmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 52 16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865 Sayfa 1 Sütun 2)

Bütün askerî okulların öğrencilerinin mutad-ı kadimeden olduğu üzere imtihanları sırasında pâdişahın da imtihanları izlediği hakkında bir yazı.

SAYI 53 23 Şabân 1281 (21 Ocak 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

İmtihan-ı umumiyi müteakip müntazır bulunan teşrîf-i şahane ayın 21. perşembe günü pâdişahın huzurunda icra kılınan imtihan-ı resminin tafsilatını anlatan bir yazı.

SAYI 57 22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Hırka-i Şerîf'in pâdişah ve vükelâ tarafından ziyaret edilmesi ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir haber.

SAYI 67 3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865 Sayfa 1 Sütun 2)

Sultan Abdülaziz'in bir hatt-ı hümayunu.

SAYI 71 2 Muharrem 1282 (27 Mayıs 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Ayın yirmi dördüncü cumartesi günü pâdişahın Boğaziçi'ni ve bir istihkamı ziyaret etmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 72 9 Muharrem 1282 (3 Haziran 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Pâdişahın hatt-ı hümayununu içeren bir yazı.

SAYI 96 29 Cemâziye'l-âhir 1282 – 6 Teşrîn-i sâni 1281 (18 Kasım 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

Yangında zarar görenlere Fatma Sultan tarafından 50.000 guruş yardım edilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 107 18 Ramazân 1282 – 22 Kânûn-ı sâni 1281 (3 Şubat 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Ramazân'ın on beşinde Hırka-i Saâdet'i pâdişahın ve devlet erkanı tarafından ziyaret edildiğini beyan eden bir yazı.

SAYI 109 2 Şevvâl 1282 – 5 Şubat 1281 (17 Şubat 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Sultan Abdülaziz'in Topkapı Sarayı'nı ziyaret etmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 119 13 Zi'l-hicce 1282 – 16 Nisan 1282 (28 Nisan 1866 Sayfa 1 Sütun 2)

Tophane müşirliğindeki görev değişikliği ile ilgili Sultan Abdülaziz'in hatt-ı hümayunu.

SAYI 128 17 Safer 1283 – 18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866 Sayfa 2 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in Mekteb-i Harbiye'ye teşrif etmesi ile ilgili bir yazı.

Pâdişahın teşrîfi dolayısıyla birinci sene şâkirdânından Cevat Efendi'nin takriri ile süvâri bölüğü neferatından Bursalı Osman bütün arkadaşları adına teşekkürleri içeren takrirleri ihtiva eden bir metin

SAYI 130 1 Rebiü'l-evvel 1283– 2 Temmuz 1282 (14 Temmuz 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Her sene teşrif buyrulduğu gibi bu sene de pâdişahın Babiali ve Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliyyeyi ziyareti sırasında pâdişahın huzurunda bir mazbatanın okunduğunu bildiren ve mazbatanın suretine yer verilen bir yazı.

SAYI 146 25 Cemâziye'l-âhir 1283–22 Teşrîn-i evvel 1282 (3 Kasım 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

İmtiyazlı gümrük eshamı hakkında pâdişah tarafından kararlaştırılmış olan nizamın suretine yer verilen Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış on maddelik bir yazı.

SAYI 147 2 Receb 1283 – 29 Teşrîn-i evvel 1282 (10 Kasım 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Pâdişahın askerlerine olan sevgisini ve ilgisini anlatan onları bir yazı.

SAYI 161 11 Şevvâl 1283 – 4 Şubat 1282 (16 Şubat 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Sadâret ve bazı vükelânın değişikliği ile ilgili Sultan Abdülaziz'in bir hatt-ı hümayunu.

SAYI 166 16 Zi'l-ka'de 1283 – 11 Mart 1283 (23 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Pâdişahın halkın asayiş ve güvenliğinin sağlanması ile saadet-halin temin edilmesine gayret gösterdiği ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir yazı.

SAYI 188 23 Rebiü'l-âhır 1284–12 Ağustos 1283 (24 Ağustos 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

İğneli tüfeklerin pâdişahın dikkatini çektiği ve numunelerin alınıp denenmeleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 197 28 Cemâziye'l-sânî 1284-14 Teşrîn-i evvel 1283 (26 Ekim 1867 Sayfa 1 Sütun 3)

Her sene mutad olduğu üzere muharrem ayında pâdişahın Babıali'ye teşrîfinde kıraat olunmak için Meclis-i Vâlâ'dan terkim edilip Avrupa seyahati dolayısıyla kalmış olan manzur-ı ali buyrulmuş olan mazbata suretine yer verilen bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.1. Pâdişahın Babıali'ye Teşrîfinde Okunacak Olan Mazbatanın Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Milâdî))	Sayfa ve Sütun
198	6 Receb 1284–21 Teşrîn-i evvel 1283 (2 Kasım 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
199	13 Receb 1284 – 28 Teşrîn-i evvel 1283 (9 Kasım 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
200	20 Receb 1284 – 4 Teşrîn-i sânî 1283(16 Kasım 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
201	26 Receb 1284– 11 Teşrîn-i sânî 1283 (23 Kasım 1867)	Sayfa 1 Sütun 1

SAYI 202 4 Şabân 1284– 18 Teşrîn-i sânî 1283 (30 Kasım 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in Mekteb-i Fünûn-i Harbiye'ye teşrîf ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 209 23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Pâdişahın doğum günü münasebetiyle Nablus'ta kutlamalar yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 224 10 Muharrem 1285 – 21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Şeyhülislam değişikliği ile ilgili Sultan Abdülaziz'in 7 Muharrem 1285 tarihli bir hatt-ı hümayunu.

Verilen takririn, nizamnamenin içeriği mütalaa edilip uygun görüldüğünü bildiren bir hatt-ı hümayun ve takririn metnine yer verilen bir yazı.

SAYI 226 24 Muharrem 1285 – 5 Mayıs 1284 (17 Mayıs 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Şura-yı Devlet ve Divân-ı Ahkâm-ı Adliyye'nin teşekkülü münasebetiyle dün Babialî'ye pâdişahın teşrîf ettiği sırada mevcut olan azalara hitaben Sultan Abdülaziz'in yaptığı konuşmayı ihtiva eden bir yazı.

SAYI 256 28 Şabân 1285 – 1 Kânûn-ı evvel 1284 (13 Aralık 1868 Sayfa 1 Sütun 2)

Feride Hanım Sultan'ın izdivaç zamanının gelmiş olduğu ve asakir-i şahane zabitânından Mahmut Nedim Bey'in uhdesine binbaşılık rütbesi tevcihiyle şimdilik namzetliğinin ilan edildiğini bildiren bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü'l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

İtalya Kralı tarafından Sultan Abdülaziz'e bir faytonun hediye olarak gönderildiği ile ilgili Turki Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 299 4 Receb 1286 – 28 Eylül 1285 (10 Ekim 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

28 Cemâziye'l-evvel Pazartesi günü Sultan Abdülaziz'in Servi Burnu Ordugahını ziyaret etmesi ve resmi geçit yapılması ile ilgili bir yazı.

SAYI 303 2 Şabân 1286 – 26 Teşrîn-i evvel 1285 (7 Kasım 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Avusturya İmparatoru ile Sultan Abdülaziz'in geçen salı gecesi birlikte yemek yedikleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 303 2 Şabân 1286 – 26 Teşrîn-i evvel 1285 (7 Kasım 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Prusya Veliahdı'nın yanında pâdişahın seryaveri olduğu halde İstanbul'u gezdiği sırada Üsküdar'a geçtiği ve Selimiye Kışlası'nı ziyaret ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 309 16 Ramazân 1286–7 Kânûn-ı evvel 1285 (19 Aralık 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Bir tabur asakir-i şahanenin istiyabına kâfi olmak üzere Silistre'de inşa edilen kışlaya pâdişahın doğum günü münasebetiyle askerlerin naklinin münasip görüldüğü ile ilgili Silistre'den mektup başlıklı Trabzon Gazetesi kaynaklı bir yazı.

2.2. Askerlik

2.2.1. Tevcîhât (Atamalar)

Bu başlık altında Osmanlı kara ordusunda yapılan atamalar, görev değişiklikleri ve tekaüt olanların yerlerine kimlerin atandığı hakkında bilgi vermektedir. Gazetenin 296 sayısında tevcîhât haberleri yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan tevcîhât haberlerinin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.2. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Tevcîhât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
1	7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
2	14 Şabân 1280 (23 Ocak 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
3	21 Şabân 1280 (30 Ocak 1863)	Sayfa 2 Sütun 1
4	28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
5	6 Ramazân 1280 (13 Şubat 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
6	13 Ramazân 1280 (20 Şubat 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
7	20 Ramazân 1280 (27 Şubat 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
8	27 Ramazân 1280 (5 Mart 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
9	4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
10	11 Şevvâl 1280 (19 Mart 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
12	25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
13	2 Zi'l-ka'de 1280 (9 Nisan 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
14	9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
15	16 Zi'l-ka'de 1280 (23 Nisan 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
16	23 Zi'l-ka'de 1280 (30 Nisan 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
17	1 Zi'l-hicce 1280 (7 Mayıs 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
18	8 Zi'l-hicce 1280 (14 Mayıs 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
19	15 Zi'l-hicce 1280 (21 Mayıs 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
20	21 Zi'l-hicce 1280 (28 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
21	29 Zi'l-hicce 1280 (4 Haziran 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
22	6 Muharrem 1281 (11 Haziran 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
23	13 Muharrem 1281 (18 Haziran 1864)	Sayfa 2 Sütun 2

Tablo 2.2. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Tevcîhât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
24	20 Muharrem 1281 (25 Haziran 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
25	27 Muharrem 1281 (2 Temmuz 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
26	4 Safer 1281 (9 Temmuz 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
27	11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
28	22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
29	29 Safer 1281 (3 Ağustos 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
30	10 Rebiü'l-evvel 1281 (13 Ağustos 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
32	24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
33	2 Rebiü'l-âhır 1281 (3 Eylül 1864)	Sayfa 1 Sütun 3
47	11 Receb 1281 (10 Aralık 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
48	18 Receb 1281 (17 Aralık 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
49	25 Receb 1281 (24 Aralık 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
50	2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
51	9 Şabân 1281 (7 Ocak 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
52	16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
53	23 Şabân 1281 (21 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
54	Selh-i Şabân 1281 (27 Ocak 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
55	7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
56	15 Ramazân 1281 (11 Şubat 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
57	22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
58	29 Ramazân 1281 (25 Şubat 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
59	6 Şevvâl 1281 (4 Mart 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
60	13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
61	20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
62	27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
64	12 Zi'l-ka'de 1281 (8 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
65	19 Zi'l-ka'de 1281 (15 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
66	26 Zi'l-ka'de 1281 (22 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
68	10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
69	17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
70	24 Zi'l-hicce 1281 (20 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
71	2 Muharrem 1282 (28 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
72	9 Muharrem 1282 (3 Haziran 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
74	23 Muharrem 1282 (17 Haziran 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
75	30 Muharrem 1282 (24 Haziran 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
76	7 Safer 1282 (1 Temmuz 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
77	14 Safer 1282 (8 Temmuz 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
78	21 Safer 1282 (15 Temmuz 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
79	28 Safer 1282 (22 Temmuz 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
80	5 Rebiü'l-evvel 1282 (29 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
81	12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
82	19 Rebiü'l-evvel 1282 (12 Ağustos 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
83	26 Rebiü'l-evvel 1282 (19 Ağustos 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
84	5 Rebiü'l-âhır 1282 (27 Ağustos 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
86	18 Rebiü'l-âhır 1282 (9 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
87	25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
88	2 Cemâziye'l-evvel 1282-11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 3

Tablo 2.2. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Tevcîhât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
89	9 Cemâziye'l-evvel 1282-18 Eylül 1281 (30 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
90	16 Cemâziye'l-evvel 1282- 25 Eylül 1281 (7 Ekim 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
91	23 Cemâziye'l-evvel 1282-2 Teşrîn-i evvel 1281 (14 Ekim 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
92	1 Cemâziye'l-âhir 1282-9 Teşrîn-i evvel 1281 (22 Ekim 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
93	8 Cemâziye'l-âhir 1282-16 Teşrîn-i evvel 1281 (29 Ekim 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
94	15 Cemâziye'l-âhir 1282-23 Teşrîn-i evvel 1281 (4 Kasım 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
95	23 Cemâziye'l-âhir 1282-30 Teşrîn-i evvel 1281 (11 Kasım 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
96	29 Cemâziye'l-âhir 1282-6 Teşrîn-i sâni 1281 (18 Kasım 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
97	7 Receb 1282-13 Teşrîn-i sâni 1281 (25 Kasım 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
98	14 Receb 1282-20 Teşrîn-i sâni 1281 (2 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
99	21 Receb 1282-27 Teşrîn-i sâni 1281 (9 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
100	28 Receb 1282- 4 Kânûn-ı evvel 1281 (16 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
101	5 Şabân 1282-11 Kânûn-ı evvel 1281(23 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
102	12 Şabân 1282-18 Kânûn-ı evvel 1281 (30 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
103	19 Şabân 1282-25 Kânûn-ı evvel 1281 (6 Ocak 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
104	26 Şabân 1282-1 Kânûn-ı sâni 1281 (13 Ocak 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
105	4 Ramazân 1282-8 Kânûn-ı sâni 1281 (20 Ocak 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
106	11 Ramazân 1282-15 Kânûn-ı sâni 1281 (27 Ocak 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
107	18 Ramazân 1282-22 Kânûn-ı sâni 1281 (3 Şubat 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
108	25 Ramazân 1282-29 Kânûn-ı sâni 1281 (10 Şubat 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
109	2 Şevvâl 1282-5 Şubat 1281 (17 Şubat 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
110	9 Şevvâl 1282-12 Şubat 1281 (24 Şubat 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
111	16 Şevvâl 1282-19 Şubat 1281 (3 Mart 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
112	23 Şevvâl 1282-26 Şubat 1281(10 Mart 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
113	Selh-i Şevvâl 1282-5 Mart 1282 (17 Mart 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
114	8 Zi'l-ka'de 1282-12 Mart 1282 (24 Mart 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
115	15 Zi'l-ka'de 1282-19 Mart 1282 (31 Mart 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
116	22 Zi'l-ka'de 1282-26 Mart 1282 (7 Nisan 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
117	29 Zi'l-ka'de 1282-2 Nisan 1282 (14 Nisan 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
118	6 Zi'l-hicce 1282-9 Nisan 1282 (21 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
119	13 Zi'l-hicce 1282-16 Nisan 1282 (28 Nisan 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
120	20 Zi'l-hicce 1282-23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
121	27 Zi'l-hicce 1282-30 Nisan 1282 (12 Mayıs 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
122	4 Muharrem 1283-7 Mayıs 1282 (19 Mayıs 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
123	11 Muharrem 1283-14 Mayıs 1282 (26 Mayıs 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
124	18 Muharrem 1283-21 Mayıs 1282 (2 Haziran 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
125	25 Muharrem 1283-28 Mayıs 1282 (9 Haziran 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
126	2 Safer 1283-4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
127	9 Safer 1283-11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
128	17 Safer 1283-18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
130	Gurre Rebiü'l-evvel 1283-2 Temmuz 1282 (14 Temmuz 1866)	Sayfa 4 Sütun 2
131	8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
132	15 Rebiü'l-evvel 1283-16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
133	22 Rebiü'l-evvel 1283-23 Temmuz 1282 (4 Ağustos 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
134	29 Rebiü'l-evvel 1283-30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
135	7 Rebiü'l-âhir 1283-6 Ağustos 1282(18 Ağustos 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
136	14 Rebiü'l-âhir 1283-13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
137	21 Rebiü'l-âhir 1283-20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
138	28 Rebiü'l-âhir 1283-27 Ağustos 1282 (8 Eylül 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
139	5 Cemâziye'l-evvel 1283-3 Eylül 1282 (15 Eylül 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
140	12 Cemâziye'l-evvel 1283-10 Eylül 1282 (22 Eylül 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
141	19 Cemâziye'l-evvel 1283-17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866)	Sayfa 1 Sütun 1

Tablo 2.2. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Tevcîhât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
142	26 Cemâziye'l-evvel 1283-23 Eylül 1282 (5 Ekim 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
143	4 Cemâziye'l-âhir 1283-1 Teşrîn-i evvel 1282(13 Ekim 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
144	11 Cemâziye'l-âhir 1283-8 Teşrîn-i evvel 1282 (20 Ekim 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
145	18 Cemâziye'l-âhir 1283-15 Teşrîn-i evvel 1282 (27 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
146	25 Cemâziye'l-âhir 1283-22 Teşrîn-i evvel 1282 (3 Kasım 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
148	9 Receb 1283-5 Teşrîn-i sâni 1282 (17 Kasım 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
149	16 Receb 1283-12 Teşrîn-i sâni 1282 (24 Kasım 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
150	23 Receb 1283-19 Teşrîn-i sâni 1282 (1 Aralık 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
151	1 Şabân 1283-26 Teşrîn-i sâni 1282 (8 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
152	8 Şabân 1283-3 Kânûn-ı evvel 1282 (15 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
153	15 Şabân 1283-10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
154	22 Şabân 1283-17 Kânûn-ı evvel 1282 (29 Aralık 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
155	29 Şabân 1283-24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
156	6 Ramazân 1283-31 Kânûn-ı evvel 1282 (12 Ocak 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
157	13 Ramazân 1283-7 Kânûn-ı sâni 1282 (19 Ocak 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
158	20 Ramazân 1283-14 Kânûn-ı sâni 1282 (26 Ocak 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
159	27 Ramazân 1283-21 Kânûn-ı sâni 1282 (2 Şubat 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
160	4 Şevvâl 1283-28 Kânûn-ı sâni 1282 (9 Şubat 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
161	11 Şevvâl 1283-4 Şubat 1282 (16 Şubat 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
162	18 Şevvâl 1283-11 Şubat 1282 (23 Şubat 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
163	25 Şevvâl 1283-18 Şubat 1282 (2 Mart 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
164	2 Zi'l-ka'de 1283-25 Şubat 1282 (9 Mart 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
165	9 Zi'l-ka'de 1283-4 Mart 1283 (16 Mart 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
166	16 Zi'l-ka'de 1283-11 Mart 1283 (23 Mart 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
167	23 Zi'l-ka'de 1283-18 Mart 1283 (30 Mart 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
168	1 Zi'l-hicce 1283-25 Mart 1283 (6 Nisan 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
169	8 Zi'l-hicce 1283-1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
170	15 Zi'l-hicce 1283-8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
171	22 Zi'l-hicce 1283-15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
172	29 Zi'l-hicce 1283-22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
173	7 Muharrem 1284-29 Nisan 1283 (11 Mayıs 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
174	14 Muharrem 1284-6 Mayıs 1283 (18 Mayıs 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
175	21 Muharrem 1284-13 Mayıs 1283 (25 Mayıs 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
176	28 Muharrem 1284-20 Mayıs 1283 (1 Haziran 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
177	5 Safer 1284-27 Mayıs 1283 (8 Haziran 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
178	12 Safer 1284-3 Haziran 1283 (15 Haziran 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
179	19 Safer 1284-10 Haziran 1283 (22 Haziran 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
180	26 Safer 1284-17 Haziran 1283(29 Haziran 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
181	4 Rebiü'l-evvel 1284-24 Haziran 1283 (6 Temmuz 1867)	Sayfa 1 Sütun3
182	11 Rebiü'l-evvel 1284-1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
183	18 Rebiü'l-evvel 1284-8 Temmuz 1283 (20 Temmuz 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
184	24 Rebiü'l-evvel 1284-15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
185	2 Rebiü'l-âhir 1284-22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
186	9 Rebiü'l-âhir 1284-29 Temmuz 1283 (10 Ağustos 1867)	Sayfa 3 Sütun 2
187	16 Rebiü'l-âhir 1284-5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
188	23 Rebiü'l-âhir 1284-12 Ağustos 1283 (24 Ağustos 1867)	Sayfa 3 Sütun 2
189	30 Rebiü'l-âhir 1284-19 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
190	7 Cemâziye'l-evvel 1284-26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
191	14 Cemâziye'l-evvel 1284-2 Eylül 1283 (14 Eylül 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
192	21 Cemâziye'l-evvel 1284-9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
193	28 Cemâziye'l-evvel 1284-16 Eylül 1283 (28 Eylül 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
194	7 Cemâziye'l-sâni 1284-23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867)	Sayfa 1 Sütun 2

Tablo 2.2. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Tevcihât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
195	14 Cemâziye'l-sânî 1284-30 Eylül 1283 (12 Ekim 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
196	21 Cemâziye'l-sânî 1284-7 Teşrîn-i evvel 1283 (19 Ekim 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
197	28 Cemâziye'l-sânî 1284-14 Teşrîn-i evvel 1283 (26 Ekim 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
198	6 Receb 1284-21 Teşrîn-i evvel 1283 (2 Kasım 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
199	13 Receb 1284-28 Teşrîn-i evvel 1283 (9 Kasım 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
200	20 Receb 1284-4 Teşrîn-i sâni 1283 (16 Kasım 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
201	26 Receb 1284-11 Teşrîn-i sâni 1283 (23 Kasım 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
202	4 Şabân 1284-18 Teşrîn-i sâni 1283 (30 Kasım 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
203	11 Şabân 1284-25 Teşrîn-i sâni 1283 (7 Aralık 1867)	Sayfa 1 Sütun2
204	17 Şabân 1284-2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
205	24 Şabân 1284-9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
206	2 Ramazân 1284-16 Kânûn-ı evvel 1283 (28 Aralık 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
207	9 Ramaan 1284-23 Kânûn-ı evvel 1283 (4 Ocak 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
208	16 Ramazân 1284-30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
210	30 Ramazân 1284-13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
211	7 Şevvâl 1284-20 Kânûn-ı sâni 1283 (1 Şubat 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
212	14 Şevvâl 1284-27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
213	21 Şevvâl 1284-3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
214	28 Şevvâl 1284-10 Şubat 1283 (22 Şubat 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
215	6 Zi'l-ka'de 1284-18 Şubat 1283 (1 Mart 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
216	13 Zi'l-ka'de 1284-25 Şubat 1283 (8 Mart 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
217	20 Zi'l-ka'de 1284-3 Mart 1284 (15 Mart 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
220	11 Zi'l-hicce 1284-24 Mart 1284 (5 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
221	18 Zi'l-hicce 1284-31 Mart 1284 (12 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
222	25 Zi'l-hicce 1284-7 Nisan 1284 (19 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
223	2 Muharrem 1285-14 Nisan 1284 (26 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
224	10 Muharrem 1285-21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868)	Sayfa 3 Sütun 1
225	17 Muharrem 1285-28 Nisan 1284 (10 Mayıs 1868)	Sayfa 4 Sütun 2
226	24 Muharrem 1285-5 Mayıs 1284 (17 Mayıs 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
227	1 Safer 1285-12 Mayıs 1284 (24 Mayıs 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
228	9 Safer 1285-19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
229	16 Safer 1285-26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
230	23 Safer 1285-2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
231	30 Safer 1285-9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
232	7 Rebiü'l-evvel 1285-16 Haziran 1284 (28 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
233	14 Rebiü'l-evvel 1285-23 Haziran 1284 (5 Haziran 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
234	21 Rebiü'l-evvel 1285-30 Haziran 1284 (12 Temmuz 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
235	28 Rebiü'l-evvel 1285-7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
236	7 Rebiü'l-âhır 1285-14 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
238	20 Rebiü'l-âhır 1285-28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
239	27 Rebiü'l-âhır 1285-4 Ağustos 1284 (16 Ağustos 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
240	5 Cemâziye'l-evvel 1285-11 Ağustos 1284 (23 Ağustos 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
242	18 Cemâziye'l-evvel 1285-25 Ağustos 1284 (6 Eylül 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
243	25 Cemâziye'l-evvel 1285-1 Eylül 1284 (13 Eylül 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
244	3 Cemâziye'l-âhır 1285-8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
246	18 Cemâziye'l-âhır 1285-22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
247	25 Cemâziye'l-âhır 1285-29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
249	9 Receb 1285-13 Teşrîn-i evvel 1284 (25 Ekim 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
250	16 Receb 1285-20 Teşrîn-i evvel 1284 (1 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
251	23 Receb 1285-27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
254	14 Şabân 1285-17 Teşrîn-i sâni 1284 (29 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
255	21 Şabân 1285-24 Teşrîn-i sâni 1284 (6 Aralık 1868)	Sayfa 1 Sütun 1

Tablo 2.2. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Tevcîhât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
256	28 Şabân 1285-1 Kânûn-ı evvel 1284 (13 Aralık 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
257	6 Ramazân 1285-8 Kânûn-ı evvel 1284 (20 Aralık 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
260	27 Ramazân 1285-29 Kânûn-ı evvel 1284 (10 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
261	4 Şevvâl 1285-5 Kânûn-ı sâni 1284 (17 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
262	11 Şevvâl 1285-12 Kânûn-ı sâni 1284 (24 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
263	18 Şevvâl 1285-19 Kânûn-ı sâni 1284 (31 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
264	25 Şevvâl 1285-26 Kânûn-ı sâni 1284 (7 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
265	3 Zi'l-ka'de 1285-2 Şubat 1284 (14 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
267	17 Zi'l-ka'de 1285-16 Şubat 1284 (28 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
268	24 Zi'l-ka'de 1285-23 Şubat 1284 (7 Mart 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
269	29 Zi'l-ka'de 1285-1 Mart 1285 (14 Mart 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
270	8 Zi'l-hicce 1285-9 Mart 1285 (21 Mart 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
273	28 Zi'l-hicce 1285-30 Mart 1285 (11 Nisan 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
274	6 Muharrem 1286-6 Nisan 1285 (18 Nisan 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
275	13 Muharrem 1286-13 Nisan 1285 (25 Nisan 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
276	20 Muharrem 1286-20 Nisan 1285 (2 Mayıs 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
277	27 Muharrem 1286-27 Nisan 1285 (9 Mayıs 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
278	4 Safer 1286-4 Mayıs 1285 (16 Mayıs 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
279	11 Safer 1286-11 Mayıs 1285 (23 Mayıs 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
280	18 Safer 1286-18 Mayıs 1285 (30 Mayıs 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
281	25 Safer 1286-25 Mayıs 1285 (6 Haziran 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
282	3 Rebiü'l-evvel 1286-1 Haziran 1285 (13 Haziran 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
283	10 Rebiü'l-evvel 1286-8 Haziran 1285 (20 Haziran 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
284	18 Rebiü'l-evvel 1286-15 Haziran 1285 (27 Haziran 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
285	25 Rebiü'l-evvel 1286-22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
286	2 Rebiü'l-âhîr 1286-29 Haziran 1285 (11 Temmuz 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
288	16 Rebiü'l-âhîr 1286-13 Temmuz 1285 (25 Temmuz 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
289	22 Rebiü'l-âhîr 1286-20 Temmuz 1285 (1 Ağustos 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
291	7 Cemâziye'l-evvel 1286-3 Ağustos 1285 (15 Ağustos 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
292	14 Cemâziye'l-evvel 1286-10 Ağustos 1285 (22 Ağustos 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
294	29 Cemâziye'l-âhîr 1286-24 Ağustos 1285 (5 Eylül 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
295	6 Cemâziye'l-âhîr 1286-1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
296	13 Cemâziye'l-âhîr 1286-8 Eylül 1285 (19 Eylül 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
298	27 Cemâziye'l-âhîr 1286-21 Eylül 1285 (3 Ekim 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
299	4 Receb 1286-28 Eylül 1285 (10 Ekim 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
300	11 Receb 1286-5 Teşrin-i evvel 1285 (17 Ekim 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
302	25 Receb 1286-19 Teşrin-i evvel 1285 (31 Ekim 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
303	2 Şabân 1286-26 Teşrin-i evvel 1285 (7 Kasım 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
304	10 Şabân 1286-2 Teşrin-i sâni 1285 (14 Kasım 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
305	17 Şabân 1286-9 Teşrin-i sâni 1285 (21 Kasım 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
307	2 Ramazân 1286-23 Teşrin-i sâni 1285 (5 Aralık 1869)	Sayfa 2 Sütun 3
308	9 Ramazân 1286-30 Teşrin-i sâni 1285 (12 Aralık 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
309	16 Ramazân 1286-7 Kânûn-ı evvel 1285 (19 Aralık 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
310	23 Ramazân 1286-15 Kânûn-ı evvel 1285 (27 Aralık 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
311	7 Şevvâl 1286-28 Kânûn-ı evvel 1285 (9 Ocak 1870)	Sayfa 1 Sütun 2
313	21 Şevvâl 1286-11 Kânûn-ı sâni 1285 (23 Ocak 1870)	Sayfa 1 Sütun 1
314	23 Şevvâl 1286-13 Kânûn-ı sâni 1285 (25 Ocak 1870)	Sayfa 1 Sütun 3
316	5 Zi'l-ka'de 1286-25 Kânûn-ı sâni 1285 (6 Şubat 1870)	Sayfa 1 Sütun 3
317	12 Zi'l-ka'de 1286-1 Şubat 1285 (13 Şubat 1870)	Sayfa 1 Sütun 1
319	26 Zi'l-ka'de 1286-15 Şubat 1285 (27 Şubat 1870)	Sayfa 1 Sütun 1
320	3 Zi'l-hicce 1286-22 Şubat 1285 (6 Mart 1870)	Sayfa 1 Sütun 2
321	10 Zi'l-hicce 1281-1 Mart 1286 (13 Mart 1870)	Sayfa 1 Sütun 1
322	23 Zi'l-hicce 1286-15 Mart 1286 (27 Mart 1870)	Sayfa 1 Sütun 1

2.2.2. Mükâfât (Ödüllendirme)

Mükâfât, sözlük anlamı olarak *bir hizmet ve iyiliğe karşı edilen iyilik* anlamına gelmektedir¹⁰². Bu dönemde emekli edilerek maaş bağlama ya da ölenlerin geride bıraktıklarına maaş bağlanması bir mükâfât olarak görülmüştür. Bu başlık altında askerlerden sakatlandığı, yaşı ilerlediği gerekçesiyle belirtilen miktarlarda maaş bağlanarak tekaütlükleri uygun görülenler ile şehit olanların ve vefat edenlerin geride bıraktıkları anne-baba, eş ve çocuklarına verilecek olan aylıklar hakkında bilgi vermektedir. Gazetenin 214 sayısında mükâfât ile ilgili haberler yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan mükâfât haberlerinin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.3. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Mükâfât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Milâdî))	Sayfa ve Sütun
1	7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
2	14 Şabân 1280 (23 Ocak 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
3	21 Şabân 1280 (30 Ocak 1863)	Sayfa 2 Sütun 2
6	13 Ramazân 1280 (20 Şubat 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
7	20 Ramazân 1280 (27 Şubat 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
8	27 Ramazân 1280 (5 Mart 1864)	Sayfa4 Sütun 1
9	4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
10	11 Şevvâl 1280 (19 Mart 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
11	18 Şevvâl 1280 (26 Mart 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
13	2 Zi'l-ka'de 1280 (9 Nisan 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
14	9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
16	23 Zi'l-ka'de 1280 (30 Nisan 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
17	1 Zi'l-hicce 1280 (7 Mayıs 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
18	8 Zi'l-hicce 1280 (14 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
22	6 Muharrem 1281 (11 Haziran 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
24	20 Muharrem 1281 (25 Haziran 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
25	27 Muharrem 1281 (2 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
26	4 Safer 1281 (9 Temmuz 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
27	11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
29	29 Safer 1281 (3 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
30	10 Rebiü'l-evvel 1281 (13 Ağustos 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
32	24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
33	2 Rebiü'l-âhır 1281 (3 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
34	9 Rebiü'l-âhır 1281 (10 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
36	23 Rebiü'l-âhır 1281 (24 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
37	29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
38	7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
39	14 Cemâziye'l-evvel 1281 (15 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
40	21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
42	5 Cemâziye'l-âhır 1281 (5 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 1

¹⁰² Devellioğlu, F. (2012). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. Ankara: Aydın Kitabevi, s.836.

Tablo 2.3. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Mükâfât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
43	12 Cemâziye'l-evvel 1281 (12 Kasım 1864)	Sayfa 1 Sütun 3
44	19 Cemâziye'l-evvel 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
45	26 Cemâziye'l-evvel 1281(26 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
46	4 Receb 1281 (3 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
48	18 Receb 1281 (17 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
49	25 Receb 1281 (24 Aralık 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
51	9 Şabân 1281 (7 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
52	16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
54	Selh-i Şabân 1281 (27 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
55	7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
57	22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
58	29 Ramazân 1281 (25 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
59	6 Şevvâl 1281 (4 Mart 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
61	20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
62	27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
65	19 Zi'l-ka'de 1281 (15 Nisan 186)	Sayfa 2 Sütun 2
66	26 Zi'l-ka'de 1281 (22 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
68	10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
71	2 Muharrem 1282 (28 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
72	9 Muharrem 1282 (3 Haziran 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
74	23 Muharrem 1282 (17 Haziran 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
75	30 Muharrem 1282 (24 Haziran 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
76	7 Safer 1282 (1 Temmuz 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
78	21 Safer 1282 (15 Temmuz 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
79	28 Safer 1282 (22 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
81	12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
83	26 Rebiü'l-evvel 1282 (19 Ağustos 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
84	5 Rebiü'l-âhır 1282 (28 Ağustos 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
88	2 Cemâziye'l-evvel 1282-11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
89	9 Cemâziye'l-evvel 1282-18 Eylül 1281 (30 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
93	8 Cemâziye'l-âhır 1282-16 Teşrîn-i evvel 1281 (29 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
94	15 Cemâziye'l-âhır 1282-23 Teşrîn-i evvel 1281 (4 Kasım 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
96	29 Cemâziye'l-âhır 1282-6 Teşrîn-i sânî 1281 (18 Kasım 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
97	7 Receb 1282-13 Teşrîn-i sânî 1281 (25 Kasım 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
98	14 Receb 1282-20 Teşrîn-i sânî 1281 (2 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
100	28 Receb 1282- 4 Kânûn-ı evvel 1281 (16 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
101	5 Şabân 1282-11 Kânûn-ı evvel 1281(23 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
102	12 Şabân 1282-18 Kânûn-ı evvel 1281 (30 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
103	19 Şabân 1282-25 Kânûn-ı evvel 1281 (6 Ocak 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
105	4 Ramazân 1282-8 Kânûn-ı sânî 1281 (20 Ocak 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
106	11 Ramazân 1282-15 Kânûn-ı sânî 1281 (27 Ocak 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
108	25 Ramazân 1282-29 Kânûn-ı sânî 1281 (10 Şubat 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
109	2 Şevvâl 1282-5 Şubat 1281 (17 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
110	9 Şevvâl 1282-12 Şubat 1281 (24 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
112	23 Şevvâl 1282-26 Şubat 1281(10 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
114	8 Zi'l-ka'de 1282-12 Mart 1282 (24 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
115	15 Zi'l-ka'de 1282-19 Mart 1282 (31 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
117	29 Zi'l-ka'de 1282-2 Nisan 1282 (14 Nisan 1866)	Sayfa 2 Sütun 1

Tablo 2.3. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Mükâfât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
119	13 Zi'l-hicce 1282-16 Nisan 1282 (28 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
120	20 Zi'l-hicce 1282-23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
121	27 Zi'l-hicce 1282-30 Nisan 1282 (12 Mayıs 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
126	2 Safer 1283-4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
127	9 Safer 1283-11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
128	17 Safer 1283-18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
130	Gurre Rebiü'l-evvel 1283-2 Temmuz 1282 (14 Temmuz 1866)	Sayfa 4 Sütun 2
131	8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
132	15 Rebiü'l-evvel 1283-16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
133	22 Rebiü'l-evvel 1283-23 Temmuz 1282 (4 Ağustos 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
134	29 Rebiü'l-evvel 1283-30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
135	7 Rebiü'l-âhır 1283-6 Ağustos 1282(18 Ağustos 1866)	Sayfa 4 Sütun 2
137	21 Rebiü'l-âhır 1283-20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
138	28 Rebiü'l-âhır 1283-27 Ağustos 1282 (8 Eylül 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
139	5 Cemâziye'l-evvel 1283-3 Eylül 1282 (15 Eylül 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
140	12 Cemâziye'l-evvel 1283-10 Eylül 1282 (22 Eylül 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
141	19 Cemâziye'l-evvel 1283-17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
142	26 Cemâziye'l-evvel 1283-23 Eylül 1282 (5 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
143	4 Cemâziye'l-âhır 1283-1 Teşrîn-i evvel 1282(13 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
144	11 Cemâziye'l-âhır 1283-8 Teşrîn-i evvel 1282 (20 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
145	18 Cemâziye'l-âhır 1283-15 Teşrîn-i evvel 1282 (27 Ekim 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
146	25 Cemâziye'l-âhır 1283-22 Teşrîn-i evvel 1282 (3 Kasım 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
150	23 Receb 1283-19 Teşrîn-i sâni 1282 (1 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
151	1 Şabân 1283-26 Teşrîn-i sâni 1282 (8 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
152	8 Şabân 1283-3 Kânûn-ı evvel 1282 (15 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
153	15 Şabân 1283-10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
154	22 Şabân 1283-17 Kânûn-ı evvel 1282 (29 Aralık 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
155	29 Şabân 1283-24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
157	13 Ramazân 1283-7 Kânûn-ı sâni 1282 (19 Ocak 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
159	27 Ramazân 1283-21 Kânûn-ı sâni 1282 (2 Şubat 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
160	4 Şevvâl 1283-28 Kânûn-ı sâni 1282 (9 Şubat 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
162	18 Şevvâl 1283-11 Şubat 1282 (23 Şubat 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
163	25 Şevvâl 1283-18 Şubat 1282 (2 Mart 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
164	2 Zi'l-ka'de 1283-25 Şubat 1282 (9 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
165	9 Zi'l-ka'de 1283-4 Mart 1283 (16 Mart 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
167	23 Zi'l-ka'de 1283-18 Mart 1283 (30 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
168	1 Zi'l-hicce 1283-25 Mart 1283 (6 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
169	8 Zi'l-hicce 1283-1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
170	15 Zi'l-hicce 1283-8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
172	29 Zi'l-hicce 1283-22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
175	21 Muharrem 1284-13 Mayıs 1283 (25 Mayıs 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
176	28 Muharrem 1284-20 Mayıs 1283 (1 Haziran 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
177	5 Safer 1284-27 Mayıs 1283 (8 Haziran 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
178	12 Safer 1284-3 Haziran 1283 (15 Haziran 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
179	19 Safer 1284-10 Haziran 1283 (22 Haziran 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
180	26 Safer 1284-17 Haziran 1283(29 Haziran 1867)	Sayfa 3 Sütun 3
181	4 Rebiü'l-evvel 1284-24 Haziran 1283 (6 Temmuz 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
182	11 Rebiü'l-evvel 1284-1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
184	24 Rebiü'l-evvel 1284-15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
185	2 Rebiü'l-âhır 1284-22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
186	9 Rebiü'l-âhır 1284-29 Temmuz 1283 (10 Ağustos 1867)	Sayfa 3 Sütun 2
187	16 Rebiü'l-âhır 1284-5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 3

Tablo 2.3. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Mükâfât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
188	23 Rebiü'l-âhır 1284-12 Ağustos 1283 (24 Ağustos 1867)	Sayfa 3 Sütun 3
190	7 Cemâziye'l-evvel 1284-26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
191	14 Cemâziye'l-evvel 1284-2 Eylül 1283 (14 Eylül 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
192	21 Cemâziye'l-evvel 1284-9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
194	7 Cemâziye'l-sânî 1284-23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
197	28 Cemâziye'l-sânî 1284-14 Teşrin-i evvel 1283 (26 Ekim 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
198	6 Receb 1284-21 Teşrin-i evvel 1283 (2 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
199	13 Receb 1284-28 Teşrin-i evvel 1283 (9 Kasım 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
200	20 Receb 1284-4 Teşrin-i sânî 1283 (16 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
201	26 Receb 1284-11 Teşrin-i sânî 1283 (23 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
202	4 Şabân 1284-18 Teşrin-i sânî 1283 (30 Kasım 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
203	11 Şabân 1284-25 Teşrin-i sânî 1283 (7 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
204	17 Şabân 1284-2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
205	24 Şabân 1284-9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
206	2 Ramazân 1284-16 Kânûn-ı evvel 1283 (28 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
207	9 Ramaan 1284-23 Kânûn-ı evvel 1283 (4 Ocak 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
208	16 Ramazân 1284-30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868)	Sayfa 3 Sütun 2
209	23 Ramazân 1284-6 Kânûn-ı sânî 1283 (18 Ocak 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
210	30 Ramazân 1284-13 Kânûn-ı sânî 1283 (25 Ocak 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
212	14 Şevvâl 1284-27 Kânûn-ı sânî 1283 (8 Şubat 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
213	21 Şevvâl 1284-3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
215	6 Zi'l-ka'de 1284-18 Şubat 1283 (1 Mart 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
216	13 Zi'l-ka'de 1284-25 Şubat 1283 (8 Mart 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
217	20 Zi'l-ka'de 1284-3 Mart 1284 (15 Mart 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
218	27 Zi'l-ka'de 1284-10 Mart 1284 (22 Mart 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
220	11 Zi'l-hicce 1284-24 Mart 1284 (5 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
221	18 Zi'l-hicce 1284-31 Mart 1284 (12 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
222	25 Zi'l-hicce 1284-7 Nisan 1284 (19 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
223	2 Muharrem 1285-14 Nisan 1284 (26 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
224	10 Muharrem 1285-21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868)	Sayfa 3 Sütun 2
234	21 Rebiü'l-evvel 1285-30 Haziran 1284 (12 Temmuz 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
235	28 Rebiü'l-evvel 1285-7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
238	20 Rebiü'l-âhır 1285-28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
239	27 Rebiü'l-âhır 1285-4 Ağustos 1284 (16 Ağustos 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
240	5 Cemâziye'l-evvel 1285-11 Ağustos 1284 (23 Ağustos 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
242	18 Cemâziye'l-evvel 1285-25 Ağustos 1284 (6 Eylül 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
244	3 Cemâziye'l-âhır 1285-8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
246	18 Cemâziye'l-âhır 1285-22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
250	16 Receb 1285-20 Teşrin-i evvel 1284 (1 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
254	14 Şabân 1285-17 Teşrin-i sânî 1284 (29 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
255	21 Şabân 1285-24 Teşrin-i sânî 1284 (6 Aralık 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
259	20 Ramazân 1285-23 Kânûn-ı evvel 1284 (3 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
260	27 Ramazân 1285-29 Kânûn-ı evvel 1284 (10 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
261	4 Şevvâl 1285-5 Kânûn-ı sânî 1284 (17 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
264	25 Şevvâl 1285-26 Kânûn-ı sânî 1284 (7 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
268	24 Zi'l-ka'de 1285-23 Şubat 1284 (7 Mart 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
269	29 Zi'l-ka'de 1285-1 Mart 1285 (14 Mart 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
274	6 Muharrem 1286-6 Nisan 1285 (18 Nisan 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
275	13 Muharrem 1286-13 Nisan 1285 (25 Nisan 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
276	20 Muharrem 1286-20 Nisan 1285 (2 Mayıs 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
277	27 Muharrem 1286-27 Nisan 1285 (9 Mayıs 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
278	4 Safer 1286-4 Mayıs 1285 (16 Mayıs 1869)	Sayfa 2 Sütun 1

Tablo 2.3. Osmanlı Kara Ordusuna Ait Mükâfât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
280	18 Safer 1286-18 Mayıs 1285 (30 Mayıs 1869)	Sayfa 2 Sütun 2
281	25 Safer 1286-25 Mayıs 1285 (6 Haziran 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
282	3 Rebiü'l-evvel 1286-1 Haziran 1285 (13 Haziran 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
283	10 Rebiü'l-evvel 1286-8 Haziran 1285 (20 Haziran 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
286	2 Rebiü'l-âhır 1286-29 Haziran 1285 (11 Temmuz 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
288	16 Rebiü'l-âhır 1286-13 Temmuz 1285 (25 Temmuz 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
290	29 Rebiü'l-âhır 1286-27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
291	7 Cemâziye'l-evvel 1286-3 Ağustos 1285 (15 Ağustos 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
294	29 Cemâziye'l-âhır 1286-24 Ağustos 1285 (5 Eylül 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
295	6 Cemâziye'l-âhır 1286-1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
299	4 Receb 1286-28 Eylül 1285 (10 Ekim 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
300	11 Receb 1286-5 Teşrîn-i evvel 1285 (17 Ekim 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
302	25 Receb 1286-19 Teşrîn-i evvel 1285 (31 Ekim 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
303	2 Şabân 1286-26 Teşrîn-i evvel 1285 (7 Kasım 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
304	10 Şabân 1286-2 Teşrîn-i sâni 1285 (14 Kasım 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
307	2 Ramazân 1286-23 Teşrîn-i sâni 1285 (5 Aralık 1869)	Sayfa 3 Sütun 2
308	9 Ramazân 1286-30 Teşrîn-i sâni 1285 (12 Aralık 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
309	16 Ramazân 1286-7 Kânûn-ı evvel 1285 (19 Aralık 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
311	7 Şevvâl 1286-28 Kânûn-ı evvel 1285 (9 Ocak 1870)	Sayfa 2 Sütun 2
313	21 Şevvâl 1286-11 Kânûn-ı sâni 1285 (23 Ocak 1870)	Sayfa 1 Sütun 2
314	23 Şevvâl 1286-13 Kânûn-ı sâni 1285 (25 Ocak 1870)	Sayfa 2 Sütun 1
315	28 Şevvâl 1286-18 Kânûn-ı sâni 1285 (30 Ocak 1870)	Sayfa 1 Sütun 1
316	5 Zi'l-ka'de 1286-25 Kânûn-ı sâni 1285 (6 Şubat 1870)	Sayfa 2 Sütun 1
319	26 Zi'l-ka'de 1286-15 Şubat 1285 (27 Şubat 1870)	Sayfa 2 Sütun 3
320	3 Zi'l-hicce 1286-22 Şubat 1285 (6 Mart 1870)	Sayfa 2 Sütun 2
322	23 Zi'l-hicce 1286-15 Mart 1286 (27 Mart 1870)	Sayfa 2 Sütun 2

Örnek olması amacıyla mükâfât ile ilgili bazı haberler şunlardır:

SAYI 90 16 Cemâziye'l-evvel 1282 – 25 Eylül 1281(7 Ekim 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Uka? (ك ع) Kalesi yerli topçu askerleri çavuşlarından Ali ile tophane-i amire ikinci sanayi alayı neferlerinden Mehmet hasta olduklarından üçer yüz guruş maaş ile tekaüt edilmeleri ile ilgili yazı.

SAYI 95 23 Cemâziye'l-âhır 1282–30 Teşrîn-i evvel 1281 (11 Kasım 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Bosna kıtasında bulunan topçu bölüğü neferatından Hasköylü Hasan bin Mustafa'nın sağ kolu ile sol elinin serçe parmağının sakatlanmasından dolayı aylık iki yüz guruş ile tekaüt edilmesi hakkında bir yazı.

SAYI 111 16 Şevvâl 1282 – 19 Şubat 1281 (3 Mart 1866 Sayfa 1 Sütun 3)

Beşinci orduyu hümayun süvâri ejder alayı birinci bölümü yüzbaşısı vekili Selim Ağa'nın vefat etmesiyle kızı ve eşine maaş bağlanması hususunda.

SAYI 116 22 Zi'l-ka'de 1282 – 26 Mart 1282 (7 Nisan 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Musul Kalesi yerli topçu asakiri binbaşısı müteveffâ Ali Ağa'nın zevcesi Safiye Hatuna münasip miktar maaş tahsis edilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 123 11 Muharrem 1283 – 14 Mayıs 1282 (26 Mayıs 1866 Sayfa 1 Sütun 2)

Medine-i Münevvere muhafazasına memur askerlerden olup Urban? Muharebesi'nde mecruh olarak sakatlanmış olan çavuşlardan Abdülhalim Ağa'ya maaş bağlanarak tekaütlüğe ayrılması ile ilgili bir yazı.

SAYI 124 18 Muharrem 1283 – 21 Mayıs 1282 (2 Haziran 1866 Sayfa 2 Sütun 1)

İkinci orduyu hümayun erkanından mütekaid mirliya Süleyman Paşa'nın vefatıyla mahdumları Ali Rıza ve Süleyman Hamdi Beylere ve topçu alayı üçüncü taburu binbaşısı müteveffâ İbrahim Ağa'nın mahdumu Osman Efendi ile kızı Emine ve zevcesi Fatma hanımlara maaş bağlanması ile ilgili bir yazı.

SAYI 149 16 Receb 1283 – 12 Teşrin-i sâni 1283 (24 Kasım 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Hizmet-i askeriye esnasında sakatlananlara maaş tahsisiyle tekaüt edilmeleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 171 22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Bir Askerin nöbet beklemekte iken sağ bacağına nüzul isabet ettiği için maaş bağlanarak tekaüt edilmesi ile ilgili

SAYI 226 24 Muharrem 1285 – 5 Mayıs 1284 (17 Mayıs 1868 Pazar Sayfa 2 Sütun 3)

Üçüncü orduyu hümayun redif dördüncü alayının ikinci taburu yedinci bölümü yüzbaşısı Mehmet Ağa'nın kendi isteği üzerine maaş bağlanarak tekaüde ayrılması ile ilgili bir yazı.

2.2.3. Kur'a-i Askeriye

SAYI 2 14 Şabân 1280 (23 Ocak 1864 Sayfa 2 Sütun 1)

Midilli Adası'nın Midilli Kazası'nda kur'a sonucu isimleri çıkan otuz dokuz neferin askere alındığı ve gönüllü olarak askere yazılanları içeren haber.

SAYI 21 29 Zi'l-hicce 1280 (4 Haziran 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Kur'a Kanunnamesine zeyl olunmak üzere talebe-i ulûm hakkında Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî'den kaleme alınan bir nizamname.

SAYI 49 25 Receb 1281 (24 Aralık 1864 Sayfa 2 Sütun 3)

Tophane-i amire devair-i askeriyesi dahilinde kain Kıbrıs Adası'ndan kur'a-i şeriyede alınması kararlaştırılan 222 neferin silah altına alınması ile ilgili.

SAYI 52 16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Orduların tertip ve teşkili iki usul üzere olup biri gönüllü ve diğeri kur'a ile ahz ve tahrir olunan askerden ibaret olan bir metni içeren bir yazı.

SAYI 94 15 Cemâziye'l-âhir 1282 – 23 Teşrîn-i evvel 1281 (4 Kasım 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Askeri Kur'a kanunu ile ilgili bir yazı.

SAYI 101 5 Şabân 1282 – 11 Kanun-ı evvel 1281 (23 Aralık 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Kesriye Sancağı dahilinde yapılan kur'a-i şeriyeye ile ilgili bir haber.

SAYI 110 9 Şevvâl 1282 – 12 Şubat 1281 (24 Şubat 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Tuna'dan alınan bir habere göre bazı şehir, kasaba ve köylerden kur'a-i şeriyeye dışında gönüllü olarak askere yazılanların sayısı, nereden ve kaç kişi olduklarını ihtiva eden bir yazı.

SAYI 112 23 Şevvâl 1282 – 26 Şubat 1281 (10 Mart 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Urfa Sancağının 1281 senesi kur'a-i şeriyesi ile ilgili bir ilan.

SAYI 115 15 Zi'l-ka'de 1282 – 19 Mart 1282 (31 Mart 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Seksen senesine mahsuben Lazistan Sancağı'nda kur'a-i şeriyye ile ilgili bir yazı.

SAYI 121 27 Zi'l-hicce 1282 – 30 Nisan 1282 (12 Mayıs 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

1280 senesine mahsuben Sivas Sancağı'nda kur'a-i şeriyye ile ve kendi rızalarıyla asker olmak isteyenler ile ilgili bir yazı.

SAYI 131 8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866 Sayfa 1 Sütun 3)

Siroz¹⁰³ Sancağı'nda Seksen iki senesine mahsuben icra olunan kur'ada on üç neferin kendi istekleri doğrultusunda askere alındığı ile ilgili bir yazı

SAYI 134 29 Rebiü'l-evvel 1283 – 30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Şumnu Kazası'nın seksen iki senesine mahsuben kur'a esnasında ahaliden on dokuz neferin gönüllü olarak silk-i askeriyye yazılması hakkında.

SAYI 137 21 Rebiü'l-âhır 1283 – 20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Halep Vilayeti dahilinde bulunan Zeytun Kazası'nda çekilmiş olan kur'ada ismine kur'a isabet eden on iki kişiden başka bir kişinin de gönüllü olarak silk-i askeriyye dahil olduğunu bildiren bir yazı.

SAYI 145 18 Cemâziye'l-âhır 1283-15 Teşrîn-i evvel 1282 (27 Ekim 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Tirnova Kasabası'nda yapılan kur'a sırasında yirmi bir neferin gönüllü olarak silk-i askeriyye kaydoldukları hakkında.

SAYI 150 23 Receb 1283 – 19 Teşrîn-i sâni 1282 (1 Aralık 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Üçüncü orduyu hümayun dairesi dahilinde bulunan kazalarda seksen iki senesine mahsuben yapılan kur'ada gönüllü olarak silk-i askeriyye kayıt olanlar ile ilgili.

SAYI 169 8 Zi'l-hicce 1283 – 1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Seksen iki senesine mahsuben Vidin Sancağı'nda kur'a-i askeriyyenin yapıldığı ve bir kişinin de gönüllü olarak silk-i askeriyye kaydolduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 171 22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

¹⁰³ Serez

Trablusgarp'tan kur'a-i askeriye ile ilgili bir yazı.

SAYI 175 21 Muharrem 1284 – 13 Mayıs 1283 (25 Mayıs 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Üçüncü orduyu hümayun dairesinde seksen iki senesine mahsuben icra olunan kur'a-i askeride isimlerine kur'a isabet edenlerin dışında kırk altı kişinin de gönüllü olarak silk-i askeriye kaydolmaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 178 12 Safer 1284 – 3 Haziran 1283 (15 Haziran 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Limni Adası'nda geçen seksen bir senesine mahsuben icra olunan kur'a-i askeriye isimlerine kur'a isabet edenler dışında dört kişinin de kendi arzu ve istekleriyle gönüllü olarak silk-i askeriye kaydolmaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 185 2 Rebiü'l-âhır 1284 – 22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Seksen bir senesine mahsuben Bayburt Kazası'nın kur'a-i askeriyenin icra edildiği ve altı neferinde gönüllü olarak silk-i askeriye kaydoldukları ile ilgili bir yazı.

SAYI 188 23 Rebiü'l-âhır 1284 – 12 Ağustos 1283 (24 Ağustos 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

İkinci orduyu hümayun dairesinde geçen seksen iki senesine mahsuben kur'a-i askerinin yapıldığı ve gönüllü olarak üç kişinin silk-i askeriye kaydoldukları ile ilgili bir yazı.

SAYI 193 28 Cemâziye'l-evvel 1284 – 16 Eylül 1283 (28 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Tulça Sancağı'nın seksen üç senesi kur'a-i askerisinin yapıldığı ve beş neferinde kendi istek ve arzularıyla gönüllü olarak silk-i askeriye yazıldıklarını bildiren bir yazı.

SAYI 193 28 Cemâziye'l-evvel 1284 – 16 Eylül 1283 (28 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Seksen iki senesine mahsuben Bayezid Sancağı kur'a-i askeriyenin icra edilmiş olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 194 7 Cemâziye'l-sânî 1284 – 23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Üçüncü orduyu hümayun dairesinde seksen üç senesine mahsuben icra olunan kur'a-i askeriyede yirmi iki neferin gönüllü olarak silk-i askeriyeye kaydoldukları ile ilgili bir yazı

SAYI 195 14 Cemâziye'l-sânî 1284 – 30 Eylül 1283 (12 Ekim 1867 Sayfa 1 Sütun 2)

Kozan Sancağı'nda kur'a-i askeriyenin yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 196 21 Cemâziye'l-sânî 1284 –7 Teşrîn-i evvel 1283 (19 Ekim 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

İkinci orduyu hümayun dairesi dahilinde bulunan bir kazada iki kişinin seksen üç senesi kur'a-i askeriyesinden kurtulmak için sağ ellerinin şehadet parmaklarını kasten kestiklerinin tespit edilmesiyle silk-i askeriyeye alındığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 198 6 Receb 1284 – 21 Teşrîn-i evvel 1283 (2 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Seksen üç senesine mahsuben Konya'da kur'a-i askerinin yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 201 26 Receb 1284– 11 Teşrîn-i sâni 1283 (23 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Filiba Sancağı'nda seksen iki senesine mahsuben kur'a-i askeri yapıldığı ve iki yüz neferinde gönüllü olarak silk-i askeriyeye kaydoldukları ile ilgili bir yazı.

SAYI 216 13 Zi'l-ka'de 1284 – 25 Şubat 1283 (8 Mart 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Seksen üç senesine mahsuben Rusçuk Sancağı Hezar Grad? Kazası'nda yapılan kur'a-i askeriye sırasında on sekiz kişinin kendi istek ve arzularıyla gönüllü olarak silk-i askeriyeye kaydolmaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 221 18 Zi'l-hicce 1284 – 31 Mart 1284 (12 Nisan 1868 Pazar Sayfa 4 Sütun 2)

Niş kur'a-i askeriyesi kumandanı olduğu halde 9 ay önce Prizrin'e gönderilen Hafız Paşa'nın Niş'e geri döndüğü ile ilgili bir yazı.

SAYI 259 20 Ramazân 1285 – 23 Kânûn-ı evvel 1284 (3 Ocak 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Hama Kazası'nda seksen üç senesi kur'a askeriyesinin yapıldığı ve bir kişinin de kendi isteğiyle silk-i askeriyeye kaydolduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 274 6 Muharrem 1286 – 6 Nisan 1285 (18 Nisan 1869 2 Sütun 1)

İsimlerine kur'a isabet edenlerden bedel-i şahsi verecek olanlar ile ilgili nizamnameyi ihtiva eden bir yazı.

SAYI 278 4 Safer 1286 – 4 Mayıs 1285 (16 Mayıs 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Dördüncü orduyu hümayun dördüncü redif alayının dördüncü dairesinde Oltu Kazası'nda kur'a-i askeriyenin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 293 23 Cemâziye'l-evvel 1286 – 17 Ağustos 1285 (29 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Saray Sancağı'nın bir kasabasında yapılan kur'a-i askeri sırasında kur'a isabet edenlere hitaben Osman Bey tarafından irad kılınan makaleyi içeren bir yazı.

SAYI 296 20 Cemâziye'l-âhir 1286 – 15 Eylül 1285 (26 Eylül 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Tensikat-ı askeriye iktizasınca ordu-yu hümayunlarda mevcut neferat-ı askeriyenin istibdalinde yerlerine alınacak yeni askerlerin kur'a-i askeriye ile alınmaları kararlaştırıldığından memleketin her tarafında uygulanması ile ilgili bir yazı.

SAYI 298 27 Cemâziye'l-âhir 1286 – 21 Eylül 1285 (3 Ekim 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Bağdat'ta kur'a-i askeriyenin icra edildiği ile ilgili Zevra Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 299 4 Receb 1286 – 28 Eylül 1285 (10 Ekim 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

Beşinci orduyu hümayun dairesi dahilinde bulunan Kozan-ı Şarki ve Garbi ile mülhaki kaza ve nahiyelerinde kur'a-i askeriyesinin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 299 4 Receb 1286 – 28 Eylül 1285 (10 Ekim 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

Hama Sancağı'nda bulunan Muret'ün-Numan Kazası'nda kur'a-i askeriyenin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

Belka Sancağı'nda bulunan Meşarikul-Cerrar Nahiyesi'nde kur'a-i askeriyenin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

Nablus Kazası'nda bulunan bir nahiyede kur'a-i askeriyenin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

Hama Sancağı dahilinde bulunan Hısn'ul-Ekrad Kazası'nda kur'a-i askeriyenin icrası ile ilgili Hama'dan Mektup isimli bir yazı.

SAYI 310 23 Ramazân 1286–15 Kânûn-ı evvel 1285 (27 Aralık 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Erzurum Sancağı dahilinde Bayurd? Kazası'nın seksen dört senesine mahsuben kur'a-i askeriyesinin icra edildiği ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 311 7 Şevvâl 1286 – 28 Kânûn-ı evvel 1285 (9 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 3)

Bosna Vilayeti İzvornik Sancağı'nda kur'a-i askeriyenin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 313 21 Şevvâl 1286 – 11 Kânûn-ı sâni 1285 (23 Ocak 1870 Sayfa 1 Sütun 3)

Bosna Vilayetinin Mostar ile Hersek Sancağı kasabalarında kur'a-i askeriyenin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 317 12 Zi'l-ka'de 1286 – 1 Şubat 1285 (13 Şubat 1870 Sayfa 2 Sütun 3)

Halep Vilayeti dahilinde bulunan liva ve kazaların seksen dört senesine mahsuben kur'a-i askeriyelerinin icra edildiği ile ilgili Fırat Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 320 3 Zi'l-hicce 1286 – 22 Şubat 1285 (6 Mart 1870 Sayfa 2 sütun 3)

Siirt Sancağı dahilinde bulunan Bühtan Kazası ile Siirt Sancağı'nın seksen dört senesine mahsuben kur'a-i askeriyesinin icra edildiği ile ilgili Diyarbakır kaynaklı bir yazı.

2.2.4. Talim ve Manevralar

SAYI 28 22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Levent Çiftliği sahrasında askerlerin yaptığı manevranın detaylı tarifini içeren bir yazı.

SAYI 32 24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864 Sayfa 1 Sütun 3)

18 Rebiü'l-evvel Pazar günü yapılan talimin tafsilatını anlatan bir yazı.

SAYI 33 2 Rebiü'l-âhır 1281 (3 Eylül 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Askerlerin, bölüklerin Mecidiye Kışlası'na nakli hususunda ve yapılan manevra ve talimler hakkında bir yazı.

SAYI 39 14 Cemâziye'l-evvel 1281 (15 Ekim 1864 Sayfa 2 Sütun 3)

Nişan talimleri mevsiminin gelmesiyle bir kararname yayınlanmış ve kullanılan kurşunların miktarını da içeren bir ilan.

SAYI 140 12 Cemâziye'l-evvel 1283–10 Eylül 1282 (22 Eylül 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Askerlerin silah talimleri ile alakalı bir yazı.

SAYI 144 11 Cemâziye'l-âhır 1283 –8 Teşrîn-i evvel 1282 (20 Ekim 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Mah-ı halin yedinci perşembe günü¹⁰⁴ Saraybosna'da askerî manevra yapıldığını anlatan bir yazı.

SAYI 146 25 Cemâziye'l-âhır 1283-22 Teşrîn-i evvel 1282 (3 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Şam'da topçu askerlerinin her sene bu zamanlarda talim yapması mutad olduğu ve bu sene de bu talimin yapıldığını bildiren bir yazı.

SAYI 150 23 Receb 1283 – 19 Teşrîn-i sâni 1282 (1 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Akka Kalesi'nde mevcut topçu askerlerinin talim ve tatbikatları ile ilgili bir yazı.

SAYI 152 8 Şabân 1283 – 3 Kânunuevvel 1282 (15 Aralık 1866 Sayfa 1 Sütun 3)

Hassa orduyu hümayunu piyade birinci redif alayının İstanbul'da bulunan birinci taburunun icra ettiği talimler ile ilgili bir yazı.

SAYI 153 15 Şabân 1283 – 10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Ayın 18. pazartesi günü Şam'da askerî talimlerin yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 167 23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

¹⁰⁴ Burada Rumî ayın mı yoksa Hicrî ayın mı yedisi olduğu yazılmamış.

Benaloka?’da havaların ilkbahar gibi güzel olmasıyla kasaba haricindeki nişangah tahsis olunan yerde ahalinin çarşamba günleri nişan talimi yaptığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 179 19 Safer 1284 – 10 Haziran 1283 (22 Haziran 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Dördüncü orduyu hümayun piyade birinci taburunun Batum ve civarında bulunan bölüklerde nişan talimlerinin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 209 23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Halep civarında manevra ve talimlerin yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 221 18 Zi’l-hicce 1284 – 31 Mart 1284 (12 Nisan 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Niş mevkiinde dinlenen askerlerin her sene mutad olduğu üzere üç haftadır cuma günleri nişan talimi yaptıkları ile ilgili 23 Zi’l-ka’de 1284 tarihli bir yazının sureti.

SAYI 244 3 Cemâziye’l-âhir 1285 – 8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Yaz mevsiminde askerlerin ateşli talim icrasında bulunduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 249 9 Receb 1285 – 13 Teşrîn-i evvel 1284 (25 Ekim 1868 Sayfa 1 Sütun 2)

Uzun Çayır Sahrası’nda icra edilen talim gibi bu kere İstanbul’da ikamet eden taburlar ile süvâri, ihtiyat ve topçu alaylarının Çınarlıçeşme isimli bir yerde talimler yapıldığı ve Şehzade Yusuf İzzettin Efendi, sadrâzam ve seraskerinde bu talimler sırasında hazır bulunduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 249 9 Receb 1285 – 13 Teşrîn-i evvel 1284 (25 Ekim 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Çınarlıçeşme’de icra edilen talimi anlatan bir yazı.

SAYI 249 9 Receb 1285 – 13 Teşrîn-i evvel 1284 (25 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Topçu asakir-i nizamiye-i şahane ihtiyat alayının Çınarlıçeşme’de icra ettiği nişan talimine dair bir tablo.

SAYI 251 23 Receb 1285 – 27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Erzurum’da topçu askerlerinin talimi ile ilgili bir yazı.

SAYI 259 20 Ramazân 1285 – 23 Kânûn-ı evvel 1284 (3 Ocak 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Bayezid Sancağı'ndaki talim ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 293 23 Cemâziye'l-evvel 1286 – 17 Ağustos 1285 (29 Ağustos 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Ardahan'da inşa edilen bir istihkamat ile ilgili bir yazı.

SAYI 296 13 Cemâziye'l-âhir 1286 – 8 Eylül 1285 (19 Eylül 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Her sene talim mevsimlerinde mevki be mevki talimler icra olunduğu gibi bu senede Hünkâr İskeleyi isimli mevkide ifa edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 298 27 Cemâziye'l-âhir 1286 – 21 Eylül 1285 (3 Ekim 1869 Sayfa 1 sütun 2)

Hünkâr İskeleyi civarında Serviburnu isimli tepede bir talim yapıldığı ile ilgili bir yazı.

2.2.5. Tamir ve İnşa

SAYI 13 2 Zi'l-ka'de 1280 (9 Nisan 1864 Sayfa 1 Sütun 2)

Nakşik kalesinin tamir ve yenilenmesi hakkında bir yazı.

SAYI 30 10 Rebiü'l-evvel 1281(13 Ağustos 1864 Sayfa 1 Sütun 3)

Askerî kışla, hastane ve binaların tamiratları, tamiri mümkün olmayanların yeniden yapılması hakkında bir yazı.

SAYI 36 23 Rebiü'l-âhir 1281 (25 Eylül 1864 Sayfa 1 sütun 2)

Dördüncü ordu merkezi olan Erzincan'da inşa olunacak bina için gereken malzemelerin tedarik edilmesi hakkında.

SAYI 48 18 Receb 1281 (17 Aralık 1864 Sayfa 2 Sütun 3)

Belene Kazası'nda kargir olarak müceddeden bir bab cephane inşa olunması hakkında bir yazı.

SAYI 70 24 Zi'l-hicce 1281 (20 Mayıs 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Anadolu kıta-i şarkiyyesinin istikmal-i esbab-ı teminiyesi için Erzurum, Kars, Van ve Ardahan gibi bazı mevkilerin tesisine lüzum görülen büyük istihkamlar ile Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir haber metni.

SAYI 87 25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865 Sayfa 2 Sütun 1)

Orduyu hümayunlar dairelerinde ve mahal-i sairede inşa olunmakta olan kışla ve ebniye-i sairenin vürud eden resim ve haritaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 92 1 Cemâziye'l-âhır 1282 – 9 Teşrin-i evvel 1281 (22 Ekim 1865 Sayfa 4 Sütun 1)

Tirnova Kasabası'nda asakir-i şahane için müceddeden bina ve inşa olunan karakol binası ile ilgili bir yazı.

SAYI 103 19 Şabân 1282 – 25 Kanun-ı evvel 1281 (6 Ocak 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Baalbek'te kain süvâri askerleri kışlasının tamiratı ile ilgili bir yazı.

SAYI 131 8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866 Sayfa 1 Sütun 2)

Hassa orduyu hümayunu idaresi altında bulunan Çifteler Çiftlik-i hümayunu arazisindeki köprülerin tamiratının yapılması ve lüzum görülen yerlere müceddeden köprü inşası ile ilgili bir yazı.

SAYI 131 8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866 Sayfa 1 Sütun 3)

Narda'da inşası tamamlanan kışla-i hümayun ile ilgili bir yazı.

SAYI 133 22 Rebiü'l-evvel 1283–23 Temmuz 1282 (4 Ağustos 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Bosna'nın Saray şehrinde bir askeri hastane inşası ile ilgili bir yazı.

SAYI 152 8 Şabân 1283 – 3 Kânunuevvel 1282 (15 Aralık 1866 Sayfa 2 Sütun 1)

Dördüncü orduyu hümayun merkezi olan Erzincan'daki kışlanın tamir edilmesi gerektiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 211 7 Şevvâl 1284 – 20 Kânûn-ı sâni 1283 (1 Şubat 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Kars'ta asakir-i şahane ve top hayvanları için inşa edilen binalar ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Erzurum'da inşa olunmakta olan istihkamat ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 260 27 Ramazân 1285–29 Kânûn-ı evvel 1284 (10 Ocak 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Niş Sancağı'nda inşa edilen karakolhaneler ile ilgili bir yazı.

SAYI 278 4 Safer 1286 – 4 Mayıs 1285 (16 Mayıs 1869 Sayfa 2 sütun 1)

İstihkam ve cephe inşaatları ile ilgili bir yazı.

SAYI 290 29 Rebiü'l-âhır 1286 – 27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869 Sayfa 1 Sütun 3)

Ardahan'da inşa olunan istihkamat ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 295 6 Cemâziye'l-âhır 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

Kars Kasabası'nda inşa edilen istihkamat ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 296 20 Cemâziye'l-âhır 1286 – 15 Eylül 1285 (26 Eylül 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Kars'ta inşa olunan istihkamat ile ilgili bir yazı.

2.2.6. Gönüllü Olarak Askere Kaydolanlar

SAYI 11 18 Şevvâl 1280 (26 Mart 1864 Sayfa 3 Sütun 1)

Gönüllü olarak askere yazılanlar hakkında bir yazı.

SAYI 14 9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Hassa orduyu hümayunundan Niş'de bulunan dördüncü süvar alayına yetmişsekiz senesi şubatından şimdiye değin 41 neferin gönüllü olarak yazılması.

SAYI 15 16 Zi'l-ka'de 1280 (23 Nisan 1864 Sayfa 1 sütun 1)

Trablusgarp tarafında bulunan topçu askerlerinin bir kısmının teskerelerini almayarak askerliğe devam ettiklerine dair.

SAYI 28 22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864 Sayfa 3 sütun 1)

Şam taraflarından yüzden fazla kişinin askere yazıldığı hakkında bir yazı

SAYI 44 19 Cemâziye'l-âhir 1281 (19 Kasım 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Gönüllü olarak askeriye dahil olan Çerkeslerle alakalı bir yazı.

SAYI 143 4 Cemâziye'l-âhir 1283 – 1 Teşrîn-i evvel 1282 (13 Ekim 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Trablusgarp Vilayeti ahalisinden 49 kişinin kendi arzu ve istekleri doğrultusunda gönüllü olarak silk-i askeriye kaydoldukları ile ilgili bir yazı.

SAYI 213 21 Şevvâl 1284 – 3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Taşköprü Kazası ahalisinden bir kişinin gönüllü olarak silk-i askeriye kaydolması ile ilgili bir yazı.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Trablusgarp Vilayeti ahalisinden 65 kişinin silk-i askeriye kaydoldukları ile ilgili bir yazı.

SAYI 300 11 Receb 1286 – 5 Teşrîn-i evvel 1285 (17 Ekim 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Trabzon'da Hacı Osman oğlu Halil'in kendi arzusuyla silk-i askeriye kaydolduğu ve askerliğin iyi taraflarını anlatıp anne babaların evlatlarını askere göndermeleri ile ilgili Trabzon Gazetesi kaynaklı bir yazı.

2.2.7. Girit Gailesi

SAYI 148 9 Receb 1283 – 5 Teşrîn-i sâni 1282 (17 Kasım 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Girit Adası'ndaki vuku bulan olaylar ile ilgili bir haber.

SAYI 153 15 Şabân 1283 – 10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Girit gailesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 172 29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî azasından olup Kandiye'ye kaymakam vekili tayin olunan Miralay Hamdi Bey ile ilgili bir yazı.

SAYI 185 2 Rebiü'l-âhır 1284 – 22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Girit'e Mısır'dan sevk olunan fırka-i askeriye ile alakalı bir yazı.

SAYI 185 2 Rebiü'l-âhır 1284 – 22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Girit'e gönderilmiş olan 15.000 kıyye tütünün ulaştığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 242 18 Cemâziye'l-evvel 1285–25 Ağustos 1284 (6 Eylül 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Kandiye'den alınan erbab-ı ihtilal ile ilgili bir tahriratı ihtiva eden bir yazı.

SAYI 243 25 Cemâziye'l-evvel 1285 – 1 Eylül 1284 (13 Eylül 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Girit Valisi ve fırka-i askeriye kumandanı Hüseyin Avni Paşa'nın epukron? heyet fırka-i askeriyesine vermiş oldukları tahsinnamenin suretinin metnidir.

SAYI 243 25 Cemâziye'l-evvel 1285 – 1 Eylül 1284 (13 Eylül 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Hanya'dan 19 Ağustos tarihli ayın 13'ünde asilerin sığınağı olan Semariye Köyü'nün asakir-i şahaneye teslim olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 247 25 Rebiü'l-âhır 1285 – 29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Yunan asi reislerinin itaat ettikleri ile ilgili bir yazı.

Kandiye Kazası asakir-i şahane kumandanı Arif Paşa'nın Hanya'ya geldiğini bildiren bir yazı.

SAYI 260 27 Ramazân 1285–29 Kânûn-ı evvel 1284 (10 Ocak 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Girit Adası'nda Yunan eşkıyalarının ne suretle darp ve tenkil olundukları ile ilgili vukuâtın tafsilatına dair Girit Valisi ve asakir-i şahane kumandanı Hüseyin Avni Paşa tarafından Babıali'ye gönderilmiş bir yazısı.

SAYI 260 27 Ramazân 1285–29 Kânûn-ı evvel 1284 (10 Ocak 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Vali ve kumandan Hüseyin Avni Paşa'nın asakir-i şahaneye hitaben teşekkürnamesini ihtiva eden Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 282 3 Rebiü'l-evvel 1286 – 1 Haziran 1285 (13 Haziran 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

Erzurum'dan mürettep olup Girit meselesinden dolayı memuriyetle Yenişehir taraflarında bulunan redif askerleri ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

2.2.8. Mücâzât (Cezalandırma)

2.2.8.1. Firar

Firar suçu, incelediğimiz sayılarda oldukça fazlalık göstermektedir. Halk-ordu ilişkilerinin tam olarak sağlanamaması başta olmak üzere firarın birçok sebebi olabilir. Firar suçunu işlemiş olan askerlere 40 gün ile 15 ay arasında hapis cezasının verildiği görülmektedir. Gazetenin 114 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan firar suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.4. Fırar Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
5	6 Ramazân 1280 (14 Şubat 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
6	13 Ramazân 1280 (21 Şubat 1864)	Sayfa 2 sütun 2
9	4 Şevvâl 1280 (13 Mart 1864)	Sayfa 3 sütun 1
11	18 Şevvâl 1280 (27 Mart 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
12	25 Şevvâl 1280 (3 Nisan 1864)	Sayfa 3 sütun 1
14	9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
18	8 Zi'l-hicce 1280 (15 Mayıs 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
20	21 Zi'l-hicce 1280 (28 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
23	13 Muharrem 1281 (18 Haziran 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
26	4 Safer 1281 (9 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
27	11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
28	22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864)	Sayfa 3 sütun 1
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
32	24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
33	2 Rebiü'l-âhır 1281 (4 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
34	9 Rebiü'l-âhır 1281 (11 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
35	16 Rebiü'l-âhır 1281 (18 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
37	29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
38	7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
40	21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
45	26 Cemâziye'l-âhır 1281 (26 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
48	18 Receb 1281 (17 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
50	2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
54	Selh-i Şabân 1281 (28 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun2
57	22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
61	20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
62	27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
68	10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
69	17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
70	24 Zi'l-hicce 1281 (20 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
90	16 Cemâziye'l-evvel 1282 – 25 Eylül 1281(7 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
106	11 Ramazân 1282 – 15 Kanun-ı sani 1281 (27 Ocak 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
119	13 Zi'l-hicce 1282 – 16 Nisan 1282 (28 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
124	18 Muharrem 1283 – 21 Mayıs 1282 (2 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
126	2 Safer 1283 – 4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
127	9 Safer 1283 – 11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
128	17 Safer 1283 – 18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
132	15 Rebiü'l-evvel 1283–16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
133	22 Rebiü'l-evvel 1283 – 23 Temmuz 1282 (4 Ağustos 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
135	7 Rebiü'l-âhır 1283 – 6 Ağustos 1282 (18 Ağustos 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
136	14 Rebiü'l-âhır 1283 – 13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
137	21 Rebiü'l-âhır 1283 – 20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
138	28 Rebiü'l-âhır 1283 – 27 Ağustos 1282 (8 Eylül 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
139	5 Cemâziye'l-evvel 1283 – 3 Eylül 1282 (15 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
140	12 Cemâziye'l-evvel 1283 – 10 Eylül 1282 (22 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
141	19 Cemâziye'l-evvel 1283 – 17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
142	26 Cemâziye'l-evvel 1283 – 23 Eylül 1282 (5 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
143	4 Cemâziye'l-âhır 1283–1 Teşrîn-i evvel 1282 (13 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
144	11 Cemâziye'l-âhır 1283-8 Teşrîn-i evvel 1282 (20 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
146	25 Cemâziye'l-âhır 1283–22 Teşrîn-i evvel 1282 (3 Kasım 1866)	Sayfa 3 Sütun 1

Tablo 2.4. Firar Suçunun Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
148	9 Receb 1283 – 5 Teşrin-i sâni 1282 (17 Kasım 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
150	23 Receb 1283 – 19 Teşrin-i sâni 1282 (1 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
151	1 Şabân 1283 – 26 Teşrin-i sâni 1282 (9 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
152	8 Şabân 1283 – 3 Kânunuevvel 1282 (15 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
153	15 Şabân 1283 – 10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
154	22 Şabân 1283 – 17 Kânûn-ı evvel 1282 (29 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
155	29 Şabân 1283 – 24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
158	20 Ramazân 1283 – 14 Kânûn-ı sâni 1282 (26 Ocak 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
160	4 Şevvâl 1283 – 28 Kânûn-ı sâni 1282 (9 Şubat 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
163	25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
164	2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
165	9 Zi'l-ka'de 1283 – 4 Mart 1283 (16 Mart 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
166	16 Zi'l-ka'de 1283 – 11 Mart 1283 (23 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
169	8 Zi'l-hicce 1283 – 1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
170	15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
171	22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
172	29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
175	21 Muharrem 1284 – 13 Mayıs 1283 (25 Mayıs 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
180	26 Safer 1284 – 17 Haziran 1283 (29 Haziran 1867)	Sayfa 4 Sütun 1
182	11 Rebiü'l-evvel 1284 – 1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
185	2 Rebiü'l-âhır 1284 – 22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
187	16 Rebiü'l-âhır 1284 – 5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
190	7 Cemâziye'l-evvel 1284 – 26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
191	14 Cemâziye'l-evvel 1284 – 2 Eylül 1283 (14 Eylül 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
192	21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867)	Sayfa 3 Sütun 2
194	7 Cemâziye'l-sâni 1284 – 23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
200	20 Receb 1284 – 4 Teşrin-i sâni 1283 (16 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
204	17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
205	24 Şabân 1284 – 9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
207	9 Ramazân 1284 – 23 Kânûn-ı evvel 1283 (4 Ocak 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
208	16 Ramazân 1284 – 30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868)	Sayfa 3 Sütun 3
209	23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
218	27 Zi'l-ka'de 1284 – 10 Mart 1284 (22 Mart 1868)	Sayfa 2 Sütun 3
220	11 Zi'l-hicce 1284 – 24 Mart 1284 (5 Nisan 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
231	30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
235	28 Rebiü'l-evvel 1285 – 7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
238	20 Rebiü'l-âhır 1285 – 28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
246	18 Cemâziye'l-âhır 1285 – 22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
247	25 Rebiü'l-âhır 1285 – 29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
251	23 Receb 1285 – 27 Teşrin-i evvel 1284 (8 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
255	21 Şabân 1285 – 24 Teşrin-i sâni 1284 (6 Aralık 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
256	28 Şabân 1285 – 1 Kânûn-ı evvel 1284 (13 Aralık 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
267	17 Zi'l-ka'de 1285 – 16 Şubat 1284 (28 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
268	24 Zi'l-ka'de 1285 – 23 Şubat 1284 (7 Mart 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
270	8 Zi'l-hicce 1285 – 9 Mart 1285 (21 Mart 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
274	6 Muharrem 1286 – 6 Nisan 1285 (18 Nisan 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
275	13 Muharrem 1286 – 13 Nisan 1285 (25 Nisan 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
276	20 Muharrem 1286 – 20 Nisan 1285 (2 Mayıs 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
279	11 Safer 1286 – 11 Mayıs 1285 (23 Mayıs 1285)	Sayfa 2 Sütun 3
280	18 Safer 1286 – 18 Mayıs 1285 (30 Mayıs 1869)	Sayfa 2 Sütun 2
286	2 Rebiü'l-âhır 1286 – 29 Haziran 1285 (11 Temmuz 1869)	Sayfa 2 Sütun 2
291	7 Cemâziye'l-evvel 1286 – 3 Ağustos 1285 (15 Ağustos 1869)	Sayfa 2 Sütun 1

Tablo 2.4. Fırar Suçunun Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
295	6 Cemâziye'l-âhir 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
300	11 Receb 1286 – 5 Teşrîn-i evvel 1285 (17 Ekim 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
302	25 Receb 1286 – 19 Teşrîn-i evvel 1285 (31 Ekim 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
303	2 Şabân 1286 – 26 Teşrîn-i evvel 1285 (7 Kasım 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
308	9 Ramazân 1286 – 30 Teşrîn-i sâni 1285 (12 Aralık 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
317	12 Zi'l-ka'de 1286 – 1 Şubat 1285 (13 Şubat 1870)	Sayfa 1 Sütun 2
226	24 Muharrem 1285 – 5 Mayıs 1284 (17 Mayıs 1868)	Sayfa 2 Sütun 3
236	7 Rebiü'l-âhir 1285 - 7 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
284	18 Rebiü'l-evvel 1286 – 15 Haziran 1285 (27 Haziran 1869)	Sayfa 2 Sütun 2
322	23 Zi'l-hicce 1286 – 15 Mart 1286 (27 Mart 1870)	Sayfa 2 Sütun 3

2.2.8.2. Hırsızlık

Hırsızlık suçu, incelediğimiz sayılar içerisinde firar suçu gibi oldukça fazlalık göstermektedir. Yine burada da suç işlemiş olan askerlerin isim ve bölükleri açık olarak verilirken hırsızlığın niteliğine dair bilgilere yer verilmemiştir. Hırsızlık suçunu işlemiş olan askerlere değnek ve hapis cezalarının verildiği görülmekte, hapis süresi ise 45 gün ile 1 seneye kadar değişiklik göstermektedir. Gazetenin 102 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan hırsızlık suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.5. Hırsızlık Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
1	7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
5	6 Ramazân 1280 (14 Şubat 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
8	27 Ramazân 1280 (6 Mart 1864)	Sayfa 4 sütun 1
9	4 Şevvâl 1280 (13 Mart 1864)	Sayfa 3 sütun 1
14	9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
15	16 Zi'l-ka'de 1280 (23 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
16	23 Zi'l-ka'de 1280 (30 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
17	1 Zi'l-hicce 1280 (8 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
18	8 Zi'l-hicce 1280 (15 Mayıs 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
19	15 Zi'l-hicce 1280 (22 Mayıs 1864)	Sayfa 2 sütun 1
20	21 Zi'l-hicce 1280 (28 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
26	4 Safer 1281 (9 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
28	22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864)	Sayfa 3 sütun 1
30	10 Rebiü'l-evvel 1281 (13 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
32	24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
33	2 Rebiü'l-âhir 1281 (4 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
34	9 Rebiü'l-âhir 1281 (11 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
35	16 Rebiü'l-âhir 1281 (18 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
38	7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
40	21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
42	5 Cemâziye'l-âhir 1281 (5 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 1

Tablo 2.5. Hırsızlık Suçunun Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
43	12 Cemâziye'l-âhir 1281 (12 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
44	19 Cemâziye'l-âhir 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
48	18 Receb 1281 (17 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
50	2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
51	9 Şabân 1281 (7 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
55	7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
57	22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
60	13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
61	20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
62	27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
65	19 Zi'l-ka'de 1281 (15 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
68	10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
70	24 Zi'l-hicce 1281 (20 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
78	21 Safer 1282 (15 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
87	25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
88	2 Cemâziye'l-evvel 1282 – 11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
89	9 Cemâziye'l-evvel 1282 – 18 Eylül 1281 (30 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
90	16 Cemâziye'l-evvel 1282 – 25 Eylül 1281 (7 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
93	8 Cemâziye'l-âhır 1282 – 16 Teşrin-i evvel 1281 (28 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
96	29 Cemâziye'l-âhır 1282 – 6 Teşrin-i sâni 1281 (18 Kasım 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
97	7 Receb 1282 – 13 Teşrin-i sâni 1281 (25 Kasım 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
101	5 Şabân 1282 – 11 Kanun-ı evvel 1281 (23 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
102	12 Şabân 1282 – 18 Kanun-ı evvel 1281 (30 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
106	11 Ramazân 1282 – 15 Kanun-ı sani 1281 (27 Ocak 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
109	2 Şevvâl 1282 – 5 Şubat 1281 (17 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
112	23 Şevvâl 1282 – 26 Şubat 1281 (10 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
115	15 Zi'l-ka'de 1282 – 19 Mart 1282 (31 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
116	22 Zi'l-ka'de 1282 – 26 Mart 1282 (7 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
124	18 Muharrem 1283 – 21 Mayıs 1282 (2 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
126	2 Safer 1283 – 4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
128	17 Safer 1283 – 18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
131	8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
137	21 Rebiü'l-âhır 1283 – 20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
141	19 Cemâziye'l-evvel 1283 – 17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
142	26 Cemâziye'l-evvel 1283 – 23 Eylül 1282 (5 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
145	18 Cemâziye'l-âhır 1283-15 Teşrin-i evvel 1282 (27 Ekim 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
146	25 Cemâziye'l-âhır 1283 – 22 Teşrin-i evvel 1282 (3 Kasım 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
149	16 Receb 1283 – 12 Teşrin-i sâni 1283 (24 Kasım 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
150	23 Receb 1283 – 19 Teşrin-i sâni 1282 (1 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
153	15 Şabân 1283 – 10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
155	29 Şabân 1283 – 24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
158	20 Ramazân 1283 – 14 Kânûn-ı sâni 1282 (26 Ocak 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
159	27 Ramazân 1283 – 21 Kânûn-ı sâni 1282 (2 Şubat 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
164	2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
168	1 Zi'l-hicce 1283 – 25 Mart 1283 (6 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
169	8 Zi'l-hicce 1283 – 1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
172	29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
177	5 Safer 1284 – 27 Mayıs 1283 (8 Haziran 1867)	Sayfa 2 Sütun 2

Tablo 2.5. Hırsızlık Suçunun Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
180	26 Safer 1284 – 17 Haziran 1283 (29 Haziran 1867)	Sayfa 4 Sütun 1
185	2 Rebiü'l-âhır 1284 – 22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
189	30 Rebiü'l-âhır 1284 – 19 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
199	13 Receb 1284 – 28 Teşrin-i evvel 1283 (9 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
202	4 Şabân 1284 – 18 Teşrin-i sâni 1283 (30 Kasım 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
206	2 Ramazân 1284 – 16 Kânûn-ı evvel 1283 (28 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
209	23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
213	21 Şevvâl 1284 – 3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
215	6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
220	11 Zi'l-hicce 1284 – 24 Mart 1284 (5 Nisan 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
227	1 Safer 1285 – 12 Mayıs 1284 (24 Mayıs 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
231	30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
232	7 Rebiü'l-evvel 1285 – 16 Haziran 1284 (28 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
234	21 Rebiü'l-evvel 1285 -30 Haziran 1284 (12 Temmuz 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
251	23 Receb 1285 – 27 Teşrin-i evvel 1284 (8 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
255	21 Şabân 1285 – 24 Teşrin-i sâni 1284 (6 Aralık 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
256	28 Şabân 1285 – 1 Kânûn-ı evvel 1284 (13 Aralık 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
259	20 Ramazân 1285 – 23 Kânûn-ı evvel 1284 (3 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
262	11 Şevvâl 1285 – 12 Kânûn-ı sâni 1284 (24 Ocak 1869)	Sayfa 2 Sütun 2
267	17 Zi'l-ka'de 1285 – 16 Şubat 1284 (28 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
268	24 Zi'l-ka'de 1285 – 23 Şubat 1284 (7 Mart 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
270	8 Zi'l-hicce 1285 – 9 Mart 1285 (21 Mart 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
280	18 Safer 1286 – 18 Mayıs 1285 (30 Mayıs 1869)	Sayfa 2 Sütun 2
291	7 Cemâziye'l-evvel 1286 – 3 Ağustos 1285 (15 Ağustos 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
299	4 Receb 1286 – 28 Eylül 1285 (10 Ekim 1869)	Sayfa 2 Sütun 2
300	11 Receb 1286 – 5 Teşrin-i evvel 1285 (17 Ekim 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
317	12 Zi'l-ka'de 1286 – 1 Şubat 1285 (13 Şubat 1870)	Sayfa 1 Sütun 2

2.2.8.3. Darp

Osmanlı kara ordusunda müstahdem bulunan askerler kendi aralarında ve üstlerine karşı işledikleri darp suçları da sayıca fazladır. Yine burada darp suçunun bazen niteliğine yer verilmeden askerlerin isimleri ve bölükleriyle aldıkları cezalar belirtilmiştir. Darp suçunu işlemiş olan askerlere değnek, tenzil-i rütbe, askerlikten ihraç, demirbent, pranga ve hapis gibi farklı cezaların verildiği görülmekte, hapis süresi ise 10 gün ile 1 seneye kadar değişiklik göstermektedir. Gazetenin 73 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan darp suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.6. Darp Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
8	27 Ramazân 1280 (6 Mart 1864)	Sayfa 4 sütun 1
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
32	24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
33	2 Rebiü'l-âhır 1281 (4 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
34	9 Rebiü'l-âhır 1281 (11 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
37	29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
38	7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
40	21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
44	19 Cemâziye'l-âhır 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
54	Selh-i Şabân 1281 (28 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun2
55	7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
57	22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
62	27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
64	12 Zi'l-ka'de 1281 (8 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
65	19 Zi'l-ka'de 1281 (15 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
69	17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
76	7 Safer 1282 (1 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
78	21 Safer 1282 (15 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
81	12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
87	25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
88	2 Cemâziye'l-evvel 1282 – 11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
101	5 Şabân 1282 – 11 Kanun-ı evvel 1281 (23 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
106	11 Ramazân 1282 – 15 Kanun-ı sani 1281 (27 Ocak 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
107	18 Ramazân 1282 – 22 Kânûn-ı sâni 1281 (3 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
112	23 Şevvâl 1282 – 26 Şubat 1281 (10 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
113	Selh-i Şevvâl 1282 – 5 Mart 1282 (17 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
117	29 Zi'l-ka'de 1282 – 2 Nisan 1282 (14 Nisan 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
123	11 Muharrem 1283 – 14 Mayıs 1282 (26 Mayıs 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
126	2 Safer 1283 – 4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
127	9 Safer 1283 – 11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
131	8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
132	15 Rebiü'l-evvel 1283 – 16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
140	12 Cemâziye'l-evvel 1283 – 10 Eylül 1282 (22 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
148	9 Receb 1283 – 5 Teşrîn-i sâni 1282 (17 Kasım 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
149	16 Receb 1283 – 12 Teşrîn-i sâni 1283 (24 Kasım 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
150	23 Receb 1283 – 19 Teşrîn-i sâni 1282 (1 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
152	8 Şabân 1283 – 3 Kânunuevvel 1282 (15 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
155	29 Şabân 1283 – 24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
158	20 Ramazân 1283 – 14 Kânûn-ı sâni 1282 (26 Ocak 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
161	11 Şevvâl 1283 – 4 Şubat 1282 (16 Şubat 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
164	2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
168	1 Zi'l-hicce 1283 – 25 Mart 1283 (6 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
172	29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
175	21 Muharrem 1284 – 13 Mayıs 1283 (25 Mayıs 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
180	26 Safer 1284 – 17 Haziran 1283 (29 Haziran 1867)	Sayfa 4 Sütun 1
187	16 Rebiü'l-âhır 1284 – 5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
189	30 Rebiü'l-âhır 1284 – 19 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 1

Tablo 2.6. Darp Suçunun Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
190	7 Cemâziye'l-evvel 1284 – 26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
194	7 Cemâziye'l-sânî 1284 – 23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
203	11 Şabân 1284 – 25 Teşrin-i sânî 1283 (7 Aralık 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
207	9 Ramazân 1284 – 23 Kânûn-ı evvel 1283 (4 Ocak 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
208	16 Ramazân 1284 – 30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868)	Sayfa 3 Sütun 3
209	23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sânî 1283 (18 Ocak 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
212	14 Şevvâl 1284 – 27 Kânûn-ı sânî 1283 (8 Şubat 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
216	13 Zi'l-ka'de 1284 – 25 Şubat 1283 (8 Mart 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
221	18 Zi'l-hicce 1284 – 31 Mart 1284 (12 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
222	25 Zi'l-hicce 1284 – 7 Nisan 1284 (19 Nisan 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
223	2 Muharrem 1285 – 14 Nisan 1284 (26 Nisan 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
229	16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
234	21 Rebiü'l-evvel 1285 -30 Haziran 1284 (12 Temmuz 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
250	16 Receb 1285 – 20 Teşrin-i evvel 1284 (1 Kasım 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
256	28 Şabân 1285 – 1 Kânûn-ı evvel 1284 (13 Aralık 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
264	25 Şabân 1285 – 26 Kânûn-ı sânî 1284 (7 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
265	3 Zi'l-ka'de 1285 – 2 Şubat 1284 (14 Şubat 1869 Pazar)	Sayfa 2 Sütun 1
267	17 Zi'l-ka'de 1285 – 16 Şubat 1284 (28 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
269	29 Zi'l-ka'de 1285 – 1 Mart 1285 (14 Mart 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
274	6 Muharrem 1286 – 6 Nisan 1285 (18 Nisan 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
288	16 Rebiü'l-âhır 1286 – 13 Temmuz 1285 (25 Temmuz 1869)	Sayfa 2 Sütun 3

2.2.8.4. Kanunlara ve Nizama Aykırı Hareket

Osmanlı kara ordusunda bulunan askerlerin işledikleri kanunlara ve nizama aykırı hareket suçları da sayıca fazladır. Yine burada kanunlara ve nizama aykırı hareket suçunun niteliğine yer verilmeden askerlerin isimleri ve bölükleriyle aldıkları cezalar belirtilmiştir. Kanunlara ve nizama aykırı hareket suçunu işlemiş olan askerlere değnek, demirbent, pranga ve hapis gibi farklı cezaların verildiği görülmekte, hapis süresi ise 1 ay ile 3 seneye kadar değişiklik göstermektedir. Gazetenin 62 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan kanunlara ve nizama aykırı hareket suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.7. Kanunlara ve Nizama Aykırı Hareket Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
1	7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
5	6 Ramazân 1280 (14 Şubat 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
6	13 Ramazân 1280 (21 Şubat 1864)	Sayfa 2 sütun 1
8	27 Ramazân 1280 (6 Mart 1864)	Sayfa 4 sütun 1
9	4 Şevvâl 1280 (13 Mart 1864)	Sayfa 3 sütun 1
11	18 Şevvâl 1280 (27 Mart 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
14	9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
17	1 Zi'l-hicce 1280 (8 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
18	8 Zi'l-hicce 1280 (15 Mayıs 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
19	15 Zi'l-hicce 1280 (22 Mayıs 1864)	Sayfa 2 sütun 1
20	21 Zi'l-hicce 1280 (28 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 2

Tablo 2.7. Kanunlara ve Nizama Aykırı Hareket Suçunun Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
23	13 Muharrem 1281 (18 Haziran 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
24	20 Muharrem 1281 (25 Haziran 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
26	4 Safer 1281 (9 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
28	22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864)	Sayfa 3 sütun 1
30	10 Rebiü'l-evvel 1281(13 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
33	2 Rebiü'l-âhır 1281 (4 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
34	9 Rebiü'l-âhır 1281 (11 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
35	16 Rebiü'l-âhır 1281 (18 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
37	29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
38	7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
40	21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
44	19 Cemâziye'l-âhır 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
45	26 Cemâziye'l-âhır 1281 (26 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
48	18 Receb 1281 (17 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
50	2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
54	Selh-i Şabân 1281 (28 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun2
57	22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
69	17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
71	2 Muharrem 1282 (27 Mayıs 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
87	25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
88	2 Cemâziye'l-evvel 1282 – 11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
93	8 Cemâziye'l-âhır 1282 – 16 Teşrin-i evvel 1281 (28 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
99	21 Receb 1282 – 27 Teşrin-i sâni 1281 (9 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
101	5 Şabân 1282 – 11 Kanun-ı evvel 1281 (23 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
102	12 Şabân 1282 – 18 Kanun-ı evvel 1281 (30 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
105	4 Ramazân 1282 – 8 Kanun-ı sani 1281 (20 Ocak 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
108	25 Ramazân 1282 – 29 Kânûn-ı sâni 1281 (10 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
109	2 Şevvâl 1282 – 5 Şubat 1281 (17 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
116	22 Zi'l-ka'de 1282 – 26 Mart 1282 (7 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
119	13 Zi'l-hicce 1282 – 16 Nisan 1282 (28 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
126	2 Safer 1283 – 4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
127	9 Safer 1283 – 11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
128	17 Safer 1283 – 18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
132	15 Rebiü'l-evvel 1283 – 16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
135	7 Rebiü'l-âhır 1283 – 6 Ağustos 1282 (18 Ağustos 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
177	5 Safer 1284 – 27 Mayıs 1283 (8 Haziran 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
179	19 Safer 1284 – 10 Haziran 1283 (22 Haziran 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
197	28 Cemâziye'l-sâni 1284 – 14 Teşrin-i evvel 1283 (26 Ekim 1867)	Sayfa 3 Sütun 2
200	20 Receb 1284 – 4 Teşrin-i sâni 1283(16 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
201	26 Receb 1284 - 11Teşrin-i sâni 1283 (23 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 2
206	2 Ramazân 1284 – 16 Kânûn-ı evvel 1283 (28 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
216	13 Zi'l-ka'de 1284 – 25 Şubat 1283 (8 Mart 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
218	27 Zi'l-ka'de 1284 – 10 Mart 1284 (22 Mart 1868)	Sayfa 2 Sütun 3
255	21 Şabân 1285 – 24 Teşrin-i sâni 1284 (6 Aralık 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
256	28 Şabân 1285 – 1 Kânûn-ı evvel 1284 (13 Aralık 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
259	20 Ramazân 1285 – 23 Kânûn-ı evvel 1284 (3 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
262	11 Şevvâl 1285 – 12 Kânûn-ı sâni 1284 (24 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
303	2 Şabân 1286 – 26 Teşrin-i evvel 1285 (7 Kasım 1869)	Sayfa 2 Sütun 1

2.28.5. Sarhoşluk ve İçki İçme

Osmanlı kara ordusunda bulunan askerlerin işledikleri sarhoşluk ve içki içme suçları da sayıca fazladır. Askerlerin isimleri ve bölükleriyle aldıkları cezalar belirtilmiştir. Sarhoşluk ve içki içme suçunu işlemiş askerlere genelde hapis olmak üzere değnek, görevden alma ve tenzil-i rütbe gibi farklı cezaların verildiği görülmektedir. Hapis süresi ise 15 gün ile 6 aya kadar değişiklik göstermektedir. Gazetenin 46 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan sarhoşluk ve içki içme suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.8. Sarhoşluk ve İçki İçme Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
44	19 Cemâziye'l-âhir 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
50	2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
52	16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
59	6 Şevvâl 1281 (4 Mart 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
64	12 Zi'l-ka'de 1281 (8 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
85	11 Rebiü'l-âhir 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
126	2 Safer 1283 – 4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
131	8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
148	9 Receb 1283 – 5 Teşrîn-i sâni 1282 (17 Kasım 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
149	16 Receb 1283 – 12 Teşrîn-i sâni 1283 (24 Kasım 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
167	23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
171	22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
175	21 Muharrem 1284 – 13 Mayıs 1283 (25 Mayıs 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
177	5 Safer 1284 – 27 Mayıs 1283 (8 Haziran 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
189	30 Rebiü'l-âhir 1284 – 19 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
193	28 Cemâziye'l-evvel 1284 – 16 Eylül 1283 (28 Eylül 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
192	21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
201	26 Receb 1284 - 11 Teşrîn-i sâni 1283 (23 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 2
203	11 Şabân 1284 – 25 Teşrîn-i sâni 1283 (7 Aralık 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
204	17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
209	23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
210	30 Ramazân 1284 – 13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
217	20 Zi'l-ka'de 1284 – 3 Mart 1284 (15 Mart 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
231	30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
238	20 Rebiü'l-âhir 1285 – 28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
242	18 Cemâziye'l-evvel 1285 – 25 Ağustos 1284 (6 Eylül 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
246	18 Cemâziye'l-âhir 1285 – 22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
250	16 Receb 1285 – 20 Teşrîn-i evvel 1284 (1 Kasım 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
251	23 Receb 1285 – 27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
256	28 Şabân 1285 – 1 Kânûn-ı evvel 1284 (13 Aralık 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
257	6 Ramazân 1285 – 8 Kânûn-ı evvel 1284 (20 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
259	20 Ramazân 1285 – 23 Kânûn-ı evvel 1284 (3 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
264	25 Şabân 1285 – 26 Kânûn-ı sâni 1284 (7 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
267	17 Zi'l-ka'de 1285 – 16 Şubat 1284 (28 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 2

Tablo 2.8. Sarhoşluk ve İçki İçme Suçunun Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
268	24 Zi'l-ka'de 1285 – 23 Şubat 1284 (7 Mart 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
269	29 Zi'l-ka'de 1285 – 1 Mart 1285 (14 Mart 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
276	20 Muharrem 1286 – 20 Nisan 1285 (2 Mayıs 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
279	11 Safer 1286 – 11 Mayıs 1285 (23 Mayıs 1285)	Sayfa 2 Sütun 3
288	16 Rebiü'l-âhır 1286 – 13 Temmuz 1285 (25 Temmuz 1869)	Sayfa 2 Sütun 3
290	29 Rebiü'l-âhır 1286 – 27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
291	7 Cemâziye'l-evvel 1286 – 3 Ağustos 1285 (15 Ağustos 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
295	6 Cemâziye'l-âhır 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
303	2 Şabân 1286 – 26 Teşrin-i evvel 1285 (7 Kasım 1869)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.6. Yaralama

Askerlerden yaralama suçu işlemiş olanlara değnek, demirbent, hapis, pranga ve tenzil-i rütbe gibi çeşitli cezalar verilmiştir. Gazetenin 41 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan yaralama suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.9. Yaralama Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
1	7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
5	6 Ramazân 1280 (14 Şubat 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
9	4 Şevvâl 1280 (13 Mart 1864)	Sayfa 3 sütun 1
14	9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
16	23 Zi'l-ka'de 1280 (30 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
17	1 Zi'l-hicce 1280 (8 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
18	8 Zi'l-hicce 1280 (15 Mayıs 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
26	4 Safer 1281 (9 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
30	10 Rebiü'l-evvel 1281 (13 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
34	9 Rebiü'l-âhır 1281 (11 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
37	29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
38	7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
55	7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
69	17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
78	21 Safer 1282 (15 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
87	25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
105	4 Ramazân 1282 – 8 Kanun-ı sani 1281 (20 Ocak 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
106	11 Ramazân 1282 – 15 Kanun-ı sani 1281 (27 Ocak 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
107	18 Ramazân 1282 – 22 Kânûn-ı sâni 1281 (3 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
117	29 Zi'l-ka'de 1282 – 2 Nisan 1282 (14 Nisan 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
123	11 Muharrem 1283 – 14 Mayıs 1282 (26 Mayıs 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
133	22 Rebiü'l-evvel 1283 – 23 Temmuz 1282 (4 Ağustos 186)	Sayfa 3 Sütun 2
187	16 Rebiü'l-âhır 1284 – 5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
194	7 Cemâziye'l-sâni 1284 – 23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867)	Sayfa 2 Sütun 2

Tablo 2.9. Yaralama Suçunun Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
200	20 Receb 1284 – 4 Teşrîn-i sâni 1283(16 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
201	26 Receb 1284 - 11Teşrîn-i sâni 1283 (23 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 2
204	17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
205	24 Şabân 1284 – 9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
206	2 Ramazân 1284 – 16 Kânûn-ı evvel 1283 (28 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
207	9 Ramazân 1284 – 23 Kânûn-ı evvel 1283 (4 Ocak 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
209	23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
212	14 Şevvâl 1284 – 27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
217	20 Zi'l-ka'de 1284 – 3 Mart 1284 (15 Mart 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
223	2 Muharrem 1285 – 14 Nisan 1284 (26 Nisan 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
250	16 Receb 1285 – 20 Teşrîn-i evvel 1284 (1 Kasım 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
264	25 Şabân 1285 – 26 Kânûn-ı sâni 1284 (7 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 3
265	3 Zi'l-ka'de 1285 – 2 Şubat 1284 (14 Şubat 1869)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.7. Adaba Aykırı Hareket

Osmanlı kara ordusunda bulunan askerlerin bazıları adaba aykırı hareket suçunu işlemişlerdir. Gazetede adaba aykırı hareket suçunun niteliğine yer verilmeden askerlerin isimleri ve bölükleriyle aldıkları cezalar belirtilmiştir. Adaba aykırı hareket suçunu işlemiş olan askerlere hapis, başka bir tabura nakil, demirbent, değnek ve pranga gibi çeşitli cezalar verilmiştir. Hapis cezası 15 gün ile 6 ay arasında farklılık göstermektedir. Gazetenin 38 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan adaba aykırı hareket suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir

Tablo 2.10. Görev Adaba Aykırı Hareket Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
52	16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
55	7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
59	6 Şevvâl 1281 (4 Mart 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
60	13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
62	27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
64	12 Zi'l-ka'de 1281 (8 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
65	19 Zi'l-ka'de 1281 (15 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
68	10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
76	7 Safer 1282 (1 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
89	9 Cemâziye'l-evvel 1282 – 18 Eylül 1281 (30 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
90	16 Cemâziye'l-evvel 1282 – 25 Eylül 1281(7 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
119	13 Zi'l-hicce 1282 – 16 Nisan 1282 (28 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
120	20 Zi'l-hicce 1282 – 23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
121	27 Zi'l-hicce 1282 – 30 Nisan 1282 (12 Mayıs 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
123	11 Muharrem 1283 – 14 Mayıs 1282 (26 Mayıs 1866)	Sayfa 1 Sütun 3

Tablo 2.10. Görev Adaba Aykırı Hareket Suçunun Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
124	18 Muharrem 1283 – 21 Mayıs 1282 (2 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
131	8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
132	15 Rebiü'l-evvel 1283 – 16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
134	29 Rebiü'l-evvel 1283 – 30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
135	7 Rebiü'l-âhır 1283 – 6 Ağustos 1282 (18 Ağustos 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
136	14 Rebiü'l-âhır 1283 – 13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
137	21 Rebiü'l-âhır 1283 – 20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
139	5 Cemâziye'l-evvel 1283 – 3 Eylül 1282 (15 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
151	1 Şabân 1283 – 26 Teşrîn-i sâni 1282 (7 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
153	15 Şabân 1283 – 10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
168	1 Zi'l-hicce 1283 – 25 Mart 1283 (6 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
170	15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
182	11 Rebiü'l-evvel 1284 – 1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
210	30 Ramazân 1284 – 13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
213	21 Şevvâl 1284 – 3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
231	30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
250	16 Receb 1285 – 20 Teşrîn-i evvel 1284 (1 Kasım 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
290	29 Rebiü'l-âhır 1286 – 27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
295	6 Cemâziye'l-âhır 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.8. Silah Çekme ve Teşhir-i Silah

Osmanlı kara ordusunda bulunan askerlerin işledikleri silah çekme ve teşhir-i silah suçları da sayıca fazladır. Askerlerin isimleri ve bölükleriyle aldıkları cezalar belirtilmiştir. Silah çekme ve teşhir-i silah suçunu işlemiş askerlere genelde demirbentlik olmak üzere pranga ve hapis gibi farklı cezaların verildiği görülmektedir. Demirbentlik süresi ise 1 sene ile 3 seneye kadar değişiklik göstermektedir. Gazetenin 37 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan silah çekme ve teşhir-i silah suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.11. Silah Çekme ve Teşhir-i Silah Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
33	2 Rebiü'l-âhır 1281 (4 Eylül 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
34	9 Rebiü'l-âhır 1281 (11 Eylül 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
35	16 Rebiü'l-âhır 1281 (18 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
37	29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
40	21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
43	12 Cemâziye'l-âhır 1281 (12 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
44	19 Cemâziye'l-âhır 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
45	26 Cemâziye'l-âhır 1281 (26 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
50	2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
52	16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
57	22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
68	10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865)	Sayfa 2 Sütun 3

Tablo 2.11. Silah Çekme ve Teşhir-i Silah Suçunun Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
71	2 Muharrem 1282 (27 Mayıs 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
78	21 Safer 1282 (15 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
81	12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
87	25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
88	2 Cemâziye'l-evvel 1282 – 11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
93	8 Cemâziye'l-âhır 1282 – 16 Teşrin-i evvel 1281 (28 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
97	7 Receb 1282 – 13 Teşrin-i sâni 1281 (25 Kasım 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
99	21 Receb 1282 – 27 Teşrin-i sâni 1281 (9 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
101	5 Şabân 1282 – 11 Kanun-ı evvel 1281 (23 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
113	Selh-i Şevvâl 1282 – 5 Mart 1282 (17 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
117	29 Zi'l-ka'de 1282 – 2 Nisan 1282 (14 Nisan 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
124	18 Muharrem 1283 – 21 Mayıs 1282 (2 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
138	28 Rebiü'l-âhır 1283 – 27 Ağustos 1282 (8 Eylül 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
144	11 Cemâziye'l-âhır 1283 – 8 Teşrin-i evvel 1282 (20 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
155	29 Şabân 1283 – 24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
180	26 Safer 1284 – 17 Haziran 1283 (29 Haziran 1867)	Sayfa 4 Sütun 1
189	30 Rebiü'l-âhır 1284 – 19 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
194	7 Cemâziye'l-sâni 1284 – 23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
204	17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
208	16 Ramazân 1284 – 30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868)	Sayfa 3 Sütun 3
239	27 Rebiü'l-âhır 1285 – 4 Ağustos 1284 (16 Ağustos 1868)	Sayfa 1 Sütun 2

2.2.8.9. Muhill-i Nâmûs

Sözlük anlamı olarak *nâmûsa dokunan*, *nâmûsa zarar veren* anlamlarına gelen muhill-i nâmûs suçunun gazetede açık bir şekilde tam niteliği verilmemiştir¹⁰⁵. Bu yüzden tam olarak ne kastedildiğini bilemiyoruz. Bu suçu işlemiş olan askerlere verilen cezalar değnek, hapis, tenzil-i rütbe ve demirbentlik gibi çeşitlilik göstermektedir. Vurulan değnek ve hapis süreleri de farklılık göstermektedir. Gazetenin 19 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan muhill-i nâmûs suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir

¹⁰⁵ Devellioğlu, F. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. s.784.; Şemseddin Sami, (Basım Yılı Yok) *Kâmûs-ı Türkî*. İstanbul: Çağrı Yayınları, s. 1310.

Tablo 2.12. Muhill-i Nâmûs Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
1	23 Şabân 1280 (2 Şubat 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
11	18 Şevvâl 1280 (27 Mart 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
14	9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
15	16 Zi'l-ka'de 1280 (23 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
16	23 Zi'l-ka'de 1280 (30 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
17	1 Zi'l-hicce 1280 (8 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
18	8 Zi'l-hicce 1280 (15 Mayıs 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
20	21 Zi'l-hicce 1280 (28 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
23	13 Muharrem 1281 (18 Haziran 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
24	20 Muharrem 1281 (25 Haziran 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
27	11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
28	22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864)	Sayfa 3 sütun 1
30	10 Rebiü'l-evvel 1281(13 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
32	24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
33	2 Rebiü'l-âhır 1281 (4 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
34	9 Rebiü'l-âhır 1281 (11 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
40	21 Cemâziyelevve 1281 (22 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
42	5 Cemâziye'l-âhır 1281 (5 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
44	19 Cemâziye'l-âhır 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 2

2.2.8.10. İtaatsizlik

Osmanlı kara ordusundaki bazı askerlerin üstlerine ve emirlere itaatsizlik ettiği görülmektedir. Bu suçu işlemiş olan askerlere değnek, tenzil-i rütbe ve hapis gibi farklı cezalar verilmiştir. Hapis süreleri ise 15 gün ile 9 ay arasında değişiklik göstermektedir. Gazetenin 15 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan itaatsizlik suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.13. İtaatsizlik Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
6	13 Ramazân 1280 (21 Şubat 1864)	Sayfa 2 sütun 1
15	16 Zi'l-ka'de 1280 (23 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
21	29 Zi'l-hicce 1280 (5 Haziran 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
48	18 Receb 1281 (17 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
50	2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
55	7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
90	16 Cemâziye'l-evvel 1282 – 25 Eylül 1281(7 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
146	25 Cemâziye'l-âhır 1283 – 22 Teşrîn-i evvel 1282 (3 Kasım 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
193	28 Cemâziye'l-evvel 1284 – 16 Eylül 1283 (28 Eylül 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
204	17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
280	18 Safer 1286 – 18 Mayıs 1285 (30 Mayıs 1869)	Sayfa 2 Sütun 2
295	6 Cemâziye'l-âhır 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.11. Küfür Etme

Osmanlı kara ordusunda üstüne küfreden askerlere 1 buçuk ay ile 6 ay hapis cezası ve rütbesinin kaldırılması, pranga gibi çeşitli cezalar verilmiştir. Gazetenin 10 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde küfür etme suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.14. Küfür Etme Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
146	25 Cemâziye'l-âhir 1283 – 22 Teşrîn-i evvel 1282 (3 Kasım 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
150	23 Receb 1283 – 19 Teşrîn-i sâni 1282 (1 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
153	15 Şabân 1283 – 10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
161	11 Şevvâl 1283 – 4 Şubat 1282 (16 Şubat 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
167	23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
203	11 Şabân 1284 – 25 Teşrîn-i sâni 1283 (7 Aralık 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
205	24 Şabân 1284 – 9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
208	16 Ramazân 1284 – 30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868)	Sayfa 3 Sütun 3
213	21 Şevvâl 1284 – 3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
268	24 Zi'l-ka'de 1285 – 23 Şubat 1284 (7 Mart 1869)	Sayfa 2 Sütun 1

3.8.12. Öldürme

Osmanlı kara ordusunda adam öldürme suçunu işlemiş olan askerlere on-on beş sene gibi kürek ve üç sene ile on beş sene arasında da demirbentlik gibi çeşitli ve farklı sürelerle cezalar verilmiştir. Gazetenin 8 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan öldürme suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.15. Öldürme Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
1	23 Şabân 1280 (2 Şubat 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
5	6 Ramazân 1280 (14 Şubat 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
8	27 Ramazân 1280 (6 Mart 1864)	Sayfa 4 sütun 1
9	4 Şevvâl 1280 (13 Mart 1864)	Sayfa 3 sütun 1
15	16 Zi'l-ka'de 1280 (23 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
16	23 Zi'l-ka'de 1280 (30 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
17	1 Zi'l-hicce 1280 (8 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
18	8 Zi'l-hicce 1280 (15 Mayıs 1864)	Sayfa 3 Sütun 1

2.2.8.13. İtâle-i Lisân

Sözlük anlamı dil uzatma, sövüp sayma anlamlarına gelen¹⁰⁶ itâle-i lisân suçunu işlemiş olan askerlere değnek, görevden alma, pranga ve hapis gibi çeşitli cezalar verilmiştir. Vurulan değnek ve hapis süreleri farklılık göstermektedir. Gazetenin 8 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan itâle-i lisân suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.16. İtâle-i Lisân Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
44	19 Cemâziye'l-âhir 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
102	12 Şabân 1282 – 18 Kanun-ı evvel 1281 (30 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
127	9 Safer 1283 – 11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
159	27 Ramazân 1283 – 21 Kânûn-ı sâni 1282 (2 Şubat 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
189	30 Rebiü'l-âhir 1284 – 19 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
192	21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
202	4 Şabân 1284 – 18 Teşrin-i sâni 1283 (30 Kasım 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
251	23 Receb 1285 – 27 Teşrin-i evvel 1284 (8 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 2

2.2.8.14. İzin Süresini Aşma

Osmanlı kara ordusunda bulunan askerlerden izin süresini aşma suçunu işlemiş olanlara pranga, hapis ve pranga gibi farklı cezalar uygulanmıştır. Gazetenin 8 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde izin süresini aşma suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.17. İzin Süresini Aşma Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
113	Selh-i Şevvâl 1282 – 5 Mart 1282 (17 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
158	20 Ramazân 1283 – 14 Kânûn-ı sâni 1282 (26 Ocak 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
162	18 Şevvâl 1283 – 11 Şubat 1282 (23 Şubat 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
182	11 Rebiü'l-evvel 1284 – 1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
184	24 Rebiü'l-evvel 1284 – 15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
216	13 Zi'l-ka'de 1284 – 25 Şubat 1283 (8 Mart 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
265	3 Zi'l-ka'de 1285 – 2 Şubat 1284 (14 Şubat 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
302	25 Receb 1286 – 19 Teşrin-i evvel 1285 (31 Ekim 1869)	Sayfa 1 Sütun 3

2.2.8.15. İnsaniyete Aykırı Davranma

Askerlerden insaniyete aykırı hareket suçunu işlemiş olanlara pranga, hapis, değnek ve demirbentlik gibi farklı cezalar uygulanmıştır. İnsaniyete aykırı harekette bulunma suçunun niteliğine yer verilmeden askerlerin isimleri bölükleriyle aldıkları cezalar

¹⁰⁶ Devellioğlu, F. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. s.536.

belirtilmiştir. Gazetenin 7 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde insaniyete aykırı hareket suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir

Tablo 2.18. İnsaniyete Aykırı Davranma Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
150	23 Receb 1283 – 19 Teşrîn-i sâni 1282 (1 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
151	1 Şabân 1283 – 26 Teşrîn-i sâni 1282 (9 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
162	18 Şevvâl 1283 – 11 Şubat 1282 (23 Şubat 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
163	25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
167	23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
190	7 Cemâziye'l-evvel 1284 – 26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
210	30 Ramazân 1284 – 13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.16. Müttehim ve Hapisten Adam Kaçırma

Müttehim (zanlı) ve hapisten adam kaçırma suçlarını işlemiş olan askerlere 6 aylık hapis cezası verilmiştir. Gazetenin 6 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan müttehim ve hapisten adam kaçırma suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.19. Müttehim ve Hapisten Adam Kaçırma Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
34	9 Rebiü'l-âhır 1281 (11 Eylül 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
88	2 Cemâziye'l-evvel 1282 – 11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
108	25 Ramazân 1282 – 29 Kânûn-ı sâni 1281 (10 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
119	13 Zi'l-hicce 1282 – 16 Nisan 1282 (28 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
120	20 Zi'l-hicce 1282 – 23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
149	16 Receb 1283 – 12 Teşrîn-i sâni 1283 (24 Kasım 1866)	Sayfa 2 Sütun 3

2.2.8.17. Edep Dışı Davranış

Osmanlı kara ordusunda bulunan askerlerin bazıları edep dışı davranış suçlarını işlemişlerdir. Yine burada edep dışı davranış suçunun niteliğine yer verilmeden askerlerin isimleri ve bölükleriyle aldıkları cezalar belirtilmiştir. Edep dışı davranış suçunu işlemiş olan askerlere 15 gün ile 6 ay arasında farklılık gösteren hapis cezalarının verildiği görülmektedir. Gazetenin 6 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan edep dışı davranış suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.20. Edeþ Dışı Davranış Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
6	13 Ramazân 1280 (21 Şubat 1864)	Sayfa 2 sütun 1
9	4 Şevvâl 1280 (13 Mart 1864)	Sayfa 3 sütun 1
34	9 Rebiü'l-âhır 1281 (11 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
38	7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
87	25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
88	2 Cemâziye'l-evvel 1282 – 11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.18. Rüşvet ve İrtikâb

Rüşvet ve irtikâb suçunu işlemiş olan askerlere 1 sene hapis ile görevden alma gibi cezalar verilmiştir. Gazetenin 6 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde rüşvet ve irtikâb suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.21. Rüşvet Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
62	27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
134	29 Rebiü'l-evvel 1283 – 30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
204	17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
275	13 Muharrem 1286 – 13 Nisan 1285 (25 Nisan 1869)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.19. Dolandırıcılık

Osmanlı kara ordusunda dolandırıcılık suçu işlemiş olan askerlere genelde hapis ile askerlikten ihraç edilme gibi cezalar verilmiştir. Gazetenin 5 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan dolandırıcılık suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.22. Dolandırıcılık Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
48	18 Receb 1281 (17 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
52	16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
106	11 Ramazân 1282 – 15 Kanun-ı sani 1281 (27 Ocak 1866)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.20. Fi'l-i Şenî

Sözlük anlamı olarak kötü fiil, ırza geçme anlamlarına gelen fi'l-i şenî suçunun gazetede bazen tam bir niteliği verilmemiştir¹⁰⁷. Ayrıca sözlükte, mutlaka ırza geçme manasına gelmez notu düşülmüştür. Askerlerin isimleri ve bölükleriyle aldıkları cezalar belirtilmiştir. Fi'l-i şenî suçunu işlemiş askerlere kalebentlik ve pranga gibi farklı cezaların verildiği görülmektedir. Kalebentlik ve pranga cezasının süresi ise 3 seneye kadar çıktığı görülmektedir. Gazetenin 5 sayısında bu suç yer almaktadır. Bu suçu daha iyi anlayabilmek açısından şu örneği verebiliriz: *orduyu hümayun mezkur ikinci talîa taburu altıncı bölüğü çavuşlarından İbrahim ve Mehmet, onbaşı hacı Mehmet ile diğer Mehmet muavenetiyle cebren fi'l-i şenî icrasına cesaret eylediklerinden merkumundan İbrahim ve Mehmet çavuşların üçer sene ve onbaşı Mehmet ile diğerin dahi altışar mah müddetle prangabend edilmesi ve bunların müddet-i mahbusiyetleri hidmet-i askeriyelerine mahsub olunmaması*¹⁰⁸ ... Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan fi'l-i şenî suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.23. Fi'l-i Şenî Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
40	21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
207	9 Ramazân 1284 – 23 Kânûn-ı evvel 1283 (4 Ocak 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
209	23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
236	7 Rebiü'l-âhır 1285- 7 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
276	20 Muharrem 1286 – 20 Nisan 1285 (2 Mayıs 1869)	Sayfa 1 Sütun 3

2.2.8.21. Tartışma ve Kavga

Askerlerden tartışan ve kavga edenlere 2 ay ile 10 ay arasında hapis cezaları verilmiştir. Gazetenin 5 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan tartışma ve kavga suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir

Tablo 2.24. Tartışma ve Kavga Alan Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
50	2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
136	14 Rebiü'l-âhır 1283 – 13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
199	13 Receb 1284 – 28 Teşrin-i evvel 1283 (9 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 1

¹⁰⁷ Devellioğlu, F. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. s.306.

¹⁰⁸ Cerîde-i Askeriyye, No:209, s.2.

2.2.8.22. İzinsiz Olarak Evlenme

Osmanlı kara ordusunda izinsiz olarak evlenmenin suç sayıldığı, evlenmenin bir izine tabi olduğunu görüyoruz. İzinsiz olarak evlenme suçunu işlemiş olan askerlere bölük değişikliği ve genelde 1-1 buçuk ay hapis cezası verilmiştir. Gazetenin 5 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan izinsiz olarak evlenme suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.25. İzinsiz Olarak Evlenme Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
87	25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
105	4 Ramazân 1282 – 8 Kanun-ı sani 1281 (20 Ocak 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
137	21 Rebiü'l-âhır 1283 – 20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
170	15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
184	24 Rebiü'l-evvel 1284 – 15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867)	Sayfa 2 Sütun 2

2.2.8.23. Fırar Edip Pişman Olarak Geri Dönme

Osmanlı kara ordusunda fırar edip daha sonra bir şekilde pişman olarak bölüğüne geri dönen askerlere de ceza verilmiştir. Bu suçu işlemiş olan askerlere ise genellikle 45 gün hapis cezası tatbik edilmiştir. Gazetenin 4 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan fırar edip pişman olarak geri dönme suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.26. Fırar Edip Pişman Olarak Geri Dönme Suçunun Bulunduğu Sayılar.

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
42	5 Cemâziye'l-âhir 1281 (5 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
60	13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
61	20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
302	25 Receb 1286 – 19 Teşrîn-i evvel 1285 (31 Ekim 1869)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.24. İftira

Osmanlı kara ordusunda iftira suçunu işlemiş askerlere 15 gün ile 1 sene arasında değişen hapis cezaları verilmiştir. Gazetenin 3 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan iftira suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.27. İftira Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
127	9 Safer 1283 – 11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
140	12 Cemâziye'l-evvel 1283 – 10 Eylül 1282 (22 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
153	15 Şabân 1283 – 10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 1

2.2.8.25. Kumarbazlık

Osmanlı kara ordusunda bulunan askerlerden kumar oynayanlara görevden uzaklaştırma ve hapis gibi farklı cezalar verilmiştir. Gazetenin 2 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde kumarbazlık suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.28. Kumarbazlık Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
131	8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
136	14 Rebiü'l-âhır 1283 – 13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
137	21 Rebiü'l-âhır 1283 – 20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 1

2.2.8.26. Zimmetine Para Geçirmek

Osmanlı kara ordusu askerlerinden zimmetine para geçirme suçunu işlemiş olanlara görevden alma ile hapis cezası birlikte uygulanmıştır. Gazetenin 3 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan zimmetine para geçirme suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.29. Zimmetine Para Geçirme Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
35	16 Rebiü'l-âhır 1281 (18 Eylül 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
108	25 Ramazân 1282 – 29 Kânûn-ı sâni 1281 (10 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
220	11 Zi'l-hicce 1284 – 24 Mart 1284 (5 Nisan 1868)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.27. Sahtekarlık

Askerlerden sahtekarlık suçunu işlemiş olanlara 1 sene demirbentlik ve görevden alma gibi cezalar uygulanmıştır. Sahtekarlık suçunun mahiyetine yer verilmeden askerlerin isimleri bölükleriyle aldıkları cezalar belirtilmiştir. Gazetenin 2 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde sahtekarlık suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.30. Sahtekarlık Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
116	22 Zi'l-ka'de 1282 – 26 Mart 1282 (7 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
172	29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867)	Sayfa 2 Sütun 2

2.2.8.28. Hilaf-ı Şer'i Nâmûs

Hilaf-ı şer'i nâmûs suçunun da tam niteliği belirtilmemiştir. Osmanlı kara ordusunda bu suç işlemiş olan askerlere tenzil-i rütbe ve hapis cezaları tatbik edilmiştir. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan hilaf-ı şer'i nâmûs suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.31. Hilaf-ı Şer'i Nâmûs Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
134	29 Rebiü'l-evvel 1283 – 30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866)	Sayfa 2 Sütun 3

2.2.8.29. Vazifesi Haricinde İşte Bulunma

Askerlerden vazifesi dışında bir işte bulunma suçunu işlemiş olanlara 15 gün ile 1 ay arasında değişen hapis cezası verilmiştir. Gazetenin 2 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan vazifesi dışında bir işte bulunma suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.32. Vazifesi Haricinde Bir İşte Bulunma Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
37	29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
113	Selh-i Şevvâl 1282 – 5 Mart 1282 (17 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.30. Nöbet ve Görev Yerini Terk Etme

Askerlerden nöbet ve görev yerlerini terk etme suçunu işlemiş olanlara 4 ay hapis cezası verilmiştir. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan nöbet ve görev yerini terk etme suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.33. Görev Yerini Terk Etme Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
43	12 Cemâziye'l-âhır 1281 (12 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.31. Fişegini Satma

Fişegini satan askerlere 6 ay hapis cezası verilmiştir. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde fişegini satma suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.34. Fişegini Satma Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
136	14 Rebiü'l-âhır 1283 – 13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
137	21 Rebiü'l-âhır 1283 – 20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 1

2.2.8.32. Uygunsuz Hareket

Askerlerden uygunsuz hareket suçunu işlemiş olanlara 15 ay hapis ve tenzil-i rütbe gibi farklı cezalar uygulanmıştır. Uygunsuz harekette bulunma suçunun niteliğine yer verilmeden askerlerin isimleri bölükleriyle aldıkları cezalar belirtilmiştir. Gazetenin 2 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde uygunsuz hareket suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.35. Uygunsuz Hareket Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
137	21 Rebiü'l-âhır 1283 – 20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
269	29 Zi'l-ka'de 1285 – 1 Mart 1285 (14 Mart 1869)	Sayfa 1 Sütun 3

2.2.8.33. Evli Olduğu Halde Tekrar Evlenme

Osmanlı ordusunda evli olduğu halde ikinci kez evlenme bir suç olarak kabul edilmiş ve 1 ay ile 1 buçuk ay hapis cezası verilmiş, eski eşine de askerin maaşından bir miktar tahsis edilmiştir. Gazetenin 2 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde evli olduğu halde tekrar evlenme suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.36. Evli Olduğu Halde Tekrar Evlenme Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
165	9 Zi'l-ka'de 1283 – 4 Mart 1283 (16 Mart 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
171	22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867)	Sayfa 2 Sütun 2

2.2.8.34. Zamparalık

Askerlerden zamparalık suçunu işlemiş olanlara tenzil-i rütbe ile birlikte görev yerinin değişikliği gibi cezalar verilmiştir. Gazetenin 2 sayısında bu suç yer almaktadır.

Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde zamparalık suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.37. Zamparalıkta Gezme Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
204	17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
210	30 Ramazân 1284 – 13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868)	Sayfa 2 Sütun 1

2.2.8.35. Fahişhaneye Gitme

Askerlerden fahişhaneye gitme suçunu işlemiş olanlara değnek ve pranga gibi farklı cezalar verilmiştir. Gazetenin 2 sayısında bu suç yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde fahişhaneye gitme suçunun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.38. Fahişhaneye Gitme Suçunun Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
221	18 Zi'l-hicce 1284 – 31 Mart 1284 (12 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 3
235	28 Rebiü'l-evvel 1285 – 7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868)	Sayfa 2 Sütun 2

2.2.8.36. Mücâzât (Cezalandırma) İle İlgili Diğer Haberler

SAYI 6 13 Ramazân 1280 (21 Şubat 1864 Sayfa 2 sütun 2)

Askerlerden zina suçunu işlemiş olanlara 1 ay hapis cezası verilmiştir.

SAYI 40 21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864 Sayfa 2 Sütun 2)

Karavela karşı koymak suçunun mahiyeti tam olarak anlaşılammışsa da bu suça 2 sene demirbentlik cezası verilmiştir.

SAYI 48 18 Receb 1281 (17 Aralık 1864 Sayfa 2 Sütun 2)

Hayvana vurma gözünü çıkarma suçunu işlemiş olan askerlere bir ay hapis cezası verilmiştir.

SAYI 85 11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

İzinsiz olarak memleketine gitme suçunu işlemiş olan askere 2 ay hapis cezası verilmiştir.

SAYI 136 14 Rebiü'l-âhır 1283– 13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Osmanlı ordusunda iskambil oynamak da suç kabul edilmiş ve 10 gün hapis ile cezalandırılmıştır.

SAYI 138 28 Rebiü'l-âhır 1283 – 27 Ağustos 1282 (8 Eylül 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Mîrî eşyayı satan askerin rütbesi kaldırılmış ve altı ay da hapis cezası verilmiştir.

SAYI 145 18 Cemâziye'l-âhır 1283-15 Teşrîn-i evvel 1282 (27 Ekim 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Evli kadına kocasının önünde sarkıntılık eden askerlere 1 buçuk sene pranga cezası verilmiştir.

SAYI 155 29 Şabân 1283 – 24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

İzinsiz olarak fahişe ile evlenen askere 6 ay hapis cezası verilmiştir.

SAYI 158 20 Ramazân 1283 – 14 Kânûn-ı sâni 1282 (26 Ocak 1867 Sayfa 1 Sütun 3)

Askerlerden sahte senet ibraz etme suçu işleyenlere 1 sene hapis cezası verilmiştir.

SAYI 168 1 Zi'l-hicce 1283 – 25 Mart 1283 (6 Nisan 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Osmanlı kara ordusunda izinsiz çarşıya gitme suçunu işlemiş olan askerlere 15 değnek cezası verilmiştir.

SAYI 174 14 Muharrem 1284 – 6 Mayıs 1283 (18 Mayıs 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Firar edip eşkıyaya katılarak askere silah çekme suçunu işlemiş olan asker daha sonra yakalanarak 10 sene kürek cezasına çarptırılmıştır. Şu ana kadar incelemiş olduğumuz işlenen suçların içerisinde adam öldürme suçundan sonra verilen en ağır ceza bu suça verilmiştir.

SAYI 174 14 Muharrem 1284 – 6 Mayıs 1283 (18 Mayıs 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Askerlerden itaatsizlik edip çavuşunu yaralama suçunu işlemiş olanlara 10 ay pranga cezası verilmiştir.

SAYI 179 19 Safer 1284 – 10 Haziran 1283 (22 Haziran 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Emirlere muhalefetle tecavüzane hareket suçunu işlemiş olan askere 1 sene pranga cezası verilmiştir.

SAYI 184 24 Rebiü'l-evvel 1284 – 15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Geneleve gidip üzerlerine gönderilen askerî gruba karşı çıkma suçunu işlemiş olan askere 1 buçuk sene pranga cezası verilmiştir.

SAYI 192 21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Askerlerden uygunsuz halde bulunup üzerlerine gönderilen kola taş atıklarından dolayı 1 ay hapis cezası verilmiştir.

SAYI 197 28 Cemâziye'l-sânî 1284-14 Teşrîn-i evvel 1283 (26 Ekim 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Karakola fahişe getiren askerlere üç ay hapis cezası verilmiş ve hapiste buldukları süre askerlik hizmet süresinden sayılmamıştır.

SAYI 198 6 Receb 1284 – 21 Teşrîn-i evvel 1283 (2 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Başkalarının eşyalarını alıp kendi borcu için rehin verme suçunu işlemiş olan askere 3 ay hapis cezası verilerek hapis yattığı süre askerlik hizmetinden sayılmamıştır.

SAYI 198 6 Receb 1284 – 21 Teşrîn-i evvel 1283 (2 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Serkeşane davranma suçunu işlemiş olan askere 3 ay hapis cezası verilmiştir.

SAYI 202 4 Şabân 1284 – 18 Teşrîn-i sânî 1283 (30 Kasım 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Emaneti asıl sahibine değil de başka birine verme suçunu işlemiş olan askere 2 ay hapis cezası verilmiştir

SAYI 199 13 Receb 1284 – 28 Teşrîn-i evvel 1283 (9 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Bir kadına cebren icra-yı Fi'l-i Şenî suçu işlemiş olan askere 3 sene pranga cezası verilmiş ve cezasının bitiminden yeniden askerlik yapma cezası verilmiştir.

SAYI 209 23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Askerlerden üstüne tokat atma suçunu işlemiş olanlara 80 değnek ile birlikte 6 ay pranga cezası verilmiştir.

SAYI 217 20 Zi'l-ka'de 1284 – 3 Mart 1284 (15 Mart 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Memuriyete aykırı davranma suçunu işlemiş olan askere görevden uzaklaştırma cezası verilmiştir.

SAYI 227 1 Safer 1285 – 12 Mayıs 1284 (24 Mayıs 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Kendisine emaneten teslim edilen harcı inkâr etme suçunu işlemiş olan askere 9 ay hapis cezası verilerek hapis yattığı süre askerlik hizmetinden sayılmamıştır.

SAYI 236 7 Rebiü'l-âhır 1285- 7 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Vekaye-i nâmûsa dahi muktedir olamama suçunu işlemiş olan askere görevinden uzaklaştırma cezası verilmiştir.

SAYI 257 6 Ramazân 1285 – 8 Kânûn-ı evvel 1284 (20 Aralık 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Vergi Akçesinden tahsil ettiği parayı telef etme suçunu işlemiş olan askere 6 ay hapis ile görevinden uzaklaştırma cezası verilmiştir.

SAYI 281 25 Safer 1286 – 25 Mayıs 1285 (6 Haziran 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Silahsız kuvve-i müsellehaya mukavemet gösterme suçunu işlemiş olan askere 1 buçuk ay pranga cezası verilmiştir.

SAYI 284 18 Rebiü'l-evvel 1286–15 Haziran 1285 (27 Haziran 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Askerliğe yakışmayacak harekette bulunma suçunu işlemiş olan askere vücudu dayanıklı ise 30 değnek, değil ise 20 gün pranga cezası verilmiştir.

SAYI 322 23 Zi'l-hicce 1286 – 15 Mart 1286 (27 Mart 1870 Sayfa 2 Sütun 3)

Taburuna gitmeyip izinsiz olarak İstanbul'a gitme suçunu işlemiş olan askere 3 ay hapis cezası verilmiştir. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde bu suçun bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

2.2.9. Askerlik İle İlgili Diğer Haberler

SAYI 1 7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864 Salı Sayfa 1 Sütun 2)

Süvâri sınıfının ıslahı için teşkil edilen komisyon ile ilgili bir yazı.

Mekteb-i Harbiyye hocalarından binbaşı Ömer Efendi'nin devletin daimî asker bulundurma zorunluluklarına dair mülâhazatını içeren bir yazı. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.39. Devletin Daimî Asker Bulundurması İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
1	7 Şabân 1280(16 Ocak 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
3	28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864)	Sayfa 4 sütun 2

Erkan-ı harbiye nizamnamesinin bir tefrikası. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.40. Erkan-ı Harbiye Nizamnamesi'nin Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
4	28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864)	Sayfa 1 Sütun 2
6	13 Ramazân 1280 (20 Şubat 1864)	Sayfa 2 Sütun 1
7	20 Ramazân 1280 (27 Şubat 1864)	Sayfa 3 Sütun 1

SAYI 4 28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Askerlik ve savaş alanındaki gelişmeler ve fennî usuller hakkında bir makale. Bakayası sonra ibaresi ile biterek yazının tefrika halinde yayınlanmış bir yazı olduğunu görmekteyiz.

SAYI 5 6 Ramazân 1280 (13 Şubat 1864 Sayfa 3 sütun 1)

Osmanlı askerî fabrikalarındaki bazı ıslahatlar ile üretilen iki yüz kırk beş kıta şeşhaneli top hakkında bazı malumat.

SAYI 7 20 Ramazân 1280 (27 Şubat 1864 Sayfa 2 sütun 2)

Maiyet-i şahanede bulunacak rikab bölüklerinin hakkında bir nizam.

SAYI 8 27 Ramazân 1280 (5 Mart 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

İngiltere'ye sipariş edilen 50.000 adet şeşhaneden bir miktarının geldiğini belirten bir yazı.

SAYI 8 27 Ramazân 1280 (5 Mart 1864 Sayfa 2 sütun 1)

Neferat-ı askeriye mütekaitlelerinden olub birinin müebbet veya muvakkat kürek ve kalebentlik cezalarına uğradıkları halde maaşlarının kesilmesi hakkında karar verilen nizamı hâvî bir yazı.

SAYI 9 4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Osmanlı tebaasından silahşoran-ı hassa bölüğü için müslim ve gayrimüslim zadeganından olan gençlerin devletin çeşitli bölgelerinden getirildiğini ve isimlerini içeren bir yazı.

SAYI 9 4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864 Pazar Sayfa 4 Sütun 1)

İngiltere'den için 50.000 adet şeşhaneli tüfeğin satın alınması ile görevli olan sanayi alayı kaimmakamı Seyit Bey'in memuriyetinin sona erip İstanbul'a gelmiş olduğunu bildiren bir yazı.

SAYI 10 11 Şevvâl 1280 (19 Mart 1864 Sayfa 2 sütun 1)

Birinci hassa orduyu hümayununa mensup sanayi alayının idadiye bölüklerine dair bir nizamname.

SAYI 11 18 Şevvâl 1280 (26 Mart 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Fabrika-i hümayunlarda istihdam olunan neferat-ı askeriyeeye dair bir nizamname.

Şeşhaneli toplarla ve topçulukla ilgili bir yazı.

Orduyu hümayunlar kapu kethüdalığının vazifesini açıklayan bir nizamname. Arkası var şeklinde son bulmasından bu yazının tefrika halinde yayımlandığını anlıyoruz. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.41. Kapu Kethüdalığı İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
11	18 Şevvâl 1280 (26 Mart 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
12	25 Şevvâl 1280 (3 Nisan 1864)	Sayfa 1 Sütun 1

SAYI 12 25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Askerlere ait nan-ı aziz yani ekmek bahalarının ve bunların bir nizama sokulması ile ilgili bir yazı.

SAYI 16 23 Zi'l-ka'de 1280 (29 Nisan 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Tâkvîm-i Vakayi'den alınan Mısır Valisi İsmail Paşa'nın Fransa'da imal ettirerek 1000 adet İngiliz usulü şeshaneli tüfek ve Bahr-i Sefid Boğazı'nın öneminden dolayı yeni tarzdaki toplarla teçhiz edilmesi konusunda bir haber.

SAYI 21 29 Zi'l-hicce 1280 (4 Haziran 1864 Sayfa 3 sütun 1)

Esnayı seyr-ü harekette her bölüğe bir yüzbaşı ve iki mülazımın yemek edevatını hâvî bir çift sandık numunesi hakkında.

SAYI 23 13 Muharrem 1281 (18 Haziran 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Tophane-i amiredeki istihkamlar hakkında bir yazı.

Orduyu hümayunlar topçu alaylarıyla tophane-i amire idaresinde bulunan ihtiyat alayı cephane bölüklerinin ıslah ve tanzimi hakkında yapılan nizamname metni

SAYI 24 20 Muharrem 1281 (25 Haziran 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

İstihkam alayları bölüklerinde kadimden mevcut olan mülazım-ı rabilerin ref'iyle mukabilinde birer yüzbaşı-i sani nesb olunması hakkında tophane-i amire meclisinden kaleme alınan mezkure üzerine tophane-i amire müşiriyet celilesi canibinden tanzim ve takdim olunub ifayı muktezası hususuna irâde-i seniyye-i cenab-ı pâdişahi müteallik ve şerefsüdur buyrulmuş olan takririn sureti.

SAYI 25 27 Muharrem 1281 (2 Temmuz 1864 Sayfa 3 Sütun 1)

Hersek Sancağı'ndaki Nakşik Kazası'nda yaşayan ahaliye yardım edenler ile Halep topçu neferlerine yardımda bulunan beşinci ordu feriki Hasan Paşa'nın takdir edildiği hakkında bir yazı.

SAYI 27 11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Cerîde-i Havâdisten alınan İkinci orduyu hümayun müfettişi Sabri Paşa'nın bir buçuk ay önce Şumnu'ya varması üzerine yaptığı teftişi ve tahkikatı bildiren bir yazı.

SAYI 30 10 Rebiü'l-evvel 1281(13 Ağustos 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Asakir-i şahane lühumiye tayinatına nezaret etmek üzere teşkil edilen komisyon ve görevi hakkında.

SAYI 34 9 Rebiü'l-âhır 1281 (10 Eylül 1864 Sayfa 1 sütun 1)

Kara ordusu ile ilgili bir kıta ilm ü haber metni.

SAYI 35 16 Rebiü'l-âhır 1281 (17 Eylül 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Geçen sayıda yayınlanan ilm-ü haberin devamıdır.

SAYI 35 16 Rebiü'l-âhır 1281 (17 Eylül 1864 Sayfa 1 Sütun 3)

Bu sene sonunda teşkili gereken nizamiye askerlerinin taburlarının tertip ve tahririne dair önceden gönderilen fermânın halkın memnuniyetlerine dair bu sene naibi faziletli efendi tarafından makam-ı valayı meşihatpenahiye mevrud şukkanın suretidir.

SAYI 37 29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Rumeli'de yapılmış olan bazı teftişlerle ilgili bir yazı.

SAYI 39 14 Cemâziye'l-evvel 1281 (15 Ekim 1864 Sayfa 2 Sütun 2)

Birinci hassa ordusu hümayununa mensup sanayi alayının idadiye bölüklerine dair olan nizamname metni.

SAYI 39 14 Cemâziye'l-evvel 1281 (15 Ekim 1864 Sayfa 2 Sütun 3)

Hassa orduyu hümayunu ikinci, üçüncü, beşinci talîa taburlarının muhasebatıyla ilgili bir ilan.

SAYI 43 12 Cemâziye'l-âhir 1281 (12 Kasım 1864 Cumartesi Sayfa 2 Sütun 1)

Yayınlanan varaka-i mahsusa suretinin metni.

SAYI 43 12 Cemâziye'l-âhir 1281 (12 Kasım 1864 Cumartesi Sayfa 2 Sütun 2)

Resmi bir beyanname metni.

SAYI 49 25 Receb 1281 (24 Aralık 1864 Sayfa 2 Sütun 1)

Askerî merasim-i ihtiramiyenin nasıl icra edileceğini içeren on maddelik bir kararname.

SAYI 50 2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864 Sayfa 1 Sütun 3)

Dâr-ı Şûrâ-yı Askerîden gönderilen bir ilm-ü haber metni.

SAYI 55 7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865 Sayfa 2 Sütun 1)

Gayretleri ve sadakatleri görülen asker ve memurların isimlerinin Cerîde-i Askeriyye'de bölüklerinin ve isimlerinin ilan edilmesi.

SAYI 59 6 Şevvâl 1281 (4 Mart 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Seksen senesi mart ayının başından şubat sonuna değin on iki ay zarfında ashab-ı tayinata verilmiş olan havale pusulaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 60 13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Ordularda istihkam ve köprücü bölüklerinin oluşturulması ile ilgili bir yazı.

SAYI 60 13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Gerek münferiden ve gerek müctemian müsellaah bulunan neferat-ı askeriyyenin icra edeceği merasim-i tazimiyeyi mübeyyin kararname metni.

SAYI 61 20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

Sınıf-ı asakir-i nizamiyeden İstanbul'da bulunan alay ve tabur jurnalleriyle ilgili bir yazı.

SAYI 66 26 Zi'l-ka'de 1281 (22 Nisan 1865 Sayfa 4 Sütun 1)

Arpa ambarında bazı tayinat sahiplerinin bedelleri ile ilgili Tâkvîm-i vakayi'den alınmış bir yazı.

SAYI 68 10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Hassa orduyu hümayununun merkezde bulunan alay ve taburları zabitânıyla hastaneler memurlarının yetmiş sekiz senesi şubatın sonuna kadar maaşları ile ilgili bir yazı.

SAYI 70 24 Zi'l-hicce 1281 (20 Mayıs 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

Nizamiye efradının iktisab-ı malumat eylemeleri için alaylarda teşkil olunmuş olan mekatib-i mahsusa ile ilgili bir yazı.

SAYI 72 9 Muharrem 1282 (3 Haziran 1865 Sayfa 4 Sütun 2)

Asakir-i şahane erzak ambarının komisyon-ı mahsusu ile ilgili bir ilan.

Dördüncü orduyu hümayun süvâri ve topçu alayları için hayvan yetiştirilmek üzere teşkil olunan emlak-ı hümayun çiftlikleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 73 16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Askerlere nan-ı aziz (ekmek) tayinatı ile ilgili bir yazı.

SAYI 77 14 Safer 1282 (8 Temmuz 1865 Sayfa 4 Sütun 1)

Orduyu hümayunlar erkan ve memurları tarafından dahi mültezem olan hüsn-ü idare maddesine umumen bir kat daha sarf-ı mesai ile ilgili yazılmış bir ilan.

SAYI 80 5 Rebiü'l-evvel 1282 (29 Temmuz 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Anadolu istihkamatında istihdam olunacak beş bin redif askerinin elbise ve diğer levazımatın tedariki ile ilgili bir yazı.

SAYI 81 12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Zaptiye müşiriyeti tarafından İstanbul ve Bilad-ı Selase'de (Eyüp, Galata, Üsküdar) kain zabıtalarda bulunan zaptiye askerlerinin zabitân ve neferatına yazılan tebşir¹⁰⁹name metninin sureti.

SAYI 82 19 Rebiü'l-evvel 1282 (12 Ağustos 1865 Sayfa 2 Sütun 1)

Dördüncü orduyu hümayun süvâri ve topçu alaylar için hayvan yetiştirilmek üzere mahall-i malumeden tanzimi kararlaştırılmış olan çiftliklere iâne-i müftehîre olmak üzere ita olunan hayvanat ve arazinin mahallinden gönderilen defterin Tâkvîm-i vakayi'den alınan sureti. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.42. Çiftliklere Hayvan Yardımı İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Milâdî))	Sayfa ve Sütun
83	26 Rebiü'l-evvel 1282 (19 Ağustos 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
84	5 Rebiü'l-âhır 1282 (28 Ağustos 1865)	Sayfa 1 Sütun 3

SAYI 83 26 Rebiü'l-evvel 1282 (19 Ağustos 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Musika-i Hümayun efradına hanelerine ruhsat-ı inayet ve ihsan ve silahşoran-ı hassa dahi başka mahalle nakledilmeleri ve kışlaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 84 5 Rebiü'l-âhır 1282 (28 Ağustos 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Bab-ı zaptiyeden yayınlanan Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış olan ilanname metninin suretidir.

SAYI 85 11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Bosna Sarayı'nda vaki Mecidiye Kışlası'nda bulunan ümerâ ve zabitân ile asakir-i şahaneye irsal ve ihsan buyrulan selam ile ilgili bir yazı.

¹⁰⁹ Müjdeleme

SAYI 87 25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865 Sayfa 2 Sütun 1)

Erkân-ı harbiye ümerâ ve zabitanının müstahsalaları fünûn-i mahsusa ile beraber piyade ve süvâriye ait olan ulûm-ı askeriye ile ilgili bir yazı.

SAYI 94 15 Cemâziye'l-âhır 1282 – 23 Teşrîn-i evvel 1281 (4 Kasım 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Asakir-i şahane tarafından umur-ı zatiyeye dair ita olunmakta olan mezkure ve arzuhallerin ekseri evrak-ı adiyeye üzerine yazılmakta olduğu ve halbuki bu suret memnu bulunduğu ile ilgili bir yazı.

Tırhala Eyaleti dahilinde vaki Yenişehir Kazası'na tabi Babıcebir Köyü ahalisinden olan askeriye erbabı ile ilgili bir yazı.

SAYI 90 16 Cemâziye'l-evvel 1282-25 Eylül 1281 (7 Ekim 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Hıfzû's-sihha-i askeriye ile ilgili bir makaleden tefrika halinde yazılar yayınlanmıştır. Askerlerin sağlıklarını korumaları hakkında yazılmış bir makaledir. Gazetenin 19 sayısında bu tefrika yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde tefrika halinde yayınlanan metinlerin sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.43. Hıfzû's-sihha-i Askeriye İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
93	8 Cemâziye'l-âhır 1282-16 Teşrîn-i evvel 1281 (28 Ekim 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
94	15 Cemâziye'l-âhır 1282 – 23 Teşrîn-i evvel 1281 (4 Kasım 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
95	23 Cemâziye'l-âhır 1282 – 30 Teşrîn-i evvel 1281 (11 Kasım 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
96	29 Cemâziye'l-âhır 1282 – 6 Teşrîn-i sâni 1281 (18 Kasım 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
97	7 Receb 1282 – 13 Teşrîn-i sâni 1281 (25 Kasım 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
98	14 Receb 1282 – 20 Teşrîn-i sâni 1281 (2 Aralık 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
99	21 Receb 1282 – 27 Teşrîn-i sâni 1281 (9 Aralık 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
113	Selh-i Şevvâl 1282-5 Mart 1282 (17 Mart 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
115	15 Zi'l-ka'de 1282-19 Mart 1282 (31 Mart 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
116	22 Zi'l-ka'de 1282-26 Mart 1282 (7 Nisan 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
121	27 Zi'l-hicce 1282-30 Nisan 1282 (12 Mayıs 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
122	4 Muharrem 1283-7 Mayıs 1282 (19 Mayıs 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
123	11 Muharrem 1283-14 Mayıs 1282 (26 Mayıs 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
124	18 Muharrem 1283-21 Mayıs 1282 (2 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
125	25 Muharrem 1283-28 Mayıs 1282 (9 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
126	2 Safer 1283-4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
137	21 Rebiü'l-âhır 1283-20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
143	4 Cemâziye'l-âhır 1283-8 Teşrîn-i evvel 1282 (20 Ekim 1866)	Sayfa 3 Sütun 3

SAYI 99 21 Receb 1282 – 27 Teşrîn-i sâni 1281 (9 Aralık 1865 Sayfa 4 Sütun 3)

Süvâri ahırlarına dair mülâhazat.

SAYI 103 19 Şabân 1282 – 25 Kanun-ı evvel 1281 (6 Ocak 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Üçüncü orduyu hümayun mensuplarıyla ilgili bir ilan.

SAYI 103 19 Şabân 1282 – 25 Kanun-ı evvel 1281 (6 Ocak 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Siyorek? Sancağında bazı memurlar ile meclis azaları tarafından on dördüncü orduyu hümayuna yapılan iâne ile ilgili bir yazı.

Tırhala Kasabası'nda bulunan topçu askerleri hayvanatı için elli baş hayvan istiyab edilmesi ile ilgili.

Asakir-i cenab-ı şahane ümerâ ve zabitânından memuriyete sıla ve hava değışimine gidenlerin maaş ve tayinatlarıyla küçük zabitân ve onbaşılar ve neferattan sıla ve hava değışimine ihraç suretiyle vilayetlerine ve vakt-i istibdal sınıf-ı redife nakl ile vatanlarına gidenlere ve kur'a neferatından celb olunanlara verilecek yemekliklere dair bir nizamname metni.

SAYI 104 26 Şabân 1282 – 1 Kanun-ı sani 1281 (13 Ocak 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Ordu-yu hümayunlar devair-i ahali ile ilgili bir ilan.

SAYI 104 26 Şabân 1282 – 1 Kanun-ı sani 1281 (13 Ocak 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Mekke-i Mükerreremenin güney tarafında bulunan nizamiye askerleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 107 18 Ramazân 1282 – 22 Kânûn-ı sâni 1281 (3 Şubat 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

1281 Mart (Rumî) başından şubat ayı sonuna kadar on iki ay zarfında asakir-i şahane nan-ı aziz (ekmek) idaresi canibinden tayinat sahiplerine verilmiş olan havale pusulaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 108 25 Ramazân 1282– 29 Kânûn-ı sâni 1281 (10 Şubat 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

1281 senesi mart (Rumî) martı başlarından itibaren şubatın sonuna kadar bedeli ahz olunacak lahm (et) pusulalarının tayinatıyla ilgili bir ilan.

SAYI 110 9 Şevvâl 1282 – 12 Şubat 1281 (24 Şubat 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Piyade neferlerinin sefer esnasında tahammül edecekleri esliha, edevat-ı nariye (ateşli silahlar) ile ilgili bir yazı.

SAYI 111 16 Şevvâl 1282 – 19 Şubat 1281 (3 Mart 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Sınıf-ı askeriye'nin orduluk ve seferberlik hallerinde harekât-ı nizamiye ve tertibat-ı mukteziyelerine dair bir takım umumi kaideleri içeren bir yazı.

SAYI 112 23 Şevvâl 1282 – 26 Şubat 1281 (10 Mart 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Redif nizamnamesine zeyl ve ilave olunan maddeleri içeren bir yazı.

SAYI 112 23 Şevvâl 1282 – 26 Şubat 1281 (10 Mart 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Beşinci orduyu hümayun yetmiş iki senesinden yetmiş sekiz, yetmiş dokuz ve seksen seneleri sonuna kadar olan muhasebeleri maaşları ile ilgili bir yazı.

Bilcümle nizamiye ambarlarının İstanbul'da bulunan asakir-i şahane ile mekatib-i askeriye ve tıbbiye ve hastanelere verip borcu kalmış olan ve ziyade verilenlerle ilgili bir yazı.

SAYI 113 23 Şevvâl 1282–26 Şubat 1281 (10 Mart 1866 Cumartesi Sayfa 3 Sütun 2)

Dakayık-ı Harbiye isimli bir risaleden tefrika halinde yazılar yayınlanmıştır. Sözlük anlamı olarak Dakayık, *ince ve anlaşılması güç ve dikkate muhtaç olan şeyler* anlamına geldiğinden bu risale savaş inceliklerini, harp taktik ve stratejileri ile ilgili bir eser olduğu anlaşılmaktadır. Gazetenin 16 sayısında bu tefrika yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde tefrika halinde yayınlanan metinlerin sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.44. Dakayık-ı Harbiye Tefrikalarının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
114	8 Zi'l-ka'de 1282 – 12 Mart 1282 (24 Mart 1866)	Sayfa 4 Sütun 2
115	15 Zi'l-ka'de 1282 – 19 Mart 1282 (31 Mart 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
116	22 Zi'l-ka'de 1282 – 26 Mart 1282 (7 Nisan 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
117	29 Zi'l-ka'de 1282 – 2 Nisan 1282 (14 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
118	6 Zi'l-hicce 1282 – 9 Nisan 1282 (21 Nisan 1866)	Sayfa 4 Sütun 2
119	13 Zi'l-hicce 1282 – 16 Nisan 1282 (28 Nisan 1866)	Sayfa 4 Sütun 2
120	20 Zi'l-hicce 1282 – 23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
121	27 Zi'l-hicce 1282 – 30 Nisan 1282 (12 Mayıs 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
122	4 Muharrem 1283 – 7 Mayıs 1282 (19 Mayıs 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
123	11 Muharrem 1283 – 14 Mayıs 1282 (26 Mayıs 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
124	18 Muharrem 1283 – 21 Mayıs 1282 (2 Haziran 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
125	25 Muharrem 1283 – 28 Mayıs 1282 (28 Mayıs 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
126	2 Safer 1283 – 4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
127	9 Safer 1283 – 11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866)	Sayfa 3 Sütun 3

SAYI 114 8 Zi'l-ka'de 1282 – 12 Mart 1282 (24 Mart 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

İkinci orduyu hümayunun birinci talîa taburunun Karadağ hadisesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 116 22 Zi'l-ka'de 1282 – 26 Mart 1282 (7 Nisan 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

1281 senesi sonunda asakir şâir (arpa) ambarının mevcudu ile alakalı bir ilan.

SAYI 117 29 Zi'l-ka'de 1282 – 2 Nisan 1282 (14 Nisan 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Topçu bölüğüne ita olunmuş olan yirmi tane katırın kabulü hususi Urfa meclisiyle Halep vilayeti tarafından yazıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 119 13 Zi'l-hicce 1282 – 16 Nisan 1282 (28 Nisan 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Beşinci orduyu hümayunun ikinci alayı kâtibi Nuri Efendi'nin umur-ı memuresine ifaya gayr-i muktedir olarak mensup olduğu alayın Hicaz'a memur edildiği ile ilgili detaylı bir yazı.

SAYI 129 24 Safer 1283 – 25 Haziran 1282 (7 Temmuz 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Serdar-ı ekrem paşa hazretlerinin Şumnu tarafına azimet ettikleri cihetle orada bulunan kuvve-i askeriyye ümerâ ve zabitanına resmen irad buyurdıkları nutkun Tuna Gazetesi'nden alınmış bir metin.

Beşinci orduyu hümayuna mensup süvâri ve topçu alayları için hayvan yetiştirilmek üzere bir çiftlik tahsis edilmesi ile ilgili bir yazı.

Beşinci orduyu hümayun müşiri Derviş Paşa hazretlerinin Beyrut'a azimet buyurmuş oldukları ile ilgili bir yazı.

SAYI 129 24 Safer 1283 – 25 Haziran 1282 (7 Temmuz 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Alınan tahrirata nazaran Belgrad muhafızı Ali Paşa ile ilgili bir metin.

SAYI 129 24 Safer 1283 – 25 Haziran 1282 (7 Temmuz 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Askerlerin edebe, adaba ve askerlik şanına yakışır bir şekilde hareket etmeleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 131 8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866 Cumartesi)

Bu sayıda bir sayfa ek olarak 14 Temmuz 1866(H. 1 Rebiü'l-evvel 1283) tarihli, olur olmaz işler için rikab-ı hümayuna arzuhal takdim edilmemesi, eğer arzuhal verilecekse bir üstünde buluan zabıtana verilmesi ve onun tarafından dahi silsile-i meratib nizamına uygun olarak makam-ı seraskeriye kadar takdim olunması ile ilgili askerî bir tenbihname mevcuttur.

SAYI 134 29 Rebiü'l-evvel 1283–30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Asakir-i Şahane neferatından Hüseyin'in Karadağ muharebesinde esir düşüp daha sonra memleketine dönmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 135 7 Rebiü'l-âhır 1283 – 6 Ağustos 1282 (18 Ağustos 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

İğneli tüfek ve harp silahları ile ilgili bir yazı.

SAYI 135 7 Rebiü'l-âhır 1283 – 6 Ağustos 1282 (18 Ağustos 1866 Sayfa 2 Sütun 1)

Askerlerin hıfzıssıhhası ile ilgili bir mazbatanın suretini içeren altı maddelik bir metin.

SAYI 139 5 Cemâziye'l-evvel 1283 – 3 Eylül 1282 (15 Eylül 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Bosna Vilayeti fırka-i askeriye umum kumandanı ile Mostar'a giden Faik Paşa'nın vilayet merkezine döndüğünü bildiren bir yazı.

Üçüncü orduyu hümayun erkanından Mirliva Ali Paşa'nın Saraybosna'ya gelmiş olduğunu bildiren bir yazı.

Cerîde-i Askeriyye'de yayınlanmak üzere gönderilen ilmühaberlere yer verilen bir yazı.

SAYI 144 11 Cemâziye'l-âhir 1283 –8 Teşrîn-i evvel 1282 (20 Ekim 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Niş'te 5 Eylül tarihinde Niş Kalesi haricinde askerî bir talim yapılmış olduğunu bildiren bir yazı.

SAYI 150 23 Receb 1283 – 19 Teşrîn-i sâni 1282 (1 Aralık 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Cebel-i Kozan fırka-i ıslahiyesi kumandanı İsmail Paşa'nın görevini iyi bir şekilde ifa ettiği ile ilgili.

SAYI 153 15 Şabân 1283 – 10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî azasından İbrahim Paşa'nın topçu ve süvâri alayları için yetiştirilmek için Çifteler Çiftlik-i hümayununa Arap atı gönderdiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 153 15 Şabân 1283 – 10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

10 Receb 1283 (18 Kasım 1866) tarihli Akka'dan gönderilen mektubun sureti.

SAYI 155 29 Şabân 1283 – 24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Kozan Sancağı dahilinde bir kazada bulunan asakir-i şahane üzerine eşkıyanın hücum ettiği ve bunun defî ile ilgili bir yazı.

İkinci orduyu hümayun piyade dördüncü redif alayının birinci ve ikinci taburlarının ikame ettirildikleri kasabalarda han ve hane sahiplerinin kira almadığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 157 13 Ramazân 1283 – 7 Kânûn-ı sâni 1282 (19 Ocak 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Dördüncü orduyu hümayun altıncı piyade saf alayının Yemen'de bulunan üçüncü taburu zabitânı içinde mektepten yetişme zabitin bulunmadığını ve kendilerine kavanin ve talimat-ı askeriyyeyi öğretecek mektepli bir zabitin gönderilmesi hususu ile ilgili bir yazı.

SAYI 161 11 Şevvâl 1283 – 4 Şubat 1282 (16 Şubat 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Nikşik Kazası'nda bulunan kalelerin muhafaza için bir tabur hudut askerinin tertip ve teşkilinden dolayı asayişin sağlandığı ve ahalinin teşekkürü ile ilgili bir yazı.

Prizrin Sancağı dahilinde kendini bilmez bir takım eşkıya ortaya çıktığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 161 11 Şevvâl 1283 – 4 Şubat 1282 (16 Şubat 1867 Sayfa 2 Sütun 2 Sayfa 2 Sütun 3)

Beşinci orduyu hümayun riyaseti tarafından gönderilen varakanın suretinin yayınlanması.

SAYI 163 25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Hassa orduyu hümayunu mensuplarından Mecidiye, Maçka ve Adile Kışlalarında bulunan taburların küçük zabitanlarının imtihanları ile ilgili bir yazı.

SAYI 164 2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Seksen üç sene-i şemsiyesinin yaklaşmış olduğu için asakir-i şahane anbarlarıyla idare-i askeriyede bulunan fabrikanın mevcutlarının tespit edilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 164 2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Seksen iki senesi martı başlarından şubatın sonuna kadar tayinat sahipleri ellerinde bulunan nan-ı aziz (ekmek) pusulaları ile ilgili bir yazı.

Bazı askerî mevkilerde bulunan miri hayvanların zabitanın özel hizmetlerinde kullanılmaması ile ilgili bir yazı.

SAYI 164 2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Edirne'de bulunan ikinci süvâri alayına bir iki ay zarfında yirmi bir kişinin kendi isteği ile silk-i askeriyeye kaydolması ile ilgili bir yazı.

SAYI 165 9 Zi'l-ka'de 1283 – 4 Mart 1283 (16 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Asakir-i şahane anbarları ile ilgili bir yazı.

Kurye? Gazetesi'nde yayınlanan iğneli tüfekler ile ilgili bir bendin tercümesine yer verilen bir yazı

SAYI 171 22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Girit Adası'nda celb edilen vekillerin pâdişaha teşekkür ve takdirlerini bildirdikten sonra takdim ettikleri arzuhalin suretini ihtiva eden Tâkvîm-i vakayi'den alınmış bir yazı.

SAYI 171 22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Vükelâ, ulemâ, kara ve deniz zâbitânı, bilcümle rütbe sahipleri ile bende-gâna mahsus olarak sîm-keş-hânedede imal edilen üniformalar ve fiyatları hakkında bilgi veren bir haber. Bu yazı tefrika halinde Gazetenin 4 sayısında yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde tefrika halinde yayınlanan metinlerin sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.45. Üniformalar ve Fiyatları İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
173	7 Muharrem 1284 – 29 Nisan 1283 (11 Mayıs 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
174	14 Muharrem 1284 – 6 Mayıs 1283 (18 Mayıs 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
175	21 Muharrem 1284 – 13 Mayıs 1283 (25 Mayıs 1867)	Sayfa 3 Sütun 3

SAYI 173 7 Muharrem 1284 – 29 Nisan 1283 (11 Mayıs 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Üçüncü orduyu hümayun dördüncü alayının dördüncü redif taburunun ayın on beşinci günü Bosna'ya gelecek olduğundan taburun karşılanması ile ilgili bir yazı.

Bosna'dan alınan birtakım haberler.

SAYI 177 5 Safer 1284 – 27 Mayıs 1283 (8 Haziran 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Yozgat Kasabası Taşköprü ahalisinden Abdi isimli birinin askerlikten kurtulmak için sağ elinin baş parmağını kesmiş ve bu durumun ifşa edilmemesi için redif askerlerinden Ali çavuşa dahi yüz gurusu rüşvet verdiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 177 5 Safer 1284 – 27 Mayıs 1283 (8 Haziran 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Vilayet-i umum firka-i askeriyesi kumandanı Abdi Paşa'nın Saray'a iki saat mesafesi olan bir mevkie mükemmel bir ziyafet verdiği ile alakalı bir yazı.

SAYI 178 12 Safer 1284 – 3 Haziran 1283 (15 Haziran 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Arazi-i emiriye ve mevkufatın sur intikaliyesiyle buna karşılık hazine tarafından alınacak bedelat-ı öşriye ile ilgili kararlaştırılmış nizamât ve hatt-ı hümayunlara yer verilen bir yazı.

Tablo 2.46. Bedelat-ı Öşriyye İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar.

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
179	19 Safer 1284 – 10 Haziran 1283 (22 Haziran 1867)	Sayfa 3 Sütun 1

SAYI 179 19 Safer 1284 – 10 Haziran 1283 (22 Haziran 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Kırım Muharebesi sırasında Rusya ordusunun durumu ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi-i Mısriyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 184 24 Rebiü'l-evvel 1284 – 15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Cebel-i Lübnan'da bir müddetten beri tertibi murad olunan yerli askeri sekiz yüz neferden ibaret olarak oluşturulduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 190 7 Cemâziye'l-evvel 1284– 26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

İğneli tüfek ve diğer silahların denemelerinin yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 191 14 Cemâziye'l-evvel 1284 – 2 Eylül 1283 (14 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Ordu-yu hümayunların kıyafetleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 192 21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Erzurum vilayetindeki istihkamat ile ilgili bir yazı.

SAYI 192 21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Cebel-i Bereket eşkıyası ile ilgili bir yazı.

SAYI 198 6 Receb 1284 – 21 Teşrîn-i evvel 1283 (2 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Tophane-i amire sanayi alayları idadiye bölüklerinde bir takım etfalın imtihanları bitmiş olanlar ve koğuşlar ile ilgili bir yazı ve tablo.

SAYI 199 13 Receb 1284 – 28 Teşrîn-i evvel 1283 (9 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

İğneli tüfek gibi kuyruktan dolmalı bir tüfekte ilgili bir yazı.

SAYI 204 17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Seksen iki senesi martı başından itibaren şubatın sonuna değin bedeli ahz olunacak et pusulaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 211 7 Şevvâl 1284 – 20 Kânûn-ı sâni 1283 (1 Şubat 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

1868 sene-i milâdîyesinin bidayeti geçen 1867 senesinin nihayetine nispetle daha iyi bir şekilde olduğunu askerî açıdan değerlendiren Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 214 28 Şevvâl 1284 – 10 Şubat 1283 (22 Şubat 1868 Sayfa 1 Sütun 2)

Seksen üç senesi mart ayı başından şubatın sonuna kadar on iki ay zarfında asakir-i şahane nan-ı aziz idaresi tarafından tayinat sahiplerine verilmiş olan havale pusulaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Asakir-i şahane anbarlarıyla idare-i askeriyede bulunan fabrika-i hümayunlar ile ilgili bir yazı.

SAYI 218 27 Zi'l-ka'de 1284 – 10 Mart 1284 (22 Mart 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Sadova? Muharebesi ile ilgili bir yazının devamını içeren bir yazı

SAYI 220 11 Zi'l-hicce 1284 – 24 Mart 1284 (5 Nisan 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Önceki sayılarda yayınlanmış olan Sadova? Muharebesi ile ilgili yazının devamını ihtiva eden bir metin.

SAYI 221 18 Zi'l-hicce 1284 – 31 Mart 1284 (12 Nisan 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Sofya'da bir fırka asker bulundurulması ve bu fırkanın kumandanlığına da üçüncü orduyu hümayun erkanından Mahmut Paşa'nın görevlendirildiği ile ilgili bir yazı.

Sofya redif taburu askerlerinin Niş'e, Tirnova redif taburunun da Sofya'ya gönderildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 225 17 Muharrem 1285 – 28 Nisan 1284 (10 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

İkinci orduyu hümayun altıncı alayının üçüncü taburu onbaşılardan Girit Adası'ndaki muharebelerde sakatlanan Mustafa'nın maaş bağlanarak tekaüt edilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Tuna Vilayeti dahilinde ve silah altında bulunan sınıf-1 talîa taburlarının yerlerine iadesi hususu ile ilgili bir yazı.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

16 Mayıs tarihiyle Triyeste'den yazılana göre Viyana'dan birkaç erkan-ı harp zabitleri şehre gelip oradan da Venedik Körfezi'ne gittikleri ile ilgili Tasvîr-i Efkar Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Vilayet dahilinde bulunan sınıf-1 mukaddem redif taburlarını iğneli tüfeklerle silahlandırılması ve bu yolda vuku bulacak masraflar ile ilgili bir yazı.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Trablus Sancağı'na tabi Lazkiye Kazası ile ilgili bir yazı.

SAYI 231 30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Sofya'da dinlenen sınıf-1 talîa redif taburlarının memleketlerine gönderilme emri gelince Sofya mevki kumandanı Mahmut Paşa'nın bütün taburlara hitaben söylediği nutka yer veren bir yazı.

SAYI 231 30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

İğneli tüfekler ile ilgili bir yazı.

SAYI 231 30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Tuna Vilayeti ahali *“hazır ol cenge eğer ister isen sulh ve salâh”* ifadesine riayeten rediflerini iğneli tüfeklerle teçhiz ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 235 28 Rebiü'l-evvel 1285– 7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Kuleli, Mecidiye ve Bab-ı Seraskeri'de resm-i istibdal¹¹⁰lerin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 237 13 Rebiü'l-âhır 1285 – 21 Temmuz 1284 (2 Ağustos 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Tuna Vilayeti redif askerleri sınıf-ı mukaddem taburlarına verilmek üzere alınması kararlaştırılan iğneli tüfeklerin bedelatı ile ilgili bir yazı.

SAYI 237 13 Rebiü'l-âhır 1285 – 21 Temmuz 1284 (2 Ağustos 1868 Sayfa 1 Sütun 2)

Memleketeyn (Eflak ve Boğdan) taraflarında haydut firkalarının zuhur ettiği ve Tuna'ya sarktığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 238 20 Rebiü'l-âhır 1285 – 28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Zuhur eden haydutların takibine sevk edilen askerlere Sofya'dan hareket etmeden önce Kumandan Mahmut Hamdi Paşa tarafından yapılan nutk-ı resmi ihtiva eden bir yazı.

SAYI 238 20 Rebiü'l-âhır 1285 – 28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

6 Temmuz tarihli Sene? limanına ulaşma bir Prusya gemisi ile alakalı bir yazı.

SAYI 246 18 Cemâziye'l-âhır 1285 – 22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Tuna Vilayeti dahilinde Yabağı? Kazası mülkiye memurları ve ahali tarafından iğneli tüfek alımı için 22.999 buçuk guruş îâne olduğu ile ilgili bir yazı.

Tuna Vilayeti dahilinde Varna Sancağı memurları ve ahali tarafından iğneli tüfek alımı için 7.655 guruş îâne olduğu ile ilgili bir yazı.

¹¹⁰ Askerliğini bitiren erlere tezkere verip, yerine yenilerini alma.

SAYI 247 25 Rebiü'l-âhır 1285 – 29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Geçen hafta adanın hiçbir yerinde asakir-i şahane ile eşkıyalar arasından bir muharebe vuku bulmadığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 250 16 Receb 1285 – 20 Teşrîn-i evvel 1284 (1 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Tuna Vilayeti dahilinde bulunan Mecidiye Kasabası ahalisi tarafından iğneli tüfek alımı için 35.327 guruş yardımda buldukları ile ilgili bir yazı.

SAYI 254 14 Şabân 1285 – 17 Teşrîn-i sâni 1284 (29 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Hama Sancağı'ndaki eşkıya faaliyeti ve tenkili ile ilgili bir yazı.

SAYI 256 28 Şabân 1285 – 1 Kânûn-ı evvel 1284 (13 Aralık 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Hassa orduyu hümayunu süvâri ikinci alayından iki bölüğü Karahisar-ı Sahib'e vardıklarında ahali tarafından askere mükemmel bir ziyafet verildiği ve alay Kütahya'da konakladığı sırada halk tarafından askerlerin ve hayvanlarını iki günlük tayinatının verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 263 18 Şevvâl 1285 – 19 Kânûn-ı sâni 1284 (31 Ocak 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Fransa Devleti'nin mavi kitabı ve silah altında bulunan askerleri ile ilgili Türki Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 276 20 Muharrem 1286 – 20 Nisan 1285 (2 Mayıs 1869 Sayfa 1 Sütun 3)

Asakir-i nizamiye arpa anbarının seksen dört senesi muhasebesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 281 25 Safer 1286 – 25 Mayıs 1285 (6 Haziran 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Orduyu hümayun alaylarının mızıka ve bandolarının mevcutları ile ilgili bir yazı.

SAYI 283 10 Rebiü'l-evvel 1286 – 8 Haziran 1285 (20 Haziran 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Topçuluk faaliyetleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 283 10 Rebiü'l-evvel 1286 – 8 Haziran 1285 (20 Haziran 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

Bosna'daki askerler ile ilgili bir yazı.

SAYI 284 18 Rebiü'l-evvel 1286–15 Haziran 1285 (27 Haziran 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Asakir-i Zaptiye hakkında bir nizamnameyi ihtiva eden Tâkvîm-i VakayiGazetesinden alınmış bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü'l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Dördüncü orduyu hümayun taburları merkez orduya gitmek üzere bu kere İstanbul'a gelerek Kuleli Kışla-i Hümayununda konaklamaları ve Cuma selamlığına katılmaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 287 9 Rebiü'l-âhır 1286 – 6 Temmuz 1285 (18 Temmuz 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Niş'te toplanıp irâde-i seniyye ile memleketlerine gitmelerine izin verilen redif askerlerine kumandan Faik Paşa tarafından irad olunan makalenin suretini ihtiva eden bir yazı.

SAYI 289 22 Rebiü'l-âhır 1286 – 20 Temmuz 1285 (1 Ağustos 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Mecidiye Kışla-i Hümayununda resm-i istibdal¹¹¹lerin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 292 14 Cemâziye'l-evvel 1286 – 10 Ağustos 1285 (22 Ağustos 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

Birçok senelerden beri Süleymaniye ve Şehr-i Zor taraflarında şekavetle insanlara zarar veren Hemünd? Taifesi ile ilgili Zevra Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 293 23 Cemâziye'l-evvel 1286 – 17 Ağustos 1285 (29 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Asakir-i şahane için evvelce Amerika'ya sipariş edilen yeni icat tüfeklerin geçende New York'tan bir vapurla bir miktarının İstanbul'a getirildiği ile ilgili Turki Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 295 6 Cemâziye'l-âhır 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

Tuna Vilayeti ahalisinin redif taburlarına iğneli tüfek almalarını anlatan ve öven bir yazı.

¹¹¹ Askerliğini bitiren erlere tezkere verip, yerine yenilerini alma.

SAYI 303 2 Şabân 1286 – 26 Teşrîn-i evvel 1285 (7 Kasım 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Divaniye tarafında bazı harekât-ı serkeşaneye cesaret etmiş olan Degara ve Afek aşiretlerinin tedip ve terbiyeleri için orduyu hümayun reis-i erkanı Samih Paşa kumandasıyla yeterli miktarda askerin sevk olunduğu ve buna müteakip Mirliva Ahmet Paşa'nın da iki taburla gittiği ile ilgili ve Samih Paşa tarafından gönderilen haberlere yer verilen Zevra Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 309 16 Ramazân 1286–7 Kânûn-ı evvel 1285 (19 Aralık 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Şehr-i Zor taraflarına sevki irâde buyrula Halep fırka-i müfrezesi ile ilgili Fırat Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 310 23 Ramazân 1286–15 Kânûn-ı evvel 1285 (27 Aralık 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Halep fırka-i müfrezesinin hareketi ile ilgili Fırat Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 311 7 Şevvâl 1286 – 28 Kânûn-ı evvel 1285 (9 Ocak 1870 Sayfa 3 Sütun 3)

Yunan hududu için teşkili irâde buyrulan iki tabur asakir-i şahane ile ilgili Yanya Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 312 14 Şevvâl 1286 – 4 Kânûn-ı sâni 1285 (16 Ocak 1870 Sayfa 1 Sütun 1)

Taş Kışla'da istibdal merasimlerinin yapıldığı, şehadetnamelerini alanların orduyu hümayunlar ile mevaki-i askeriye-i saireye çıkan efendilerin rütbeleri, nereye gidecekleri¹¹² ve isimlerine yer verilen bir yazı.

SAYI 317 12 Zi'l-ka'de 1286 – 1 Şubat 1285 (13 Şubat 1870 Sayfa 2 Sütun 1)

Yunan eşkıyalarının faaliyeti ile ilgili 8 Kânûn-ı sâni 1285 (20 Ocak 1870) tarihli Preveze'den alınan tahriratı ihtiva eden Yanya Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 319 26 Zi'l-ka'de 1286 – 15 Şubat 1285 (27 Şubat 1870 Sayfa 2 Sütun 3)

Dördüncü orduyu hümayun müşiri Erzurum Vilayeti Valisi Mustafa Paşa'nın geçen ay Şevvâl'in yirmi beşinci Perşembe günü Erzurum'a teşrîf edecekleri haber alınıp

¹¹² İsimlerinin altında yer isimleri mevcut. Bu mevcut olan yer isimleri nereye atandıkları mı yoksa kendi memleketlerini mi ifade etmekte?

bir karşılama töreni hazırlandığı ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 320 3 Zi'l-hicce 1286 – 22 Şubat 1285 (6 Mart 1870 Sayfa 2 sütun 3)

Dördüncü orduyu hümayun reis-i erkanı Ali Saib Paşa'nın geçen gün Erzincan'dan hareketle ayın on ikisi Pazar günü Erzurum'a geleceğinin haber alınıp karşılama töreninin yapıldığı ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 320 3 Zi'l-hicce 1286 – 22 Şubat 1285 (6 Mart 1870 Sayfa 3 sütun 1)

Trablusgarp'ta konaklayan asakir-i şahanenin teftişi için Erkan-ı harbiye miralaylarından Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî azası Ahmet Beyefendi'nin memur edildiği ve Trablusgarp'a gelerek teftişlerde bulunduğu ile ilgili Trablusgarp kaynaklı bir yazı.

SAYI 322 23 Zi'l-hicce 1286 – 15 Mart 1286 (27 Mart 1870 Sayfa 2 Sütun 3)

Vidin mutasarrıflığı tarafından burada bulunan fırka-i askeriyeye muaveneti ile ilgili bir yazı.

2.3. Denizcilik

2.3.1. Tevcîhât (Atamalar)

Bu başlık altında Osmanlı donanmasında yapılan rütbe terfii, atamalar, görev değişiklikleri ve tekaüt olanların ya da ölenlerin yerine kimlerin atandığına dair bilgi verilmektedir. Gazetenin 17 sayısında donanmaya dair tevcîhât haberleri yer almaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan tevcîhât haberlerinin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.47. Donanmaya Ait Tevcihât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
1	7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
3	21 Şabân 1280 (30 Ocak 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
5	6 Ramazân 1280 (13 Şubat 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
9	4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
10	11 Şevvâl 1280 (19 Mart 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
12	25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
13	2 Zi'l-ka'de 1280 (9 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
17	1 Zi'l-hicce 1280 (7 Mayıs 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
20	21 Zi'l-hicce 1280 (4 Haziran 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
26	4 Safer 1281 (9 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
27	11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
33	2 Rebiü'l-âhır 1281 (27 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
53	23 Şabân 1281 (21 Ocak 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
54	Selh-i Şabân 1281 (28 Ocak 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
58	29 Ramazân 1281 (25 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
60	13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 3

SAYI 35 16 Rebiü'l-âhır 1281 (17 Eylül 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Beyrut ve Bursa isimli korvetlere yeni çarkçı tayini ile ilgili bir yazı.

SAYI 37 29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864 Cumartesi Sayfa 3 Sütun 2)

Bahriye sol kolağalarından Ahmet kaptanın Selanik İskelesi liman reisliğine atanması hakkında.

SAYI 47 11 Receb 1281 (10 Aralık 1864 Sayfa 3 Sütun 1)

Donanma-i hümayunun baş imamı Abdullah Efendi'nin vefat etmesi üzerine Mustafa Efendi'nin baş imam olarak tayin edilmesi ile ilgili.

SAYI 109 2 Şevvâl 1282 – 5 Şubat 1281 (17 Şubat 1866 Sayfa 2 Sütun 2)

Sultan Mahmud ve Abdülaziz zırhlı firkateynlerin süvâri bulunan Kaymakam Hasan ve Hüseyin Beylere miralaylık rütbesi tevcih edilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 116 22 Zi'l-ka'de 1282 – 26 Mart 1282 (7 Nisan 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Mekteb-i bahriye şahane şâkirdânından tahsil-i fûnûn-i bahriye ile inşaiye ve fabrika sınıflarına ve sefain-i harbiyeye mülazımlık rütbeleriyle nakleden zabitanın isimlerinin yer aldığı bir yazı.

2.3.2. Mükâfât (Ödüllendirme)

SAYI 12 25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Donanmada vefat eden kişilerin maaşlarının geride bıraktıklarına verilmesi hakkında.

SAYI 17 1 Zi'l-hicce 1280 (7 Mayıs 1864 Sayfa 3 Sütun 1)

Osmanlı donanmasında Askerlerden sakatlandığı, şehit olduğu veya yaşı ilerlediği gerekçesiyle belirtilen miktarlarda maaş alarak tekaütlükleri uygun görülenler ile vefat edenlerin geride bıraktıkları anne-baba, eş ve çocuklarına verilecek olan aylıklar hakkında.

SAYI 23 13 Muharrem 1281 (18 Haziran 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Osmanlı donanmasındaki bazı yüzbaşılardan belirli maaşlarla tekaütlükleri hakkında.

SAYI 25 27 Muharrem 1281 (2 Temmuz 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Osmanlı donanmasından iki neferin uygun maaşlarla tekaüt edilmeleri hakkında bir yazı.

SAYI 46 4 Receb 1281 (3 Aralık 1864 Sayfa 3 Sütun 3)

Kars Vapuru birinci çarkçısı binbaşı müteveffâ İsmail Ağa'nın eş ve çocuklarına maaş bağlanması hakkında.

SAYI 47 11 Receb 1281 (10 Aralık 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Askerlerden sakatlandığı, şehit olduğu veya yaşı ilerlediği gerekçesiyle belirtilen miktarlarda maaş alarak tekaütlükleri uygun görülenler ile vefat edenlerin geride bıraktıkları anne-baba, eş ve çocuklarına verilecek olan aylıklar hakkında.

SAYI 60 13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Bahriyeden tekaütlüğe ayrılan ve bazı maaşları hakkında bir yazı.

SAYI 67 3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Liman memuru sabık ferik müşavir paşa hazretlerinin dört bin guruş maaşla tekaüt olması ile ilgili yazı.

SAYI 82 19 Rebiü'l-evvel 1282 (12 Ağustos 1865 Sayfa 2 Sütun 1)

Bahriye eski meclis reisi Rasim Paşa aylık dört bin guruş maaşla tekaüt edilmesi ile ilgili.

SAYI 120 20 Zi'l-hicce 1282 – 23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

İnşaiye miralaylarından Muhtar Bey'in bin guruş maaşla tekaüt edildiğini bildiren bir yazı.

2.3.3. Mücâzât (Cezalandırma)

Osmanlı donanmasındaki askerlerden firar, nizama aykırı hareket, hırsızlık ve muhill-i nâmûs suçlarını işlemiş olanların isimleri ve bölükleri ile aldıkları cezaları bildiren bir yazı. Gazetenin 15 sayısında donanmaya ait cezalandırma yer almaktadır. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan cezalandırmaların bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir

Tablo 2.48. Donanmaya Ait Cezalandırma Haberlerinin Bulunduğu Sayılar.

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Milâdî))	Sayfa ve Sütun
8	27 Ramazân 1280 (5 Mart 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
12	25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
14	9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
17	1 Zi'l-hicce 1280 (7 Mayıs 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
18	8 Zi'l-hicce 1280 (14 Mayıs 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
21	29 Zi'l-hicce 1280 (4 Haziran 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
23	13 Muharrem 1281 (18 Haziran 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
24	20 Muharrem 1281 (25 Haziran 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
26	4 Safer 1281 (9 Temmuz 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
27	11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
32	24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
39	14 Cemâziye'l-evvel 1281 (15 Ekim 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
45	26 Cemâziye'l-evvel 1281(26 Kasım 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
46	4 Receb 1281 (3 Aralık 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
65	19 Zi'l-ka'de 1281 (15 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 1

2.3.4. Tersaneler, Gemiler ve Denizcilik İle İlgili Diğer Haberler

SAYI 1 7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Donanma-yı hümayunda kayıt işlerinde görevli memurlarının yeni ünvanlarını beyan eden nizamı ihtiva eden bir yazı.

SAYI 1 7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Osmanlı donanması ile ilgili çeşitli haberleri içeren bir yazı.

SAYI 2 14 Şabân 1280 (23 Ocak 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Sanayi-i bahriye alaylarıyla haddad bölüğü için idadiye namıyla güşâd olunan üç bölüğe alınacak neferat hakkında nizamnameyi ihtiva eden bir yazı.

SAYI 3 21 Şabân 1280 (30 Ocak 1864 Sayfa 2 sütun 2)

Mehd-i ulyâ-i saltanat tarafından Tersane-i Amire'de yaptırılan üstü kapalı taş tezgahlar için bahriyelilerin sundukları teşekkürü hâvî metindir.

SAYI 3 21 Şabân 1280 (31 Ocak 1864 Pazar Sayfa 3 sütun 1)

Osmanlı memleketinin denizlerinin ve sahillerinin muhafaza ve müdafaası için bahriyeli askerler yetiştirmenin ve donanmanın arttırılması hususunda ve denizcilikteki gelişmelere bağlı olarak gemilerin yeniden sınıflandırılması ve yeni usulde gemiler yapılması hakkında bir yazı.

Osmanlı tersanelerinde ve Avrupa'da yapımı bitmiş ve devam eden farklı tiplerde 17 gemiye hangi isimlerin verildiğini bildirir yazı.

SAYI 4 28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864 Sayfa 2 Sütun 2)

Hazine-i hassaya vapurlarından tamire muhtaç olanların tamir için tersaneye çekilmeleri ve bazı nakliye vapurları hakkında bir yazı.

Mısır kumpanyası vapurlarından Dümen-hur isimindeki vapurun dersaadete gelirken geçirdiği kazayı anlatan bir haber ve denizlerde görülen bazı olaylar hakkında bir yazı.

Sayı 6 13 Ramazân 1280 (20 Şubat 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Tersane-i amire tamirat baş mimarı olan bir süreden beri gemi inşası için Sinop Tersanesi'nde bulunan kaimmakam İsmail Bey'in memuriyetinin sona ermesi üzerine İstanbul'a gelmesini bildiren ve donanma ile ilgili bazı haberler.

SAYI 7 20 Ramazân 1280 (27 Şubat 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Osmanlı donanması ile ilgili bazı haberler.

SAYI 9 4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Hassa orduyu hümayunundan tersane-i amirede marangozluk hizmetinde istihdam olunan neferat hakkında nizamname metni.

SAYI 12 25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Donanma ile ilgili haberler ve inşa edilen yeni gemiler hakkında bir yazı.

SAYI 13 2 Zi'l-ka'de 1280 (9 Nisan 1864 Sayfa 3 Sütun 1)

İngiltere'ye sipariş edilen zırhlı gemilerin inşaatında bulunmak ve zırhlı gemi yapımının öğrenilip tersane-i amirede de zırhlı gemi yapılabilmesi için demirci şâkirdânından on altı nefer ile iki yüzbaşının gönderilmesi hususunda.

SAYI 14 9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864 Sayfa 3 sütun 1)

Londra'da yaptırılan Talîa Vapuru'nun martın yirmi birinde İstanbul'a gelmesi, Osmanlı donanmasındaki gemi inşaatı, nakliye ve teçhizatı hakkında bir yazı.

SAYI 15 16 Zi'l-ka'de 1280 (23 Nisan 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

İmalat-ı bahriye miralaylarından Londra'dan Talîa Vapuru ile tersane-i amireye dönmüş olan Ahmet Bey'e üçüncü rütbeden bir kıta nişan-ı Osmani verilerek pâdişahın iltifatına nail olduğunu ve donanmadaki olayları anlatan bir yazı.

SAYI 16 23 Zi'l-ka'de 1280 (30 Nisan 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Osmanlı donanmasındaki olaylar, gemiler hakkında, tamir, bazı gelişmeler, seyrüsefer ve nakliyeler ile ilgili.

Tablo 2.49. Osmanlı Donanması İle İlgili Çeşitli Haberlerin Bulunduğu Sayılar

Sayı	Hicrî Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
17	1 Zi'l-hicce 1280 (7 Mayıs 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
18	8 Zi'l-hicce 1280 (14 Mayıs 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
20	21 Zi'l-hicce 1280 (28 Mayıs 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
22	6 Muharrem 1281 (11 Haziran 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
24	20 Muharrem 1281 (25 Haziran 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
25	27 Muharrem 1281 (2 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
26	4 Safer 1281 (9 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
27	11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
29	29 Safer 1281 (3 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
30	10 Rebiü'l-evvel 1281 (13 Ağustos 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
32	24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
33	2 Rebiü'l-âhır 1281 (3 Eylül 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
34	9 Rebiü'l-âhır 1281 (10 Eylül 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
35	16 Rebiü'l-âhır 1281 (17 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
36	23 Rebiü'l-âhır 1281 (24 Eylül 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
37	29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
38	7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
40	21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
42	5 Cemâziye'l-âhır 1281 (5 Kasım 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
43	12 Cemâziye'l-evvel 1281 (12 Kasım 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
44	19 Cemâziye'l-evvel 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
45	26 Cemâziye'l-evvel 1281 (26 Kasım 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
46	4 Receb 1281 (3 Aralık 1864)	Sayfa 3 Sütun 3
47	11 Receb 1281 (10 Aralık 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
48	18 Receb 1281 (17 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
49	25 Receb 1281 (24 Aralık 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
50	2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
51	9 Şabân 1281 (7 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
52	16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
53	23 Şabân 1281 (21 Ocak 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
54	Selh-i Şabân 1281 (27 Ocak 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
65	19 Zi'l-ka'de 1281 (15 Nisan 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
68	10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
69	17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
70	24 Zi'l-hicce 1281 (20 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
71	2 Muharrem 1282 (28 Mayıs 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
74	23 Muharrem 1282 (17 Haziran 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
75	30 Muharrem 1282 (24 Haziran 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
76	7 Safer 1282 (1 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
77	14 Safer 1282 (8 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
78	21 Safer 1282 (17 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
79	28 Safer 1282 (22 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
80	5 Rebiü'l-evvel 1282 (29 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
82	19 Rebiü'l-evvel 1282 (12 Ağustos 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
84	5 Rebiü'l-âhır 1282 (28 Ağustos 1865 Pazartesi)	Sayfa 1 Sütun 2

Tablo 2.49. Osmanlı Donanması İle İlgili Çeşitli Haberlerin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Hicrî Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
86	18 Rebiü'l-âhır 1282 (9 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
88	2 Cemâziye'l-evvel 1282-11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
92	1 Cemâziye'l-âhır 1282-9 Teşrin-i evvel 1281 (22 Ekim 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
99	21 Receb 1282-27 Teşrin-i sâni 1281 (9 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
112	23 Şevvâl 1282-26 Şubat 1281(10 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
114	8 Zi'l-ka'de 1282-12 Mart 1282 (24 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
117	29 Zi'l-ka'de 1282-2 Nisan 1282 (14 Nisan 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
120	20 Zi'l-hicce 1282-23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
125	25 Muharrem 1283-28 Mayıs 1282 (9 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
126	2 Safer 1283-4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
127	9 Safer 1283-11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
131	8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
153	15 Şabân 1283-10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 3

SAYI 21 29 Zi'l-hicce 1280 (4 Haziran 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Ticaret gemilerinin kaptanlarından bilgilerini arttırmak isteyenler için bahriye kıışlasında bir dershanenin açılması hakkında bir yazı.

Osmanlı Devleti'nin sefain-i ticariyesine mahsus olan sancaklar hakkında bir yazı ve Osmanlı donanmasındaki seyrüsefer, nakliye ve çeşitli görevler ile ilgili bir yazı.

SAYI 23 13 Muharrem 1281 (18 Haziran 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Tersane-i amirede yapılan tezgahlar ve yapılacak olan zırhlı gemiler hakkında bir yazı.

SAYI 28 22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864 Sayfa 3 Sütun 3)

Divanhane dairesinin tarz-ı atik ve suret-i na matlubede kalmış olduğundan dolayı bu dairenin kargir ve yeni usulde yapılması ve osmanlı donanmasındaki gemiler hakkında bir yazı.

SAYI 34 9 Rebiü'l-âhır 1281 (10 Eylül 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Mecidiye isimli vapurun Polathane İskelesi'nden muhacir alıp, bir kısmını İzmit iskelesine ve kalanını da Tekfurdağı İskelesine götürüp İstanbul'a dönmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 34 9 Rebiü'l-âhır 1281 (10 Eylül 1864 Sayfa 3 Sütun 3)

İngiltere'ye sipariş olunan Osman Gazi isimli dışı demir kaplı firkataynın inşasının tamamlanıp denize indirilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 37 29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864 Sayfa 3 Sütun 3)

İngiltere'de inşa edilmekte olan Orhan Gazi ve Abdülaziz isimli zırhlıların Levant Herald isimli İngiliz gazetesinde yer alan haberi.

SAYI 62 27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865 Sayfa 2 Sütun 1)

16 Şevvâl salı günü saat dokuz sıralarında çıkan fırtına ile ilgili bir yazı.

SAYI 66 26 Zi'l-ka'de 1281 (22 Nisan 1865 Sayfa 2 Sütun 1)

Osmanlı donanmasının seyr-ü sefer, nakliye, bazı gemilerin durumları ve yeni inşa edilmekte olan gemiler hakkında bir yazı ve ayrıca bir top resmi ile bunun hakkında bir metin.

SAYI 106 11 Ramazân 1282–15 Kanun-ı sani 1281 (27 Ocak 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Haliç tersane-i amiresinde işlemekte olan vapurlara geçen temmuz ayının on dördünden eylül sonuna kadar iki ay on dört gün zarfında girip çıkan zabitân-ı askeri ve neferat-ı zabtiye ile mektep şâkirdânı ile ilgili bir ilan.

SAYI 110 9 Şevvâl 1282 – 12 Şubat 1281 (24 Şubat 1866 Sayfa 2 Sütun 1)

Bazı vapurların tamir için havuza alındığını bildiren bir yazı.

SAYI 120 20 Zi'l-hicce 1282 – 23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Londra'ya sipariş edilmiş olan Fuat ve İsmail isimlerindeki vapurların inşasının tamamlanıp 16 günde İstanbul'a geldiğini bildiren bir yazı.

Zengibar Adası ahvaline dair Mısır Gazetesi'nde yayınlanmış olan bazı malumatın yer aldığı bir yazı.

SAYI 122 4 Muharrem 1283 – 7 Mayıs 1282 (19 Mayıs 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Cezâir-i Bahr-i Sefîd'den Santorin? isimli adanın karşısında olan küçük bir adanın volkan zuhuruyla ilgili bir yazı.

SAYI 132 15 Rebiü'l-evvel 1283 – 16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Hazret-i valayı kapudani donanmayı hümayun ile tersane-i amireye mensup bütün zabitan ve neferleri birer birer teftiş ederek iltifat etmesi ve Mekteb-i Bahriye-i Şahane'yi ziyarette bulunduğunu anlatan bir yazı.

SAYI 159 27 Ramazân 1283 – 21 Kânûn-ı sâni 1282 (2 Şubat 1867 Sayfa 1 Sütun)

Memalik-i Devlet-i Aliyye'nin şehir ve kasabalarında birer ikişer tabibe ihtiyaç olduğu, Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'de tahsilini tamamlayanlar ve tahsili devam edenlerin dahi orduyu hümayunlara tayin olunması ile ilgili bir yazı.

SAYI 168 1 Zi'l-hicce 1283 – 25 Mart 1283 (6 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Maiyyeti ali-i kapudaniyede teşkili emr-u fermân olan kumanda meclis riyaset ve azalığına tayin edilen zevatın isimleri.

Trabzon'daki askerlerden on neferin silk-i asakir-i bahriyede istihdam olunmalarını arzı ettikleri ile ilgili bir yazı

SAYI 168 1 Zi'l-hicce 1283 – 25 Mart 1283 (6 Nisan 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Gemilerin zırh kaplamaları ile ilgili bir yazı.

Hoca Bey Limanı'nın durumu hakkında bir yazı.

SAYI 169 8 Zi'l-hicce 1283 – 1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

İskenderiye'deki tezgahlarda Lütfiye isimli bir korvet yapıldığı ile ilgili.

SAYI 233 14 Rebiü'l-evvel 1285 – 23 Haziran 1284 (5 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Okmeydanı'nda tersane-i amire berriyye taburlarının talim ve manevraları ile ilgili bir yazı.

SAYI 239 27 Rebiü'l-âhır 1285 – 4 Ağustos 1284 (16 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Devlet-i Aliyye'nin Fransa'ya sipariş ettiği iki kıta zırhlı dubaların inşasının tamamlandığı ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 240 5 Cemâziye'l-evvel 1285 – 11 Ağustos 1284 (23 Ağustos 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Süveyş, Triyeste ve İskenderiye İskeleleri ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 244 3 Cemâziye'l-âhır 1285 – 8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Savaş gemilerine zırh kaplanması ile ilgili bir yazı.

SAYI 252 30 Receb 1285 – 3 Teşrîn-i sâni 1284 (15 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Vardar Nehri'nde vapur işletmek üzere Selanik'te kurulan kumpanya ile ilgili bir yazı.

SAYI 258 13 Ramazân 1285–26 Kânûn-ı evvel 1284 (27 Aralık 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Girit sularında bulunan fırka-i donanmayı hümayun kumandanı Hobart Paşa¹¹³'nin Yunan korsan vapurlarından Enosis? isimli vapuru takip ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 278 4 Safer 1286 – 4 Mayıs 1285 (16 Mayıs 1869 Pazar Sayfa 3 Sütun 1)

İngiltere'ye sipariş edilen iki kıta zırhlı geminin birinin inşasının tamamlanıp denize indirildiği ile ilgili Turki Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 287 9 Rebiü'l-âhır 1286 – 6 Temmuz 1285 (18 Temmuz 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Kumkapı açıklarında bir firkateynde talim ve manevralar yapıldığı ile ilgili tafsilatlı bir yazı.

SAYI 287 9 Rebiü'l-âhır 1286 – 6 Temmuz 1285 (18 Temmuz 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Prusya Kralı tarafından Almanya'nın birinci tersanesi olmak üzere inşa edilen limanını açtığı ve Prusya donanması ile ilgili Berlin'den alınmış bir tahriratı ihtiva eden Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

¹¹³ Osmanlı donanmasında komutanlık yapmış İngiliz asıllı bir deniz subayı.

Şayan buyrulan müsaade-i seniyye üzerine mükâfât-ı miriye ve saireden muafiyetle Bomba? ve Tobruk Limanlarında iskân-ı ahali ve bazı ıslahat-ı mühimmenin mevki-i icraya isali zımında zat-ı ali-i vilayetpenahi sevahil vilayeti geşt ü güzâra tayin ve tahsis buyrulan Tair-i Bahri Vapuru'na binerek ve piyade alayından iki bölük asakir dahi pazartesi günü Bingazi'ye vardıkları ile ilgili bir yazı.

SAYI 288 16 Rebiü'l-âhır 1286–13 Temmuz 1285 (25 Temmuz 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Tuna'da bulundurulmak üzere Fransa'dan sipariş edilen iki kıta dubanın geçenlerde tamamlanıp Tuna'ya gönderildiği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesinden alınmış bir yazı.

SAYI 293 23 Cemâziye'l-evvel 1286 – 17 Ağustos 1285 (29 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Tuna'da bulundurulmak üzere inşası saltanat-ı seniyye tarafından emredilen, Fransa'nın Bordo Tersanesine sipariş edilen dubaların Fransa ve Almaya'da bulunan nehirlerden dolaştırılarak Tuna'ya getirilmesini anlatan Tuna Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 296 13 Cemâziye'l-âhır 1286 – 8 Eylül 1285 (19 Eylül 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Bahr-i Muhit-i Hindî ticareti münasebetiyle Basra Körfezi'nin eskiden canlı ve önemli olduğu, Ümit Burnu'nun keşfinden sonra Hindistan ticaretinin o yol üzerinden yapıldığından Basra Körfezi'nin önemini yitirdiği ve Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla buraların tekrar canlanıp önem kazanacağı ile ilgili bir yazı.

SAYI 313 21 Şevvâl 1286 – 11 Kânûn-ı sâni 1285 (23 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 1)

Donanma-yı Zafer isimli geminin zırhlı gemiye tebdil edildiği ve Mekteb-i Bahriye-i Şahane'de müceddeden pusula rasathanesi inşa edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 313 21 Şevvâl 1286 – 11 Kânûn-ı sâni 1285 (23 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 2)

İngiltere Devleti'nin yeni inşa edilen savaş gemileri ile ilgili bir yazı.

2.4. Yönetim

2.4.1. Tevcîhât (Atamalar)

Bu başlık altında yüksek devlet görevlerine yapılan atama ve görev değişikliklerini bildiren yazılara yer verilmiştir. Gazetenin 179 sayısında yönetime dair tevcîhât haberleri bulunmaktadır. Ayrıca Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan yönetime dair tevcîhât haberlerinin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.50. Yönetime Dair Tevcîhât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
9	4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
12	25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
14	9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
25	27 Muharrem 1281 (2 Temmuz 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
27	11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
28	22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
29	29 Safer 1281 (3 Ağustos 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
30	10 Rebiü'l-evvel 1281 (13 Ağustos 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
32	24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864)	Sayfa 1 Sütun 3
33	2 Rebiü'l-âhır 1281 (3 Eylül 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
34	9 Rebiü'l-âhır 1281 (10 Eylül 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
35	16 Rebiü'l-âhır 1281 (17 Eylül 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
36	23 Rebiü'l-âhır 1281 (24 Eylül 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
38	7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
39	14 Cemâziye'l-evvel 1281 (15 Ekim 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
40	21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
42	5 Cemâziye'l-âhır 1281 (5 Kasım 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
43	12 Cemâziye'l-evvel 1281 (12 Kasım 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
45	26 Cemâziye'l-evvel 1281 (26 Kasım 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
46	4 Receb 1281 (3 Aralık 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
47	11 Receb 1281 (10 Aralık 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
49	25 Receb 1281 (24 Aralık 1864)	Sayfa 1 Sütun 1
54	Selh-i Şabân 1281 (27 Ocak 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
55	7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
57	22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
58	29 Ramazân 1281 (25 Şubat 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
62	27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
64	12 Zi'l-ka'de 1281 (8 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
65	19 Zi'l-ka'de 1281 (15 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
66	26 Zi'l-ka'de 1281 (22 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
68	10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
69	17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
70	24 Zi'l-hicce 1281 (20 Mayıs 1865)	Sayfa 2 Sütun 3

Tablo 2.50. Yönetime Dair Tevcihât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
71	2 Muharrem 1282 (28 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
72	9 Muharrem 1282 (3 Haziran 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
74	23 Muharrem 1282 (17 Haziran 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
76	7 Safer 1282 (1 Temmuz 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
77	14 Safer 1282 (8 Temmuz 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
78	21 Safer 1282 (15 Temmuz 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
79	28 Safer 1282 (22 Temmuz 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
80	5 Rebiü'l-evvel 1282 (28 Temmuz 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
81	12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865)	Sayfa 1 Sütun 2
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
97	7 Receb 1282-13 Teşrin-i sâni 1281 (25 Kasım 1865)	Sayfa 1 Sütun 3
98	14 Receb 1282-20 Teşrin-i sâni 1281 (2 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
100	28 Receb 1282- 4 Kânûn-ı evvel 1281 (16 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
102	12 Şabân 1282-18 Kânûn-ı evvel 1281 (30 Aralık 1865)	Sayfa 1 Sütun 1
103	19 Şabân 1282-25 Kânûn-ı evvel 1281 (6 Ocak 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
104	26 Şabân 1282-1 Kânûn-ı sâni 1281 (13 Ocak 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
105	4 Ramazân 1282-8 Kânûn-ı sâni 1281 (20 Ocak 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
107	18 Ramazân 1282-22 Kânûn-ı sâni 1281 (3 Şubat 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
110	9 Şevvâl 1282-12 Şubat 1281 (24 Şubat 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
111	16 Şevvâl 1282-19 Şubat 1281 (3 Mart 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
112	23 Şevvâl 1282-26 Şubat 1281(10 Mart 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
113	Selh-i Şevvâl 1282-5 Mart 1282 (17 Mart 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
114	8 Zi'l-ka'de 1282-12 Mart 1282 (24 Mart 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
115	15 Zi'l-ka'de 1282-19 Mart 1282 (31 Mart 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
116	22 Zi'l-ka'de 1282-26 Mart 1282 (7 Nisan 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
117	29 Zi'l-ka'de 1282-2 Nisan 1282 (14 Nisan 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
118	6 Zi'l-hicce 1282-9 Nisan 1282 (21 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
119	13 Zi'l-hicce 1282-16 Nisan 1282 (28 Nisan 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
124	18 Muharrem 1283-21 Mayıs 1282 (2 Haziran 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
125	25 Muharrem 1283-28 Mayıs 1282 (9 Haziran 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
126	2 Safer 1283-4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
129	24 Safer 1283-25 Haziran 1282 (7 Temmuz 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
130	Gurre Rebiü'l-evvel 1283-2 Temmuz 1282 (14 Temmuz 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
131	8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
132	15 Rebiü'l-evvel 1283-16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
133	22 Rebiü'l-evvel 1283-23 Temmuz 1282 (4 Ağustos 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
134	29 Rebiü'l-evvel 1283-30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
135	7 Rebiü'l-âhır 1283-6 Ağustos 1282 (18 Ağustos 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
136	14 Rebiü'l-âhır 1283-13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
137	21 Rebiü'l-âhır 1283-20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
138	28 Rebiü'l-âhır 1283-27 Ağustos 1282 (8 Eylül 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
139	5 Cemâziye'l-evvel 1283-3 Eylül 1282 (15 Eylül 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
141	19 Cemâziye'l-evvel 1283-17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
143	4 Cemâziye'l-âhır 1283-1 Teşrin-i evvel 1282(13 Ekim 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
145	18 Cemâziye'l-âhır 1283-15 Teşrin-i evvel 1282 (27 Ekim 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
146	25 Cemâziye'l-âhır 1283-22 Teşrin-i evvel 1282 (3 Kasım 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
150	23 Receb 1283-19 Teşrin-i sâni 1282 (1 Aralık 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
152	8 Şabân 1283-3 Kânûn-ı evvel 1282 (15 Aralık 1866)	Sayfa 1 Sütun 1

Tablo 2.50. Yönetime Dair Tevcîhât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
153	15 Şabân 1283-10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866)	Sayfa 1 Sütun 1
157	13 Ramazân 1283-7 Kânûn-ı sâni 1282 (19 Ocak 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
159	27 Ramazân 1283-21 Kânûn-ı sâni 1282 (2 Şubat 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
161	11 Şevvâl 1283-4 Şubat 1282 (16 Şubat 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
162	18 Şevvâl 1283-11 Şubat 1282 (23 Şubat 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
164	2 Zi'l-ka'de 1283-25 Şubat 1282 (9 Mart 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
166	16 Zi'l-ka'de 1283-11 Mart 1283 (23 Mart 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
168	1 Zi'l-hicce 1283-25 Mart 1283 (6 Nisan 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
169	8 Zi'l-hicce 1283-1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
171	22 Zi'l-hicce 1283-15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
173	7 Muharrem 1284-29 Nisan 1283 (11 Mayıs 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
174	14 Muharrem 1284-6 Mayıs 1283 (18 Mayıs 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
175	21 Muharrem 1284-13 Mayıs 1283 (25 Mayıs 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
176	28 Muharrem 1284-20 Mayıs 1283 (1 Haziran 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
177	5 Safer 1284-27 Mayıs 1283 (8 Haziran 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
178	12 Safer 1284-3 Haziran 1283 (15 Haziran 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
179	19 Safer 1284-10 Haziran 1283 (22 Haziran 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
180	26 Safer 1284-17 Haziran 1283(29 Haziran 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
182	11 Rebiü'l-evvel 1284-1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
183	18 Rebiü'l-evvel 1284-8 Temmuz 1283 (20 Temmuz 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
186	9 Rebiü'l-âhır 1284-29 Temmuz 1283 (10 Ağustos 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
187	16 Rebiü'l-âhır 1284-5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
189	30 Rebiü'l-âhır 1284-19 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
190	7 Cemâziye'l-evvel 1284-26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
191	14 Cemâziye'l-evvel 1284-2 Eylül 1283 (14 Eylül 1867)	Sayfa 1 Sütun 2
192	21 Cemâziye'l-evvel 1284-9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
193	28 Cemâziye'l-evvel 1284-16 Eylül 1283 (28 Eylül 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
194	7 Cemâziye'l-sâni 1284-23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
195	14 Cemâziye'l-sâni 1284-30 Eylül 1283 (12 Ekim 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
197	28 Cemâziye'l-sâni 1284-14 Teşrin-i evvel 1283 (26 Ekim 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
200	20 Receb 1284-4 Teşrin-i sâni 1283 (16 Kasım 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
203	11 Şabân 1284-25 Teşrin-i sâni 1283 (7 Aralık 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
205	24 Şabân 1284-9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867)	Sayfa 1 Sütun 1
212	14 Şevvâl 1284-27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
213	21 Şevvâl 1284-3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
214	28 Şevvâl 1284-10 Şubat 1283 (22 Şubat 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
216	13 Zi'l-ka'de 1284-25 Şubat 1283 (8 Mart 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
217	20 Zi'l-ka'de 1284-3 Mart 1284 (15 Mart 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
218	27 Zi'l-ka'de 1284-10 Mart 1284 (22 Mart 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
222	25 Zi'l-hicce 1284-7 Nisan 1284 (19 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
223	2 Muharrem 1285-14 Nisan 1284 (26 Nisan 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
224	10 Muharrem 1285-21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868)	Sayfa 2 Sütun 3
226	24 Muharrem 1285-5 Mayıs 1284 (17 Mayıs 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
227	1 Safer 1285-12 Mayıs 1284 (24 Mayıs 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
228	9 Safer 1285-19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
229	16 Safer 1285-26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
230	23 Safer 1285-2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
232	7 Rebiü'l-evvel 1285-16 Haziran 1284 (28 Haziran 1868)	Sayfa 1 Sütun 1

Tablo 2.50. Yönetime Dair Tevcihât Haberlerinin Bulunduğu Sayılar (Devamı)

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
235	28 Rebiü'l-evvel 1285-7 Temmuz 1284 (19 Temmuz 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
236	7 Rebiü'l-âhır 1285-14 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
237	13 Rebiü'l-âhır 1285-21 Temmuz 1284 (2 Ağustos 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
240	5 Cemâziye'l-evvel 1285-11 Ağustos 1284 (23 Ağustos 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
242	18 Cemâziye'l-evvel 1285-25 Ağustos 1284 (6 Eylül 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
243	25 Cemâziye'l-evvel 1285-1 Eylül 1284 (13 Eylül 1868)	Sayfa 1 Sütun 2
244	3 Cemâziye'l-âhır 1285-8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
246	18 Cemâziye'l-âhır 1285-22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
250	16 Receb 1285-20 Teşrîn-i evvel 1284 (1 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
252	30 Receb 1285-3 Teşrîn-i sâni 1284 (15 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
253	7 Şabân 1285-10 Teşrîn-i sâni 1284 (22 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
254	14 Şabân 1285-17 Teşrîn-i sâni 1284 (29 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
255	21 Şabân 1285-24 Teşrîn-i sâni 1284 (6 Aralık 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
256	28 Şabân 1285-1 Kânûn-ı evvel 1284 (13 Aralık 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
259	20 Ramazân 1285-23 Kânûn-ı evvel 1284 (3 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
260	27 Ramazân 1285-29 Kânûn-ı evvel 1284 (10 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
261	4 Şevvâl 1285-5 Kânûn-ı sâni 1284 (17 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 2
262	11 Şevvâl 1285-12 Kânûn-ı sâni 1284 (24 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
263	18 Şevvâl 1285-19 Kânûn-ı sâni 1284 (31 Ocak 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
264	25 Şabân 1285 – 26 Kânûn-ı sâni 1284 (7 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
265	3 Zi'l-ka'de 1285-2 Şubat 1284 (14 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
267	17 Zi'l-ka'de 1285-16 Şubat 1284 (28 Şubat 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
270	8 Zi'l-hicce 1286-9 Mart 1285 (21 Mart 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
273	28 Zi'l-hicce 1286-30 Mart 1285 (11 Nisan 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
278	4 Safer 1286-4 Mayıs 1285 (16 Mayıs 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
280	18 Safer 1286-18 Mayıs 1285 (30 Mayıs 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
287	9 Rebiü'l-âhır 1286-6 Temmuz 1285 (18 Temmuz 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
288	16 Rebiü'l-âhır 1286-13 Temmuz 1285 (25 Temmuz 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
292	14 Cemâziye'l-evvel 1286-10 Ağustos 1285 (22 Ağustos 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
293	23 Cemâziye'l-evvel 1286-17 Ağustos 1285 (29 Ağustos 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
294	29 Cemâziye'l-evvel 1286-24 Ağustos 1285 (5 Eylül 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
295	6 Cemâziye'l-âhır 1286-1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
303	2 Şabân 1286-26 Teşrîn-i evvel 1285 (7 Kasım 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
314	23 Şevvâl 1286-13 Kânûn-ı sâni 1285 (25 Ocak 1870)	Sayfa 1 Sütun 3
316	5 Zi'l-ka'de 1286-25 Kânûn-ı sâni 1285 (6 Şubat 1870)	Sayfa 1 Sütun 1

2.4.2. Yönetim İle İlgili Diğer Haberler

SAYI 2 14 Şabân 1280 (23 Ocak 1864 Sayfa 1 Sütun 2)

Bazı atamalar ile Tahran Sefiri saadetlü Ali Haydar Efendi'nin Süveyş tarikiyle ayın onuncu çarşamba günü İstanbul'a gelmiş olduğunu beyan eden bir yazı.

SAYI 4 28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Meclis-i Vâlâ ve Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî azalıklarında bazı görev değişiklikleri hakkında bir yazı.

SAYI 20 21 Zi'l-hicce 1280 (28 Mayıs 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Tahrir memurlarının kaza kaza, köy köy gezerek nüfusun yerlerinde sayılıp yazılması hakkında bir emir.

SAYI 43 12 Cemâziye'l-âhir 1281 (12 Kasım 1864 Sayfa 2 Sütun 3)

Tuna Vilayeti namıyla teşkil olunan dairenin idare-i umumiye ve hususiyesine ve tayin olunacak memurlarının intihaplarıyla vazâif-i daimasına dair nizamnamenin metnine yer verilen bir haber. Bu nizamname tefrika halinde gazetenin 5 sayısında yayınlanmıştır. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan nizamnamenin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.51. Tuna Vilayeti'nde Görevlendirecek Memurlar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
44	19 Cemâziye'l-âhir 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 2 Sütun 3
45	26 Cemâziye'l-evvel 1281 (26 Kasım 1864)	Sayfa 3 Sütun 1
46	4 Receb 1281 (3 Aralık 1864)	Sayfa 2 Sütun 2
47	11 Receb 1281 (10 Aralık 1864)	Sayfa 1 Sütun 3

SAYI 44 19 Cumadel-ahir (Cemâziye'l-âhir) 1281 (19 Kasım 1864 Sayfa 1 Sütun 2)

Koçgiri Kaymakamlığına eski Giresun Kaymakamı eski ümerâdan Ali Paşa'nın tayini.

SAYI 47 11 Receb 1281 (10 Aralık 1864 Sayfa 2 Sütun 2)

Memaik-i Mahrusa-i Şahane'de kain kaza müdürlükleri hakkında bazı tenbihat ile ilgili bir yazı.

SAYI 52 16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865 Sayfa 1 Sütun 3)

Tâkvîm-i Vakayi'den alınan imar faaliyetleri ile ilgili bir haber.

SAYI 54 Selh-i Şabân 1281 (28 Ocak 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Kaptan-ı Derya Mehmet Paşa'nın vefatından dolayı Vesim Paşa'nın kaptan-ı deryalığa getirildiğini bildiren hatt-ı hümayunun sureti.

SAYI 60 13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Konya Muhasebecisi Sadık Efendiye rütbe-i saniye sınıf-ı sanisi tevcih buyrulmuştur.

SAYI 62 27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Tophane-i amire meclisi azasından mirliva Hüsnü Paşa Rodos Adası kale muhafazasına memur topçu nizamiye askerlerinin teftiş-i ahvalleriyle hususat-ı sairelerinin rüyet ve tesviyesi zımında Rodos Adası'na tayin olması ile ilgili.

SAYI 65 19 Zi'l-ka'de 1281 (15 Nisan 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Maarif ve Darülfünûn ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir haber metni.

SAYI 68 10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865 Cumartesi Sayfa 1 Sütun 1)

Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı, Maliye Nezareti'nden Babıali'ye takdim olunan takririn sureti tefrika halinde Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 4 sayısında da yayınlanmıştır. Gazetede yer alan takririn bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 2.52. Maliye Nezareti'nden Babıaliye Takdim Olunan Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
69	17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865 Cumartesi)	Sayfa 1 Sütun 1
70	24 Zi'l-hicce 1281 (20 Mayıs 1865 Cumartesi)	Sayfa 1 Sütun 1
71	2 Muharrem 1282 (27 Mayıs 1865 Cumartesi)	Sayfa 1 Sütun 1

SAYI 69 17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Suret-i Hatt-ı Hümayun

“Mucibince amel oluna”

Devlet-i Aliyye'nin Deyn-i Umumisi (Genel Borç) defter-i kebirinin tesisine dair nizamname metni.

SAYI 71 2 Muharrem 1282 (27 Mayıs 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Suret-i Hatt-ı Hümayun

“Mucibince Amel Oluna”

Esham-ı umumiye defter-i kebirine 40.000.000 mecdiye altınlık eshamın kayıt ve tesciline dair olan nizamname metni.

SAYI 71 2 Muharrem 1282 (27 Mayıs 1865 Pazar Sayfa 1 Sütun 3)

Suret-i Hatt-ı Hümayun

“Mucibince Amel Oluna”

Saltanat-ı seniyyenin düyun-ı dahiliyesi (iç borçlar) tahvilatının esham-ı umumiyyeye tebdiline dair Tâkvîm-i vakayi'den alınmış olan nizamname metni.

SAYI 72 9 Muharrem 1282 (3 Haziran 1865 Pazar 2 Sütun 3)

Divan-ı Muhasebat'ın maliye ve muhakeme dairelerine taksimiyle tayin olunan vazifelerini açıklayan bir nizamname metnine yer verilmiştir. Bu haber tefrika halinde gazetenin 3 sayısında yer almaktadır. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan nizamnamenin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda

Tablo 2.53. Divan-ı Muhasebat'ın maliye ve muhakeme dairelerine taksimiyle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1868)	Sayfa 3 Sütun 1
74	23 Muharrem 1282 (17 Haziran 1865)	Sayfa 2 Sütun 1

SAYI 74 23 Muharrem 1282 (17 Haziran 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

Bosna Vilayeti namıyla teşkil olunan dairenin idare-i umumiye ve hususiyesine ve tayin olunacak memurlarının vazifesine dair nizamnameye yer verilen bir haber. Bu nizamname tefrika halinde gazetenin 4 sayısında yayınlanmıştır. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan nizamnamenin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.54. Bosna Vilayeti'ne Tayin Olunacak Memurlar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
75	30 Muharrem 1282 (24 Haziran 1865)	Sayfa Sütun 3
76	7 Safer 1282 (1 Temmuz 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
77	14 Safer 1282 (8 Temmuz 1865)	Sayfa 2 Sütun 3

SAYI 77 14 Safer 1282 (8 Temmuz 1865 Sayfa 4 Sütun 1)

İstanbul civarında olup idaresi zaptiye müşiriyetine verilmiş olan kazaların umur-ı malive mülkiyeleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 78 21 Safer 1282 (15 Temmuz 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

Şumnu'dan gelmiş olan tahrirat-ı mahsusa metni.

SAYI 78 21 Safer 1282 (15 Temmuz 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Tâkvîm-i Vakayiden alınmış bir yazı.

Suriye Valisi ile ilgili bir yazı.

SAYI 79 28 Safer 1282 (22 Temmuz 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

Cebel-i Kozan civarlarının ıslahatına memur olan fırka-i askeriye ile ilgili bir yazı.

İkinci orduyu hümayun dairesi dahilinde vaki Niş Sancağı'ndan pâdişahı görmek üzere Niş mevki kumandanı Süleyman Paşa ile ilgili bir yazı.

SAYI 84 5 Rebiü'l-âhır 1282 (28 Ağustos 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Esham-ı Devlet-i Aliyye'nin düyun-ı dahiliye (iç borçlar) tahvilatının umumiyeye tebdiliyle birleştirilmesine dair Cerîde-i Havâdis'ten alınmış ilanname metni.

SAYI 95 23 Cemâziye'l-âhır 1282–30 Teşrîn-i evvel 1281 (11 Kasım 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Müceddeden (yeni baştan) teşkil buyrulmuş olan Meclis-i Âlî-i Hazâin¹¹⁴ riyasetinin Mustafa Fazıl Paşa'nın uhdesine tevcih buyrulduğunu mübeyyin Babıaliye gönderilen hatt-ı hümayun ihtiva eden bir yazı.

SAYI 95 23 Cemâziye'l-âhır 1282–30 Teşrîn-i evvel 1281 (11 Kasım 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Düyun-ı dahiliye (iç borçlar) ile ilgili varaka-i mahsusa metni.

SAYI 96 29 Cemâziye'l-âhır 1282 – 6 Teşrîn-i sâni 1281 (18 Kasım 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

¹¹⁴ Maliye işlerini yoluna koymak üzere teşkil olunan heyet.

Meclis-i Âlî-i Hazâin suret-i teşkili ve vazâifinin tayini hususuna dair kaleme alınmış olan nizamnamenin sureti.

SAYI 97 7 Receb 1282 – 13 Teşrîn-i sâni 1281 (25 Kasım 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Meclis-i Âlî-i Hazâin'in nizamnamesi ile ilgili hatt-ı hümayun metni.

SAYI 28 Receb 1282 – 4 Kanun-ı evvel 1281 (16 Aralık 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Ümerâ ve zabitan mütekaidini eytamına tahsis kılınacak maaşlara ve buna karşılık tutulacak meblağın idare-i mahsusuna dair iki fasıl olarak yayınlanacak nizamname yer verilen bir haber. Bu nizamname tefrika halinde gazetenin 3 sayısında yayınlanmıştır. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan nizamnamenin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.55. Ümerâ ve Zabitan Mütekaidini Eytamına Tahsis Kılınacak Maaşlar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
101	5 Şabân 1282-11 Kânûn-ı evvel 1281 (23 Aralık 1865 Cumartesi)	Sayfa 3 Sütun 3
102	12 Şabân 1282-18 Kânûn-ı evvel 1281 (30 Aralık 1865 Cumartesi)	Sayfa 1 Sütun 3

SAYI 103 19 Şabân 1282 – 25 Kanun-ı evvel 1281 (6 Ocak 1866 Sayfa 1 Sütun 3)

Seraskerlik kaymakamlığı birinci orduyu hümayun müşirliği eklenmesiyle beşinci orduyu hümayun müşiri sabık Abdülkerim Paşa hazretlerine tevcih edilmesiyle ilgili bir yazı.

SAYI 118 6 Zi'l-hicce 1282 – 9 Nisan 1282 (21 Nisan 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Büyük yangın mahallinin suret-i tanzimiyesiyle müceddeden açılacak yollar hakkında Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliyede kararlaştırılmış olan mutalaatı hâvî olarak kaleme alınıp arz ve istizan ile icra-yı icabı hususuna buyrulan mazbatanın Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir haber metni.

SAYI 120 20 Zi'l-hicce 1282 – 23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866 Sayfa 2 Sütun 1)

Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye riyaset-i celilesi mecalis-i aliyye memur Mehmet Rüştü Paşa'ya ve mecalis-i aliye memuriyeti dahi Kâmil Paşa'ya tevcih edilmesini bildiren bir yazı.

SAYI 121 27 Zi'l-hicce 1282 – 30 Nisan 1282 (12 Mayıs 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Terfi-i rütbe nizamname-i hümayununa zeyl ve ilave ile ilgili bir metin.

SAYI 125 25 Muharrem 1283 – 28 Mayıs 1282 (28 Mayıs 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Mesned-i sadrâzami ile cah¹¹⁵-ı vala-yı seraskerinin tebeddül¹¹⁶ünü ihtiva eden hatt-ı hümayunun sureti.

SAYI 126 2 Safer 1283 – 4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Mısır Vilayeti hakkında cari olan usul-ı tevarüs¹¹⁷ün tadiliyle bu kere vali bulunan zatın ekber evladına yani Mısır Valisi İsmail Paşa'nın büyük oğullarına ve ondan sonra vali bulunan zatın en büyük oğluna tahsisi ile ilgili Tâkvîm-i vakayi'den alınan bir haber.

SAYI 127 9 Safer 1283 – 11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Nafia Nezareti'ne kapudan-ı sabık Halil Paşa'nın atandığını bildiren bir yazı.

SAYI 134 29 Rebiü'l-evvel 1283–30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Meşihatın tebdilini hâvî pâdişahın hatt-ı hümayunu.

SAYI 139 5 Cemâziye'l-evvel 1283 – 3 Eylül 1282 (15 Eylül 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Sîmkeşhâne-i amire ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir yazı.

SAYI 145 18 Cemâziye'l-âhir 1283-15 Teşrîn-i evvel 1282 (27 Ekim 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Emval-i eytam ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınan bir yazı.

SAYI 146 25 Cemâziye'l-âhir 1283–22 Teşrîn-i evvel 1282 (3 Kasım 1866 Sayfa 1 Sütun 2)

Memleketeyn (Eflak-Boğdan) emaretiyle mübeccel (yüceltilmiş) buyrulan asaletli Şarl Bey ayın on beşi çarşamba günü İzzeddin isimli vapurla İstanbul'a geldiği pâdişahı ve Babıalı'yi ziyaret ettiği ile ilgili bir yazı.

¹¹⁵ Makam

¹¹⁶ Değişme, başka hale girme

¹¹⁷ Miras alma

SAYI 147 2 Receb 1283 – 29 Teşrîn-i evvel 1282 (10 Kasım 1866 Sayfa 1 Sütun 2)

Girit Adası'ndaki olayları tetkik edip araştırması için olağan üstü yetkiler verilerek Girit'e gönderilmiş olan Mustafa Naili Paşa'nın Babıali'ye yazmış olduğu maruzatı ihtiva eden bir yazı.

SAYI 147 2 Receb 1283 – 29 Teşrîn-i evvel 1282 (10 Kasım 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Tophane-i amire askerî ve imalat meclislerinin yeniden düzenlenip teşkili ve kimlerin hangi göreve getirildiğini bildiren bir yazı.

SAYI 158 20 Ramazân 1283 – 14 Kânûn-ı sâni 1282 (26 Ocak 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Niğde Kaymakamı Necip Paşa'ya mir-ül ümerâlık rütbesi tevcih edildiği.

SAYI 159 27 Ramazân 1283 – 21 Kânûn-ı sâni 1282 (2 Şubat 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Meskukatın başka yerlerde tedavülü yasak olmasına rağmen meskukatın taşralara gönderilememesi sebebiyle bu yasağın kaldırıldığı bazı vurguncuların bunu suiistimal ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 160 4 Şevvâl 1283 – 28 Kânûn-ı sâni 1282 (9 Şubat 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Tuna Vilayeti ile alakalı bir yazı.

SAYI 164 2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Kurak Köprüsü'nde vaki olan muzafferiyete dair Yanya Eyaleti Valiliğine gönderilen tahriratın sureti.

SAYI 165 9 Zi'l-ka'de 1283 – 4 Mart 1283 (16 Mart 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Divan-ı zaptiye azalığına İbrahim Beyefendi'nin getirildiğini bildiren bir yazı.

SAYI 165 9 Zi'l-ka'de 1283 – 4 Mart 1283 (16 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Şimaliyenin haricinde kalan memalik-i cenubiye arasında idare-i askeriye hakkında verilen kararın tercümesine yer verilen bir yazı.

SAYI 166 16 Zi'l-ka'de 1283 – 11 Mart 1283 (23 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Sîmkeşhâne-i amire mamulâtı ile ilgili bir yazı.

SAYI 167 23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Hicaz Eyaleti Muhasebeciliğine Hacı İzzet Efendi'nin atandığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 168 1 Zi'l-hicce 1283 – 25 Mart 1283 (6 Nisan 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Paris'teki sergiye işçi ve amele sınıfının da gönderilmesi ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis'ten alınan bir yazı.

SAYI 175 21 Muharrem 1284 – 13 Mayıs 1283 (25 Mayıs 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Altıncı Dairenin heyet-i idaresinin intihabıyla ıslah ve tanzimi ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesinden alınan bir yazı.

SAYI 177 5 Safer 1284 – 27 Mayıs 1283 (8 Haziran 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Kıbrıs mutasarrıfı tayin olunan Ziya Bey ile Erzurum vilayeti vali muavinliğine memur edilen Kâmil Beyler ile ilgili Tâkvîm-i Vakayiden alınmış bir yazı.

SAYI 178 12 Safer 1284 – 3 Haziran 1283 (15 Haziran 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Edirne Vilayeti'nde birinci defa akdolunan meclis-i umumide yapılan konuşmayı ihtiva eden bir yazı.

SAYI 184 24 Rebi'ü'l-evvel 1284 – 15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Paris'te Sultan Abdülaziz için yapılan şenlik ve merasimler ile Londra Sefiri Kostaki Muzurus Paşa'ya vezaret payesi verildiği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 190 7 Cemâziye'l-evvel 1284–26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Saraçhane'nin ıslah edilerek teşkil olunan Şirket-i Serraciye-i Osmaniye ile ilgili tefrika halinde gazetenin 7 sayısında yayınlanmış bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan bu haberin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.56. Şirket-i Serraciye-i Osmaniye İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Milâdî))	Sayfa ve Sütun
192	21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867)	Sayfa 3 Sütun 2
193	28 Cemâziye'l-evvel 1284-16 Eylül 1283 (28 Eylül 1867)	Sayfa 1 Sütun 3
194	7 Cemâziye'l-sânî 1284-23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
195	14 Cemâziye'l-sânî 1284 – 30 Eylül 1283 (12 Ekim 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
197	28 Cemâziye'l-sânî 1284–14 Teşrin-i evvel 1283 (26 Ekim 1867)	Sayfa 4 Sütun 1
200	20 Receb 1284-4 Teşrin-i sânî 1283 (16 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 2

SAYI 191 14 Cemâziye'l-evvel 1284 – 2 Eylül 1283 (14 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Vilayat-ı cedidenin teşkilinden dolayı valilerin mansıb ve maaşları ile ilgili Tâkvîm-i Vakayî Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 192 21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Tebaa-i ecnebiyenin emlaka ne suretle mutasarruf olacaklarına dair bir kanunname metni.

SAYI 192 21 Cemâziye'l-evvel 1284 –9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Vükelâ, memurin-i kiram, ümerâ ve zabitân-ı askeriye'nin resmi ve gayr-i resmi günlerde takacakları başlıkların fiyatlarını ihtiva eden bir haber. Bu haber gazetenin 3 sayısında tefrika halinde yayınlanmıştır. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan bu haberin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.57. Resmi ve Gayri Resmi Günlerde Kullanılacak Başlıklar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Milâdî))	Sayfa ve Sütun
193	28 Cemâziye'l-evvel 1284-16 Eylül 1283 (28 Eylül 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
194	7 Cemâziye'l-sânî 1284-23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867)	Sayfa 3 Sütun 1

SAYI 192 21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Trablusşam Sancağı mutasarrıflığından gönderilen 11 Ağustos 1283 tarihli bir telgrafname sureti.

SAYI 195 14 Cemâziye'l-sânî 1284 – 30 Eylül 1283 (12 Ekim 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Mirliva paşaların yeni icat edilen başlıklarının fiyatlarını bildiren bir yazı.

SAYI 181 4 Rebiü'l-âhır 1284 – 24 Haziran 1283 (6 Temmuz 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Halep Vilayetinde yapılan bazı ıslahat ve icraata dair Fırat Gazetesi kaynaklı bir makaleye yer verilmiştir. Bu makale tefrika halinde gazetenin 7 sayısında yayınlanmıştır. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan bu makalenin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.58. Halep Vilayeti İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
195	14 Cemâziye'l-sânî 1284 – 30 Eylül 1283 (12 Ekim 1867)	Sayfa 4 Sütun 2
196	21 Cemâziye'l-sânî 1284 – 7 Teşrîn-i evvel 1283 (19 Ekim 1867)	Sayfa 2 Sütun 3
198	6 Receb 1284-21 Teşrîn-i evvel 1283 (19 Ekim 1867)	Sayfa 4 Sütun 1
201	26 Receb 1284– 11 Teşrîn-i sâni 1283 (23 Kasım 1867)	Sayfa 4 Sütun 3
202	4 Şabân 1284– 18 Teşrîn-i sâni 1283 (30 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 1
203	11 Şabân 1284-25 Teşrîn-i sâni 1283 (7 Aralık 1867)	Sayfa 3 Sütun 2

SAYI 196 21 Cemâziye'l-sânî 1284–7 Teşrîn-i evvel 1283 (19 Ekim 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Bayezid Sancağı'nın ahval ve coğrafyası ile ilgili tefrika halinde gazetenin 4 sayısında yayınlanmış bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan bu makalenin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.59. Bayezid Sancağı İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
198	6 Receb 1284-21 Teşrîn-i evvel 1283 (19 Ekim 1867)	Sayfa 4 Sütun 1
199	13 Receb 1284-28 Teşrîn-i evvel 1283 (9 Kasım 1867)	Sayfa 4 Sütun 2
200	20 Receb 1284-4 Teşrîn-i sâni 1283 (16 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 3

SAYI 197 28 Cemâziye'l-sânî 1284-14 Teşrîn-i evvel 1283 (26 Ekim 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Sadrâzam tarafından Girit'te yayınlanan ilanname-i umumiyenin suretini beyan eden bir yazı.

SAYI 201 26 Receb 1284– 11 Teşrîn-i sâni 1283 (23 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Selatin-i izam vakıfları ile ilgili ve yine selatin-i izam vakıfları için yazılmış bir layihayı ihtiva eden bir metin.

SAYI 202 4 Şabân 1284– 18 Teşrîn-i sâni 1283 (30 Kasım 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Bosna Vilayeti defterdarlığına yapılan atamayı bildiren bir yazı.

SAYI 205 24 Şabân 1284 – 9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Baytar yetiştirilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 205 24 Şabân 1284 – 9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Teşkil-i vilayetden itibaren yapılmış olan ıslahatlar ve icraatlar ile ilgili Bosna'dan alınmış olan bir yazı.

SAYI 213 21 Şevvâl 1284 – 3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Mekteb-i Tıbbiye Nezareti'nden gönderilen bir varakanın suretine yer verilen bir yazı.

SAYI 213 21 Şevvâl 1284 – 3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

27 Kânûn-ı evvel 1283 tarihli Maraş Sancağı'ndan gönderilen bir mektup.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Üsküdar zaptiye memuru Tosun Paşa'ya mirmiranlık tevcih olunduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 220 11 Zi'l-hicce 1284 – 24 Mart 1284 (5 Nisan 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Bahriye muhasebeciliğine Rifat Efendi'nin atandığını bildiren bir yazı.

SAYI 221 18 Zi'l-hicce 1284 – 31 Mart 1284 (12 Nisan 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Girit'ten 3 Mart 1284 tarihiyle gönderilen yazıda Girit valisi tarafından icrasına devam edilen ıslahatlardan bahseden bir yazı.

SAYI 224 10 Muharrem 1285 – 21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Şura-yı devletin nizam-ı esasiyesini hâvî bir hatt-ı hümayun.

SAYI 225 17 Muharrem 1285 – 28 Nisan 1284 (10 Mayıs 1868 Pazar Sayfa 1 Sütun 1)

Önceki sayıda yayınlanan Şûrâ-yı Devlet nizamnamesinin devamını ihtiva eden bir yazı.

SAYI 225 17 Muharrem 1285 – 28 Nisan 1284 (10 Mayıs 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Divan-ı Ahkâm-ı Adliye'nin nizam-ı esasiyesini ihtiva eden 8 Zi'l-hicce 1284 tarihli bir hatt-ı hümayun.

SAYI 225 17 Muharrem 1285 – 28 Nisan 1284 (10 Mayıs 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Mecalis-i Aliye (Meclis-i Vâlâ, Şura-yı Devlet, Divan-ı Ahkâm-ı Adliye vd.) memur edilen zevatın isimlerini beyan eden bir yazı.

SAYI 233 14 Rebiü'l-evvel 1285 – 23 Haziran 1284 (5 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Ayın on birinci perşembe günü Prens Napolyon'un sadrâzam, hariciye nazırı ve seraskeri ziyaret etmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 239 27 Rebiü'l-âhır 1285 – 4 Ağustos 1284 (16 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Kandiye Mutasarrıfı Pertev Paşa'nın yerine Arif Paşa'nın atandığı, Arif Paşa'nın vüruduna kadar mutasarrıflığın Abdül Paşa'ya havale edildiği ile ilgili bir yazı.

Girit Adası'ndaki eşkıya reislerinden Miço ile ilgili bir yazı.

13 Rebiü'l-evvel tarihli Girit Valisi tarafından bir köyde bulunan askerlere yaptığı konuşmayı ihtiva eden bir yazı.

SAYI 245 11 Cemâziye'l-âhır 1285 – 15 Eylül 1284 (27 Eylül 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Her nerde bir şaki baş gösterse mahalli hükümetlerce takibatının yapılması ve ortadan kaldırılmaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 245 11 Cemâziye'l-âhır 1285 – 15 Eylül 1284 (27 Eylül 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Tuna sahillerinin emniyet ve inzibatı için kurulan karakollar ile ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285–6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

İstanbul ve mülhakatında on dört adet daire-i belediye teşkili ve bunların deracat-ı vezaifiyle halkça ve memleketçe muktezi olan icraat-ı nafianın sur tanzimiyesi hakkında şurayı devlet heyet-i umumiyesi tarafından yapılan nizamname ile kaleme alınan mazbatanın sadârete takdim olunduğu ve bu nizamnamenin meclis-i mahsus-ı vükelâda kıraat ve mütalaa ile verilen karar üzerine icrayı ahkamı hususuna 18 Cemâziye'l-âhır 1285 tarihiyle emr ü fermân buyrulmuş olduğundan nizamnamenin bir suretine yer verilen bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 4 sayısında tefrika

halinde yer alan bu nizamamenin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.60. İstanbul'da Kurulacak Olan On Dört Daire-i Belediye İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
249	9 Receb 1285–13 Teşrîn-i evvel 1284 (25 Ekim 1868 Pazar)	Sayfa 3 Sütun 1
250	16 Receb 1285–20 Teşrîn-i evvel 1284 (1 Kasım 1868 Pazar)	Sayfa 3 Sütun 1
251	23 Receb 1285–27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Pazar)	Sayfa 1 Sütun 3

SAYI 254 14 Şabân 1285 – 17 Teşrîn-i sâni 1284 (29 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Tuna sahillerinin emniyeti için yapılan karakollar ile ilgili bir yazı.

SAYI 258 13 Ramazân 1285–26 Kânûn-ı evvel 1284 (27 Aralık 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Girit meselesinden dolayı Yunan Devleti'nin Devlet-i Aliyye aleyhinde gazetelerinde yazılar yazdığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 258 13 Ramazân 1285–26 Kânûn-ı evvel 1284 (27 Aralık 1868 Sayfa 1 Sütun 2)

Yunan Devleti'nin Devlet-i Aliyyeye düşmanca değil dostane bir şekilde davranması için gerek doğrudan gerekse Avrupa devletleri vasıtasıyla ihtarlarda bulunulduğu ve Devlet-i Aliyye ve Yunan Devleti'nin münasebetleri ile ilgili tafsilatlı bir yazı.

SAYI 258 13 Ramazân 1285–26 Kânûn-ı evvel 1284 (27 Aralık 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Yunanistan'a veyahut diğer ecnebi memleketlere gidecek olanların ilk önce Bab-ı zaptiyede bulunan komisyon-ı mahsusa gelip ellerindeki pasaport ve ikamet tezkerelerini teslim edip yeni pasaport alması ile ilgili bir yazı.

SAYI 261 4 Şevvâl 1285 – 5 Kânûn-ı sâni 1284 (17 Ocak 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Tebaa-i Yunaniye Komisyonu tarafından gönderilen iki devlet arasındaki sorun ve Devlet-i Aliyye'deki Yunanlılar ile ilgili varakanın suretine yer verilen Tâkvîm-i Vakayî Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 262 11 Şevvâl 1285 – 12 Kânûn-ı sâni 1284 (24 Ocak 1869 Sayfa 1 Sütun 3)

Şûrâ-yı Devlet ve Divan-ı Ahkâm-ı Adliye ile ilgili bir yazı.

SAYI 262 11 Şevvâl 1285–12 Kânûn-ı sâni 1284 (24 Ocak 1869 Pazar 2 Sütun 1)

Memurin-i muhakemeye dair bir nizamname metni. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 2 sayısında tefrika halinde yer alan bu nizamnamenin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.61. Memurin-i Muhakeme İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
263	18 Şevvâl 1285–19 Kânûn-ı sâni 1284 (31 Ocak 1869 Pazar)	Sayfa 2 Sütun 2

SAYI 262 11 Şevvâl 1285 – 12 Kânûn-ı sâni 1284 (24 Ocak 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Hariciye Nezareti 30 Kânûn-ı evvel tarihli yabancı devletler nezdinde ikamet eden süferayı saltanat-ı seniyyeye gönderilen Girit ve Yunan politikaları ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı tafsilatlı bir yazı.

SAYI 263 18 Şevvâl 1285 – 19 Kânûn-ı sâni 1284 (31 Ocak 1869 Sayfa 1 Sütun 3)

Babıalı'den yabancı devlet sefaretlerine tebliğ edilen Yunanistan ve Devlet-i Aliyye arasındaki münasebetler ile ilgili bir beyannameyi hâvî Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 263 18 Şevvâl 1285 – 19 Kânûn-ı sâni 1284 (31 Ocak 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

İstanbul'da açılan emniyet sandığı muamelatı ile ilgili bir yazı.

SAYI 264 25 Şabân 1285 – 26 Kânûn-ı sâni 1284 (7 Şubat 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Girit Vilayeti temyiz-i hukuk meclisi riyasetine Haşim Efendi'nin atandığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 264 25 Şabân 1285 – 26 Kânûn-ı sâni 1284 (7 Şubat 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Bazı meselelerin düzenlenmesi maksadıyla Tabiiyet-i Osmaniye Nizamnamesini ihtiva eden bir yazı.

SAYI 265 3 Zi'l-ka'de 1285 – 2 Şubat 1284 (14 Şubat 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Hüseyin Avni Paşa'nın seraskerliğe atandığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 268 24 Zi'l-ka'de 1285 – 23 Şubat 1284 (7 Mart 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Konferans başlıklı, Fransa umur-ı ecnebiyesi nazırı Lavalet? Tarafından 20 Kânûn-ı sâni tarihli gönderdiği yazının tercümesine yer verilen 1856 senesi ahitnamesini imzalayan devletler saltanat-ı seniyye ile Yunan Devleti arasındaki ihtilaf ile ilgili bir metin.

SAYI 271 15 Zi'l-hicce 1285 – 16 Mart 1285 (28 Mart 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Serasker paşanın Girit'ten hin-i hareketlerinde meclis-i umumiye hitaben irad ettiği nutku ihtiva eden 25 Zi'l-ka'de 1285 tarihli bir yazı.

SAYI 277 27 Muharrem 1286 – 27 Nisan 1285 (9 Mayıs 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

İngiliz Prensi De Galle'nin İstanbul'a gelişi ile ilgili Times Gazetesi'nden alınmış Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı tafsilatlı bir yazı.

SAYI 279 11 Safer 1286 – 11 Mayıs 1285 (23 Mayıs 1285 Sayfa 1 Sütun 1)

Mekteb-i Askeriye Nezareti'ne Ferik Galip Paşa'nın atandığını beyan eden bir yazı.

SAYI 283 10 Rebiü'l-evvel 1286 – 8 Haziran 1285 (20 Haziran 1869 Sayfa 2 sütun 3)

Vali Paşa tarafından nafia ıslahatları ile ilgili Turki Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 290 29 Rebiü'l-âhır 1286 – 27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Berlin Sefareti baş serkatibi Memduh Beyefendi'ye rütbe-i saniye sınıf-ı evvel mütemayiz¹¹⁸i tevcih edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 2917 Cemâziye'l-evvel 1286–3 Ağustos 1285 (15 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Devlet-i Aliyye'nin 1285 sene-i maliyesinin tanzim olunan muvazene defterini ihtiva eden bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 7 sayısında tefrika halinde yer alan bu haberin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

¹¹⁸ 1. Temayüz eden, sivrilen, kendini gösteren. 2. Tanzîmâtın sonra saniye rütbesinin birinci sınıfı (askerlikte miralay(albay) karşılığı)

Tablo 2.62. 1285 Sene-i Maliyesi İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
292	14 Cemâziye'l-evvel 1286–10 Ağustos 1285 (22 Ağustos 1869 Pazar)	Sayfa 2 Sütun 1
293	23 Cemâziye'l-evvel 1286 – 17 Ağustos 1285 (29 Ağustos 1869 Pazar)	Sayfa 1 Sütun 1
294	29 Cemâziye'l-evvel 1286 – 24 Ağustos 1285 (5 Eylül 1869 Pazar)	Sayfa 2 Sütun 1
295	6 Cemâziye'l-âhir 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869 Pazar)	Sayfa 2 sütun 2
296	20 Cemâziye'l-âhir 1286 – 15 Eylül 1285 (26 Eylül 1869 Pazar)	Sayfa 2 Sütun 1
298	27 Cemâziye'l-âhir 1286 – 21 Eylül 1285 (3 Ekim 1869 Pazar)	Sayfa 1 Sütun 3

SAYI 300 11 Receb 1286 – 5 Teşrîn-i evvel 1285 (17 Ekim 1869 Sayfa 1 Sütun 3)

Fransa İmparatoriçesi'nin ayın yedinci çarşamba günü saat sekiz buçukta İstanbul'a geldiği ve yapılan merasimler ile ilgili bir yazı.

SAYI 301 18 Receb 1286 – 12 Teşrîn-i evvel 1285 (24 Ekim 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Kuvve-i umumiye-i askeriye dair bir nizamname metnine yer verilen bir yazı. (4 Sayfa bu nizamnameye ayrılmış başka bir yazıya yer verilmemiştir.)

SAYI 302 25 Receb 1286 – 19 Teşrîn-i evvel 1285 (31 Ekim 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Prusya veliahdı Frederik Kilom? Nikola Şarl'ın ayın on sekizinci pazar günü saat yedi buçuk sularında İstanbul'a geldiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 302 25 Receb 1286 – 19 Teşrîn-i evvel 1285 (31 Ekim 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

İtalya Veliahdı Prens Amade?'nin ayın on dokuzu pazartesi günü İstanbul'a geldiği ile ilgili bir yazı.

Ayın yirmi ikisi perşembe günü Avusturya İmparatoru ve Macaristan Kralı Fransuva Josef hazretlerinin İstanbul'a geldiği ve yapılan merasimler ile ilgili bir yazı.

SAYI 303 2 Şabân 1286 – 26 Teşrîn-i evvel 1285 (7 Kasım 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Hünkâr İskeleyi'nde icra olunan resm günleri esnasında Beykoz Kaymakamı Ali Efendi'nin üstün hizmet ve gayreti görüldüğü ile ilgili bir yazı.

SAYI 304 10 Şabân 1286 – 2 Teşrîn-i sâni 1285 (14 Kasım 1869 Sayfa 1 Sütun 3)

Dicle ve Fırat Nehirlerinde hala eski yöntemlerle taşımacılık yapıldığı ve bu nehirler için bir şirket kurularak taşımacılık faaliyetlerinde bulunulması ile ilgili Zevra Gazetesi kaynaklı tafsilatlı bir yazı.

SAYI 309 16 Ramazân 1286– Kânûn-ı evvel 1285 (19 Aralık 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Teşkilat-ı vilayetin önemi ve Trabzon Vilayeti ile ilgili bir yazı.

SAYI 310 23 Ramazân 1286–15 Kânûn-ı evvel 1285 (27 Aralık 1869 Sayfa 1 Sütun 2)

İstanbul'da bulunan bilcümle erkan ve ümerâ ve zabîtan-ı askeriye'nin hizmet haricinde elbise-i âdiyye giyebilmelerine dair kararname metnini ihtiva eden bir yazı.

SAYI 313 21 Şevvâl 1286 – 11 Kânûn-ı sâni 1285 (23 Ocak 1870 Sayfa 1 Sütun 1)

Erzurum ve Halep Vilayetlerine yapılan vali atamalarını beyan eden bir yazı.

SAYI 314 Şevvâl 1286 – 13 Kânûn-ı sâni 1285 (25 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 2)

Asakir-i mülükane zabîtanı ellerinde bulunan hizmet-i seferiye kanunname-i hümayunu ile ilgili bir yazı.

SAYI 315 28 Şevvâl 1296 – 18 Kânûn-ı sâni 1285 (30 Ocak 1870 Sayfa 1 Sütun 3)

Memleketin geçen 1859 senesinden bu ana değin cereyan eden muamelat-ı maliyesini teftiş ve tahkik için on iki azadan mürekkep olarak emaret tarafından geçende teşkil edilen komisyonun tahkikat-ı vakıasına dair emarete takdim ettiği bir kıta rapor ile ilgili Ruzname kaynaklı bir yazı.

SAYI 316 5 Zi'l-ka'de 1286 – 25 Kânûn-ı sâni 1285 (6 Şubat 1870 Sayfa 2 sütun 1)

Mesahat¹¹⁹, Evzan¹²⁰ ve ekyal¹²¹-i cedideye dair bir kanunnameyi ihtiva eden bir hatt-ı hümayun.

SAYI 316 5 Zi'l-ka'de 1286 – 25 Kânûn-ı sâni 1285 (6 Şubat 1870 Sayfa 3)

Mesahat, ekyal ve Evzan ile ilgili bir tablo.

¹¹⁹ Ölçme(yer),

¹²⁰ Ölçüler, vezinler, ağırlıklar

¹²¹ Kileler, ölçekler

SAYI 317 12 Zi'l-ka'de 1286 – 1 Şubat 1285 (13 Şubat 1870 Sayfa 2 Sütun 2)

Merkez vilayet ile elviye-i mülhakatta sıhhat-i umumiyye müteallik şeylere bakmak üzere Şam'da bir sıhhiye komisyonu teşkiline meclis idare-i vilayette karar verildiği ve bu komisyon ile ilgili Suriye kaynaklı bir yazı.

SAYI 321 10 Zi'l-hicce 1286 – 1 Mart 1286 (13 Mart 1870 Sayfa 2 sütun 1)

Dersaadet ve mülhakatı idare-i zabıta ve mülkiye ve mehakim nizamiyesine dair nizamnameyi ihtiva eden bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 2 sayısında tefrika halinde yer alan bu nizamnamenin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.63. Mehakim Nizamiyesi İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
322	23 Zi'l-hicce 1286 – 15 Mart 1286 (27 Mart 1870 Pazar)	Sayfa 2 Sütun 3

2.5. Eğitim

SAYI 2 14 Şabân 1280 (23 Ocak 1864 Pazar Sayfa 2 Sütun 1)

Pâdişahın Mekteb-i Harbiye, Galata Sarayı ve Mecidiye Kışla-i Hümayunlarına hediye ettiği resimler münasebetiyle sadrâzam ve Şehzade İzzeddin ve Nureddin Efendilerinde hazır bulunduğu halde Galata Sarayı Kışla-i Hümayununda pâdişaha sunulan teşekkür konuşmasına yer verilen bir yazı.

SAYI 4 28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864 Sayfa 1 Sütun 2)

Bursa İdadiye Mektebi'nin dördüncü sene şâkirdânından Kütahyalı Bekir Efendi'nin mektebin imtihanında teşekkürü hâvî irad eylemiş nutkun bir suretini içeren bir yazı.

SAYI 4 28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864 Sayfa 2 sütun 1)

Bazı ailelerden alınan çocukların bir kısmının askerî mekteplere bir kısmının da Paris'te bulunan Osmanlı Mektebine kaydettirildiklerini içeren bir yazı.

SAYI 5 6 Ramazân 1280 (13 Şubat 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Mekteb-i Harbiye'de icra olunmuş olan merasimin tafsilatını anlatır bir yazı.

SAYI 5 6 Ramazân 1280 (13 Şubat 1864 Sayfa 2 Sütun 1)

Mekteb-i idadiye-i hazret-i şahane şâkirdânı hakkında Dâr-ı Şûrâ-yı Askerîyeden kaleme alınıp iktizasının icrası hususuna irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişahi müteallik buyrulan mazbata.

SAYI 8 27 Ramazân 1280 (5 Mart 1864 Sayfa 2 Sütun 2)

Mühendishâne-i Berrî-i Hümayunu öğrencilerinin imtihan yapıldığı ve mezun olanların isimleri.

SAYI 21 29 Zi'l-hicce 1280 (4 Haziran 1864 Sayfa 1 sütun 1)

Beyoğlu civarında Pangaltı Mekteb-i Harbiyyesi içerisinde hayvan hastahanesinin açıldığı ve bunun yapacağı tedaviler ile hastahanesinin mekteb-i harbiyye fenn-i baytari dersleri için uygulamalı eğitime de fırsat vereceği hakkında bir yazı.

SAYI 27 11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Mekteb-i Fünûn-i Harbiyeden nefer kayıt edilmek üzere ordulara gönderilen kişilerin kayıt tarihinden itibaren beş sene dolmadan mülazımlık rütbesi alamayacağını ilan eden bir yazı.

SAYI 30 10 Rebiü'l-evvel 1281(13 Ağustos 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

İdadi mektebine belirtilen zamanlar dışında öğrenci alınmayacağı ve sınav yapılmayacağı hakkında.

SAYI 35 16 Rebiü'l-âhır 1281 (17 Eylül 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Cerîde-i Havâdis'ten alınan Edirne'de ilmiye talebeleri ve hocaları ile ilgili bir haber.

SAYI 50 2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Mekteb-i Harbiye şâkirdânının derslerinin bitmesi ve yapılan imtihan hakkında bir yazı.

SAYI 60 13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865 Sayfa 2 Sütun 1)

Mekatib-i askeriyye hoca, muallim ve diğler memurlarına ihsan buyrulmuş olan rütbeler ile ilgili bir yazı.

SAYI 73 16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Efrad-ı asakir-i şahanenin tahsil-i hüner ve maarif eylemeleri maksadıyla alay ve taburlarda teşkil olunan mektepler ile ilgili bir yazı.

SAYI 88 2 Cemâziye'l-evvel 1282 – 11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Harbiye, bahriye, tıbbiye ve topçu okulları esami mertebesinde bulunan mekteb-i idadiyeleri ayrı ayrı olarak tedris olarak müdürler, memurlar ve öğretmenler ile ilgili bir yazı.

SAYI 97 7 Receb 1282 – 13 Teşrîn-i sâni 1281 (25 Kasım 1865 Sayfa 1 Sütun 2)

Mekteb-i askeriye imtihanlarına Fuat Paşa ile makam-ı seraskeri Hüseyin Paşa hazretlerinin mekteb-i harbiye ve idadiyeye teşrif ettikleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 97 7 Receb 1282 – 13 Teşrîn-i sâni 1281 (25 Kasım 1865 Sayfa 4 Sütun 2)

Mekatib-i askeriyyeye öğrenci alma mevsiminin gelmiş olduğunu bildiren bir yazı.

SAYI 100 28 Receb 1282 – 4 Kanun-ı evvel 1281 (16 Aralık 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

Askerî okullarda yapılacak olan nişan imtihanı ile ilgili bir yazı.

SAYI 101 5 Şabân 1282 – 11 Kanun-ı evvel 1281 (23 Aralık 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Mekteb-i Harbiye imtihanlarıyla ilgili bir yazı.

SAYI 103 19 Şabân 1282 – 25 Kanun-ı evvel 1281 (6 Ocak 1866 Sayfa 1 Sütun 2)

Bilcümle mekatib-i askeriye öğrencilerinin imtihan-ı umumileri Receb ayının sonunda bitmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 105 4 Ramazân 1282 – 8 Kanun-ı sani 1281 (20 Ocak 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

İmtihan-ı umumiye müteakip muntazır bulunan teşrîf-i şahane şabân-ı şerifin yirmi sekizinci pazartesi günü şeref vuku bularak mülükanelerinde icra kılınan resmi töreni anlatan bir yazı.

SAYI 106 11 Ramazân 1282–15 Kanun-ı sani 1281 (27 Ocak 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Mekteb-i fûnûn-i harbiye ile ilgili bir nutk-ı resmi.

SAYI 110 9 Şevvâl 1282 – 12 Şubat 1281 (24 Şubat 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Yeni açılan rüştiyeler ile ilgili Tâkvîm-i vakayiden alınan bir yazı.

SAYI 112 23 Şevvâl 1282 – 26 Şubat 1281 (10 Mart 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Bursa İdadi Mektebi öğrencilerinin malumat-ı tahsiliyelerinin imtihanı sırasında İngiltere Devleti Bursa konsolosunun hazır bulunduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 114 8 Zi'l-ka'de 1282 – 12 Mart 1282 (24 Mart 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Mekteplerin teşkili, her bir alay ve taburda nizamiye askerlerinin ilmiyelerini geliştirilmeye çalışması ve kara ordusundaki gelişmeler ile ilgili bir yazı.

SAYI 116 22 Zi'l-ka'de 1282 – 26 Mart 1282 (7 Nisan 1866 Sayfa 1 Sütun 3)

Mekteb-i harbiyeden imtihan sonucu kimlerin hangi rütbeyle göreve başlaması ile ilgili bir yazı.

SAYI 116 22 Zi'l-ka'de 1282 – 26 Mart 1282 (7 Nisan 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Erkan-ı harbiye sınıfına dahil olup kavanin-i mevzua mektep veçhile tahsil-i askeriye ederek bu sene şehadetnamelerini alan on iki kişiye mülazımlık rütbesi verildiğini beyan eden bir yazı.

SAYI 117 29 Zi'l-ka'de 1282 – 2 Nisan 1282 (14 Nisan 1866 Sayfa 2 Sütun 1)

On altı talebenin dördüncü sene erkan-ı harbiye sınıfına naklettirilmiş olduğu ve isimlerinin yer aldığı bir yazı.

SAYI 121 27 Zi'l-hicce 1282 – 30 Nisan 1282 (12 Mayıs 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Hassa orduyu hümayunu sanayi taburu idadiye bölüğü için teşkili kararlaştırılan mektebin açılmış olduğunu bildiren bir yazı.

SAYI 128 17 Safer 1283 – 18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866 Sayfa 2 Sütun 1)

İstanbul ve Bilad-ı Selase'de kain bütün askerî mevkilerin icrayı usul yoklamalarına devam edildiği, perşembe günü mekatib-i askeriye şâkirdânının yoklamaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 148 9 Receb 1283 – 5 Teşrîn-i sâni 1282 (17 Kasım 1866 Sayfa 1 Sütun 2)

Her sene bu zamanlarda yapılan Mekatib-i Askeriye öğrencilerinin imtihanları ve bu imtihanlarda kimlerin hazır bulunduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 150 23 Receb 1283 – 19 Teşrîn-i sâni 1282 (1 Aralık 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Mekatib-i Askeriye öğrencilerinin imtihanları ile ilgili bir yazı.

SAYI 154 22 Şabân 1283 – 17 Kânûn-ı evvel 1282 (29 Aralık 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Bursa, Edirne, Manastır ve Şam askerî mekteplerinde de imtihanların yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 156 6 Ramazân 1283 – 31 Kânûn-ı evvel 1282 (12 Ocak 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Şam Mektebi İdadiyesi'nin derslikleri, koğuşları ve yemekhanesinin durumunun pek güzel olduğu ile alakalı bir yazı.

SAYI 161 11 Şevvâl 1283 – 4 Şubat 1282 (16 Şubat 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Edirne Mekteb-i İdadiyesi öğrencilerinin yapılan imtihanları esnasında kendilerini takdir etmek maksadıyla Edirne Valisi tarafından okula beş bin guruş verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 171 22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Mekatib-i askeriye ile ilgili bir yazı.

SAYI 172 29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Mekteb-i askeriye ile ilgili bir yazı.

SAYI 173 7 Muharrem 1284 – 29 Nisan 1283 (11 Mayıs 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Seraskerin ayın beşinci perşembe günü Mekteb-i Fünûn-i Harbiyeyi ziyareti ve bu ziyaret sırasında Zeki Efendi'nin yaptığı konuşma.

SAYI 176 28 Muharrem 1284 – 20 Mayıs 1283 (1 Haziran 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Bosna Vilayet Gazetesi'nde görülen Boşnakça okuyup yazmak için sabah mektebi ismiyle bir okulun açıldığı ve bu okul hakkındaki bir makalenin sureti.

SAYI 177 5 Safer 1284 – 27 Mayıs 1283 (8 Haziran 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Bosna Vilayet Gazetesinde görülen Boşnakça okuyup yazmak için sabah mektebi ismiyle bir okulun açıldığı ve bu okul hakkındaki bir makalenin devamını ihtiva eden bir yazı.

SAYI 179 19 Safer 1284 – 10 Haziran 1283 (22 Haziran 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Maarif Nezareti tarafından yayınlanmak üzere gönderilen yazının sureti.

SAYI 187 16 Rebiü'l-âhır 1284 – 5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Mekteb-i fünûn-u harbiye öğrencilerinin donanma gecesine mektebin uygun yerlerine pâdişahın dönmesi münasebetiyle yazdıkları beyit ve şiirleri içeren bir yazı.

SAYI 189 30 Rebiü'l-âhır 1284–19 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Maarif Nezareti'nden gönderilmiş olan bir yazının sureti.

SAYI 190 7 Cemâziye'l-evvel 1284–26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Mekteb-i Harbiye birinci sene öğrencilerinden Arif Efendi'nin pâdişah için yazdığı bir şiir.

SAYI 197 28 Cemâziye'l-sânî 1284-14 Teşrîn-i evvel 1283 (26 Ekim 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Her sene bu günlerde Mekteb-i Askeriye öğrencilerinin dersleri bitip imtihanlarına başladığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 203 11 Şabân 1284– 25 Teşrîn-i sâni 1283 (7 Aralık 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Seraskerin ayın altısında Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'ye teşrif ettikleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 204 17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Eğitim ve yabancı dil bilmek öğrenmek ve yayınlanan bazı kitaplar ile ilgili bir yazı.

SAYI 206 2 Ramazân 1284–16 Kânûn-ı evvel 1283 (28 Aralık 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Bilcümle mekteb-i askeriye öğrencilerinin imtihanlarının yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 208 16 Ramazân 1284–30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

İmtihanları yapılan mekteb-i askeriye öğrencilerinin uhdelere yüzbaşılık tevcihiyle erkan-ı harbiye sınıfına nakeledilen zabitan ile ilgili bir yazı.

SAYI 208 16 Ramazân 1284–30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Mekteb-i Bahriye öğrencilerinden eğitimini tamamlayanların inşaiye, fabrika sınıflarına ve sefain-i harbiyeye mülazımlık rütbeleriyle nakledilen zabitan ile ilgili bir yazı.

SAYI 209 23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Mekteb-i Bahriye öğrencilerinden eğitimini tamamlayanların inşaiye, fabrika sınıflarına ve sefain-i harbiyeye mülazımlık rütbeleriyle nakledilen zabitan ile ilgili bir yazı.

SAYI 226 24 Muharrem 1285 – 5 Mayıs 1284 (17 Mayıs 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Mekteb-i Sultani'nin tesis ve teşkiline dair nizamını ihtiva eden bir yazı.

SAYI 243 25 Cemâziye'l-evvel 1285 – 1 Eylül 1284 (13 Eylül 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Müslüman kız ve erkek çocuklarının talim ve terbiyesi için Sultan Selim-i Kadim Camii civarında maliye hazinesinden satın alınan konak arsasına Dârüşşafaka ismiyle müceddeden bir mektep inşası ile ilgili bir yazı.

SAYI 247 25 Rebiü'l-âhır 1285 – 29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Pâdişahın eğitim öğretime verdiği önem ve destek ile Cemiyet-i Tedrisiye-i İslamiye ismiyle açılmış olan mektep ile ilgili bir yazı.

SAYI 251 23 Receb 1285 – 27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Yirmi bir sene önce Edirne'de açılan mekteb-i idadiye ile ilgili bir yazı.

SAYI 257 6 Ramazân 1285 – 8 Kânûn-ı evvel 1284 (20 Aralık 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Her sene icrası mutad olduğu üzere bu sene dahi kara, deniz, topçu ve tıbbiye sınıf-ı muhtelif-i askeriye öğrencilerinin mensup oldukları dairelerinde imtihan-ı umumileri ile ilgili bir yazı.

SAYI 257 6 Ramazân 1285 – 8 Kânûn-ı evvel 1284 (20 Aralık 1865 Sayfa 1 Sütun 3)

İstanbul'da bulunan mekteb-i askeriye'nin imtihan-ı umumileri biterek imtihan-ı resimleri icra olunduğu gibi taşralarda bulunan mekteb-i idadiye öğrencilerinin dahi imtihan-ı umumilerinin sona erdiği ile alakalı bir yazı.

SAYI 265 3 Zi'l-ka'de 1285 – 2 Şubat 1284 (14 Şubat 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Mekteb-i Fünûn-i Harbiye'de tahsil görüp bu sene icra olunan imtihan-ı resimde şadetnamelerini alarak erkan-ı harbiye dairesiyle ordu-yı hümayunlara çıkan zabıtânın isimlerini beyan eden bir yazı.

SAYI 274 6 Muharrem 1286 – 6 Nisan 1285 (18 Nisan 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Mekteb-i Fünûn-i Harbiye'de teşkil olunan Hayvan Hastahanesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 279 11 Safer 1286 – 11 Mayıs 1285 (23 Mayıs 1285 Sayfa 2 Sütun 3)

Mekteb-i Fünûn-i Harbiye öğrencileri geçen perşembe günü harita ahzı için münasip yerlere çıktıkları, harita ahz eyledikleri mehd-i ulyâ-i saltanat manzur-ı alileri buyrulduğu ve her bir nefere birer lira ihsan ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 299 4 Receb 1286 – 28 Eylül 1285 (10 Ekim 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Her sene Receb ayında imtihanlara başlandığı gibi bu sende de Receb ayının üçüncü cumartesi günü Mekteb-i Fünûn-i Harbiye’de imtihanlara başlandığı ile ilgili bir yazı

SAYI 307 2 Ramazân 1286 – 23 Teşrîn-i sâni 1285 (5 Aralık 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Ayin yirmi sekizinci¹²² perşembe günü sadrâzam, şeyhülislam, serasker ve diğer vükelâ ile ümerâ-yı askeriye’nin hazır buldukları halde mutad olan imtihan resmini anlatan tafsilatlı bir yazı.

SAYI 311 7 Şevvâl 1286 – 28 Kânûn-ı evvel 1285 (9 Ocak 1870 Sayfa 3 Sütun 3)

Erzurum Mekteb-i Rüşdiyesinde mevcut bulunan öğrencilerin bu seneki imtihanları ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 314 Şevvâl 1286 – 13 Kânûn-ı sâni 1285 (25 Ocak 1870 Sayfa 1 Sütun 1)

Mekatib-i askeriye şâkirdânının ulûm ve fünûn-i harbiye ve fen-i resamide dahi meleke ve maharet ettirmek için on üç kıta gayet büyük yağlıboya muharebe resimlerini yaver-i mahsusuyla Mekatib-i Askeriyeye gönderdiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 318 19 Zi’l-ka’de 1286 – 7 Şubat 1285 (20 Şubat 1870 Sayfa 1 Sütun 1)

Önceden tanzim olan Darülfünûn’un bilcümle vükelâ ve memurların hazır oldukları halde yapılan açılış merasiminde konuşma yapanlardan Afganistan ulemayı benamından Cemaleddin Efendi’nin irad eylediği nutku ihtiva eden bir yazı.

¹²² Muhtemelen şaban ayının yirmi sekizinci gününden bahsetmekte.

SAYI 320 3 Zi'l-hicce 1286 – 22 Şubat 1285 (6 Mart 1870 Sayfa 1 sütun 1)

Mekatib-i askeriye öğrencilerini tergip ve teşvik için mabeyn-i hümayunda bulunan gayet büyük iki kıta yağlıboya tabloları Mekteb-i Fünûn-i Harbiye-i Şahaneye ihsan buyurduğu ile ilgili bir yazı.

2.6. Kültür

2.6.1. Cerîde-i Askeriyye

SAYI 1 7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin yayınlanması ile ilgili bir haber.

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin hangi cüz ve fıkralardan oluşacağı ile nerede ve haftada hangi günler yayınlanacağını bildiren bir yazı.

SAYI 1 7 Şabân 1280 (16 Ocak 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Tâkvîm-i Vakayi muharrirlerinden (yazarlarından) Lütfi Efendi'nin Cerîde-i Askeriyye'nin yayınlanmaya başlanması münasebetiyle tarih düşmesi.

SAYI 3 21 Şabân 1280 (30 Ocak 1864 Sayfa 1 sütun 1)

Tâkvîm-i Vakayide yayınlanmış olan Cerîde-i Askeriyye'yi öven bir yazının aynen yayınlanması.

SAYI 4 28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864 Sayfa 2 Sütun 2)

Şam İdadiyesi Farsça Hocası İbrahim Natiki Efendi'nin Cerîde-i Askeriyye hakkında söylemiş olduğu Farsça tarih beyitlerini içeren bir haber.

SAYI 7 20 Ramazân 1280 (27 Şubat 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Paris'te Elsine-i Şarkiyeye Hocası Hasan Tahsin Efendi'nin Cerîde-i Askeriyye hakkında yazdığı beyitleri hâvî bir yazı.

SAYI 14 9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Cerîde-i Askeriyyede dördüncü sayıya kadar yayınlanan Fünûn bahsinin artık yayınlanmayacağı ve ayrı bir risale halinde yayınlanacağını bildiren bir yazı.

SAYI 22 6 Muharrem 1281(11 Haziran 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Hassa orduyu hümayun piyade beşinci alayı üçüncü taburunun yedinci bölüğü yüzbaşı mekteb-i harbiye-i cenab-ı şahaneden mahreç Ahmet Efendi'nin Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye hakkında takdim eylemiş olduğu teşekkürname metni.

SAYI 89 9 Cemâziye'l-evvel 1282 – 18 Eylül 1281 (30 Eylül 1865 Sayfa 4 Sütun 3)

Cerîde-i Askeriyye'nin ilk sayılarından bu yana kadar yayınlanmış olan cüz-i gayr-i resmide askerliğe yararlı nasihatler ve maddeler yazılması ile ilgili bir yazı.

SAYI 100 28 Receb 1282 – 4 Kanun-ı evvel 1281 (16 Aralık 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin aboneliği ile ilgili bir yazı.

SAYI 107 18 Ramazân 1282 – 22 Kânûn-ı sâni 1281 (3 Şubat 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

105.sayıda yapılmış olan bir yazım yanlışlığının tashih edilmesi ile ilgili bir ilan.

SAYI 136 14 Rebiü'l-âhır 1283–13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

133. sayıda yanlış yazılmış olan bir maddenin tashihi

SAYI 147 2 Receb 1283 – 29 Teşrîn-i evvel 1282 (10 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Cerîde-i Askeriyye'ye ilaveten her Arabî ayın başında yayınlanan Mecmûa-i Fünûn-i Askeriyye'nin şimdiye kadar parça parça çıkarılan mecmûanın artık birkaç tertibin birden çıkarılması ve bu defalık üç aylığının bir arada yayınlandığı ile ilgili.

SAYI 202 4 Şabân 1284– 18 Teşrîn-i sâni 1283 (30 Kasım 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin fiyatı ile ilgili bir yazı.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Ayda bir kere Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye ismiyle Cerîde-i Askeriyyeye ilaveten çıkarılmakta olan mecmûanın bundan böyle yine on dokuzuncu defasına ilave olmaküzere her hafta Cerîde-i Askeriyye’de tefrika olarak yayınlanacağından mukaddem 300. Sayfaya kadar on dokuzuncu defa çıkarılmış idi. 30. Sayfadan başlayarak bu haftaki sayıda yayınlanmağa başladığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 314 Şevvâl 1286 – 13 Kânûn-ı sâni 1285 (25 Ocak 1870 Sayfa 1 Sütun 1)

Geçen bayram tatili münasebetiyle önceki haftanın gazetesi çıkarılmadığından bu sayının geçen haftaya mahsuben çıkarıldığını bildiren bir yazı.

2.6.2. Kitap İlanları

SAYI 5 6 Ramazân 1280 (13 Şubat 1864 Sayfa 4 Sütun 2)

Fransa’da Mösyö Libekin? ve Mösyö Savak? isimli kimselerin tarih-i harbiyye Yunanlıların zamanından bu ana kadar olan başlıca muharebatı anlatan bir kitabın basıldığı ve Fransa’da nerede kaç paraya satıldığını anlatan bir ilan.

SAYI 41 28 Cemâziye’l-evvel 1281 (29 Ekim 1864 Sayfa 4 Sütun 3)

Askerlik ilmiyle ilgili tercüme edilen ve yazılıp yayınlanan bazı kitapların fiyatları, isimleri ve cilt sayılarını içeren bir ilan. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi’nin 31 sayısında yer alan bu ilanın bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.64. Askerlik İle İlgili Kitapların İlanının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
42	5 Cemâziye'l-âhir 1281 (5 Kasım 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
43	12 Cemâziye'l-âhir 1281 (12 Kasım 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
44	19 Cemâziye'l-âhir 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
45	26 Cemâziye'l-âhir 1281 (26 Kasım 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
46	4 Receb 1281 (3 Aralık 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
47	11 Receb 1281 (10 Aralık 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
48	18 Receb 1281 (17 Aralık 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
49	25 Receb 1281 (24 Aralık 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
50	2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
51	9 Şabân 1281 (7 Ocak 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
52	16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
53	23 Şabân 1281 (21 Ocak 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
54	Selh-i Şabân 1281 (28 Ocak 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
55	7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
56	15 Ramazân 1281 (11 Şubat 1281)	Sayfa 4 Sütun 3
57	22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
58	29 Ramazân 1281 (25 Şubat 1281)	Sayfa 4 Sütun 3
59	6 Şevvâl 1281 (4 Mart 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
60	13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
61	20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
127	9 Safer 1283–11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
128	17 Safer 1283–18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
129	24 Safer 1283–25 Haziran 1282 (7 Temmuz 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
131	8 Rebiü'l-evvel 1283–9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
136	14 Rebiü'l-âhir 1283–13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
139	5 Cemâziye'l-evvel 1283–3 Eylül 1282 (15 Eylül 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
141	19 Cemâziye'l-evvel 1283–17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
143	4 Cemâziye'l-âhir 1283–1 Teşrin-i evvel 1282 (13 Ekim 1866)	Sayfa 4 Sütun 2
145	18 Cemâziye'l-âhir 1283–15 Teşrin-i evvel 1282 (27 Ekim 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
187	16 Rebiü'l-âhir 1284 – 5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867)	Sayfa 4 Sütun 3

SAYI 46 4 Receb 1281 (3 Aralık 1864 Sayfa 4 Sütun 3)

Dâr-ı Şûrâ-yı Askeriye daire-i harbiyesi kalemi halifesinden olan hatt-ı rika ve usul-ı kitabet hocası Hacı Vasfî Efendi'nin İnşa ve Usul-ı Kitabet isimli kitabının baskının tükenmiş olduğundan tekrar basıldığını ve satışa sunulduğunu bildiren bir yazı.

SAYI 68 10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Cerîde-i Askeriyye mütercimi miralay Hacı Mustafa Hami Bey'in hıfz-ı sıhhat-ı umumiyyeye dair cem' ve telif eylediği kitabın ilk cildinin çıkmış olması ve kitabın içeriği ile

SAYI 85 11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865 Sayfa 4 Sütun 1)

Mekteb-i Harbiye ders nazırı miriliva Tahir Paşa'nın eser-i himmetleriyle kaleme alınarak mekatip-i idadiyede tedris olunmakta olan fen-i kozmografya kitabı ile ilgili bir yazı.

SAYI 140 12 Cemâziye'l-evvel 1283–10 Eylül 1282 (22 Eylül 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Birinci orduyu hümayun topçu mirilivası Ramiz Paşa'nın telifine muvaffak olduğu Emsile-i Türkiyye isimli kitabının basıldığı ve satışa sunulduğunu bildiren bir yazı.

Cerîdeye ilave olarak yayınlanan manevra-i harbiye isimli risalenin okçular başında bir kıraathanede satıldığını bildiren bir yazı.

SAYI 163 25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Kırk Vezir Tarihi isimli bir kitabın basıldığı, fiyatı ve nerede satışa sunulduğunu bildiren bir yazı.

SAYI 167 23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Fransızcadan Türkçeye tercüme edilen kitabın mekatib-i askeriye öğrencilerine mahsus olduğu ve nerelerde satıldığını bildiren bir yazı.

SAYI 194 7 Cemâziye'l-sânî 1284 – 23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî azasından Miralay Mustafa Hami Bey'in üç cilt olmak üzere Menafi'ül-insan isimli bir kitap yazdığı, nerede satıldığı ve fiyatını bildiren bir yazı.

Yine Mustafa Hami Bey'in yazdığı askerî kitapları bildiren bir yazı.

SAYI 196 21 Cemâziye'l-sânî 1284 –7 Teşrîn-i evvel 1283 (19 Ekim 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Yayınlanan risaleler ile ilgili bir ilan.

SAYI 202 4 Şabân 1284– 18 Teşrîn-i sâni 1283 (30 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî azasından Miralay Mustafa Hami Bey'in üç cilt olmak üzere Menafi'ül-insan isimli bir kitap yazdığı eserin üçüncü cildinin de yayınlandığı ile nerede satıldığı ve fiyatını bildiren bir yazı.

Cemiyet-i Tedrisiye-i İslamiye isimli bir eser ile bir mecmûanın yayınlandığı ile ilgili bir ilan.

SAYI 208 16 Ramazân 1284–30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Netayic’ul-ulûm isimli bir risalenin basıldığı ile ilgili bir yazı.

Fransızca öğrenmek isteyenler ile ilgili bir yazı.

SAYI 212 14 Şevvâl 1284 – 27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Mekteb-i Fünûn-i Harbiye matbaasında basılan kitapların isimleri ve bunların fiyatını bildiren bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi’nin 2 sayısında yer alan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.65. Mekteb-i Harbiye Matbaasında Basılan Kitapların İlanının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
213	21 Şevvâl 1284 – 3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868)	Sayfa 4 Sütun 2

SAYI 227 1 Safer 1285–12 Mayıs 1284 (24 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Erkan-ı Harbiye kolağalarından ve mekteb-i harbiye hocalarından Tevfik Efendi’nin yazdığı Teshil’ül-hesap isimli bir risalenin basıldığı, fiyatı ve nerelerde satıldığını bildiren bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi’nin 2 sayısında yer alan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.66. Teshil’ül-Hesap İsimli Bir Risale İlanının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
234	21 Rebiü’l-evvel 1285-30 Haziran 1284 (12 Temmuz 1868)	Sayfa 4 Sütun 3

SAYI 228 9 Safer 1285 – 19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Meşhur hikâye kitaplarından Elf’ün-nehar ve nehar? isimli kitap ile ilgili bir yazı.

SAYI 235 28 Rebiü’l-evvel 1285–7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Nesh-i Latife isimli hikâye kitabının basıldığı ve satışa sunulduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 237 13 Rebiü'l-âhir 1285 – 21 Temmuz 1284 (2 Ağustos 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Türkçe, Fransızca ve İtalyanca olmak üzere Mehmet Atif Bey'in telif ettiği bir Lügat'ın basıldığı ve satışa sunulduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 244 3 Cemâziye'l-âhir 1285-8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Ramiz Paşa'nın yazmış olduğu Emsile-i Türkiyye isimli kitap ile ilgili bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 3 sayısında yer alan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.67. Emsile-i Türkiyye İsimli Kitabın İlanının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
245	11 Cemâziye'l-âhir 1285 – 15 Eylül 1284 (27 Eylül 1868)	Sayfa 4 Sütun 3
246	18 Cemâziye'l-âhir 1285 – 22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868)	Sayfa 4 Sütun 3

SAYI 255 21 Şabân 1285 – 24 Teşrîn-i sâni 1284 (6 Aralık 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Mehmet Atif Bey'in telif ettiği Zübdet'ül-Lügat isimli kitabının fiyatı ve nerede satıldığı ile ilgili bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 2 sayısında yer alan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.68. Zübdet'ül-Lügat İsimli Kitabın İlanının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
256	28 Şabân 1285 – 1 Kânûn-ı evvel 1284 (13 Aralık 1868)	Sayfa 4 Sütun 2

SAYI 257 6 Ramazân 1285 – 8 Kânûn-ı evvel 1284 (20 Aralık 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'de emraz muallimi muavini Doktor Mehmet Nuri Efendi'nin tercüme ettiği Nüzhetü'l-Fehum fi Tahlil'ül-Semum isimli kitabının basıldığı ve satışa sunulduğu ile ilgili bir ilan.

SAYI 259 20 Ramazân 1285 – 23 Kânûn-ı evvel 1284 (3 Ocak 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

Mühendishâne-i Berrî-i Hümayun Fransızca Hocası Mösyö Tudor/Teodor Kasap tarafından gönderilen Fransızca öğrenimi ve Fransızca lügatlerle ilgili bir yazı.

SAYI 261 4 Şevvâl 1285 – 5 Kânûn-ı sâni 1284 (17 Ocak 1869 Sayfa 4 Sütun 3)

İmamzade Esat Efendi'nin feth-i Konstantiniyye hakkında bir risale telif ettiği ve satışa sunulduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 263 18 Şevvâl 1285 – 19 Kânûn-ı sâni 1284 (31 Ocak 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Baytarlığın önemi ve Tuhfetü'l-Baytariye isimli bir kitabın basılıp satışa sunulduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 265 3 Zi'l-ka'de 1285 – 2 Şubat 1284 (14 Şubat 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

Piyade alay, tabur ve bölük talimnamelerinin yeniden basılıp satışa sunulduğu ile ilgili bir yazı.

Amedi-i divan-ı hümayun halifesinden Mehduh Beyefendi'nin tercüme ettiği bir hikâye kitabının basılmış ve satışa sunulduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 281 25 Safer 1286 – 25 Mayıs 1285 (6 Haziran 1869 Sayfa 4 Sütun 3)

Saat tashihi için erkan-ı harbiye kol ağalarından Mustafa Efendi'nin tertip ettiği Mikat isimli bir risalenin basılıp satışa sunulduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 295 6 Cemâziye'l-âhir 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869 Sayfa 4 Sütun 3)

Mühendishâne-i Berrî-i Hümayun ders nazırı miralay Nuri Beyefendi'nin Usul-ı Cedide-i Hendese namıyla tercüme ve telif ettiği ile satışa sunulduğu ile ilgili bir ilan.

SAYI 305 17 Şabân 1286 – 9 Teşrîn-i sâni 1285 (21 Kasım 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

Fransa müelliflerinden Kont Dor? isimli müellifin yazmış olduğu Fen-i Fürusiyyet¹²³ isimli kitabının Türkçeye çevrilip basıldığı ve satışa sunulduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 309 16 Ramazân 1286–7 Kânûn-ı evvel 1285 (19 Aralık 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

Yüzbaşı Ali Efendi'nin Paris'te bulunduğu esnada bizzat çizerek bastırıldığı Türkçe atlas ile ilgili ve satışa sunulduğuna dair bir yazı.

SAYI 310 23 Ramazân 1286–15 Kânûn-ı evvel 1285 (27 Aralık 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

Dâr-ı Şûrâ-yı Askeriye daire-i harbiyesi kalemi halifesinden olan mühendishane-i berr-i hümayun usul-ı kitabet hocası Hacı Vasfi Efendi'nin Marif-i Usul-ı Kitabet ve

¹²³ Sûvârilik, binicilik. At yetiştirme bilgisi

İnşa-i Askeri isimli kitabının ilavelerde dördüncü defa basıldığını ve satışa sunulduğunu bildiren bir yazı.

SAYI 311 7 Şevvâl 1286 – 28 Kânûn-ı evvel 1285 (9 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 3)

Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî mütehayyizan azasından Mirliya Mustafa Hami Paşa tarafından dört kısım ve iki cilt üzere olan Miftah-ı Ahkam isimli eser ile ilgili bir yazı.

2.6.3. Yeni Çıkan Gazeteler

SAYI 24 20 Muharrem 1281 (24 Haziran 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

İstanbul'da Farsça olarak Türkistan isimli bir gazetenin yayınlanacağı hakkında bir yazı.

SAYI 81 12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

Ruşuk'ta yayınlanmakta olan Tuna isimli gazetenin Divanyolu'nda Reşit Paşa Türbesi karşısındaki kıraathanede satışına başlandığını bildiren bir ilan.

SAYI 108 25 Ramazân 1282–29 Kânûn-ı sâni 1281 (10 Şubat 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Takvim-i Ticaret (Le Moniteur de Commerce) ünvanıyla İstanbul'da ihdas ve neşrinin izin verildiği gazetenin nizamâtını içeren bir yazı.

SAYI 156 6 Ramazân 1283 – 31 Kânûn-ı evvel 1282 (12 Ocak 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

İstanbul'da Muhbir isimli bir gazetenin yayınlanmaya başlandığı ve bu gazetenin mukaddimesine yer verilen bir yazı.

SAYI 159 27 Ramazân 1283 – 21 Kânûn-ı sâni 1282 (2 Şubat 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Geçen hafta içinde Ayine-i Vatan isminde bir gazetenin daha basılmaya başlandığı ve bu gazetenin mukaddimesine yer verilen bir yazı.

SAYI 162 18 Şevvâl 1283 – 11 Şubat 1282 (23 Şubat 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Ticaret ile ilgili Takvim-i Ticaret Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 196 21 Cemâziye'l-sânî 1284 –7 Teşrîn-i evvel 1283 (19 Ekim 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Halep Vilayeti'nde Gadir'ül-Fırat? ismiyle bir gazetenin çıkmış olduğu ve bu varakanın mukaddimesine yer verilen bir yazı.

SAYI 207 9 Ramazân 1284 – 23 Kânûn-ı evvel 1283 (4 Ocak 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Her hicrî ayın başlarında çıkarılmak üzere Cemiyet-i Tedrisiye-i İslamiye ve bu ayki sayısının çıktığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Girit'te bir cerîde çıkarılmak istendiği lakin İstanbul'dan istenilmiş olan müretteplerin gelemediği için cerîdenin çıkarılmadığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 267 17 Zi'l-ka'de 1285 – 16 Şubat 1284 (28 Şubat 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Hüdavendigâr Vilayeti Gazetesi'nin yayınlanmaya başlandığı ve tebriken mukaddimesine yer verilmiş bir yazı.

SAYI 270 8 Zi'l-hicce 1285 – 9 Mart 1285 (21 Mart 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Her Vilayetin kendi namına bir gazete çıkardığı ve Selanik Vilayeti'nin de kendi namına dört lisan üzerine bir gazete çıkardığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 280 18 Safer 1286 – 18 Mayıs 1285 (30 Mayıs 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Bab-ı Vâlâ-yı Zabtiye'ye mahsus olarak Vakayi Zabtiye isimli bir gazete çıkarılmaya başlandığı ve tebriken bu gazetenin mukaddimesine yer verilen bir yazı.

SAYI 282 3 Rebiü'l-evvel 1286 – 1 Haziran 1285 (13 Haziran 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Şimdilik haftada bir defa basılmak üzere basılmaya başlayan Trabzon Gazetesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 286 2 Rebiü'l-âhır 1286 – 29 Haziran 1285 (11 Temmuz 1869 Sayfa 4 Sütun 3)

Gazetenin önemi ve Yanya Vilayeti'nde haftada bir defa Yanya isimli bir gazetenin yayına başladığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 296 13 Cemâziye'l-âhir 1286 – 8 Eylül 1285 (19 Eylül 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

Zevra Gazetesi'nin yayınladığı yazıların pek yolunda olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 296 20 Cemâziye'l-âhir 1286 – 15 Eylül 1285 (26 Eylül 1869 Sayfa 4 Sütun 3)

Avrupa'da tahsil görerek bu kere gelmiş olan Yüzbaşı Ali Efendi'nin Paris'te bulunduğu esnada bizzat çizerek bastırıldığı Türkçe atlas ile ilgili ve satışa sunulduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 299 4 Receb 1286 – 28 Eylül 1285 (10 Ekim 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Ekseriyet münasebetiyle Aydın Vilayeti'nde bir tarafı Türkçe bir tarafı Rumca olmak üzere Aydın isimli bir gazete yayınlanmaya başlandığı bildiren ve teşekkür maksadıyla Aydın Gazetesi'nden alınan İtizar başlıklı bir yazı.

SAYI 318 19 Zi'l-ka'de 1286 – 7 Şubat 1285 (20 Şubat 1870 Sayfa 2 Sütun 1)

Bir memleketin ilerlemesi ve gelişmesi açısından eğitim öğretim faaliyetlerinin önemi ve ilim ve fen gazetesi olarak teşkil edilen Hadîka Gazetesi'nin yayınlanmaya başlandığı ve bunun mukaddimesine yer verilen bir yazı.

2.6.4. Şiir

SAYI 56 15 Ramazân 1281 (11 Şubat 1281 Sayfa 2 Sütun 3)

54. sayıda Macit Beyefendi'nin ilan ettirmiş olduğu şiire askeriyeden bir zatın cevap olarak yazmış olduğu bir şiir.

SAYI 58 29 Ramazân 1281 (25 Şubat 1281 Sayfa 3 Sütun 1)

Erkan-ı harbiye kolağalarından Nuri Efendi'nin mekteb-i harbiyede yapılan imtihanda takdim eylemiş olduğu kaside metni.

SAYI 72 9 Muharrem 1282 (3 Haziran 1865 Sayfa 4 Sütun 1)

Dâr-ı Şûrâ-yı Askeri azasından miralay Eşref Beyefendi'nin söylemiş oldukları tarih beyitleri.

SAYI 131 8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Dördüncü orduyu hümayun meclis yaveri Yüzbaşı Ali Şefik Efendi'nin yazdığı bir şiir.

SAYI 176 28 Muharrem 1284 – 20 Mayıs 1283 (1 Haziran 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Şuara-yı asrın ercümendi ikinci orduyu hümayun muhasebecisi Nevres Efendi'nin yeni yıl hakkında söylemiş olduğu beyitleri hâvî bir yazı.

SAYI 189 30 Rebiü'l-âhır 1284– 9 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Bahriye sanayi alayından Eyüp Sabri Efendi'nin Girit'te vuku bulan muzafferiyet-i bahriye için yazdığı kaside ile pâdişahın Avrupa'dan dönmesi münasebetiyle yazmış olduğu bir şiir.

SAYI 224 10 Muharrem 1285 – 21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Mekteb-i Fünûn-i Harbiye ikinci senesi öğrencilerinden Arif Efendi'nin yeni yıl ile ilgili bir tarih düşmesi.

SAYI 225 17 Muharrem 1285 – 28 Nisan 1284 (10 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Mekteb-i Fünûn-i Harbiye'den mülazım-ı evvel Said Efendi'nin yeni yıl için düştüğü tarih.

SAYI 269 29 Zi'l-ka'de 1285 – 1 Mart 1285 (14 Mart 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Mekteb-i Fünûn-i Harbiye dördüncü sene öğrencilerinden Arif Efendi'nin yeni yıl için düştüğü tarih.

SAYI 276 20 Muharrem 1286 – 20 Nisan 1285 (2 Mayıs 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Mekteb-i Fünûn-i Harbiye dördüncü sene öğrencilerinden Arif Efendi'nin yeni yıl münasebetiyle düştüğü tarih.

2.6.5. Kültür İle İlgili Diğer Yazılar

SAYI 41 28 Cumadel-ula (Cemâziye'l-evvel) 1281 (29 Ekim 1864 Sayfa 4 Sütun 2)

Şecaat ve bahadırılık isimli bir yazı.

Tâkvîm-i Vakayi'den alınan bir yazı.

SAYI 71 2 Muharrem 1282 (27 Mayıs 1865 Sayfa 4 Sütun 2)

Bütün devlet memurlarının Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'ni satın alma usulleriyle ilgili bir yazı.

SAYI 80 5 Rebiü'l-evvel 1282 (29 Temmuz 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Pâdişahın ilim ve maarifi desteklemesi ve tercüme cemiyetine atanan azaların isimlerinin beyanı.

SAYI 81 12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Fatih Sultan Mehmet'in türbesinin tamiri ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınan bir yazı.

SAYI 196 21 Cemâziye'l-sânî 1284 –7 Teşrîn-i evvel 1283 (19 Ekim 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Kudüs'te bir şaki ile olan muharebeyi anlatan Gadir'ül-Fırat? Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 206 2 Ramazân 1284–16 Kânûn-ı evvel 1283 (28 Aralık 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Âsâr-ı Atîka ile ilgili bir yazı.

SAYI 249 9 Receb 1285 – 13 Teşrîn-i evvel 1284 (25 Ekim 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Memalik-i Mahruse posta işleyen yerlerini, telgraf ve şimendifer hatlarını mübeyyin olmak üzere tanzim edilen harita ve hangi yerlere hangi gün posta, mektup ve emanet gönderileceği ile ilgili bir risalenin satışa sunulduğu bildiren bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 3 sayısında yer alan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.69. Posta İşleri İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
250	16 Receb 1285-20 Teşrîn-i evvel 1284 (1 Kasım 1868 Pazar)	Sayfa 4 Sütun 3
251	23 Receb 1285-27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Pazar)	Sayfa 4 Sütun 3

Teşrîn-i evvelin on beşinden itibaren yeni tarife icabınca mektupların üzerine darp edilecek pullar ve fiyatlarını bildiren bir risalenin satışa sunulduğunu bildiren bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 3 sayısında yer alan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.70. Mektup Pulları İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
249	9 Receb 1285-13 Teşrîn-i evvel 1284 (25 Ekim 1868 Pazar)	Sayfa 4 Sütun 3
250	16 Receb 1285-20 Teşrîn-i evvel 1284 (1 Kasım 1868 Pazar)	Sayfa 4 Sütun 3
251	23 Receb 1285-27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Pazar)	Sayfa 4 Sütun 3

SAYI 265 3 Zi'l-ka'de 1285 – 2 Şubat 1284 (14 Şubat 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

Matbuatta kullanılan kurşun hurufatın Mekteb-i Fünûn-i Harbiye matbaası dökümhanesinde dökülen hurufatın fiyatını ile ilgili bir yazı.

SAYI 269 29 Zi'l-ka'de 1285 – 1 Mart 1285 (14 Mart 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Hanya ahali tarafından bir yemek sırasında asayişin ve ıslahatlar için teşekkürü hâvî bir makale irad edildiği ve bu makalenin suretine yer verilen bir yazı.

SAYI 288 16 Rebiü'l-âhır 1286–13 Temmuz 1285 (25 Temmuz 1869 Sayfa 4 sütun 1)

Asakir-i bahriye zabitanından mühendis Faik Efendi'nin Bursa ve İzmir isimli korvetlerle Basra Körfezine gittiği seyr-ü sefer esnasında uğramış oldukları memleketleri ve görülmüş olan ahvali şamil Seyahatname-i Bahr-i Muhit¹²⁴ ismiyle kaleme aldığı risalenin hakikaten mütalaaya şayan ve istifade olunur bir eser olduğundan cümlenin istifadesi için Cerîde-i Askeriyyenin Tefrika hanesinde yayınlanması münasip görüldüğü ve seyahatnamenin tefrikasını ihtiva eden bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 12 sayısında yer alan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

¹²⁴ Türk Denizcilerinin ilk Amerika seferi olarak geçmektedir. Günümüzde bu kitap yeni harflerle mevcuttur.

Tablo 2.71. Seyahatname-i Bahr-i Muhit Tefrikalarının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
289	22 Rebiü'l-âhır 1286-20 Temmuz 1285 (1 Ağustos 1869)	Sayfa 4 Sütun 1
290	29 Rebiü'l-âhır 1286-27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869)	Sayfa 3 Sütun 2
291	7 Cemâziye'l-evvel 1286-3 Ağustos 1285 (15 Ağustos 1869)	Sayfa 4 Sütun 1
292	14 Cemâziye'l-evvel 1286-10 Ağustos 1285 (22 Ağustos 1869)	Sayfa 4 Sütun 1
293	23 Cemâziye'l-evvel 1286-17 Ağustos 1285 (29 Ağustos 1869)	Sayfa 3 Sütun 3
294	29 Cemâziye'l-evvel 1286-24 Ağustos 1285 (5 Eylül 1869)	Sayfa 3 Sütun 3
316	5 Zi'l-ka'de 1286-25 Kânûn-ı sâni 1285 (6 Şubat 1870)	Sayfa 4 Sütun 2
317	12 Zi'l-ka'de 1286-1 Şubat 1285 (13 Şubat 1870)	Sayfa 2 Sütun 3
319	26 Zi'l-ka'de 1286-15 Şubat 1285 (27 Şubat 1870)	Sayfa 3 Sütun 1
320	3 Zi'l-hicce 1286-22 Şubat 1285 (6 Mart 1870)	Sayfa 3 Sütun 2
322	23 Zi'l-hicce 1286-15 Mart 1285 (27 Mart 1870)	Sayfa 3 Sütun 3

SAYI 307 2 Ramazân 1286 – 23 Teşrîn-i sâni 1285 (5 Aralık 1869 Sayfa 4 Sütun 3)

On dokuz senedir Perşembe pazarında 92 numaralı mağazada ikamet eden Hendese aletçisi Andon Alboviç'in Galata Kulesi meydanında müceddeden kendisinin inşa ettiği bir mağazaya taşındığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 318 19 Zi'l-ka'de 1286 – 7 Şubat 1285 (20 Şubat 1870 Sayfa 3 sütun 3)

Gazeteciler ve gazetelerin durumları ile ilgili Turki Gazetesinde görülerek burada da yayınlanan bir yazı.

2.7. Nişan

SAYI 4 28 Şabân 1280 (6 Şubat 1864 Sayfa 2 sütun 1)

Bazı memurların iyi hizmet ve üstün gayretleri görülenlere pâdişah tarafından nişan tevcihi.

SAYI 5 6 Ramazân 1280 (13 Şubat 1864 Sayfa 3 sütun 1)

Osmanlı kara ordusunda ve askerî okullarda görevli olan bazı şahıslara nişan tevcihi.

SAYI 8 27 Ramazân 1280 (5 Mart 1864 Sayfa 1 sütun 1)

Mecidiye ve Osmani nişanları hakkında Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî tarafından kaleme alınan bir mazbata.

SAYI 9 4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864 Sayfa 1 sütun 1)

Hazret-i fetva-penahiye birinci rütbeden murassa bir kıta nişan verilmesi ve bazı görev değişikleri hakkında.

SAYI 12 25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864 Sayfa 2 sütun 1)

Kıbrıs yakınlarında bir vapurun karaya oturması üzerine Yüzbaşı Osman Ağa'nın geminin tahliyesi sırasında gösterdiği gayretlerden dolayı verilen nişan hakkında.

SAYI 18 8 Zi'l-hicce 1280 (14 Mayıs 1864 Sayfa 4 sütun 1)

İhsan buyrulan mecidiye nişanlarının kimlere ve hangi dereceden verildiği.

SAYI 23 13 Muharrem 1281 (18 Haziran 1864 Sayfa 2 sütun 1)

Kaptan-ı Derya Mehmet Paşa ile tophane-i amire müşiri Halil Paşa hazretlerine birinci rütbeden Mecidiye nişanının verilmesi ile ilgili.

SAYI 28 22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864 Sayfa 3 sütun 1)

Hersek'te bulunan istihkam askerlerinin zabıtânından üstün gayretleri görülenlere mecidiye nişanı verilenlerin isimleri ve hangi rütbeden nişan aldıklarını içeren bir yazı.

SAYI 29 (Selh)29 Safer 1281 (3 Ağustos 1864 Sayfa 3 Sütun 1)

Çeşitli rütbelerden verilen nişanların kimlere hangi rütbeden verildiğini beyan eden bir yazı.

SAYI 31 17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864 Sayfa 2 Sütun 2)

Tophane-i amire ümerâ ve zabıtânına verilen Mecidiye Nişanının kimlere hangi rütbeden verildiği hakkında.

SAYI 37 29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864 Sayfa 2 sütun 3)

Dördüncü ordu reis erkanı Ethem Paşa ve Hersek fırka-i askeriye kumandanı Ömer Fevzi Paşa'ya ikinci rütbeden mecidiye nişanı verilmesi hakkında.

SAYI 38 7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864 Sayfa 3 Sütun 1)

Tersane-i amire zabitanından kimlere ve hangi rütbeden Mecidiye nişanı verildiğine dair bir yazı.

SAYI 45 26 Cemâziye'l-âhir 1281 (26 Kasım 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Çeşitli rütbelere ihvan buyrulan Mecidiye Nişanlarının kimlere hangi rütbeden verildiği hakkında.

SAYI 50 2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864 Sayfa 1 Sütun 3)

Tophane-i amire birinci istihkam alayının birinci taburunun birinci bölüğü yüzbaşı Mehmet Efendi Karadağ tarafında güzel hizmeti ve sadakatinden dolayı beşinci rütbeden Mecidiye nişanı verilmesi hususunda bir yazı.

SAYI 53 23 Şabân 1281 (21 Ocak 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

Sadakati ve gayreti görülen Ali Galip Ağa'ya dördüncü rütbeden Mecidiye ve Mehmet Efendi'ye beşinci rütbeden Mecidiye nişanları verildiğine dair bir yazı.

SAYI 55 7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Kaptan paşa hazretlerine birinci rütbeden Osmani ve Mecidiye nişanlarının verilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 55 7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

Bahriye reisi saadetli Rasim Paşa hazretlerine ikinci rütbeden Mecidiye nişanı verilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 57 22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865 Sayfa 1 Sütun 2)

Mülkiye memurlarına çeşitli rütbelere ihvan buyrulan Osmani ve Mecidiye nişanlarının kimlere hangi rütbeden verildiğini bildiren bir yazı.

SAYI 57 22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865 Sayfa 1 Sütun 3)

Ümerâ ve zabitan-ı askeriye ihvan buyrulan Osmani ve Mecidiye nişanlarının kimlere hangi rütbeden verildiğini bildiren bir yazı.

SAYI 60 13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Mülkiye mensuplarından bazılarına çeşitli rütbelerden verilen mecidiye nişanlarının kimlere hangi rütbeden verildiği hakkında bir yazı.

SAYI 60 13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Mekteb-i Fünûn-i Harbiye ve İdadiye-i Şahanede bulunan ümerâ, zabitân ve memurlarından nişan ihsan buyrulanların isimleri ve hangi rütbeden hangi nişan verildiklerini içeren bir yazı.

SAYI 60 13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Mekteb-i Bahriyye-i Şahane memurlarına ihsan buyrulmuş olan Mecidiye nişanlarının kimlere ve hangi rütbeden verildikleri hakkında.

SAYI 61 20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

İmalat-ı bahriyye reisi İbrahim Paşa'ya ikinci rütbeden Osmani ve Mecidiye nişanlarının verilmesi ile ilgili.

SAYI 67 3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865 Sayfa 1 Sütun 2)

Zaptiye müşiri Mehmet Paşa ile müsteşar efendiye birinci rütbeden Osmani nişanının verilmesi.

SAYI 72 9 Muharrem 1282 (3 Haziran 1865 Sayfa 1 Sütun 2)

Niyazi Efendi ve divan-ı zabtiye reisi Salih Efendi'lere ikinci rütbeden Mecidiye nişanı ihsan buyrulmuştur.

SAYI 74 23 Muharrem 1282 (17 Haziran 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Meclis-i Vâlâ kâtibi Mahmut Beyefendi'ye üçüncü rütbeden mecidiye nişanının ihsan buyrulması.

SAYI 82 19 Rebiü'l-evvel 1282 (12 Ağustos 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

76. sayıda yayınlanan mecidiye nişanı alanların listesinde yapılan bir yanlışlığın düzeltilmesi ile ilgili bir ilan.

SAYI 93 8 Cemâziye'l-âhir 1282 – 16 Teşrin-i evvel 1281 (28 Ekim 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Divan-ı hümayun kalemi ahkam mümeyyizi Vazih Efendi'ye dördüncü ve kesedar muavini Sani Efendiye beşinci rütbelerden birer kıta Mecidiye nişanı ihsan buyrulması ile ilgili.

SAYI 100 28 Receb 1282 – 4 Kanun-ı evvel 1281 (16 Aralık 1865 Sayfa 2 Sütun 1)

Birinci orduyu hümayun erkanından Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî azasından Mirliya Mehmet Refet Paşa'ya dördüncü rütbeden Osmani nişanı verildiği hakkında bir yazı.

SAYI 101 5 Şabân 1282 – 11 Kanun-ı evvel 1281 (23 Aralık 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Hayvanata arız olan hastalığın zuhuru ve sirayeti sebeplerini müzakeresi için Viyana'da teşkil olunmuş olan cemiyete gönderilen Mekteb-i harbiye muallimlerinden baytar binbaşısı Ahmet Efendi'ye iyi hizmetlerinden dolayı dördüncü rütbeden Osmani nişanının verilmesi.

SAYI 109 2 Şevvâl 1282 – 5 Şubat 1281 (17 Şubat 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

İta buyrulmuş olan İftihar nişanlarından dolayı zaptiye zabitanı tarafından sadrâzama arz ve takdim olunan teşekkürname metnini ihtiva eden bir yazı.

SAYI 125 25 Muharrem 1283 – 28 Mayıs 1282 (28 Mayıs 1866 Sayfa 2 Sütun 1)

Zat-ı vâlâ-yı hazret-i seraskeriye geçende birinci rütbeden bir kıta Osmani nişanının verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 126 2 Safer 1283 – 4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Tersane feriklerinden Müşavir Paşa'ya ikinci rütbeden bir kıta Osmani nişanının verilmesi.

SAYI 128 17 Safer 1283 – 18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Bazı zevata Osmani ve Mecidiye nişanlarının hangi rütbeden ve kimlere verildiğini bildiren bir yazı.

SAYI 132 15 Rebiü'l-evvel 1283 – 16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866 Sayfa 1 Sütun 3)

Seraskere bir kıta murassa Osmanî nişanı verildiğini beyan eden bir yazı.

SAYI 141 19 Cemâziye'l-evvel 1283–17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Osmanî ve Mecidî nişanı ihsanıyla taltif edilen zevatın isimleriyle, kimlere hangi nişanın kaçınıcı dereceden verildiğini ihtiva eden bir yazı.

SAYI 146 25 Cemâziye'l-âhir 1283 - 2 Teşrîn-i evvel 1282 (3 Kasım 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Açıktaki bulunan topçu kaymakamlarından birine dördüncü rütbeden Mecidiye nişanı verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 169 8 Zi'l-hicce 1283 – 1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Dördüncü rütbeden birer kıta Mecidiye nişanı ihsan buyrulanların isimleri.

SAYI 172 29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Mekteb-i fûnûn-i tıbbiye talebesinden bir zata yazmış olduğu risaleye mükâfâtan beşinci rütbeden bir kıta mecidiye nişanı verildiği.

SAYI 185 2 Rebiü'l-âhır 1284 – 22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Portekiz kralı I. Lui'ye Sultan Abdülaziz tarafından birinci rütbeden murassa bir Osmanî nişanı verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 190 7 Cemâziye'l-evvel 1284–26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Meclis-i Vâlâ kâtibi Mahmut Beyefendi'ye ikinci rütbeden bir kıta Mecidiye nişanı ihsan buyrulduğu.

SAYI 190 7 Cemâziye'l-evvel 1284–26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Osmanî ve Mecidî nişanı ihsan buyrulan zevatın isimleri ve aldıkları nişanın ne olduğu ile hangi rütbeden verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 192 21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Osmani ve Mecidi nişanları ihsan buyrulan zevatın isimleri ve hangi rütbeden hangi nişanı aldıklarını beyan eden bir yazı.

SAYI 227 1 Safer 1285 – 12 Mayıs 1284 (24 Mayıs 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Eczahane-i amire müdürü Miralay Faik Bey'e Fransa İmparatoru tarafından bir kıta Lejyon nişanı verildiği.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Üçüncü orduyu hümayun ser tabibi Mustafa Beyefendi'ye dördüncü rütbeden ve Hassa orduyu hümayunu piyade beşinci alayı mülazımlarından Girit Adası'nda vuku bulan muharebelerde üstün gayretleri münasebetiyle Salih Ağa'ya beşinci rütbeden bir kıta Mecidiye nişanı verildiği.

SAYI 233 14 Rebiü'l-evvel 1285 – 23 Haziran 1284 (5 Haziran 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Yaptıkları iyi hizmetlerden ötürü kendilerine nişan verilenlerin isimleri ile hangi rütbeden hangi nişanın verildiğini bildiren bir yazı.

SAYI 268 24 Zi'l-ka'de 1285 – 23 Şubat 1284 (7 Mart 1869 Sayfa 1 Sütun 2)

Mecidiye nişanı verilenlerin isimleri ve hangi rütbeden nişan verildiğini bildiren bir yazı.

SAYI 275 13 Muharrem 1286 – 13 Nisan 1285 (25 Nisan 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

İğneli tüfeklerle icra olunacak ateşlere dair olan usul ve kavaidi hâvî talimnemenin mütercimi olan Mekteb-i Fünûn-u Harbiye hocalarından Erkan-ı Harbiye binbaşı Edhem Bey'e dördüncü rütbeden bir kıta Mecidiye nişanı verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 295 6 Cemâziye'l-âhir 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Hassa sanayi taburu eczacı kol ağası Yordam Efendi'ye beşinci rütbeden bir kıta mecidiye nişanı verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 310 23 Ramazân 1286–15 Kânûn-ı evvel 1285 (27 Aralık 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

Prusya Kralının mahdumları ve veliaht prens hazretlerinin Şam'a yaptıkları ziyaret ve kral tarafından olmak üzere beşinci orduyu hümayun müşirine ve bazı ümerâ ve zabıtâna ita buyurdıkları nişanların sınıf ve miktarlarını beyan eden Suriye Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 320 3 Zi'l-hicce 1286 – 22 Şubat 1285 (6 Mart 1870 Sayfa 2 Sütun 2)

Asakir-i şahane miralaylarından Fuat Bey ile Binbaşı Hüseyin Bey ve Yüzbaşı Mustafa ve Osman Efendiler ile Mülazım Mehmet Bey'e İtalya Devleti tarafından birer kıta nişan verildiği ile ilgili bir yazı.

Erkan-ı harbiye dairesi fotoğraf hizmetinde görevli Yüzbaşı Ali Efendi'ye ehliyet ve hizmetine mükâfât olarak beşinci rütbeden bir kıta Mecidiye nişanı verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 322 23 Zi'l-hicce 1286 – 15 Mart 1286 (27 Mart 1870 Sayfa 2 Sütun 2)

Dördüncü orduyu hümayun süvâri üçüncü alayının miralayını Tayfur Bey'e üçüncü rütbeden bir kıta Mecidiye nişanı verildiği ile ilgili bir yazı.

2.8. Sosyal Hayat

2.8.1. Bayram Kutlamaları

SAYI 9 4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864 Sayfa 1 sütun 1)

Ramazân Bayramı münasebetiyle gerçekleşen bayram töreni hakkında.

SAYI 19 15 Zi'l-hicce 1280 (21 Mayıs 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Kurban Bayramının devlet erkânı tarafından kutlandığı ve resmî törenin yapıldığı ile ilgili bir haber.

SAYI 59 6 Şevvâl 1281 (4 Mart 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Ramazân Bayramı merasiminin yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 69 17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Kurban Bayramı münasebetiyle yapılan muayede töreni ile ilgili bir yazı.

SAYI 114 8 Zi'l-ka'de 1282 – 12 Mart 1282 (24 Mart 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Ramazân Bayramı günü Sultanahmet Cami civarında yapılan alay esnasında hassa orduyu hümayunu erkanından mirliya Sabri Paşa'nın seyisi tarafından bir kıta dördüncü rütbeden meci diye nişanın bulunup sahibine verilmek üzere Dâr-ı Şûrâyı Askeriye teslim edildiği hakkında.

SAYI 119 13 Zi'l-hicce 1282 – 16 Nisan 1282 (28 Nisan 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Kurban Bayramı münasebetiyle adet-i kadime olduğu üzere bayram münasebetiyle yapılan merasim ile ilgili bir yazı.

SAYI 120 20 Zi'l-hicce 1282 – 23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Kurban Bayramı'nın üçüncü gününe denk gelen cuma günü Kağıthane Kasrı'ndan Eyüp Sultan Camine yapılan selamlık merasimini detaylı olarak anlatan bir metin. Ayrıca bu Cuma selamlığının bir haritası da ek olarak yer verilmiştir.

SAYI 160 4 Şevvâl 1283 – 28 Kânûn-ı sâni 1283 (9 Şubat 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Ramazân Bayramı dolayısıyla muayede resminin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 170 15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Kurban Bayramı münasebetiyle yapılan merasimleri ve muayede resminin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 211 7 Şevvâl 1284 – 20 Kânûn-ı sâni 1283 (1 Şubat 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Ramazân Bayramı namazının Sultan Ahmet Camii'nde kılınp Topkapı Sarayı'nda muayede resminin icra edildiği ile ilgili bir haber.

SAYI 220 11 Zi'l-hicce 1284 – 24 Mart 1284 (5 Nisan 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in Kurban Bayramı namazını Sultan Ahmet Camii'nde kıldığı ve daha sonra saray-ı hümayuna geçerek muayede resminin yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 261 4 Şevvâl 1285 – 5 Kânûn-ı sâni 1284 (17 Ocak 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in Ramazân Bayramı, bayram namazını Sultan Ahmet Camii'nde kıldığı ve daha sonra muhteşem bir alayla Beşiktaş Sahil Sarayı'na gittiği ve burada muayede resminin yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 271 15 Zi'l-hicce 1285 – 16 Mart 1285 (28 Mart 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Kurban Bayramı münasebetiyle Beşiktaş Sahil Sarayı'nda mutad olan muayede resminin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 311 7 Şevvâl 1286 – 28 Kânûn-ı evvel 1285 (9 Ocak 1870 Sayfa 1 Sütun 1)

Sultan Abdülaziz'in Ramazân Bayramı, bayram namazını Sultan Ahmet Camii'nde kıldığı ve daha sonra muhteşem bir alayla Beşiktaş Sahil Sarayı'na gittiği ve burada muayede resminin yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 321 10 Zi'l-hicce 1286 – 1 Mart 1286 (13 Mart 1870 Sayfa 1 sütun 1)

Kurban Bayramı dolayısıyla Sultan Abdülaziz'in bayram namazını tophane-i amirede bulunan Nusretiye Camii'nde kılıp daha sonra alay ile Beşiktaş Sahil Sarayı'na gelerek burada muayede resminin icra edildiği ile ilgili bir yazı.

2.8.2. Eşkîyalık

SAYI 133 22 Rebiü'l-evvel 1283– 3 Temmuz 1282 (4 Ağustos 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Şam-ı Şerif Sancağı'nın Hicane Köyüne eşkıyaların sarkıntılık etmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 141 19 Cemâziye'l-evvel 1283–17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Suriye'de bir eşkıya tenkili ile ilgili bir haber.

SAYI 170 15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Tırhala Eyaleti'nde bulunan ahaliyi Yunanistan'dan tecavüz eden eşkıyadan zarar gördüğü ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesinden alınan bir yazı.

SAYI 209 23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Lazkiye eşkiyasının tenkili ile ilgili bir yazı.

SAYI 212 14 Şevvâl 1284 – 27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Bazı eşkiyalar ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi'nden alınan bir haber.

SAYI 223 2 Muharrem 1285 – 14 Nisan 1284 (26 Nisan 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Erzurum Vilayeti'ndeki aşiretler ve yabancı devletlere sınır olduğu, eşkiyalık ve soygunculuk gibi olaylar yaşandığı ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 244 3 Cemâziye'l-âhir 1285 – 8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Keramiye? Nahiyesi'nde eşkiya eseri kalmadığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 244 3 Cemâziye'l-âhir 1285 – 8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Kandiye'de bir eşkiyanın yaralandığı ile ilgili bir yazı.

İmarun? Nahiyesi'nin eşkiya pençesinden kurtulduğu ile ilgili.

SAYI 246 18 Cemâziye'l-âhir 1285 – 22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Kandiye'den 9 Eylül Rumî tarihli eşkiyalar ve Yunan korsanları ile ilgili bir yazı.

SAYI 251 23 Receb 1285 – 27 Teşrin-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Girit'ten Yunan eşkiyalarının tamamen çekip gitmeleri konusu ile ilgili bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü'l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Zaptiye müşiriyetine Karesi mutasarrıflığından 12 Haziran tarihiyle gönderilen şakiler ile ilgili bir telgrafın suretine yer verilen Vekayi-i Zaptiye Gazetesinden alınmış bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü'l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

Ben-i Şahr ve Ben-i Hamide aşiretinin darp ve tenkil edilmiş olduğu ile ilgili tafsilatlı bir yazı.

SAYI 288 16 Rebiü'l-âhır 1286–13 Temmuz 1285 (25 Temmuz 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Musul Sancağı dahilinde bulunan Sincar Dağı'nda, hükümete muhalefet edenlerin tenkili ile ilgili bir yazı.

2.8.3. Kandil Kutlamaları

SAYI 3 21 Şabân 1280 (30 Ocak 1864 Sayfa 1 sütun 1)

Beraat Kandili münasebetiyle Dersaadet ve Bilad-ı Selase de kutlama yapıldığı ile ilgili.

SAYI 31 17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Veladet Gecesi'nin (Mevlid Kandili) kutlanması hakkında.

SAYI 46 4 Receb 1281 (3 Aralık 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Cami ve mescitlerce Regaip Gecesi münasebetiyle merasimlerin yapıldığını ifade eden bir yazı.

SAYI 50 2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864) Sayfa 1 Sütun 1

Cami ve mescitlerde Miraç Gecesi'nde merasimlerin yapıldığını ihtiva eden yazı.

SAYI 52 16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

İstanbul'da ve Bilad-ı Selase'de Beraat Gecesi'nin cami ve mescitlerde törenlerin yapıldığı; cami ve mescit minarelerinde, bilcümle devlet binalarında, vükelâ ve memur konakları ile ahali evlerinde kandil yakıldığını ifade eden bir yazı.

SAYI 58 29 Ramazân 1281(25 Şubat 1281 Sayfa 1 Sütun 1)

Kadir Gecesi münasebetiyle cami ve mescitlerde yapılan merasimler hakkında bir yazı.

SAYI 82 19 Rebiü'l-evvel 1282 (12 Ağustos 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

12 Rebiü'l-evvel cumartesi gecesi Hz. Peygamberin veladet günü olan Mevlit Kandili'nin kutlanması ve pâdişahın o gece selatin camilerinden birine gitmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 97 7 Receb 1282 – 13 Teşrîn-i sâni 1281 (25 Kasım 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Cami ve mescitlerde Regaip Gecesi için merasimlerin yapıldığı bildiren bir yazı.

SAYI 100 28 Receb 1282 – 4 Kanun-ı evvel 1281 (16 Aralık 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Cami ve mescitlerde mübarek Miraç Gecesi münasebetiyle merasimlerin yapıldığını ifade eden bir yazı.

SAYI 103 19 Şabân 1282 – 25 Kanun-ı evvel 1281 (6 Ocak 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Beraat Gecesi'nin cami ve mescitlerde merasimlerin yapıldığı; cami ve mescit minarelerinde, bilcümle devlet binalarında, vükelâ ve memur konakları ile ahali evlerinde kandil yakıldığını ifade eden bir yazı.

SAYI 109 2 Şevvâl 1282 – 5 Şubat 1281 (17 Şubat 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Kadir Gecesi ve Ramazân Bayramı münasebetiyle yapılan merasimler ile ilgili bir haber.

SAYI 132 15 Rebiü'l-evvel 1283 – 16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Rebiü'l-evvel ayının on ikinci çarşamba gecesi Hz. Peygamberin doğum günü olan Mevlid Kandili'nin bilcümle cami, mescit ve resmi binalarda kandillerin yakıldığı ve toplar atılmak suretiyle kutlandığı ve törenler yapıldığını beyan eden bir yazı.

SAYI 159 27 Ramazân 1283 – 21 Kânûn-ı sâni 1282 (2 Şubat 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Kadir Gecesi münasebetiyle yapılan törenleri ve kutlamaları anlatan bir yazı.

SAYI 204 17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Beraat Gecesi münasebetiyle yapılan merasimleri ihtiva eden bir yazı.

SAYI 210 30 Ramazân 1284 – 13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Kadir Gecesi münasebetiyle pâdişahın Topkapı Sarayı Hırka-i Saâdet Dairesini ziyaret etmesi ve yapılan merasimleri bildiren bir yazı.

SAYI 233 14 Rebiü'l-evvel 1285 – 23 Haziran 1284 (5 Haziran 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Leyle-i Veladet (Mevlid Kandili) münasebetiyle yapılan merasimler ile ilgili bir yazı.

SAYI 284 18 Rebiü'l-evvel 1286–15 Haziran 1285 (27 Haziran 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Mevlid Gecesi münasebetiyle cami ve mescitlerde kandiller yakıldığı ve yapılan merasimler ile ilgili bir yazı.

SAYI 305 17 Şabân 1286 – 9 Teşrîn-i sâni 1285 (21 Kasım 1869 Sayfa 1 Sütun 1)

Geçen cuma gecesi hem Berat Gecesi ve hem de pâdişahın doğum gününe denk geldiğinden Perşembe günü akşam ezanından itibaren cuma günü ikindiye kadar beş vakitte top atıldığı yapılan merasimler ile ilgili bir yazı.

SAYI 311 7 Şevvâl 1286 – 28 Kânûn-ı evvel 1285 (9 Ocak 1870 Sayfa 1 Sütun 1)

Her sene Kadir Gecesi'nde icrası mutad olan Kadir Alayı'nın ve kutlamaların yapıldığı fişekler ile topların atıldığını bildiren bir yazı.

2.8.4. Kıyafet

SAYI 8 27 Ramazân 1280 (5 Mart 1864 Sayfa 2 sütun 1)

Sınıf-ı etıbbada olanların yevmiye iktisa edecekleri elbise ile cumalık ve bayramlık olarak iktisa edecekleri elbiseye dair bir nizam.

SAYI 9 4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Müşiran-ı azam ve ferikan-ı kiram hazretiyle mirliva paşaların hizmet-i askeriye haricince elbise-i adiyeye giyebilmelerine dair bir kararname metni.

SAYI 10 11 Şevvâl 1280 (19 Mart 1864 Sayfa 1 sütun 1)

Dokuz numaralı sayıda yayınlanan askerlerin görev dışında resmi kıyafet giymemesi hususunda yayınlanan haberin resmi olarak onaylanmadığı için hükümsüz olduğunu ve sehven yayınlandığını bildiren bir yazı.

Emekli askerlerin resmi elbiseleri hakkında bir nizamname metni.

SAYI 10 11 Şevvâl 1280 (19 Mart 1864 Sayfa 2 Sütun 2)

Sınıf-1 etbbada olanların günlük giyecekleri elbise ile cumalık ve bayramlık olarak giyecekleri elbiseye dair 8. sayıda yayınlanan nizamnamenin son bendinin bazı yerlerinin değiştirilmiş olduğundan son bendin tekrar ilanı.

Askerî okullarda olduğu gibi tıbbiye talebelerine de kılıç takma izninin verildiği.

2.8.5. Muhacir

SAYI 26 4 Safer 1281 (9 Temmuz 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Hür olan muhacirleri köleleştirenler hakkında yapılan bir ihtar.

SAYI 37 29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864- Sayfa 3 Sütun 1)

Sofya'ya gönderilen Çerkes muhacirler hakkında bir ilan.

SAYI 62 27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Altıncı orduyu hümayun üçüncü talîa taburuyla sınıf-1 piyade üçüncü alayı taburu ümerâ ve zabitanı taraflarından Çerkes muhacirler için toplanan yardımın miktarı ve kimlerin ne kadar yardımda bulunduğunu içeren bir yazı.

SAYI 90 16 Cemâziye'l-evvel 1282 – 25 Eylül 1281(7 Ekim 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Tuna Vilayeti dahilinde kain mahallerde bulunan ahali-i kadime ve muhacire çocukları geçen mevsim baharda mahsusan tayin kılınan memur ve etıbbâ ile ilgili bir yazı.

SAYI 111 16 Şevvâl 1282 – 19 Şubat 1281 (3 Mart 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Resmî gazetelerin yazısına göre Devlet-i Aliyye'ye iltica eden Çerkesler ile ilgili bir yazı.

SAYI 194 7 Cemâziye'l-sânî 1284 – 23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Gradçaça'daki muhabirden gelen Belgrat ve civarındaki muhacirler ile ilgili bir haber.

SAYI 210 30 Ramazân 1284 – 13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Belgrat muhacirleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 244 3 Cemâziye'l-âhir 1285 – 8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Fransız ve Macar gemilerinin Girit muhacirlerini taşıdığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 247 25 Rebiü'l-âhır 1285 – 29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Pire ve Şire İskelelerinden Kandiye, Hanya ve Resmo'ya 213 muhacirinin geldiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Girit Adası'ndan hicret etmiş olan ailelerden bir kısmının Girit'e döndüğü ile ilgili bir yazı.

SAYI 25123 Receb 1285 – 27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Girit'te günden güne asayişin sağlandığı ve buradan hicret eden ailelerin tekrar Girit'e geri dönmeye başlamaları ile ilgili bir yazı.

2.8.6. Sağlık

SAYI 63 5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Çocuklara çiçek aşısı yapılması için mekteb-i tıbbiye-i şahane nezareti tarafından Memalik-i Mahruseye mahsusan aşıcıların faaliyeti ile ilgili bir yazı.

SAYI 79 28 Safer 1282 (22 Temmuz 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Meclis-i sıhhiye canibinden gelen Tâkvîm-i Vakayi nüshasında yayınlanmış olan varakanın sureti.

SAYI 80 5 Rebiü'l-evvel 1282 (29 Temmuz 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Bazı yerlerde zuhur eden hastalıklar ve bunun def'i ile ilgili bir yazı.

SAYI 81 12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Hasköy'de çocukların aşı yapılması ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınan bir haber.

SAYI 83 26 Rebiü'l-evvel 1282 (19 Ağustos 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Sâri (salgın) hastalığın hafifletilmesi ve duçar olanlarının iyileştirilmeye çalışılması ile ilgili bir yazı.

SAYI 133 22 Rebiü'l-evvel 1283–23 Temmuz 1282 (4 Ağustos 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Üçüncü orduyu hümayun erkanından Tefvik Paşa'nın Vulçitrin'a azimetinde maiyetinde bulunan tabip kaymakamı Rüştü Bey'in Müslüman ve Hristiyan ahaliyi meccanen (ücretsiz olarak) muayene ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 160 4 Şevvâl 1283 – 28 Kânûn-ı sâni 1282 (9 Şubat 1867 Sayfa 1 Sütun 3)

Ortaköy'de zuhur edip hastalığın def'i sırasında Beşiktaş zabıta memurlarının üstün gayret gösterdiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 169 8 Zi'l-hicce 1283 – 1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Rumeli Eyaleti'ne mekteb-i tıbbiye-i şahaneden tayin olan doktorun Rumeli'de müslim ve gayr-i müslim kişilere baktığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 231 30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Dördüncü orduyu hümayun saf piyade dördüncü alayının üçüncü taburu mensuplarının bazı neferlerinin sünnet edildikleri sırada Bayezid ahalisinden 96 çocuğunda sünnet edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 283 10 Rebiü'l-evvel 1286 – 8 Haziran 1285 (20 Haziran 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Muhafaza-ı sıhhat-ı umumi için çiçek aşısı ameliyatını icra etmek üzere Trabzon'a Hüseyin Efendi'nin geldiği ile ilgili Trabzon Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 290 29 Rebiü'l-âhır 1286 – 27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

İnsan vücudunda bir yerin ateş ya da kaynar suyla yanması halinde ocakta yakılmış odun kömürünün ezilerek yanan yerin üzerine sürülmesinin çok iyi geldiği ile ilgili Paris Tıp Gazetesi'nde görülmüş bir yazı.

2.8.7. Surre-i Hümayun

SAYI 49 2 5 Receb 1281 (24 Aralık 1864 Sayfa 2 Sütun 3)

Hicaz'a her sene Receb ayının on ikinci günü gönderilmekte olan Surre-i Hümayun¹²⁵ alayıyla ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 50 2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864 Sayfa 2 Sütun 2)

Surre-i Hümayunun Beyrut tarikiyle deniz yoluyla gönderileceği hakkında bir yazı.

SAYI 52 16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Adet olduğu üzere her yıl Hicaz'a gönderilen Surre-i Hümayunun bu sene de Şabân'ın 14. perşembe günü (12 Ocak 1865) mutantan ve muhteşem bir alay düzenlenerek Beşiktaş Sahil Sarayı'ndan mutad-ı kadime üzere Üsküdar'a çıkarıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 103 19 Şabân 1282 – 25 Kanun-ı evvel 1281 (6 Ocak 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Şabân ayının 14. Günü Surre-i Hümayun'un Beşiktaş Sahil Sarayı'ndan çıkarılarak tören ile tophane-i amireye götürülmesi ve oradan da deniz yoluyla Üsküdar'a nakledilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 165 9 Zi'l-ka'de 1283 – 4 Mart 1283 (16 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Mihmal-i şerif, surre alayı ve hacılar ile ilgili bir yazı.

¹²⁵ Hac münasebetiyle Hameyn'e gönderilen para ve hediyeler.

SAYI 204 17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Surre-i Hümayun'un ayın on üçüncü salı günü mutantan ve muhteşem alay tertip edilerek Beşiktaş Sahil Sarayı'ndan yola çıkarıldığı ile ilgili bir yazı.

2.8.8. Yangın

SAYI 8 27 Ramazân 1280 (5 Mart 1864 Sayfa 4 sütun 2)

İstanbul'da ayın on altısında iki yangın çıkmasıyla ilgili bir yazı.

SAYI 88 2 Cemâziye'l-evvel 1282 – 11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

İstanbul'da Hocapaşa Mahallesi'nde zuhur eden yangın ile ilgili bir yazı.

SAYI 88 2 Cemâziye'l-evvel 1282 – 11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

İstanbul'da Hocapaşa Mahallesi'nde vuku bulan yangında zarar görenlere iâne olmak üzere gerek sadâretpenahiden ve gerek teşkil edilen komisyon tarafından ita kılınan meblağın defterini beyan eden bir metin.

SAYI 89 9 Cemâziye'l-evvel 1282 – 18 Eylül 1281 (30 Eylül 1865 Sayfa 2 Sütun 3)

İstanbul'da vuku bulan yangında zarar görenlere iâne olunmak üzere Babıali'de teşkil olunan komisyon tarafından ita olunan meblağın defterini ihtiva eden bir yazı. Burada yardım edenlerin isimleri ile yaptıkları yardım miktarları verilmiştir. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 51 sayısında yer alan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.72. Yangında Zarar Görenlere Yapılan Yardımlar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
90	16 Cemâziye'l-evvel 1282 – 25 Eylül 1281(7 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
91	23 Cemâziye'l-evvel 1282–2 Teşrîn-i evvel 1281 (14 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
92	1 Cemâziye'l-âhir 1282-9 Teşrîn-i evvel 1281 (22 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
93	8 Cenâziyelahir 1282-16 Teşrîn-i evvel 1281 (29 Ekim 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
94	15 Cemâziye'l-âhir 1282-23 Teşrîn-i evvel 1281 (4 Kasım 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
95	23 Cemâziye'l-âhir 1282–30 Teşrîn-i evvel 1281 (11 Kasım 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
96	29 Cemâziye'l-âhir 1282 – 6 Teşrîn-i sâni 1281 (18 Kasım 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
97	7 Receb 1282 – 13 Teşrîn-i sâni 1281 (25 Kasım 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
98	14 Receb 1282 – 20 Teşrîn-i sâni 1281 (2 Aralık 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
99	21 Receb 1282 – 27 Teşrîn-i sâni 1281 (9 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
100	28 Receb 1282 – 4 Kanun evvel 1281 (16 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
101	5 Şabân 1282 – 11 Kânûn-ı evvel 1281 (23 Aralık 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
104	26 Şabân 1282 – 1 Kânûn-ı sâni 1281 (13 Ocak 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
105	4 Ramazân 1282 – 8 Kânûn-ı sâni 1281 (20 Ocak 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
106	11 Ramazân 1282–15 Kânûn-ı sâni 1281 (27 Ocak 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
108	25 Ramazân 1282–29 Kânûn-ı sâni 1281 (10 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
109	2 Şevvâl 1282 – 5 Şubat 1281 (17 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
110	9 Şevvâl 1282 – 12 Şubat 1281 (24 Şubat 1866)	Sayfa 2 Sütun 1
111	16 Şevvâl 1282 – 19 Şubat 1281 (3 Mart 1866)	Sayfa 1 Sütun 3
112	23 Şevvâl 1282 – 26 Şubat 1281 (10 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
113	Selh-i Şevvâl 1282 – 5 Mart 1282 (17 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
114	8 Zi'l-ka'de 1282 – 12 Mart 1282 (24 Mart 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
115	15 Zi'l-ka'de 1282 – 19 Mart 1282 (31 Mart 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
116	22 Zi'l-ka'de 1282 – 26 Mart 1282 (7 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
117	29 Zi'l-ka'de 1282 – 2 Nisan 1282 (14 Nisan 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
118	6 Zi'l-hicce 1282 – 9 Nisan 1282 (21 Nisan 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
121	27 Zi'l-hicce 1282 – 30 Nisan 1282 (12 Mayıs 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
122	4 Muharrem 1283 – 7 Mayıs 1282 (19 Mayıs 1866)	Sayfa 1 Sütun 2
127	9 Safer 1283–11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
129	24 Safer 1283–25 Haziran 1282 (7 Temmuz 1866)	Sayfa 2 Sütun 2
131	8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
132	15 Rebiü'l-evvel 1283–16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
134	29 Rebiü'l-evvel 1283–30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
137	21 Rebiü'l-âhir 1283–20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
138	28 Rebiü'l-âhir 1283–27 Ağustos 1282 (8 Eylül 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
139	5 Cemâziye'l-evvel 1283–3 Eylül 1282 (15 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
140	12 Cemâziye'l-evvel 1283–10 Eylül 1282 (22 Eylül 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
142	26 Cemâziye'l-evvel 1283–23 Eylül 1282 (5 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
143	4 Cemâziye'l-âhir 1283–1 Teşrîn-i evvel 1282 (13 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
144	11 Cemâziye'l-âhir 1283–8 Teşrîn-i evvel 1282 (20 Ekim 1866)	Sayfa 2 Sütun 3
145	18 Cemâziye'l-âhir 1283-15 Teşrîn-i evvel 1282 (27 Ekim 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
148	9 Receb 1283–5 Teşrîn-i sâni 1282 (17 Kasım 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
149	16 Receb 1283–12 Teşrîn-i sâni 1283 (24 Kasım 1866)	Sayfa 3 Sütun 1
150	23 Receb 1283–19 Teşrîn-i sâni 1282 (1 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
153	15 Şabân 1283–10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866)	Sayfa 3 Sütun 2
155	29 Şabân 1283–24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867)	Sayfa 3 Sütun 3
156	6 Ramazân 1283–31 Kânûn-ı evvel 1282 (12 Ocak 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
157	13 Ramazân 1283–7 Kânûn-ı sâni 1282 (19 Ocak 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
158	20 Ramazân 128 –14 Kânûn-ı sâni 1282 (26 Ocak 1867)	Sayfa 2 Sütun 1
159	27 Ramazân 1283–21 Kânûn-ı sâni 1282 (2 Şubat 1867)	Sayfa 3 Sütun 2

SAYI 91 23 Cemâziye'l-evvel 1282 – 2 Teşrîn-i evvel 1281 (14 Ekim 1865 Sayı 1 Sütun 1)

Yangında zarar gören ihtiyaç sahipleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 93 8 Cemâziye'l-âhir 1282 – 16 Teşrîn-i evvel 1281 (28 Ekim 1865 Sayfa 4 Sütun 1)

Geçenlerde vuku bulan yangından zarar görenlerin eşyalarını bazı camiler ve Sultanahmet ve Kadirga Limanı ve diğer mahallere nakli ile ilgili bir yazı.

SAYI 95 23 Cemâziye'l-âhir 1282–30 Teşrîn-i evvel 1281 (11 Kasım 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Yangında zarar görenler için açılan yardım sandığına taşradan ve İstanbul'dan halen yardım gelmekte olduğu için sandığın bir ay daha açık olduğunu bildiren bir ilan.

SAYI 98 14 Receb 1282 – 20 Teşrîn-i sâni 1281 (2 Aralık 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Yangından zarar görenlere iâne olunmak üzere Babıali'de teşkil edilen komisyon tarafından neşrolunmak üzere gönderilen varakanın Tâkvîm-i Vakayi'den alınan sureti.

SAYI 139 5 Cemâziye'l-evvel 1283 – 3 Eylül 1282 (15 Eylül 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Yangınzedelere ikinci orduyu hümayun beşinci piyade alayının Medine-i Münevvere'de bulunan birinci taburuyla dördünce talîa (öncü) taburu zabitânı tarafından yapılan yardım ile ilgili bir yazı.

SAYI 195 14 Cemâziye'l-sâni 1284 – 30 Eylül 1283 (12 Ekim 1867 Sayfa 1 Sütun 3)

Beşinci orduyu hümayuna mensup ümerâ ve zabitân tarafından İstanbul'daki yangınzedeler için iâne olunan 6.000 gurusu toplanıldığı ve kimlerin ne kadar yardımda bulunduğunu bildiren bir yazı.

2.8.9. Sosyal Hayat İle İlgili Diğer Haberler

SAYI 2 14 Şabân 1280 (23 Ocak 1864 Sayfa 4 Sütun 2)

Askerî erzak ambarına mal veren tüccarlara ve okurlara yapılan iki adet duyuru

SAYI 5 6 Ramazân 1280 (13 Şubat 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

İstanbul baruthanesi barutçubaşısı Bogos Bey'in ölmesiyle tophanede tutulan maaşının mahdumlarına verilmesi ve bazılarının istihdam edilmesi hakkında.

SAYI 12 25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Ekmek havale pusulaları ve ekmek verilmeyip bedeli verileceğini içeren bir yazı.

SAYI 13 2 Zi'l-ka'de 1280 (9 Nisan 1864 Sayfa 1 Sütun 1)

Askerî ve mülkî telgrafnamelerin ne şekilde kaydının tutulacağı, gayr-i resmi olanlarından peşin ücret alınacağı ve resmi olanlarından ücret alınmayacağını bildiren bir yazı.

SAYI 16 23 Zi'l-ka'de 1280 (30 Nisan 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Askerî şair (arpa) ambarından ilişkisini kesmeyenlerin seksen senesi nisan ayı sonuna kadar hesaplarını kesmeleri konusunda bir duyuru.

SAYI 19 15 Zi'l-hicce 1280 (22 Mayıs 1864 Sayfa 2 Sütun 1)

Fransaya ait bir geminin Selanik civarında karaya oturduğu ve bu gemiye yardımda bulunan Osmanlı gemisinin kumandanına teşekkür için deniz dürbünü hediye edilmesi.

Dersaadet ve Bilad-ı Selasede esham, mukataat, zeamet ve sahiplerinin yoklamaları hakkında.

SAYI 23 13 Muharrem 1281 (18 Haziran 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

1279 senesinin ait arpa, saman ve ruznamçe pusulalarının 1280 senesi nisan ayının sonuna kadar getirmeleri ve yapılan ikaz hakkında.

SAYI 29 (Selh)29 Safer 1281 (3 Ağustos 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Yunan tebaasından bir şahsın yaptığı hırsızlık ve yakalama ile ilgili bir yazı.

Rikab-ı şahane bölümü neferatından Ankaralı Hasan'ın Kasımpaşa Kışlası civarında bir kese altın bulduğu hakkında.

SAYI 31 17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864 Sayfa 3 Sütun 3)

Merkeze nakledilecek elbise, mühimmat, kur'a askerlerinin yiyecek ve nakliye paralarının havalesi hakkında bir yazı.

SAYI 31 17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Memlekette yapılan imar faaliyetleri hakkında bir İngiliz gazetesinden alınan haber metni.

SAYI 32 24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864 Sayfa 3 Sütun 1)

Et tayınatı hakkında bir ilan.

Baytarlıkla ve salgın bir hastalıkla ilgili bir yazı.

SAYI 32 24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864 Cumartesi Sayfa 4 Sütun 2)

İzmir civarında tarımı yapılan Amerikan pamuğu hakkında bir yazı.

SAYI 33 2 Rebiü'l-âhır 1281 (3 Eylül 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Osmanlı Devleti'nin genel nüfusu hakkında bir yazı. Habere göre devletin nüfusu Osmanlı, Kürt, Rum, Ermeni, Türkmen, Şamlı, Dürzi, Yahudi, Arap, Tatar ve Kıbtî olmak üzere 15.140.000'dir. Ayrıca Asya-ı Osmaniye'nin coğrafi yapısı hakkında yazılar mevcut.

SAYI 38 7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864 Sayfa 2 Sütun 3)

Kocamustafapaşa Karakolu'nda bir Fransız lirası ve ikilik gümüş mecdiye bulunduğunu ve sahibinin gelip almasını ifade eden bir ilan

SAYI 39 Cemâziye'l-evvel 1281 (15 Ekim 1864 Sayfa 3 sütun 2)

Edremit ve Biga Cebeline rütbeli orman memuru tayini ile ilgili bir yazı.

SAYI 40 21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864 Sayfa 4 Sütun 3)

Hubb-u Vatan Keyfiyetini (Vatan Sevgisi) anlatan devamı sonra ibareli bir yazı.

SAYI 42 5 Cemâziye'l-âhir 1281 (5 Kasım 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

İstanbul ile Hindistan arasında bağlantı kurabilmek amacıyla Bağdat üzerinden bir telgraf hattının kurulması ile ilgili bir yazı.

SAYI 43 12 Cemâziye'l-âhir 1281 (12 Kasım 1864 Cumartesi Sayfa 4 Sütun 3)

Üçüncü orduyu hümayun reis-i erkanı ferik İzzet Paşa hazretlerinin vefat ettiği Tercümân-ı Ahvâl Gazetesi'nde yayınlanmış halbuki İzzet Paşa'nın hâlâ hayatta olduğu ve bu haberin aslının olmadığını ilan eden bir yazı.

SAYI 47 11 Receb 1281 (10 Aralık 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Memalik-i Mahruse-i Şahane ile Hindistan arasında inşa edilen telgraf hatlarının Devlet-i Aliyye ile İngiltere Devleti fehimesi arasında dikkat olunan mukavelenamenin Levant Herald isimli İngiliz gazetesinde yayınlanan suretin tercüme metni.

SAYI 48 18 Receb 1281 (17 Aralık 1864 Sayfa 2 Sütun 3)

Geçen hafta Memalik-i Mahruse-i Şahane ile Hindistan arasında inşa edilen telgraf hatlarının Devlet-i Aliyye ile İngiltere Devleti fehimesi arasında yapılan mukavelenamenin devamıdır.

SAYI 51 9 Şabân 1281 (7 Ocak 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Memalik-i Mahrusede vaki hariç ez defter timar, zeamet ve mukataalar hususunda Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir haber metni.

SAYI 54 Selh-i Şabân 1281 (28 Ocak 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Pâdişahın lütfuna mazhar olmuş tophane-i amireden bazı kişilerin isimlerine yer verilerek Cerîde-i Askeriyyede ilan edilmesi.

SAYI 60 13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865 Sayfa 2 Sütun 1)

Kıbrıs Adasında Magosa Kalesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 60 13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Anbarların İstanbul'da bulunan asakir-i şahane ile mekatib-i askeriye ve tıbbiye ve hastanelere verilen ve fazlası bulunan erzak, elbise, ayakkabı ve eşya ile ilgili bir ilan.

SAYI 61 20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Yeni Köprü'den piyade, hayvan ile ve silah altına olmayarak geçen ve Mahmudiye Köprüsü'nden yalnız hayvan ile geçecek olanlar ile ilgili bir yazı.

SAYI 61 20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Esbab-ı zaruriyeye mebni vaktiyle okuma-yazmaya muvaffak olamayan her sınıf Müslüman ahali ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınan bir yazı.

SAYI 62 27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Asakir-i şahane arpa anbarının iki yüz seksen senesi mart başlarından şubatın sonuna değin bir senelik muhasebenin derdest bulunması cihetiyle piyade ve süvâri alayları ile ilgili bir yazı.

SAYI 67 3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Sayfiyelere nakil mevsiminin gelmiş olmasıyla ilgili bir yazı¹²⁶.

SAYI 80 5 Rebiü'l-evvel 1282 (29 Temmuz 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Haydarpaşa civarında İbrahim Ağa çayırının kuzey taraflarındaki emlak-ı hümayun arasizinden Feyziye ismiyle bir yerin sokaklarının Müslüm ve gayrimüslim olarak sınırlarını ayırt edilmesiyle ilgili bir yazı.

¹²⁶ Tanzîmât devrine kadar, devlet erkanı ve ricâli ve İstanbul ayanı ve kibarı, yazın kendi mülkü olan veya kirayla tuttıkları yalılara canlarının istediği zaman taşınmazlar ve mevsim sonu, keza canlarının istediği zaman şehirdeki konaklarına dönemezlerdi. Hükümet, herkesin o yaz Boğaziçi'nin hangi köyünde veya Haliç'in hangi tarafında oturacağını evvelden öğrenir, o yılın havalara göre nihayet bir gün yalılara göç müsaadesi çıkardı. Detaylı bilgi için bkz: Koçu, R. E. (2018). *Tarihimizde Garip Vakalar*. İstanbul: Doğan Kitap Yayınları, s. 18-19.

SAYI 81 12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865 Sayfa 2 Sütun 2)

Suriye Valisi'nden gelmiş olan telgrafa göre hac kafilesinin salimen Şam'a ulaştığını bildiren yazı.

Sayfiyye mevsimi ile ilgili bir yazı.

SAYI 82 19 Rebiü'l-evvel 1282 (12 Ağustos 1865 Sayfa 1 Sütun 1)

Ravza-i Mutahhara puşidesinin¹²⁷ hacc-ı ekber¹²⁸ vukuunda değiştirilmesi ve eski puşidenin İstanbul'a getirilmesi ile ilgili bir haber.

SAYI 83 26 Rebiü'l-evvel 1282 (19 Ağustos 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Asakir-i şahanenin et tayinatıyla ilgili bir yazı.

SAYI 88 2 Cemâziye'l-evvel 1282 – 11 Eylül 1281 (23 Eylül 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Muavenet-i nakdiyeyi ahz ve teslim ile ihtiyaç sahiplerine taksim etmek üzere Babıali'de tertip olunan komisyona ve sandığına tayin olunan azaların isimlerini beyan eden bir metin.

SAYI 90 16 Cemâziye'l-evvel 1282 – 25 Eylül 1281(7 Ekim 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Salname-i askeri ile ilgili bir yazı.

SAYI 90 16 Cemâziye'l-evvel 1282 – 25 Eylül 1281(7 Ekim 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Geçen pazartesi günü Göksu İskelesi'ne görmek üzere bir kadın iki çocuğuyla Beşiktaş kayıkçılarından Osman'ın kayığına bindiği halde hava sertleşmesiyle kaza yapması ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınan bir haber metni.

SAYI 91 23 Cemâziye'l-evvel 1282 –2 Teşrîn-i evvel 1281 (14 Ekim 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Askerlerin okuma-yazma öğrenmeleriyle alakalı bir yazı.

¹²⁷ Hz. Peygamberin türbe örtüsü.

¹²⁸ Hacda Arafat gününün cuma gününe denk gelmesine Hacc-ı Ekber denir.

SAYI 92 1 Cemâziye'l-âhir 1282 – 9 Teşrin-i evvel 1281 (22 Ekim 1865 Sayfa 4 Sütun 1)

İngiliz mühendislerin muahedeleriyle Bükreş'ten Yergöğü'ne kadar inşa olunacak demiryolu hakkında Memleketeyn (Eflak ve Boğdan) idaresiyle mühendisler arasında on iki bendi hâvî olarak kararlaştırılan Memleketeyn Gazetesi'nde yayınlanan mukavelenamenin tercümesini içeren bir yazı.

SAYI 94 15 Cemâziye'l-âhir 1282 – 23 Teşrin-i evvel 1281 (4 Kasım 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Çıldır Sancağı'nda bulunan emlak-ı hümayun çiftlikleri için ahaliden bazı erbab-ı hamiyet taraflarından yüz kırk dört baş hayvan takdim olunmuş ve ahalinin bu babda vaki olan iyi hizmetleri eser-i hamiyet olarak şayan-ı takdir ve tahsin görünmüş olduğu için isimlerini ilan eden bir yazı

SAYI 95 23 Cemâziye'l-âhir 1282–30 Teşrin-i evvel 1281 (11 Kasım 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Önceki sayılarda yazılan hayvan îanesi defterinin devamını içeren bir yazı.

SAYI 96 29 Cemâziye'l-âhir 1282 – 6 Teşrin-i sâni 1281 (18 Kasım 1865 Sayfa 4 Sütun 2)

Aksaray civarında sebzeçi Vasil isimli biri tarafından bulunup Fatih zaptiyesine ve oradan bab-ı zaptiyeye teslim ile zaptiye müşiriyeti tarafından tezkire gönderilip Dâr-ı Şûrâya teslim olunmuş olan bir kıta madalyanın sahibi zuhurunda verilmek üzere Dâr-ı Şûrâ-yı Askeriye müracaat etmesi ile ilgili.

SAYI 97 7 Receb 1282 – 13 Teşrin-i sâni 1281 (25 Kasım 1865 Sayfa 4 Sütun 1)

İnşa olunan Bab-ı Vâlâ-yı Seraskerinin çevre duvarları ve kapısının inşasıyla ilgili bir yazı.

SAYI 100 28 Receb 1282 – 4 Kanun-ı evvel 1281 (16 Aralık 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

İkinci orduyu hümayun neferatı memleketlerine gitmek üzere İstanbul'a gelirken Varna İskelesi'nde dördüncü rütbeden Mecidiye nişanı bularak Dâr-ı Şûrâ-yı Askeriye'ye teslim ettikleri ve sahibinin gelip müracaat etmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 101 5 Şabân 1282 – 11 Kanun-ı evvel 1281 (23 Aralık 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Çifteler Çiftlik-i hümayunu dahilindeki Kayışpınarı'nda bulunan harap köprünün Kayacık Köyü muhtarı Hacı Derviş Ağa tarafından müceddeden inşa etmesi münasebetiyle bu iyi hizmetinin Cerîde-i Askeriyyede yayınlanması ile ilgili bir ilan.

SAYI 109 2 Şevvâl 1282 – 5 Şubat 1281 (17 Şubat 1866 Sayfa 2 Sütun 2)

Bab-1 zaptiyeden gönderilen varakanın suretinin yer aldığı bir haber.

SAYI 114 8 Zi'l-ka'de 1282 – 12 Mart 1282 (24 Mart 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Plevne eşraflarından Nuri Bey'in birâderi Mahmut Bey'in mahdumlarının düğün cemiyeti sırasında ikinci orduyu hümayunun birinci süvâri ejder alayının orada bulunan üç bölüğüne ziyafet verildiği ile ilgili bir yazı.

Paris'te ekspozisyon (sergi) açılacak olduğu için saltanat-ı seniyye tarafından dahi gönderilmesi kararlaştırılmış olan elbise-i askeriyye, saraçhane, debbağhane, kolerahane-i amire ve İslimiye Fabrika-i hümayunu mamulatının istenildiğinde gönderilmesi için hazırlandığı bildiren bir yazı.

SAYI 115 15 Zi'l-ka'de 1282 – 19 Mart 1282 (31 Mart 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

İstanbul'da bulunan bilcümle nizamiye askerleri kışlalarında dahilinde birer lokanta inşasıyla ilgili bir ilan.

SAYI 122 4 Muharrem 1283 – 7 Mayıs 1282 (19 Mayıs 1866 Sayfa 1 Sütun 2)

İlim ve sanayinin ilerletilmesi ve Avrupa'daki bazı gelişmeler ile ilgili bir yazı.

SAYI 126 2 Safer 1283 – 4 Haziran 1282 (16 Haziran 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Avlonya tarafında meydana gelen deprem ile ilgili bir yazı.

SAYI 128 17 Safer 1283 – 18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866 Sayfa 1 Sütun 2)

Memurin ve bendegan-ı saltanat-ı seniyyeden vefat edenlerin evlad u iyaliyle ihtiyaç sahiplerine verilen maaşlar ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir haber metni.

SAYI 129 24 Safer 1283 – 25 Haziran 1282 (7 Temmuz 1866 Sayfa 1 Sütun 3)

Vişegrad Kasabası haricinde müceddeden inşa olunan kargir cephanenin yapılması için nakdi yardımda bulunanların isimleri ve ne kadar para yardımı yaptıklarını ifade eden bir yazı.

SAYI 133 22 Rebiü'l-evvel 1283–23 Temmuz 1282 (4 Ağustos 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Nikşik Kazası eski müdürü Süleyman Efendi Nikşik Kasabası kalesinde kendisinin olan arsasını miriye bağışladığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 134 29 Rebiü'l-evvel 1283–30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Midilli Kalesi'ne su yolu inşası ile ilgili bir yazı.

SAYI 137 21 Rebiü'l-âhır 1283 – 20 Ağustos 1282 (1 Eylül 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Tırhala Kalesi'nin tamire muhtaç yerlerinin Tırhala ahalisi tarafından yapılan para yardımlarıyla onarıldığını bildiren bir yazı.

SAYI 141 19 Cemâziye'l-evvel 1283–17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

11 Ağustos Perşembe akşama Tulca'ya bağlı Kili Kasabası kenarında bir değirmene yıldırım düşmesi ile ilgili bir haber.

SAYI 142 26 Cemâziye'l-evvel 1283 – 23 Eylül 1282 (5 Ekim 1866 Sayfa 1 Sütun 2)

Gelibolu ve İslimiye Sancakları'nda bazı yerlerde zuhur eden hayvan hastalığının tedavisi ile ilgili bir yazı.

SAYI 144 11 Cemâziye'l-âhır 1283 –8 Teşrîn-i evvel 1282 (20 Ekim 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Cisr-i Cedid ve Cisr-i Mahmudiye'nin ücret tarifeleri ile ilgili bir ilan.

SAYI 149 16 Receb 1283 – 12 Teşrîn-i sâni 1283 (24 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Kâtip ve memurin-i sairenin maaşlarını düzeltilmesi ve zaruri ihtiyaçları hakkında bir yazı.

SAYI 152 8 Şabân 1283 – 3 Kânunuevvel 1282 (15 Aralık 1866 Sayfa 1 Sütun 1)

Kurallara uyulması, islamın şartlarına riayet edilmesi ve beş vakit namazın düzenli bir şekilde kılınmasına özen gösterilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 157 13 Ramazân 1283 – 7 Kânûn-ı sâni 1282 (19 Ocak 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Işık vasıtasıyla ve özel bir aletle karada resim çekmek gibi deniz altında mevcut olan eşyanın dahi resmini çekilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 159 27 Ramazân 1283 – 21 Kânûn-ı sâni 1282 (2 Şubat 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Memalik-i Mahrusa'nın her türlü ziraat, sanayi ve ticarete elverişli olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 160 4 Şevvâl 1283 – 28 Kânûn-ı sâni 1282 (9 Şubat 1867 Sayfa 1 Sütun 3)

Malatya civarında Arga Karyesi'nde ahali tarafından yardımlarla büyük bir kışlanın yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 160 4 Şevvâl 1283 – 28 Kânûn-ı sâni 1282 (9 Şubat 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Yetim kalan çocuklarla ilgilenildiği ve eğitimlerine çalışıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 162 18 Şevvâl 1283 – 11 Şubat 1282 (23 Şubat 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Cezair-i seb'adan¹²⁹ Korfu, Kefalonya, Zante gibi adalarda ayın dördüncü günü deprem olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 162 18 Şevvâl 1283 – 11 Şubat 1282 (23 Şubat 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Terbiye-i nisvan (kadınların terbiyesi) hakkında Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınan bir layiha metni.

SAYI 164 2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Beşinci orduyu hümayun saf piyadesi dördüncü alayının Trablusşam civarında kain birinci taburu binbaşısı Mustafa Ağa'nın evine yıldırım düştüğü ile ilgili bir yazı.

¹²⁹ İyonya Adaları

SAYI 166 16 Zi'l-ka'de 1283 – 11 Mart 1283 (23 Mart 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Dokuz Hristiyan kadının gittikleri evde ikram edilen ekmekten zehirlendikleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 167 23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Saraybosna'da Gazi Hüsrev Bey'in hayratı ve vakfının hasılatı ile alakalı bir yazı.

SAYI 168 1 Zi'l-hicce 1283 – 25 Mart 1283 (6 Nisan 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Bir aydan beri havaların çok sıcak ve kurak gittiğinden dolayı halkın yağmur duasına çıktığı ile ilgili bir yazı.

Ahalinin zeytin, incir ve badem gibi ağaçlar dikmeleri ve bağ yetiştirmeleri için kaymakam ve kaza müdürlerine yazı gönderildiği ile ilgili.

SAYI 169 8 Zi'l-hicce 1283 – 1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

İvraca Kasabası'nda yangın zuhurunda kullanılmak üzere Peşte'den getirilen tulumbanın layıkıyla kullanılabilmesi için ahaliden altmış kişinin tulumbacı tertip olunması ile ilgili.

SAYI 169 8 Zi'l-hicce 1283 – 1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Babiali'den vuku bulan emir üzerine İzmir Valisi tarafından derhal yüz bin kıyye unun felaketzedelere Avusturya ve İtalya vapurları ile Midilli'ye gönderildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 177 5 Safer 1284 – 27 Mayıs 1283 (8 Haziran 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Çifteler Çiftlik-i Hümayununa Kozanlızade Mustafa Ağa'nın bu çiftlikteki miri hayvanlar için meccanen (ücretsiz) altmış bin kıyye saman verdiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 179 19 Safer 1284 – 10 Haziran 1283 (22 Haziran 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Girit ahali için iâne-i nakdiye olarak ikinci orduyu hümayun mensuplarından Niş Mevkiinde bulunan askerler tarafından bin sekiz yüz guruş gönderildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 180 26 Safer 1284 – 17 Haziran 1283 (29 Haziran 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Hayvanlardan dolayı ziyade tuza ihtiyacı olan köylülere faydalı olmak için memlahalardan şimdiye kadar kıyyesi elli beşer paraya satılan kaya tuzu ile kıyyesi kırkar paraya satılan deniz ve göl tuzu fiyatlarında indirim yapılması ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis'ten alınan bir yazı.

SAYI 181 4 Rebiü'l-âhır 1284 – 24 Haziran 1283 (6 Temmuz 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Trablusgarp Gazetesi'nden alınan Trablusgarp'ın iklim ve coğrafyası ile ilgili bir yazı.

SAYI 181 4 Rebiü'l-âhır 1284 – 24 Haziran 1283 (6 Temmuz 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Fırat Gazetesi'nden alınan Seyhan ve Ceyhan Nehirleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 182 11 Rebiü'l-evvel 1284–1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Girit Adası ahalisi için Resmo ve Mısır'daki asker ve zabitan tarafından 14.595 gurus yardım topladıkları ile ilgili bir yazı.

Yol yapımına halkında bedenen ve bedelen yardımda buldukları ile ilgili bir yazı.

SAYI 182 11 Rebiü'l-evvel 1284–1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Tarik (yol) Nizamnamesi ile ilgili gazetenin 3 sayısında tefrika halinde yayınlanan bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yer alan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.73. Tarik Nizamnamesi'nin Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
183	18 Rebiü'l-evvel 1284–8 Temmuz 1283 (20 Temmuz 1867)	Sayfa 2 Sütun 2)
184	24 Rebiü'l-evvel 1284–15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867)	Sayfa 2 Sütun 3)

SAYI 182 11 Rebiü'l-evvel 1284–1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Halep Vilayeti'ndeki bazı olayları bildiren bir yazı.

SAYI 182 11 Rebiü'l-evvel 1284–1 Temmuz 1283 (13 Temmuz 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Geçen sayıda yayınlanan Fırat Gazetesi'nden alınan yazının devamını ihtiva eden bir metin.

SAYI 183 18 Rebiü'l-evvel 1284–8 Temmuz 1283 (20 Temmuz 1867 Sayfa 2 Sütun 1)

Filibe ile ilgili bir yazı.

SAYI 183 18 Rebiü'l-evvel 1284–8 Temmuz 1283 (20 Temmuz 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Memalik-i Mahrusede inşa olunmuş ve olunacak olan demiryollarının usul-ı zabıtasına dair bir nizamnameye yer verilen bir haber. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 5 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu nizamnamenin bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.74. Demiryollarının Usul-ı Zabıtasına Dair Nizamname'nin Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
185	2 Rebiü'l-âhır 1284 – 22 Temmuz 1283 (3 Ağustos 1867)	Sayfa 3 Sütun 2
187	16 Rebiü'l-âhır 1284 – 5 Ağustos 1283 (17 Ağustos 1867)	Sayfa 3 Sütun 3
189	30 Rebiü'l-âhır 1284 – 19 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867)	Sayfa 2 Sütun 2
190	7 Cemâziye'l-evvel 1284 – 26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867)	Sayfa 3 Sütun 2

SAYI 184 24 Rebiü'l-evvel 1284 – 15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Kehhallik (göz hekimliği) ile ilgili bir yazı.

SAYI 184 24 Rebiü'l-evvel 1284 – 15 Temmuz 1283 (27 Temmuz 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Hacc-ı şerifin emniyet ve selamete maan kalesine vasıl oldukları ile ilgili bir yazı.

SAYI 188 23 Rebiü'l-âhır 1284–12 Ağustos 1283 (24 Ağustos 1867 Sayfa 1 Sütun 1)

Uzun zamandan beri yağmamış olan yağmurun pâdişahın Avrupa seyahatinden dönmesinin hemen ardından yağdığı ve bu olayın halk tarafından hayırlı olarak görüldüğü ile Girit Adası'ndaki olaylar ile ilgili bir yazı.

SAYI 189 30 Rebiü'l-âhır 1284– 9 Ağustos 1283 (31 Ağustos 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

İnşa edilen bir istihkamda ahalinin kendi istek ve rızalarıyla çalıştıkları ile gönderilen amelinin miktarı ilgili bir yazı.

SAYI 190 7 Cemâziye'l-evvel 1284–26 Ağustos 1283 (7 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Kastamonu'da harap olan süvâri ve piyade kışlalarının servet ve hamiyet sahibi insanlar tarafından toplanan paralar ile onarıldığını bildiren bir yazı.

SAYI 192 21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Ormana odun kesmeye giden askerlerin on yaşında dilsiz bir kız çocuğu bulduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 192 21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

İnşa edilen istihkamatta memurin ve ahalinin bedelen ve nakden hizmet ettikleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 192 21 Cemâziye'l-evvel 1284 – 9 Eylül 1283 (21 Eylül 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Yıldız Tepesi ve Top Dağı isimli yerlerde inşa olunan istihkamata memurin ve ahalinin bedelen ve nakden yardımda buldukları ile ilgili bir yazı.

SAYI 193 28 Cemâziye'l-evvel 1284–16 Eylül 1283 (28 Eylül 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Fırat Gazetesi'nden alınarak yayınlanan Halep Vilayeti ile ilgili bir yazının devamını ihtiva eden bir metin.

SAYI 193 28 Cemâziye'l-evvel 1284–16 Eylül 1283 (28 Eylül 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Bayezid Sancağı'nın ahval ve coğrafyasına dair kaleme alınan bir yazı.

SAYI 194 7 Cemâziye'l-sânî 1284 – 23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Memleketteki gelişmeler ve mamuriyetler üzerine bir yazı.

SAYI 194 7 Cemâziye'l-sânî 1284 – 23 Eylül 1283 (5 Ekim 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Fırat Gazetesi'nden alınarak yayınlanan Halep Vilayeti ile ilgili bir yazının devamını ihtiva eden bir metin.

SAYI 195 14 Cemâziye'l-sânî 1284 – 30 Eylül 1283 (12 Ekim 1867 Sayfa 1 Sütun 2)

Girit Adası'nda bulunan cenab-ı mülükane hayvanatı için Gelibolu'dan yem götürüldüğü ile ilgili bir yazı.

SAYI 198 6 Receb 1284 – 21 Teşrîn-i evvel 1283 (2 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Pirlepe’de açılan bir panayırda tüccar ve ahalinin muhafaza ve emniyeti için sevk olunan askerin iyi şekilde vazifelerini yaptıkları dolayısıyla teşekkürü hâvî bir yazı.

SAYI 202 4 Şabân 1284– 18 Teşrîn-i sâni 1283 (30 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Bulutların havadaki seyr-ü hareketlerine bakarak bir zatın hava raporunu icat ettiği ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi’den alınmış bir yazı.

SAYI 209 23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Muş Sancağı’nın coğrafyası ile ilgili bir yazı.

SAYI 209 23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Lazkiye’de Halep caddesinde bir yolun tamir ve tesviyesi ile ilgili bir haber.

SAYI 210 30 Ramazân 1284 – 13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Irak’ta hayvanlarına mera arayan aşiretler arasında bazı olayların yaşandığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 212 14 Şevvâl 1284 – 27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Hastalığa tutulan hayvanların tedavisi ile ilgili bir yazı.

SAYI 212 14 Şevvâl 1284 – 27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Nablus ahalisinden bir kadının üçüz erkek doğurduğu ile ilgili bir haber.

SAYI 215 6 Zi’l-ka’de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Muş Ovası’nda bulunan bir köprünün tamirâtı ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi’nden alınmış bir yazı.

SAYI 218 27 Zi’l-ka’de 1284 – 10 Mart 1284 (22 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Hayvanlara arız olan hastalıkların iyileştirilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 22118 Zi'l-hicce 1284 – 31 Mart 1284 (12 Nisan 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Madenlerin keşfi için Viyana'dan getirtilen mühendisin bazı yerlerde bulduğu madenleri ihtiva eden bir yazı.

SAYI 222 25 Zi'l-hicce 1284 – 7 Nisan 1284 (1 Nisan 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Umur-ı devlete dair postalara verilecek muharrerat-ı resmiye ve sairenin bila ücret kabulü için alamet-i farika olmak üzere dersaadetçe bilcümle dairelerden ve kapı kethüdalıklarından gönderilen bütün muharrerat zarfları üstün sağ köşesine yani ücretli kağıtların pul yapıştırılan yerine o dairenin ve kapı kethüdalıklarının ve taşralarca eyalet, sancak, kasaba ve askerî meclislerinin mühürlerinin basılması ile ilgili bir yazı.

SAYI 223 2 Muharrem 1285 – 14 Nisan 1284 (26 Nisan 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Cadde ve sokak aydınlatmalarında yakılan gaz ve mucidi ile alakalı bir yazı.

SAYI 223 2 Muharrem 1285 – 14 Nisan 1284 (26 Nisan 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Göz ve gözlük ile ilgili bir yazı.

SAYI 224 10 Muharrem 1285 – 21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Madenlerle ilgili bir yazı.

SAYI 228 9 Safer 1285 – 19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

İhtiyaç sahibi olan çocukların okula yazdırılmaları ve kitaplarının temin edilmeleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 228 9 Safer 1285 – 19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Ruşuk tarafından müteveffâ Ömer Ağazade Hafız Bey iğneli tüfek için 5.000 guruş îânedede bulunduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Cezayirde halkın bazı sıkıntılar çektiği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Pire'den Atina'ya kadar demiryolu inşası ile ilgili bir yazı.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Trablusgarp'ta yapılan şose yol yapımı gibi bazı icraat ve faaliyetleri bildiren bir yazı.

SAYI 232 7 Rebiü'l-evvel 1285 – 16 Haziran 1284 (28 Haziran 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Arzuhal ile ilgili bir yazı.

SAYI 232 7 Rebiü'l-evvel 1285 – 16 Haziran 1284 (28 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Rusya'dan olup bundan önce Trabzon'a gelen ve hurdafürüşlük eden Mehmet Şükrü isimli şaki 26 mayısta sabah bir şey almak için sergisi önüne gelen bir çocuğa hiddetlenip bıçak çekmesi ve ahaliden on sekiz kişiyi de yaraladığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 233 14 Rebiü'l-evvel 1285 – 23 Haziran 1284 (5 Haziran 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Bihke¹³⁰ Sancağı'nda bir köyde bir kurt saldırısını anlatan bir yazı.

SAYI 234 21 Rebiü'l-evvel 1285-30 Haziran 1284 (12 Temmuz 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Yaz mevsimi dolayısıyla deniz veya soğuk su hamamlarına girildiği ve bunların zararlı olabileceği ile ilgili bir yazı.

SAYI 237 13 Rebiü'l-âhır 1285 – 21 Temmuz 1284 (2 Ağustos 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Tuna Vilayeti dahilinde olan bütün Müslüman ve Hristiyanlara tenbih mahiyetinde bir ilanname.

SAYI 243 25 Cemâziye'l-evvel 1285 – 1 Eylül 1284 (13 Eylül 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Umur-ı devlete dair postalara verilecek muharrerat-u resmiye ve sairenin ücretsiz kabulü ile ilgili bir yazı.

¹³⁰ Bosna'da bir sancak.

SAYI 243 25 Cemâziye'l-evvel 1285 – 1 Eylül 1284 (13 Eylül 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Dârüşşafaka'ya iâne olarak para yardımında bulunan zevat-ı fiham ve kiramın isimleri ve bunların kaç para yardımda bulduklarını bildiren defteri ihtiva eden bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 6 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.75. Dârüşşafaka'ya Yapılan Yardımlar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
244	3 Cemâziye'l-âhir 1285 – 8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868)	Sayfa 2 Sütun 1
250	16 Receb 1285 – 20 Teşrin-i evvel 1284 (1 Kasım 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
252	30 Receb 1285 – 3 Teşrin-i sâni 1284 (15 Kasım 1868)	Sayfa 1 Sütun 1
261	4 Şevvâl 1285 – 5 Kânûn-ı sâni 1284 (17 Ocak 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
289	22 Rebiü'l-âhir 1286 – 20 Temmuz 1285 (1 Ağustos 1869)	Sayfa 2 Sütun 1

SAYI 245 11 Cemâziye'l-âhir 1285 – 15 Eylül 1284 (27 Eylül 1868 Sayfa 1 Sütun 1)

Bilcümle Hint Denizi'ndeki adalarda olduğu gibi Cava Adası'nda değişik renk ve şekillerin acayip kıyafet aykırı büyüklükteki hayvanlar ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınmış detaylı bir yazı.

SAYI 245 11 Cemâziye'l-âhir 1285 – 15 Eylül 1284 (27 Eylül 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Kazak taifesinden bir adamın meyhanede sarhoş olup sonra Tuna kenarında sigara içerken elbisesinin alev alması sonucu yanarak öldüğünü bildiren bir yazı.

SAYI 245 11 Cemâziye'l-âhir 1285 – 15 Eylül 1284 (27 Eylül 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Memleketlerin servet ve gelirleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 247 25 Rebiü'l-âhir 1285 – 29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868 Pazar 3 Sütun 1)

Hanya'dan 28 Eylül tarihli Yunan korsanlarının elinden bir iskelenin alındığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 247 25 Rebiü'l-âhir 1285 – 29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

İngiltere Devleti'nin Girit Hükümet-i Muvakkatesini ve Giritlilerin meclis-i umumisini tasdik ettiği ile alakalı bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

26 Eylül tarihli Girit Adası'ndaki yapılan kalelerin tamamladığı ile ilgili Hanya'dan alınmış bir tahrirat.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Resmo Nahiyesi'nde kulelerin yapılmakta olduğu ve bunların süratle tamamlanmaları ile ilgili bir yazı.

SAYI 255 21 Şabân 1285 – 24 Teşrîn-i sâni 1284 (6 Aralık 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Devletlerin güçlenmesi ve büyümesinde demir yolları, gemiler ve limanların büyük öneme sahip olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 260 27 Ramazân 1285–29 Kânûn-ı evvel 1284 (10 Ocak 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

Mesele-i ruhaniyeden dolayı cenab-ı şehriyariye olarak Rusçuk Kilisesi'nde bir dua resmi icra olunduğu ve bu merasim ile ilgili bir yazı.

SAYI 271 15 Zi'l-hicce 1285 – 16 Mart 1285 (28 Mart 1869 Sayfa 4 Sütun 3)

Dördüncü orduyu hümayun mensuplarından ikinci redif alayının birinci taburu efradından üç kişinin bundan birkaç ay önce Veli Efendi sahrasında gezerken bulmuş oldukları malum'ul-miktar altını bab-ı vala-yı seraskeri karakol dairesine teslim ettikleri ve sahibini gelip alması ile ilgili bir yazı.

SAYI 273 28 Zi'l-hicce 1285 – 30 Mart 1285 (11 Nisan 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Tuna Vilayeti ahalisinin iğneli tüfek îanesinin suret-i kabul ve takdirini hâvî ikinci orduyu hümayun müşiriyetinden şerefvar olan sitayişname¹³¹ ile buna cevaben umum memurin ve ahali tarafından şükraniyeti bildiren makam-ı vilayetten yazılan cevapnameyi ihtiva eden bir yazı.

SAYI 281 25 Safer 1286 – 25 Mayıs 1285 (6 Haziran 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Sofya ahalisinin haraba yüz tutmuş olan medresinin müceddeden inşası için nakdi yardım topladıkları ve medreseyi tamir edip eğitime başladığı ile ilgili bir yazı.

¹³¹ Övgü

Sofya mevkiinde bulunan asakir-i şahane nisanın 23'ü ruz-ı hızırda mızıkça çalınıp ziyafet verildiği ile ilgili Tuna kaynaklı bir yazı.

SAYI 282 3 Rebiü'l-evvel 1286 – 1 Haziran 1285 (13 Haziran 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Tırhala Sancağı'na tabi Ermiye Kasabası'ndaki âtil durumda olan cami ve çeşmelerin tamiri ile ilgili bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü'l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Cidde şehri ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesinden alınmış bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü'l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Girit Adası'nın ticaret ve politika açısından öneminin artacağı ile ilgili bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü'l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

Aceze-i eytam ile gureba ve fukaranın tahsili ile ilgili Trabzon Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 286 2 Rebiü'l-âhır 1286 – 29 Haziran 1285 (11 Temmuz 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

İnsanlık alemi ile ilgili tafsilatlı bir yazı.

SAYI 286 2 Rebiü'l-âhır 1286 – 29 Haziran 1285 (11 Temmuz 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

İnsanların terbiyesi ve eğitimi ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 287 9 Rebiü'l-âhır 1286 – 6 Temmuz 1285 (18 Temmuz 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

İnsanlık alemi ile ilgili bir yazı.

SAYI 287 9 Rebiü'l-âhır 1286 – 6 Temmuz 1285 (18 Temmuz 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Aslen Gümüşhaneli olup bir müddetten beri Trabzon'da aşçılık ve kebabçılık yapan Mustafa, Cemil isimli bir köye gitmek için Rize'ye vardığı oradan da Cemil köyüne gitmek için satın aldığı beygirin ücretinden dolayı Katırcı Kara Mustafa oğlu İsmail

verdiği üç adet altılığın kalp sikkeye benzediği ile ilgili Trabzon Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 288 16 Rebiü'l-âhır 1286–13 Temmuz 1285 (25 Temmuz 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Kerbela Kasabası ile ilgili bir yazı.

SAYI 289 22 Rebiü'l-âhır 1286 – 20 Temmuz 1285 (1 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Dârüşşafaka'nın inşası için kimlerin ne kadar para yardımında bulunduğunu bildiren bir yazı.

SAYI 289 22 Rebiü'l-âhır 1286 – 20 Temmuz 1285 (1 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

İslimye Sancağı'na tabi Aydos Kasabası'nda 17.700 guruş masrafla bir rüştiye mektebi inşası ile ilgili bir yazı.

SAYI 289 22 Rebiü'l-âhır 1286 – 20 Temmuz 1285 (1 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Irak ile ilgili tafsilatlı bir yazı.

SAYI 292 14 Cemâziye'l-evvel 1286 – 10 Ağustos 1285 (22 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Üçüncü orduyu hümayun topçu alayı efradından firar etmiş olan Kalkandelenli Receb'in babası Hicaz'dan dönerken Üsküp'te oğluna tesadüf ettiği ve firar ettiğini anladığından oğlunu Manastır'a götürüp alayına teslim ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 292 14 Cemâziye'l-evvel 1286 – 10 Ağustos 1285 (22 Ağustos 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Hayır sahipleri tarafından avarız parası namıyla ve komşularından ihtiyaç sahibi olanlara muavenet niyetiyle bazı mahallere birer mikdar akça gönderildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 293 23 Cemâziye'l-evvel 1286 – 17 Ağustos 1285 (29 Ağustos 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Erzincan Kasabası'na tabi Haşhaş Karyesi ahalisinden Hüseyin'in kasabadan hanesine giderken yol üzerinde bulunan karaağacın altında dinlenirken ağacın içinden bal arılarının çıkıp girdiğini görmesi üzerine oradan bal çıkarması ve daha sonrada evinde ölmesi ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 296 13 Cemâziye'l-âhir 1286 – 8 Eylül 1285 (19 Eylül 1869 Sayfa 1 Sütun 2)

Pâdişaha arzuhal takdim etmek isteyenlerin cuma günleri selamlık resminden başka bir vakit ve mevkiye arzuhal takdim olunmaması ile ilgili bir yazı.

SAYI 296 13 Cemâziye'l-âhir 1286 – 8 Eylül 1285 (19 Eylül 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Zevra Gazetesi kaynaklı Medeniyet ve Bedeviyet ser-levhalı bir yazı ile ilgili bir zatın verdiği varakayı ihtiva eden bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 7 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.76. Medeniyet ve Bedeviyet İsimli Makalenin Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
298	27 Cemâziye'l-âhir 1286 – 21 Eylül 1285 (3 Ekim 1869)	Sayfa 3 Sütun 3
299	4 Receb 1286 – 28 Eylül 1285 (10 Ekim 1869)	Sayfa 4 Sütun 1
300	11 Receb 1286 – 5 Teşrîn-i evvel 1285 (17 Ekim 1869)	Sayfa 4 Sütun 2
303	2 Şabân 1286 – 26 Teşrîn-i evvel 1285 (7 Kasım 1869)	Sayfa 4 Sütun 2
304	10 Şabân 1286 – 2 Teşrîn-i sâni 1285 (14 Kasım 1869)	Sayfa 3 Sütun 2
305	17 Şabân 1286 – 9 Teşrîn-i sâni 1285 (21 Kasım 1869)	Sayfa 3 Sütun 2

SAYI 296 20 Cemâziye'l-âhir 1286 – 15 Eylül 1285 (26 Eylül 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Bağdat Vilayeti dahilinde kain aşiretlerin en büyüğü ve cemiyetlisi Müntefik Aşireti ile ilgili bir yazı.

SAYI 298 27 Cemâziye'l-âhir 1286 – 21 Eylül 1285 (3 Ekim 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

Amerikalı bir adamın hayvan leşleriyle sokaklardan kaldırılan mezbeleyi alıp bunları büyük kazanlarda bir hayli su ile kaynattıktan sonra yağ ve ispiroto çıkardığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 305 17 Şabân 1286 – 9 Teşrîn-i sâni 1285 (21 Kasım 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

İhtiyaç ve ihtiyacın tesviyesi başlıklı ihtiyaç denilen şeyin ne olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 307 2 Ramazân 1286 – 23 Teşrîn-i sâni 1285 (5 Aralık 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

Mekke-i Mükerrreme ahalisinden nizamiye-i şahane delili (rehberi) Şeyh Ali Efendi havali-i mübareke-i hicaziyede bulunan nizamiye askerlerine on beş seneden beri

mübarek günlerde, Cuma ve pazartesi gecelerinde, tavaf, umre ve hac mevsiminde rehberlik ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 308 9 Ramazân 1286 – 30 Teşrîn-i sâni 1285 (12 Aralık 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Irak'ın mamuriyeti ile ilgili Zevra Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 310 23 Ramazân 1286–15 Kânûn-ı evvel 1285 (27 Aralık 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Sanayi ve maarifin önemi ile ilgili bir yazı.

SAYI 312 14 Şevvâl 1286 – 4 Kânûn-ı sâni 1285 (16 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 3)

Lazistan Sancağı'na tabi Livane? Kasabası'ndaki Köprü'nün tamir, ıslahı ve yol yapımı ile ilgili Trabzon Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 314 Şevvâl 1286 – 13 Kânûn-ı sâni 1285 (25 Ocak 1870 Sayfa 4 Sütun 1)

Dicle ve Fırat Nehirlerinin keşif ve tathir (temizleme) için istihdam ve istimal olunmak üzere satın alınan iki kıta küçük vapurların Bağdat'a ulaştığı ve bu vapurlar ile ilgili Zevra Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 315 28 Şevvâl 1296 – 18 Kânûn-ı sâni 1285 (30 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 2)

Cezayir'in petrol yağı ticaretgahı olduğu ve geçen haftalarda deryaya petrol yağının döküldüğü ve bunun yandığı ile ilgili Yanya Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 316 5 Zi'l-ka'de 1286 – 25 Kânûn-ı sâni 1285 (6 Şubat 1870 Sayfa 4 Sütun 1)

Trablusgarp'taki kilimcilik ile ilgili Trablusgarp Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 318 19 Zi'l-ka'de 1286 – 7 Şubat 1285 (20 Şubat 1870 Sayfa 4 sütun 3)

1285 senesi martı başından şubatın sonuna kadar nan-ı aziz idaresi ve erzak anbarı, saman, arpa, buğday ve kömür anbarlarından ellerine verilmiş olan düyun-ı anbar pusulaları her kimin elinde var ise 1285 şubatı sonuna kadar gelip nan-ı aziz idaresi ve anbarlardan aynen ve bedelen ahz etmeleri lazım geldiğı ile ilgili bir yazı.

2.9. Uluslararası Haberler

2.9.1. Almanya

SAYI 12 25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Bazı gazetelerin yazdıklarına göre Rusya, Prusya ve Avusturya Devletlerinin ittifak yaptıkları ve bunlara karşı olarak da Fransa ve İngiltere Devletlerinin dahi ittihada başlamış oldukları hakkında bir yazı.

SAYI 14 9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Hamburg'dan 14 Mart tarihli bir telgrafname sureti.

SAYI 15 16 Zi'l-ka'de 1280 (23 Nisan 1864 Sayfa 4 sütun 1)

13 Mart tarihiyle Senderburg?'dan alınan bir mektubun mealine nazaran Prusya'lılar matlubları veçhile iş göremediklerinden şimdi pek çok gayrete düştüklerini anlatan bir yazı.

SAYI 16 23 Zi'l-ka'de 1280 (30 Nisan 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Bazı gazetelerin rivayetine göre Prusyalılar Vinenbond? körfezi havalisinde bulunan tabyalarından bir şiddetli ateşe başlayıp Danimarkalıların Dipol tepesine doğru yapmış oldukları istihkamlar üzerine.

Prusyalıların Sündenberg? üzerine attığı güller ve etkileri hakkında bir yazı.

SAYI 17 1 Zi'l-hicce 1280 (7 Mayıs 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Danimarka ve Prusya arasında vukubulan bir muharebe hakkında bir yazı ve Cerîde-i Havâdis gazetesinden alınan yabancı devletler hakkında bazı malumat.

SAYI 21 29 Zi'l-hicce 1280 (4 Haziran 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Prusya Monitör Gazetesi'nin ilanına nazaran alafranga mayısın on ikinci gününden itibaren bir ay müddetle Danimarka ile Almanya'nın kara ve denizde mütareke eylemelerine İngiltere'de olan konferansta karar verilmiş olduğuna dair yazı.

SAYI 27 11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864 Sayfa 4 Sütun 2)

Danimarka ve Prusya arasında yaşanan muharebeler hakkında bir yazı.

SAYI 48 18 Receb 1281 (17 Aralık 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Prusya Devleti'nin istihdam ettiği asker hakkında ittihaz eylediği usul ne yolda bulunduğuna ve silk-i askeriye ithal olunacak neferatın muayene ve tetkiki ne suretle icra kılındığına dair Fransızca kur'a-i tıbbiye kitabından tercüme olunan maddeleri içeren bir yazı.

SAYI 120 20 Zi'l-hicce 1282 – 23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Prusya Devletiyle Avusturya arasında devam eden çekişmeleri ve iki devletin askerî kuvvetlerinin miktarını, savaş nizamlarını, müesseselerini ve bu konularda bazı mütalaayı konu alan yabancı bir gazeteden alınmış olan yazının tercümesi.

SAYI 127 9 Safer 1283 – 11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Kiel'den bazı gazetelerin aldığı haberlere göre Prusya Devleti Avusturya'nın Frankfurt meclisine arz etmiş olduğu teklifat ve Avrupa'daki olaylar ile ilgili bir haber.

SAYI 131 8 Rebiü'l-evvel 1283-9 Temmuz 1282 (21 Temmuz 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Prusya Askerlerinin medar-ı galibiyetleri olan iğneli tüfeklere dair Ruzname-i Havâdis Gazetesinden alınan bir yazı.

SAYI 132 15 Rebiü'l-evvel 1283 – 16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Prusyalıların Avusturya askerleriyle vuku bulan muharebelerinde medar-ı galibiyetleri olan iğneli tüfeklere dair Ruzname-i Havâdis'te yer alan makale ve bu silah ile ilgili bilgi içeren bir yazı. (Ayrıca sayfanın altında tüfek ile ilgili dört adet görsel mevcuttur.)

SAYI 133 22 Rebiü'l-evvel 1283–23 Temmuz 1282 (4 Ağustos 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Prusyalıların Avusturya askerleriyle vuku bulan muharebelerinde medar-ı galibiyetleri olan iğneli tüfeklere dair Ruzname-i Havâdis'te yer alan makale ve bu silah ile ilgili bilgi içeren yazının devamı.

SAYI 134 29 Rebiü'l-evvel 1283–30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Prusya ve Avusturya arasında cereyan eden muharebeler ile ilgili bir yazı.

SAYI 136 14 Rebiü'l-âhır 1283 – 13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

5 Ağustos'ta Prusya kralının meclisin açılması münasebetiyle irad eylemiş olduğu nutkun La Turki Gazetesi'nden alınmış suretin tercümesine yer verilen bir yazı.

SAYI 138 28 Rebiü'l-âhır 1283 – 27 Ağustos 1282 (8 Eylül 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Avusturya ile Prusya Devletleri arasında vuku bulan muharebede Prusyalıların esbab-ı muzafferiyetlerini anlatan Nasyonal isimli bir Fransız gazetesinde yer alan makalenin tercümesine yer verilen bir yazı.

SAYI 140 12 Cemâziye'l-evvel 1283–10 Eylül 1282 (22 Eylül 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

136. sayıda yazılan, ilk 1841 senesinde imal edilip Prusya askerleri tarafından kullanılan iğneli tüfek ile ilgili bir yazı. (Ayrıca sayfanın altında tüfeğin resmine de yer verilmiştir.)

SAYI 141 19 Cemâziye'l-evvel 1283–17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Prusya devletinin muharebeler için harcadığı meblağ ile ilgili bir yazı.

SAYI 142 26 Cemâziye'l-evvel 1283 – 23 Eylül 1282 (5 Ekim 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Türki isimli gazetede yayınlanmış olan Prusya ile Avusturya arasında cereyan eden muharebelerden sonra Avrupa devletlerinin iğneli tüfek tedarik etmeye başlaması ile ilgili bir yazı.

SAYI 145 18 Cemâziye'l-âhir 1283-15 Teşrîn-i evvel 1282 (27 Ekim 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Muharebede Prusya askerlerinin kullandığı iğneli tüfeklerin mucidinin bu defa yeni bir top icat ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 148 9 Receb 1283 – 5 Teşrîn-i sâni 1282 (17 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Prusya'nın Monitör Gazete-i resmiyesinden tercüme edilerek Ruzname-i Vekayi-i Mısıriyye'de yayınlanan yazının sureti.

SAYI 149 16 Receb 1283 – 12 Teşrîn-i sâni 1283 (24 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Prusya kralı askerinin esnayı harpte Avusturyalılardan zapt ettikleri topraklar ile ilgili bir yazı.

SAYI 151 1 Şabân 1283 – 26 Teşrîn-i sâni 1282 (9 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Kurye Doryen? Gazetesinde yayınlanmış olan Rusya veliahdı prens Danimarka kralının kızı prenses ile nikahlandığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 151 1 Şabân 1283 – 26 Teşrîn-i sâni 1282 (9 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Almanya ile ilgili bir yazı.

SAYI 156 6 Ramazân 1283 – 31 Kânûn-ı evvel 1282 (12 Ocak 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Avusturya ve Prusya Devletleri arasında önceden vuku bulan muharebede Avusturya ordusunun yenilgisinin sebebine dair Viyana'da basılan askerî gazetede mütalaa olunan özel bir bendin tercümesi. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 9 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.77. Avusturya ve Prusya Arasındaki Muharebe İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Milâdî))	Sayfa ve Sütun
157	13 Ramazân 1283 – 7 Kânûn-ı sâni 1282 (19 Ocak 1867 Cumartesi)	Sayfa 3 Sütun 3
160	4 Şevvâl 1283 – 28 Kânûn-ı sâni 1282 (9 Şubat 1867 Cumartesi)	Sayfa 4 Sütun 2
161	11 Şevvâl 1283 – 4 Şubat 1282 (16 Şubat 1867 Cumartesi)	Sayfa 4 Sütun 2
162	18 Şevvâl 1283 – 11 Şubat 1282 (23 Şubat 1867 Cumartesi)	Sayfa 4 Sütun 2
163	25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867 Cumartesi)	Sayfa 3 Sütun 3
170	15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867 Cumartesi)	Sayfa 3 Sütun 3
171	22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867 Cumartesi)	Sayfa 4 Sütun 1
172	29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867 Cumartesi)	Sayfa 3 Sütun 2

SAYI 163 25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Prusya'da hünerveran bir adamın tahta talaşlarından masa gibi eşyalar yaptığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 164 2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Prusya Kralı ve Hohenzollern ailesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 167 23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Bu defa yeniden teşkil edilen Almanya-yı şimaliyenin idaresi hakkında yapılan nizamatta tensikat-ı askeriyesine müteallik bulunan yazının tercümesi

SAYI 168 1 Zi'l-hicce 1283 – 25 Mart 1283 (6 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Bu defa yeniden teşkil eden Almanya'nın tensikat-ı askeriyesine dair olan nizamatin devamını içeren bir yazı.

SAYI 169 8 Zi'l-hicce 1283 – 1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Almanya-ı şimaliden beherinin barış zamanlarında ne miktar kuvve-i askeriyesi mevcut bulunacağına dair olarak yayınlanan yazının tercümesi.

SAYI 170 15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Berlin'de Kolonya Gazetesi'nde yer alan yazıdan anlaşıldığına göre bahriye mühendislerinden bir zatın yeni bir tüfek icat ettiği ile ilgili.

SAYI 197 28 Cemâziye'l-sânî 1284-14 Teşrîn-i evvel 1283 (26 Ekim 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Almanya-yı şimali kuvve-i askeriyesi ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 199 13 Receb 1284 – 28 Teşrîn-i evvel 1283 (9 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Almanya'nın şimal ordusu ile ilgili bir yazı.

SAYI 213 21 Şevvâl 1284–3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868 Cumartesi Sayfa 4 Sütun 2)

Prusya devletinin askerî tedariki ile ilgili bir yazı.

Rusya Devleti'nin Prusya Devleti sınırına sevkettiği askerler ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 217 20 Zi'l-ka'de 1284 – 3 Mart 1284 (15 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Cenubi Almanya tensikat-ı askeriyesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 227 1 Safer 1285 – 12 Mayıs 1284 (24 Mayıs 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Prusya devleti silah altında bulunan 14.000 askere izin vermesi ve limanlardaki istihkamata da tatil etmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 228 9 Safer 1285 – 19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Prusya Devleti 12.000 askerin memleketine gitmesine izin verdiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Prusya Devleti'nin New York Sefarethanesi memurlarından birinin lokantada yemek yerken bir Amerikalı ile tartıştığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Prusya Harbiye Nazırı Prusya memleketinde bulunan bütün kale ve istihkamları ziyaret edeceği ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 232 7 Rebiü'l-evvel 1285 – 16 Haziran 1284 (28 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Prusya'daki fakara gönderilen yardım ve kraliçe tarafından teşekkürname verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 235 28 Rebiü'l-evvel 1285–7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Pazar Sayfa 2 Sütun 3)

Ateş gemisi tabir olunan bir kıta Prusya gemisinin Kel Limanı ağzına geldiği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 235 28 Rebiü'l-evvel 1285–7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Prusya Devleti'nin Baltık Denizi'ndeki donanmasını arttırmağa çalıştığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 235 28 Rebiü'l-evvel 1285–7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Avrupa hükümdarlarının senede bir veya iki nutuk-ı resmi irad ettiği, Prusya hükümdarının ise senede altı nutk-ı resmi irad ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 235 28 Rebiü'l-evvel 1285–7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Prusya Devleti'nin Ren Nehri boyundaki ordusu ve askerleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 236 7 Rebiü'l-âhır 1285–14 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868 Pazar 3 Sütun 1)

Morning Post isimli bir İngiliz Gazetesi'nde Prusya ve Fransa Devletleri arasında muharebe vuku bulacağına aşikâr olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 237 13 Rebiü'l-âhır 1285 – 21 Temmuz 1284 (2 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Prusya'da bir top ustasının imal ettiği topların denemeleri ile ilgili bir yazı.

Prusya Devleti silah fabrikalarında eski tüfeklerin iğneli tüfeğe tebdili ile ilgili bir yazı.

SAYI 239 27 Rebiü'l-âhır 1285 – 4 Ağustos 1284 (16 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Patlar kurşunların terakkisi için Prusya ve Rusya tarafından bir komisyon teşkil edildiği ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 246 18 Cemâziye'l-âhır 1285 – 22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Prusya'nın mevcut olan savaş gemileri hakkında bir yazı.

SAYI 248 2 Receb'ül-ferd 1285–6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Prusya generallerinden bilinin çizdiği ve Prusya ordularına dağıtılan bir harita ile ilgili bir yazı.

Almanya'da dakikada yüz elli kurşun atabilen bir savaş aleti icat edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Rusya ile Prusya devletlerinin ittifakının kesinleştiği ve İtalya'nın da Prusya'ya meylettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 254 14 Şabân 1285 – 17 Teşrîn-i sâni 1284 (29 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Berlin'de yeni icat edilen topun denemelerinin yapıldığı ve diğer toplarla kıyaslandığı Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 255 21 Şabân 1285 – 24 Teşrîn-i sâni 1284 (6 Aralık 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Prusya Kralının nutku üzerine yazılmış bir mütalaayı hâvî Times Gazetesi ana kaynaklı olarak Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir metin.

SAYI 270 8 Zi'l-hicce 1285 – 9 Mart 1285 (21 Mart 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Prusya'ya on saat mesafede Kermasti? Kazası'nda yeni bir kömür madeni bulunduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 273 28 Zi'l-hicce 1285 – 30 Mart 1285 (11 Nisan 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Almanya ve Fransa'daki silah üretimine dair Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 279 11 Safer 1286 – 11 Mayıs 1285 (23 Mayıs 1285 Sayfa 3 Sütun 1)

Prusya devleti bir limanında Avrupa gemilerinin tayfaları için büyük bir hastahane yapımına karar verdiği ile ilgili bir yazı.

Prusya'da Espando? Tersanesinde her sene olduğu gibi bu sene de yeni silahlarla talim yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 286 2 Rebiü'l-âhır 1286 – 29 Haziran 1285 (11 Temmuz 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Rusya ve Prusya devletleri tarafından geçen sene yaz mevsiminde Baltık Denizi'ne birer filo donanma göndererek talim yaptıkları ile ilgili Turki Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 290 29 Rebiü'l-âhır 1286 – 27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Lepsik¹³² şehri sarraflarından ve bunun Parisli ortakları ile ilgili bir yazı.

SAYI 290 29 Rebiü'l-âhır 1286 – 27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

Prusya Kralı Almanya-yı şimali prenslerinin de katılarak Baltık Denizi'nde bir limanın açıldığı ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 316 5 Zi'l-ka'de 1286 – 25 Kânûn-ı sâni 1285 (6 Şubat 1870 Sayfa 4 Sütun 1)

Prusya memleketinde mevcut olan okullar ve eğitim ile ilgili bir Ruzname kaynaklı bir yazı.

2.9.2. Amerika

SAYI 16 23 Zi'l-ka'de 1280 (30 Nisan 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Cumhur-ı şimali makarr-ı hükümeti olan Washington şehrinde yeni bir harp aleti icat edildiği hakkında bir yazı.

SAYI 22 6 Muharrem 1281(11 Haziran 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Fransız Patri Gazetesi'nin ilanına nazaran şimaliler ve cenublular arasında vukubulan çarpışmalar hakkında bir yazı.

SAYI 23 13 Muharrem 1281 (18 Haziran 1864 Sayfa 4 Sütun 2)

Cenubluların kara ve deniz kuvvetleri hakkında bir yazı.

SAYI 24 20 Muharrem 1281 Cumartesi (25 Haziran 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Kuzey ve Güney Amerikalılar arasında vuku bulan çatışmalar ile ilgili bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 8 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

¹³² Almanya'nın Leipzig şehri olma ihtimali yüksek.

Tablo 2.78. Kuzey ve Güney Amerikalılar Arasındaki Muharebe İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
28	22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864 Çarşamba)	Sayfa 4 Sütun 2
29	29 Safer 1281(3 Ağustos 1864 Çarşamba)	Sayfa 4 Sütun 1
31	17 Rebiü'l-evvel 1281 (20 Ağustos 1864 Cumartesi)	Sayfa 4 Sütun 1
32	24 Rebiü'l-evvel 1281 (27 Ağustos 1864 Cumartesi)	Sayfa 4 Sütun 3
35	16 Rebiü'l-âhır 1281 (18 Eylül 1864 Pazar)	Sayfa 4 Sütun 1
37	29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864 Cumartesi)	Sayfa 3 Sütun 3
150	23 Receb 1283 – 19 Teşrin-i sâni 1282 (1 Aralık 1866 Cumartesi)	Sayfa 4 Sütun 2

SAYI 25 27 Muharrem 1281 (2 Temmuz 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

New York'tan alınan havâdisi içeren bir yazı.

SAYI 26 4 SAFER 1281 (9 Temmuz 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

New York tarafından alınan havâdisi içeren bir yazı.

SAYI 27 11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864 Sayfa 4 Sütun 3)

Times Gazetesi'nin New York'tan aldığı havâdisi içeren bir metin.

SAYI 30 10 Rebiü'l-evvel 1281(13 Ağustos 1864 Sayfa 4 Sütun 3)

Portekiz kralının yeni bir gülle icat etmesi ve Fransa'da sekizinci hussar alayından bir yüzbaşının farklı bir şekilde kurşun imal etmesi hakkında bir yazı.

SAYI 36 23 Rebiü'l-âhır 1281 (24 Eylül 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Amerika'da ihdas edilen zırhlı gemiler ve zırhlı gemi imali ile ilgili bir yazı.

Amerika donanması ile ilgili bazı malumatlara yer verilmiştir.

SAYI 38 7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Amerika, Fransa ve Avrupa'daki bazı askerî olaylar hakkında yazı.

SAYI 39 14 Cumadel-ula (Cemâziye'l-evvel) 1281 (15 Ekim 1864 Sayfa 4 Sütun 2)

İki eylül tarihli Times Gazetesi'nin Amerika hakkında yazmış olduğu yazının tercüme metni.

SAYI 66 26 Zi'l-ka'de 1281 (22 Nisan 1865 Cumartesi Sayfa 4 Sütun 2)

Cumhur-ı şimali orduları kumandanının maiyetinde müstahdem erkan-ı harbiye zabitanından birinin Amerika ordularına dair kaleme almış olduğu layihanın tercüme metnine yer verilmiştir. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 4 sayısında tefrika halinde yayımlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.79. Amerika Orduları İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Milâdî))	Sayfa ve Sütun
67	3 Zi'l-hicce 1281 (29 Nisan 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
68	10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
69	17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865)	Sayfa 4 Sütun 1

SAYI 111 16 Şevvâl 1282 – 19 Şubat 1281 (3 Mart 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Amerika harbine nazarının müehheran takdim eylediği raporunda muharebenin başlangıcından sonuna kadar 2.759.049 kişi harbe sevk olunmuş ve bunlardan 1.057.423'ü hasta ve yaralı olarak hastaneye girmiş ve bunun içinden dahi harpte vefat edenlerden maada %8'inin vefat ettiğini bildiren bir yazı.

SAYI 147 2 Receb 1283 – 29 Teşrîn-i evvel 1282 (10 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Amerika'dan edinilen bilgi doğrultusunda zırhlı gemiler ile alakalı bir yazı.

SAYI 167 23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Amerika'da vuku bulan muharebelerde kullanılan gemiler hakkında bir yazı.

SAYI 204 17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Amerika'daki şükran günü ile ilgili bir yazı.

SAYI 212 14 Şevvâl 1284 – 27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Amerika'da kongre tabir olunan meclis-i umumi ile ilgili bir yazı.

SAYI 217 20 Zi'l-ka'de 1284 – 3 Mart 1284 (15 Mart 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Times Gazetesi'nde müverrih unvanıyla hukuk-ı milliye üzerine makaleler yazan bir yazarın devletler arasında olan münasebetler ile ilgili bir yazısı.

SAYI 218 27 Zi'l-ka'de 1284 – 10 Mart 1284 (22 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

24 Teşrîn-i evvel tarihinde Amerika gazetelerinde çıkan bir makalenin tercümesine yer verilen bir yazı.

SAYI 220 11 Zi'l-hicce 1284 – 24 Mart 1284 (5 Nisan 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Times Gazetesi mekatibinin Atgrat? İsimli mahalden yazdığı mektubu ihtiva eden Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 220 11 Zi'l-hicce 1284 – 24 Mart 1284 (5 Nisan 1868 Pazar Sayfa 3 Sütun 2)

Bir İngiliz mecmûasında yer alan Alabama meselesi ve İngiltere ile Amerika arasındaki ilişkiler ile ilgili bir yazıya yer verilmiştir. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 3 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.80. Alabama Meselesi İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
221	18 Zi'l-hicce 1284 – 31 Mart 1284 (12 Nisan 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
222	25 Zi'l-hicce 1284 – 7 Nisan 1284 (19 Nisan 1868)	Sayfa 2 Sütun 3

SAYI 238 20 Rebiü'l-âhır 1285 – 28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Kuzey Amerika'nın Güneylilerle vuku bulan muharebelerdeki asker sayısı ile ilgili bir yazı.

SAYI 238 20 Rebiü'l-âhır 1285 – 28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Meşhur Amerika amirali Fragot?'un kullandığı Franklin isimli fırkateyn ile Avrupa limanlarını geç ü güzâr ettikten sonra gelecek ayın başlarında İstanbul'a da geleceği ile ilgili Mecmûa-i Maarif'ten alınmış bir yazı.

SAYI 240 5 Cemâziye'l-evvel 1285 – 11 Ağustos 1284 (23 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

İstanbul'a gelmiş olan müctemien Amerika amiralinin mekteb-i fûnûn-i harbiyeyi ziyaret ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 242 18 Cemâziye'l-evvel 1285–25 Ağustos 1284 (6 Eylül 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Müctemien Amerika cumhuriyetinin bahr-i sefid donanması amirali Faragi'nin Bab-ı seraskeriye ziyareti ile ilgili bir yazı.

SAYI 251 23 Receb 1285 – 27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Kuzey Amerika taraflarında vuku bulan ihtilal ve askerler ile ilgili bir yazı.

SAYI 281 25 Safer 1286 – 25 Mayıs 1285 (6 Haziran 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Amerika kıtasındaki bazı yanardağların galeyana geldiği ve deprem olduğu ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 282 3 Rebiü'l-evvel 1286 – 1 Haziran 1285 (13 Haziran 1869 Sayfa 4 sütun 1)

Amerika mühendislerinden birinin en büyük bir top yaptığı ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 288 16 Rebiü'l-âhır 1286–13 Temmuz 1285 (25 Temmuz 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

Amerika hünerveranından biri deryada kazazda olan nüfusun güvenlikte olmaları için icat ettiği bir alet ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 290 29 Rebiü'l-âhır 1286 – 27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Amerika zabitân-ı askeriyesinden bir zatın icat ettiği bir silahı incelemek için oraya gönderilen Rusya zabitânının bu icat edilen tüfeklerin tercih edilerek Rusya neferat-ı askeriyesinin teçhizine karar verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 296 13 Cemâziye'l-âhır 1286 – 8 Eylül 1285 (19 Eylül 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

Fransa'da yayınlanan Seykl? Gazetesinde görülen Amerika tüccarından bir zat ile ilgili bir yazıyı ihtiva eden bir metin

2.9.3. Avusturya

SAYI 12 25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Bazı gazetelerin yazdıklarına göre Rusya, Prusya ve Avusturya devletlerinin ittifak yaptıkları ve bunlara karşı olarak da Fransa ve İngiltere Devletlerinin dahi ittihadı başlamış oldukları hakkında bir yazı.

SAYI 120 20 Zi'l-hicce 1282 – 23 Nisan 1282 (5 Mayıs 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Prusya Devleti ile Avusturya arasında devam eden çekişmeleri ve iki devletin askerî kuvvetlerinin miktarını, savaş nizamlarını, müesseselerini ve bu konularda bazı mütalaayı konu alan yabancı bir gazeteden alınmış olan yazının tercümesi.

SAYI 127 9 Safer 1283 – 11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Kiel'den bazı gazetelerin aldığı haberlere göre Prusya Devleti Avusturya'nın Frankfurt meclisine arz etmiş olduğu teklifat ve Avrupa'daki olaylar ile ilgili bir haber.

SAYI 128 17 Safer 1283 – 18 Haziran 1282 (30 Haziran 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Haziran otuz tarihiyle Viyana'dan tevarüd eden havâdis-i telgraf ile ilgili bir haber metni ile Avrupa'daki bazı gelişmeler ile ilgili bir yazı.

SAYI 129 24 Safer 1283 – 25 Haziran 1282 (7 Temmuz 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

İtalya, Avusturya ve Avrupa kara orduları ile ilgili bir takım yazı.

SAYI 130 Gurre(1)Rebiü'l-evvel 1283–2 Temmuz 1282 (14Temmuz 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Avusturya ordularında meydana gelen mağlubiyet ile ilgili yazılmış olan bir metnin La Türki Gazetesi'nden alınmış olan metnin tercümesini ihtiva eden bir yazı.

SAYI 132 15 Rebiü'l-evvel 1283 – 16 Temmuz 1282 (28 Temmuz 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Prusyalıların Avusturya askerleriyle vuku bulan muharebelerinde medar-ı galibiyetleri olan iğneli tüfeklere dair Ruzname-i Havâdis'te yer alan makale ve bu

silah ile ilgili bilgi içeren bir yazı. (Ayrıca sayfanın altında tüfek ile ilgili dört adet görsel mevcuttur.)

SAYI 133 22 Rebiü'l-evvel 1283–23 Temmuz 1282 (4 Ağustos 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Prusyalıların Avusturya askerleriyle vuku bulan muharebelerinde medar-ı galibiyetleri olan iğneli tüfeklere dair Ruzname-i Havâdis'te yer alan makale ve bu silah ile ilgili bilgi içeren yazının devamı.

SAYI 134 29 Rebiü'l-evvel 1283–30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Prusya ve Avusturya arasında cereyan eden muharebeler ile ilgili bir yazı.

SAYI 138 28 Rebiü'l-âhır 1283 – 27 Ağustos 1282 (8 Eylül 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Avusturya ile Prusya devletleri arasında vuku bulan muharebede Prusyalıların esbab-ı muzafferiyetlerini anlatan Nasyonal isimli bir Fransız gazetesinde yer alan makalenin tercümesine yer verilen bir yazı.

SAYI 142 26 Cemâziye'l-evvel 1283 – 23 Eylül 1282 (5 Ekim 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Türki isimli gazetede yayımlanmış olan Prusya ile Avusturya arasında cereyan eden muharebelerden sonra Avrupa devletlerinin iğneli tüfek tedarik etmeye başlaması ile ilgili bir yazı.

SAYI 149 16 Receb 1283 – 12 Teşrîn-i sâni 1283 (24 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Prusya kralı askerinin esnayı harpte Avusturyalılardan zapt ettikleri topraklar ile ilgili bir yazı.

SAYI 152 8 Şabân 1283 – 3 Kânunuevvel 1282 (15 Aralık 1866 Sayfa 4 sütun 1)

İğneli tüfeğin Viyana'da tecrübe edildiği ve diğer tüfeklerden daha sağlam ve kullanışlı olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 153 15 Şabân 1283–10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Avusturya Devleti'nin askerî gazetesinde yayımlanmış olan Girit ile ilgili bir makalenin tercümesine yer verilen bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 2

sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.81. Avusturya Askerî Gazetesindeki Girit İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar.

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
154	22 Şabân 1283–17 Kânûn-ı evvel 1282 (29 Aralık 1866)	Sayfa 2 Sütun 1

SAYI 155 29 Şabân 1283 – 24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Kurye Doryen? Gazetesinde yayımlanan Avusturya Devleti'nin ateşli silahları ile ilgili bir yazının tercümesi.

SAYI 156 6 Ramazân 1283 – 31 Kânûn-ı evvel 1282 (12 Ocak 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Avusturya ve Prusya Devletleri arasında önceden vuku bulan muharebede Avusturya ordusunun yenilgisinin sebebine ve bu iki devletin ordularına dair Viyana'da basılan askerî gazetede mütalaa olunan özel bir bendin tercümesi. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 9 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.82. Avusturya ve Prusya Orduları İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
157	13 Ramazân 1283 – 7 Kânûn-ı sâni 1282 (19 Ocak 1867)	Sayfa 3 Sütun 3
160	4 Şevvâl 1283 – 28 Kânûn-ı sâni 1282 (9 Şubat 1867)	Sayfa 4 Sütun 2
161	11 Şevvâl 1283 – 4 Şubat 1282 (16 Şubat 1867)	Sayfa 4 Sütun 2
162	18 Şevvâl 1283 – 11 Şubat 1282 (23 Şubat 1867)	Sayfa 4 Sütun 2
163	25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867)	Sayfa 3 Sütun 3
170	15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867)	Sayfa 3 Sütun 3
171	22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867)	Sayfa 4 Sütun 1
172	29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867)	Sayfa 3 Sütun 2

SAYI 156 6 Ramazân 1283 – 31 Kânûn-ı evvel 1282 (12 Ocak 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Avusturya şimal ordusunun asker sevkıyatı ile ilgili bir yazı.

SAYI 165 9 Zi'l-ka'de 1283 – 4 Mart 1283 (16 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Viyana şehrine inşa olunacak istihkamata dair bir yazı.

SAYI 170 15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Avusturya İmparatoru Macaristan kralı namıyla icra ettiği bir resimde hediye olarak üç gemi verildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 214 28 Şevvâl 1284 – 10 Şubat 1283 (22 Şubat 1268 Sayfa 4 Sütun 3)

200.000 neferden oluşan bir ordunun Varşova'da toplanıp Avusturya hududuna doğru hareket ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Avusturya ve İspanya Devletleri nizamât-ı askeriyelerini ıslah etmeleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Devlet tarafından Viyana ve Macaristan parlamentoları komisyonlarına takdim kılınp tahriratı resmîyeyi hâvî bulunan Avusturya'nın harici politikasına dair olan bir yazı.

SAYI 222 25 Zi'l-hicce 1284 – 7 Nisan 1284 (19 Nisan 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Avusturya Devleti'nin Macar hükümetiyle ittifak ve ittifakı ile bu iki devletin ıslahat-ı dahiliyesi ile ilgili Envâr-ı Şarkıyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Avusturya Devleti'nin borcu ile ilgili bir yazı.

SAYI 236 7 Rebiü'l-âhır 1285–14 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Avusturya Devleti'nde yeni bir tenkihât-ı¹³³ askeriye icra edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 237 13 Rebiü'l-âhır 1285 – 21 Temmuz 1284 (2 Ağustos 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Avusturya devleti bahriyesi ile ilgili Ruzname-i Vakayi Mısriyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 239 27 Rebiü'l-âhır 1285 – 4 Ağustos 1284 (16 Ağustos 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Viyana'da yapılan nişan talimleri ile ilgili bir yazı.

¹³³ Bütçeyi düzenlemek üzere memur maaşlarından yapılan indirmeler.

SAYI 244 3 Cemâziye'l-âhir 1285 – 8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Avusturya İmparator ve İmparatoriçesi'nin Galiçya'ya gideceği ile ilgili bir yazı.

SAYI 251 23 Receb 1285 – 27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Avusturya millet meclisinde tensikat-ı askeriyyeye dair hükümet tarafından arz olunan layihanın müzakeresi ile ilgili bir yazı.

Münih'te inşa edilecek bir kale ile ilgili bir yazı.

Avusturya devletinin efkarının daima asayişin devamını arzu ettiği ve hususta çalıştığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 252 30 Receb 1285 – 3 Teşrîn-i sâni 1284 (15 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Hırvatistan'ın Macar hükümetine tabi bulunması ile ilgili bir yazı.

SAYI 252 30 Receb 1285 – 3 Teşrîn-i sâni 1284 (15 Kasım 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Macaristan'ın mamuriyetine dair olan Enternasyonal isimli gazetede görülen bir yazının Ruzname-i Vekayi Mısriyye kaynaklı tercümesi.

SAYI 253 7 Şabân 1285 – 10 Teşrîn-i sâni 1284 (22 Kasım 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Avusturya Hariciye Nazırı Baron de Bost'un teşkil edip yeni tensikat-ı askeriyesi hakkında olan nizamı kabul eden komisyon-ı askeride irad ettiği nutuk ile ilgili bir yazı.

SAYI 279 11 Safer 1286 – 11 Mayıs 1285 (23 Mayıs 1285 Sayfa 2 Sütun 3)

Avusturya'nın Pula? tersanesinde talim için çıkarılacak olan donanma ile ilgili bir yazı.

SAYI 294 29 Cemâziye'l-evvel 1286–24 Ağustos 1285 (5 Eylül 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Avusturya ve Macar Devletlerinin inikat eden parlamento komisyonunda Avrupa devletleri ile olan münasebetleri ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 313 21 Şevvâl 1286 – 11 Kânûn-ı sâni 1285 (23 Ocak 1870 Sayfa 4 Sütun 3)

Avusturya memalikine Moravya? İsimli mahalde Eslanis? Şehrinde bulunan bir papazın kilisede istihdam ettiği beslemeden bir çocuğu olduğu ve bu çocuğu öldürüp kilise civarında bir yere gömdüğü ile ilgili bir yazı.

SAYI 315 28 Şevvâl 1296 – 18 Kânûn-ı sâni 1285 (30 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 1)

Viyana'nın Diba? Gazetesi terk-i silah madde-i şayiası hakkında yayınladığı yazının tercümesine yer verilen bir metin.

2.9.4. Belçika

SAYI 50 2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Belçika'da asker almanın usulü hakkında bir yazı.

SAYI 167 23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Brüksel Gazetesi'nin yazdığına göre Belçika Kralının Berlin'e gitmek üzere hazırlandığı ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 228 9 Safer 1285 – 19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Belçikalı bir tüfek ustasının Habeş'e gidip orada sanatı sayesinde hayli para kazandığı ile ilgili bir yazı.

2.9.5. Çin

SAYI 7 20 Ramazân 1280 (28 Şubat 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Petersburg tarafından alınan havâdise göre Rusya'dan Çin'e kadar bir telgraf hattının kurulası ile ilgili.

SAYI 47 11 Receb 1281 (10 Aralık 1864 Sayfa 3 Sütun 3)

27 Ağustos tarihli Şangay tarafından alınan bir mektup mealine nazaran Çin İmparatoru Tankin? Şehrini zapt etmesi ve dahili ihtilal ve harp ile ilgili bir yazı.

SAYI 158 20 Ramazân 1283 – 14 Kânûn-ı sâni 1282 (26 Ocak 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Çin ve Japonya sularında bulunan Fransa fırka-i bahriyesi hakkında yabancı bir gazetede yayınlanan metnin Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınan tercümesi.

SAYI 166 16 Zi'l-ka'de 1283 – 11 Mart 1283 (23 Mart 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Çin sularında vuku bulan bir olay neticesinde bir geminin İskenderiye'ye geldiği ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir yazı.

SAYI 223 2 Muharrem 1285 – 14 Nisan 1284 (26 Nisan 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Floransa'da yayınlanan Fünûn ve Sanayi Gazetesinde yer alan Çin ve Çinliler ile ilgili bir yazının tercümesi.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Çin'de sıcak havalarda etlerin bir iki gün içerisinde bozulduğu, bir Fransız'ın da bu süreyi on beş güne kadar çıkardığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 236 7 Rebiü'l-âhır 1285–14 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Çin hükümdarı tarafından prensin biri fünûn-i askeriye tahsili ile ilgili bir yazı.

SAYI 246 18 Cemâziye'l-âhır 1285 – 22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Çin ve Japonya taraflarından alınan haberler ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesinden alınmış bir yazı.

SAYI 247 25 Rebiü'l-âhır 1285 – 29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Çin hükümetinin başkenti olan Pekin şehrine dair Avrupa gazetelerinin yayınlamış oldukları malumatlar ile ilgili bir yazı.

SAYI 247 25 Rebiü'l-âhır 1285 – 29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Hint ve Çin memleketlerini muayene ve tetkiki konusunda bundan iki sene önce Fransa umur-ı bahriyesi nezareti tarafından Asya kıtasına sevk olunan komisyon ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Çin İmparatoru tarafından bilcümle Avrupa kabinetörleri nezdin fevkalade murahhas gönderdiği ile alakalı Tasvîr-i Efkâr Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 267 17 Zi'l-ka'de 1285 – 16 Şubat 1284 (28 Şubat 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

Çin Hakanı tarafından tayin olunup Paris'e gitmiş olan süfera-yı ecnebiye ile ilgili Fransız gazetelerinden ihbar olunan haberlerin tercümesine yer verilen Ruzname-i Cerîde-i Mısriyye kaynaklı bir yazı.

SAYI 298 27 Cemâziye'l-âhir 1286 – 21 Eylül 1285 (3 Ekim 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Çin'in Honkong şehrinden alınan Çin denizlerinde bulunan korsanlar ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

2.9.6. Danimarka

SAYI 14 9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Viyanadan alınan telgrafname mealine nazaran Danimarka meselesi için bir konferans akdine muvafakat hasıl olup zikrolunan konferans Londra'da yakınlarda teşkil olunacağı İngiltere sefareti tarafından Almanya meclisi reisine resmen beyan olunduğunu haber veren bir yazı.

Kopenhag'dan 15 Mart tarihli bir telgrafname metni.

SAYI 15 16 Zi'l-ka'de 1280 (23 Nisan 1864 Sayfa 4 sütun 1)

La Fetonbilara? isimli gazetenin rivayetine göre Danimarka meselesinden dolayı Stockholm'de ahalice birkaç bin kişiden ibaret bir büyük cemiyet teşkil olunmasıyla ilgili.

SAYI 16 23 Zi'l-ka'de 1280 (30 Nisan 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Bazı gazetelerin rivayetine göre Prusyalılar Vinenbond? Körfezi havalisinde bulunan tabyalarından bir şiddetli ateşe başlayıp Danimarkalıların Dipol? Tepesi'ne doğru yapmış oldukları istihkamlar üzerine.

SAYI 17 1 Zi'l-hicce 1280 (7 Mayıs 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Danimarka ve Prusya arasında vukubulan bir muharebe hakkında bir yazı ve Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınan yabancı devletler hakkın bazı malumat.

SAYI 18 8 Zi'l-hicce 1280 (14 Mayıs 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Danimarka Kralı'nın bu defa askerine ilan eylediği nutkun tercümesini.

SAYI 21 29 Zi'l-hicce 1280 (4 Haziran 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Prusya Monitör Gazetesi'nin ilanına nazaran alafranga mayısın on ikinci gününden itibaren bir ay müddetle Danimarka ile Almanya'nın kara ve denizde mütareke eylemelerine İngiltere'de olan konferansta karar verilmiş olduğuna dair yazı.

SAYI 27 11 Safer 1281 (16 Temmuz 1864 Sayfa 4 Sütun 2)

Danimarka ve Prusya arasında yaşanan muharebeler hakkında bir yazı.

SAYI 34 9 Rebiü'l-âhır 1281 (10 Eylül 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Akd-i mütarekeden sonra haşmetli Danimarka Kralı hazretleri tarafından askerine hitaben ilan olunan nutk-ı resminin tercüme edilmiş suretinin yer aldığı bir yazı.

SAYI 151 1 Şabân 1283 – 26 Teşrîn-i sâni 1282 (9 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Kurye Doryen? Gazetesinde yayınlanmış olan Rusya veliahdı prenses Danimarka kralının kızı prenses ile nikahlandığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 251 23 Receb 1285 – 27 Teşrîn-i evvel 1284 (7 Kasım 1868 Pazar Sayfa 3 Sütun 2)

Danimarka kralı tarafından irad olunan nutuk ile ilgili Tâkvîm-i Vakayî Gazetesinden alınmış bir yazı.

2.9.7. Fransa

SAYI 9 4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864 Sayfa 4 sütun 1)

İngiltere ve Fransa Devletlerinin Avrupa politikaları hakkında bir yazı.

SAYI 10 11 Şevvâl 1280 (19 Mart 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Zırhlı fırkateynin acele teçhiz olunması havâdisi üzerine Fransa'da yayınlanan takririn tercümesi.

Mond? Gazetesi'ne göre Fransa Devleti seraskeri tarafından Sivastopol'da ölen Fransız askerleri için bir kabristan yapılması.

SAYI 12 25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Bazı gazetelerin yazdıklarına göre Rusya, Prusya ve Avusturya devletlerinin ittifak yaptıkları ve bunlara karşı olarak da Fransa ve İngiltere Devletleri'nin dahi ittihada başlamış oldukları hakkında bir yazı.

SAYI 20 21 Zi'l-hicce 1280 (28 Mayıs 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Meksika'daki Fransız askerinin muhtelif kollarının hareketine dair alınan bir haber.

SAYI 25 27 Muharrem 1281 (2 Temmuz 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Fransa'da hassa ordusuna bağlı asker çocuklar hakkında Cerîde-i Havâdis'ten alınan bir yazı.

SAYI 28 22 Safer 1281 (27 Temmuz 1864 Sayfa 2 sütun 1)

Fransa'da yapılacak olan askerî manevrayı izlemek için Samih Paşa maiyetinde bir heyetin gönderilmesi hakkında bir yazı.

SAYI 30 10 Rebiü'l-evvel 1281(13 Ağustos 1864 Sayfa 4 Sütun 3)

Portekiz kralının yeni bir gülle icat etmesi ve Fransa'da sekizinci hussar alayından bir yüzbaşının farklı bir şekilde kurşun imal etmesi hakkında bir yazı.

SAYI 37 29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864 Sayfa 3 Sütun 3)

Paris'te kırk milyon franka yapılacak olan su hazinesi hakkında.

SAYI 38 7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Amerika, Fransa ve Avrupadaki bazı askerî olaylar hakkında yazı.

SAYI 40 21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

1864 Mîlâdî senesi 16 Eylül tarihli Monitor isimli Fransız Gazetesi'nin Berlin'den alıp yayınladığı yazının tercümesini içeren yazı.

SAYI 43 12 Cemâziye'l-âhir 1281 (12 Kasım 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Avrupa'da seyahat etmekte olan Rusya İmparatoru ve İmparatoriçesinin Fransa seyahatini içeren bir yazı.

SAYI 45 26 Cemâziye'l-âhir 1281 (26 Kasım 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Bir Fransız gazetesinin 29 Teşrin-i evvel tarihli Toulon tarafından aldığı telgrafname mealine nazaran Fransa İmparatoru'nun tersaneleri ziyaret etmesi üzerine yazılan bir yazı.

SAYI 45 26 Cemâziye'l-âhir 1281 (26 Kasım 1864 Sayfa 4 Sütun 2)

Fransız gazetesinin birinde yukarıdaki havâdisin tafsilatına dair Toulon tarafından beyan olunan bir mektubun tercümesi.

SAYI 48 18 Receb 1281 (17 Aralık 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Prusya Devleti'nin istihdam ettiği asker hakkında ittihaz eylediği usul ne yolda bulunduğu ve silk-i askeriye ithal olunacak neferatın muayene ve tetkiki ne suretle icra kılındığına dair Fransızca kur'a-i tıbbiye kitabından tercüme olunan maddeleri içeren bir yazı.

SAYI 50 2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864 Sayfa 3 Sütun 1)

Fransa Devleti'nin asker alma hususuyla ittihaz eylediği usul hakkında bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 2 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.83. Fransa'nın Asker Alma Hususu İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
51	9 Şabân 1281 (7 Ocak 1865)	Sayfa 2 Sütun 3

SAYI 52 16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865 Sayfa 4 Sütun 1)

Paris'te bir zatın üçüncü nev'i olmak üzere bu defa icat etmiş olduğu telgrafa dair reside-i nazar-ı mütalaa olan fıkranın tercümesini içeren bir yazı.

SAYI 61 20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865 Sayfa 3 Sütun 2)

Paris'te bir cemiyet-i aliye marifetiyle ayda bir kere tab ve neşr olunan jurnal ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınan bir yazı.

SAYI 127 9 Safer 1283 – 11 Haziran 1282 (23 Haziran 1866 Sayfa 3 Sütun 1)

Paris'te teşkili düşünülen kongre ile ilgili bir yazı.

Le France isimli gazetede yayınlanmış olan kongrenin tehiri ile ilgili bir yazının mealinin yer verildiği bir metin.

SAYI 138 28 Rebiü'l-âhır 1283 – 27 Ağustos 1282 (8 Eylül 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Avusturya ile Prusya devletleri arasında vuku bulan muharebede Prusyalıların esbab-ı muzafferiyetlerini anlatan Nasyonal isimli bir Fransız gazetesinde yer alan makalenin tercümesine yer verilen bir yazı.

SAYI 141 19 Cemâziye'l-evvel 1283–17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

İngiltere ve Fransa arasındaki Manş Denizi'nin altından şimendiferler yürütmek için bir tünel yapımı ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye'den alınmış olan bir haber.

SAYI 142 26 Cemâziye'l-evvel 1283 – 23 Eylül 1282 (5 Ekim 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Fransa Devleti'nin tadil-i usul-ı askeriyesine dair olan bir Fransız gazetesinde yayınlanan makalenin tercümesine yer verilen bir yazı.

SAYI 144 11 Cemâziye'l-âhır 1283 –8 Teşrîn-i evvel 1282 (20 Ekim 1866 Sayfa 3 Sütun 2)

Fransa Devleti tarafından yabancı devletlerde bulunan sefirlerine hitaben Fransız Nasyonal Gazetesi'nde yayınlanan yazının tercümesi.

SAYI 145 18 Cemâziye'l-âhır 1283-15 Teşrîn-i evvel 1282 (27 Ekim 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Saksonyalı olup Paris'te ikamet eden bir adamın keşfettiği barut ile ilgili Cerîde-i Havâdis'ten alınan bir haber.

SAYI 147 2 Receb 1283 – 29 Teşrîn-i evvel 1282 (10 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Fransa Devleti'nin yeni icat edilmiş olan iğneli tüfeklerden 1.600.000 adet sipariş verdiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 149 16 Receb 1283 – 12 Teşrîn-i sâni 1283 (24 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Fransa'da askeriyenin istihdamları yedi seneden on seneye çıkartıldığı ve Fransa'nın asker alma usulüyle ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye'den alınan bir yazı.

SAYI 151 1 Şabân 1283 – 26 Teşrîn-i sâni 1282 (9 Aralık 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

Eupenyon Nasyonal? isimli Fransız gazetesinden alınan Rusya Devleti'nin nüfusu ve askeriyesi ile ilgili bir makalenin tercümesi.

SAYI 151 1 Şabân 1283 – 26 Teşrîn-i sâni 1282 (9 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Bir Fransıznın ipek böceğine muhtaç olunmaksızın dut ağacı yapraklarından ipek yapmaya muvaffak olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 152 8 Şabân 1283 – 3 Kânunuevvel 1282 (15 Aralık 1866 Sayfa 4 sütun 1)

Fransız jurnallerinden nakil ile La Türki isimli gazetede yayınlanan Fransa tertibatı askeriyesi ve usulleri ile ilgili olan yazının tercümesi.

SAYI 154 22 Şabân 1283 – 17 Kânûn-ı evvel 1282 (29 Aralık 1866 Sayfa 2 Sütun 3)

Eupenyon Gazetesi'nden rivayeten başka bir gazetede yayınlanan Fransa askeriyesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 158 20 Ramazân 1283 – 14 Kânûn-ı sâni 1282 (26 Ocak 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Çin ve Japonya sularında bulunan Fransa fırka-i bahriyesi hakkında yabancı bir gazetede yayınlanan metnin Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınan tercümesi.

SAYI 163 25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Fransa'da bir demir madeninde demirleşmiş bir insan cesedi bulunduğu ile ilgili bir yazı.

Fransa etıbbı-i askerıyesının muharebelerde görüp şayan-ı dikkat ettikleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 164 2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867 Sayfa 3 sütun 2)

Mareşal Bazain? Meksiko'dan göndermiş olduğu semadan düşmüş büyük bir taşın Fransaya gönderildiği ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 164 2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867 Sayfa 4 sütun 2)

Paris hayvanat bahçesine kunduz getirildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 166 16 Zi'l-ka'de 1283 – 11 Mart 1283 (23 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Fransa Devleti'nin saf piyade askerinin gerek barış ve gerek savaş mevcutlarının miktarının ne olacağına dair tertibatın harbiye nazırı tarafından tanzim edilen layıhanın Monitör Gazetesi'nde yayınlanan suretinin tercümesi.

SAYI 166 16 Zi'l-ka'de 1283 – 11 Mart 1283 (23 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Paris'te açılması kararlaştırılan bir sergiye Avrupa kıtasının her mahallinden çeşitli emtia ve eşyalar gönderileceği ile ilgili yazı. Ceride-i Askeriyye Gazetesi'nin 2 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.84. Paris'teki Sergi İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
167	23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867)	Sayfa 2 Sütun 3

SAYI 167 23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Avrupa hükümdarlarının ekserisinin Paris Ekspozisyonuna gidecekleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 170 15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Fransa'da icat olunan iğneli tüfeğin on milyon beş yüz bin frank sarfiyla üretime başlandığı ve ordulara dağıtılması ile ilgili.

SAYI 174 14 Muharrem 1284 – 6 Mayıs 1283 (18 Mayıs 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Fransa Devleti'nin bu kere ittihaz eylediği nizamname-i askeriyyenin tercümesine yer verilmiş Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 176 28 Muharrem 1284 – 20 Mayıs 1283 (1 Haziran 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Fransa'da icat edilen yeni bir topun denemelerinin yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 176 28 Muharrem 1284 – 20 Mayıs 1283 (1 Haziran 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Bundan birkaç sene önce Meksika'ya gönderilmiş olan Fransa askerine muavenet etmek üzere Fransa İmparatorunun iltimasıyla Mısır alisi tarafından o tarafa bir tabur asker sevk edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 186 9 Rebiü'l-âhır 1284 – 29 Temmuz 1283 (10 Ağustos 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Sultan Abdülaziz'in Avrupa seyahati esnasında Ruzname-i Havâdis'in Paris muhabirinden alınarak bundan önceki sayılarda yayınlanmış olan mektubun devamını ihtiva eden bir yazı.

SAYI 191 14 Cemâziye'l-evvel 1284 – 2 Eylül 1283 (14 Eylül 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Fransa ve Avusturya İmparatorlarının Prag şehrinde görüştükleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 198 6 Receb 1284 – 21 Teşrîn-i evvel 1283 (2 Kasım 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Fransa Devleti'nin bir kıta zırhlı gemi inşa ettirdiği ve denize indirildiği ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 204 17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Fransa Divan-ı Muhasebat reisi geçenlerde bu divana takdim etmiş olduğu layihaya yer verilen bir yazı.

SAYI 205 24 Şabân 1284 – 9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Bir Fransız gazetesinden görülüp yayınlanan Fransa ve İngiltere Bankaları ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi kaynaklı bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 2 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.85. İngiliz ve Fransız Bankaları İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
206	2 Ramazân 1284 – 16 Kânûn-ı evvel 1283 (28 Aralık 1867)	Sayfa 2 Sütun 3

SAYI 206 2 Ramazân 1284–16 Kânûn-ı evvel 1283 (28 Aralık 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Cezayir-i garbta yayınlanan Ahbar (ya da ihbar) isimli Fransız gazetesinden alınan birtakım haberler.

SAYI 208 16 Ramazân 1284–30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Fransa parlamentosunun nizamı ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesinden alınmış bir yazı.

Fransa Devleti'nin asker mevcudu ile ilgili bir yazı.

SAYI 210 30 Ramazân 1284 – 13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Fransa kavanin meclisinde müzakereye alınan tensikat-ı askeriye nizamnamesi hakkında Daily Telegraph isimli İngiliz gazetesinde yayınlanmış bir makalenin tercümesi.

SAYI 213 21 Şevvâl 1284 – 3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Fransa resmî gazetesinde yayınlanan politika ile ilgili bir yazı.

SAYI 214 28 Şevvâl 1284 – 10 Şubat 1283 (22 Şubat 1268 Sayfa 1 Sütun 2)

Tensikat-ı askeriye nizamı münasebetiyle kavanin meclisinde görüşmelerin sürdüğü sırada Fransa'da ikamet eden ecnebilerin askerlikleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 214 28 Şevvâl 1284 – 10 Şubat 1283 (22 Şubat 1268 Sayfa 2 Sütun 2)

Fransa, Almanya ve İsviçre'de bulunan mekteplerin usul ve nizamları ile ilgili bir yazı.

Fransa Devleti süvâri topçu hayvanlarını tebdil tasavvurunda bulunduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Fransa'da on milyon frank harcanarak istenilen yere gönderilebilen, gemilerin tamiri için yapılan bir havuz ile ilgili bir yazı.

Fransa'da olduğu gibi İngiltere dahi ahaliyi at etini yemeğe alıştırmak istemesi ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Şaspo denilen silahtan daha iyi bir silahın bulunduğu ve bundan sonra Fransa fabrikalarında şasponun üretilmeyip bunun üretileceği ile ilgili bir yazı.

Fransa Devleti'nin Roma'da bulunan askerleri ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 216 13 Zi'l-ka'de 1284 – 25 Şubat 1283 (8 Mart 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Fransa'nın askerî ıslahatları ile ilgili senato meclisine arz edilen nizamname hakkında İmparatorun kaleme aldığı bir yazı.

SAYI 217 20 Zi'l-ka'de 1284 – 3 Mart 1284 (15 Mart 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Paris'in meşhur fûnûn ve maarif mecmûasının 15 Şubat tarihli nüshasından alınan daha önceki muharebeler hakkında bilgi veren ayrıntılı bir yazının tercümesi.

SAYI 217 20 Zi'l-ka'de 1284 – 3 Mart 1284 (15 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Fransa Devleti, askerlerine bir tarafta şaspo tüfekleri vererek ve bir taraftanda yeni usule göre eski silahların değiştirilmesi ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 218 27 Zi'l-ka'de 1284 – 10 Mart 1284 (22 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Fransa akademiya yani encümen-i daniş azasından birinin 1868 senesi Ağustos'un on sekizinde vukubulacak güneş tutulmasına eşinin dikkatini çektiği ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'den alınan bir yazı.

SAYI 221 18 Zi'l-hicce 1284 – 31 Mart 1284 (12 Nisan 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Her sene yaz mevsiminde Şalon ordusunun talim yapmaları Fransa usul-i askeriyesinden olduğu ile ilgili bir yazı.

Toulun tersanesinde inşa olunan on beş kıta savaş gemisinin bir önce tamamlanılmasına gayret edildiği ile ilgili bir yazı.

Fransa Harbiye nazırı tarafından imparatora takdim olan layihada Fransa ve İtalya'da bulunan askerlere iğneli tüfek verildiği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 221 18 Zi'l-hicce 1284 – 31 Mart 1284 (12 Nisan 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Fransa'da bir matbaada yangın çıktığı ve bu yangının verdiği tahribatı ihtiva eden bir yazı.

SAYI 224 10 Muharrem 1285 – 21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Fransa'da orduların sayısının artması ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 226 24 Muharrem 1285 – 5 Mayıs 1284 (17 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Kurye Doryan isimli Fransız gazetesinde görülen efkâr-ı amme ile ilgili bir makalenin tercümesi.

SAYI 228 9 Safer 1285 – 19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Paris'teki asayiş olayları ile ilgili bir yazı.

SAYI 228 9 Safer 1285 – 19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Fransa'da küçük bir ormandan geçmekte olan bir yolcunun önüne haydut çıktığı ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 228 9 Safer 1285 – 19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Yabancı bir gazetede görülen meşhur Fransa müelliflerinden Larok isimli bir zatın Avrupa devletlerinin kara ve deniz askerlerinin masraflarını 19.392.665 İngiliz lirası olarak hesapladığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

İcat edilen ve kutulu tüfek ismi verilen bir silahın Paris'te denemelerinin yapıldığı ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Çin'de sıcak havalarda etlerin bir iki gün içerisinde bozulduğu, bir Fransız'ın da bu süreyi on beş güne kadar çıkardığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 231 30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

9 Haziran'da Petersburg'dan ve 11 Haziran'da Paris'ten gönderilen Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış telgrafnameler.

SAYI 232 7 Rebiü'l-evvel 1285 – 16 Haziran 1284 (28 Haziran 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Her devlet savaş aletlerini yeni tarza göre tebdil etmek tedarikinde olduğu gibi Fransa Devleti'nin de askerlerini yeni tarza göre teçhiz etmeye çalıştığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 233 14 Rebiü'l-evvel 1285 – 23 Haziran 1284 (5 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Fransa Devleti umur-ı harbiye vekili tarafından nev icat şaspo tüfekleri hakkında imparatora takdim ettiği layihanın hulasasını ihtiva eden bir yazı.

SAYI 233 14 Rebiü'l-evvel 1285 – 23 Haziran 1284 (5 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

La France isimli bir Fransız gazetesinin şaspo tüfekleri ile ilgili yazdığı bir mütalaanın tercümesini ihtiva eden Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 234 21 Rebiü'l-evvel 1285-30 Haziran 1284 (12 Temmuz 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Fransa'nın bir şehrinde bir sergi açıldığı ve bu sergi ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 235 28 Rebiü'l-evvel 1285-7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Paris'te bulunan coğrafya cemiyetine hariçten aza nasbı usulü ile ilgili bir yazı.

Fransa tersanelerinde yapılan bir savaş gemisi hakkında bir yazı.

SAYI 235 28 Rebiü'l-evvel 1285–7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Prusya ile Fransa arasında ileride bir muharebe vuku bulacak olursa Almanya askerinin nasıl harekette bulunacağını şimdiden tertip edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 235 28 Rebiü'l-evvel 1285–7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Fransa'nın Rusya'da bulunan sefirinin Fransa'ya avdet edeceği gibi Prusya'da bulunan sefirinde Paris'e geleceği ve yerlerine başkalarının gönderileceği ile ilgili bir yazı.

SAYI 236 7 Rebiü'l-âhır 1285–14 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Morning Post isimli bir İngiliz Gazetesi'nde Prusya ve Fransa devletleri arasında muharebe vuku bulacağını aşikâr olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 237 13 Rebiü'l-âhır 1285 – 21 Temmuz 1284 (2 Ağustos 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Paris hayvanat bahçesine Meksika'dan biri erkek biri dişi olmak üzere iki yılan getirildiği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 238 20 Rebiü'l-âhır 1285 – 28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Fransa'da kendisine kur'a isaber etmiş birinin askerlikten kurtulmak için kıyafetlerini değiştirerek kadın kılığında bir eve hizmetçi olduğu ve daha sonra yakalandığı ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 240 5 Cemâziye'l-evvel 1285 – 11 Ağustos 1284 (23 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Afrika kıtasının güney tarafında bulunan Madagaskar Adası'nın başkenti Tanariv? şehrinde Fransa Devletinin Monitör isimli resmi gazetesine yazılan yazının Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı tercümesi.

SAYI 242 18 Cemâziye'l-evvel 1285–25 Ağustos 1284 (6 Eylül 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

15 Ağustos'ta yapılan geçit resmine Fransa İmparatoru'nun millet-i asakir baş kumandanına hitaben irad ettiği nutku ihtiva eden bir yazı.

Fransa Harbiye Nazırı tarafından Avusturya askerinin hal ve talimleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 242 18 Cemâziye'l-evvel 1285–25 Ağustos 1284 (6 Eylül 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Denize bakılmak için bir nevi dürbün icat edildiği ve Fransa'da denemelerinin yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 243 25 Cemâziye'l-evvel 1285 – 1 Eylül 1284 (13 Eylül 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Şimdilik Fransa'nın birkaç cihetinde teşkil olunmuş olan ordugahlarda vuku bulan talimler ile ilgili bir yazı.

SAYI 244 3 Cemâziye'l-âhir 1285 – 8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Fransa Maliye Nazırı'nın asayiş-i umumi ile ilgili bir irad ettiği bir nutuk.

SAYI 246 18 Cemâziye'l-âhir 1285 – 22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Fransa İmparatorunun Şalon Ordugahından dönüşünden muhteşem bir alay icra edildiği ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 248 2 Receb'ül-ferd 1285–6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Fransa'nın mitralyöz tabir edilen bir silah kullanacağı ile ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Toulon Tersanesi'nde iki kıta zırhlı firkateynin Akdeniz donanmasına katıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Bu günlerde Paris'te bir umumi vükelâ meclisi teşkil edeceği ve bu meclis il ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Fransa Harbiye Nazırı tarafından İmparator Napolyon'un emri üzerine üç kıta harita bastırıldığı ve bu haritaların savaş zamanlarında kullanılması için gerekli yerlere gönderildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 251 23 Receb 1285 – 27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Fransa Devleti'nin Fransa haricinde sahip olduğu memleketlere kırk iki kıta şeşhaneli top gönderdiği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 252 30 Receb 1285 – 3 Teşrîn-i sâni 1284 (15 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Geceleri vapur ve sair gemilerin elektrik ile aydınlatılması için Paris'te bir alet icat edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 252 30 Receb 1285 – 3 Teşrîn-i sâni 1284 (15 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Afrika'nın Mogador? şehrinde bulunan Fransa Konsolosu'nun Magrib'e seyahat ettiği ve gittiği yerlerin ahvaline dair Paris Cemiyet-i Coğrafiyesine bir kıta layiha gönderdiği ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 253 7 Şabân 1285 – 10 Teşrîn-i sâni 1284 (22 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Bourbon Hânedânı ve Fransa İmparatoru olan III. Napolyon'un saltanatında Avrupa'ya nispetle ne hal ve mevkide bulunduğu dair malumatı hâvî üç kıta harita tertip ve tanzim edilmiş ve bunun tarifnamesin öneminden dolayı tercümesine yer verilmiş Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 259 20 Ramazân 1285 – 23 Kânûn-ı evvel 1284 (3 Ocak 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Birkaç günden beri Avrupa'dan alınan haberlere göre Yunan meselesi için Paris Muahedesini imzalamış devletler murahhaslarından oluşan Paris'te bir meclis-i mükelleminin toplanmasının düşünüldüğü ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 267 17 Zi'l-ka'de 1285 – 16 Şubat 1284 (28 Şubat 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

Çin Hakanı tarafından tayin olunup Paris'e gitmiş olan süfera-yı ecnebiye ile ilgili Fransız gazetelerinden ihbar olunan haberlerin tercümesine yer verilen Ruzname-i Cerîde-i Mısriyye kaynaklı bir yazı.

SAYI 272 22 Zi'l-hicce 1285 – 23 Mart 1285 (4 Nisan 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Paris'te yapılan konferansın mazbata tercümesine yer verilen bir yazı.

SAYI 273 28 Zi'l-hicce 1285 – 30 Mart 1285 (11 Nisan 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Almanya ve Fransa'daki silah üretimine dair Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü'l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

Hanya'dan mîlâdî 22 Mayıs tarihiyle yazılıp Fransa resmi jurnalinde yayınlanmış olan tahriratın tercümesine yer verilen Girit'teki eşkıyalar ve asayiş ile ilgili bir yazı.

SAYI 290 29 Rebiü'l-âhır 1286 – 27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Lepsik¹³⁴ şehri sarraflarından ve bunun Parisli ortakları ile ilgili bir yazı.

SAYI 291 7 Cemâziye'l-evvel 1286 – 3 Ağustos 1285 (15 Ağustos 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Fransa Devleti'nin Şalon, Sanmur?, Lanmizan? ve Setune? Beldeleri ordugahlarında neferat-ı askeriyesinin ve diğer Avrupa devletleri askerlerinin de buralarda talimler yaptığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 295 6 Cemâziye'l-âhır 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Fransa sefain-i harbiyesi süvârisinden Mösyö Farsin'in icat ettiği ve denize indirilen bir kıta zırhlı deniz tabyası ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 308 9 Ramazân 1286 – 30 Teşrîn-i sâni 1285 (12 Aralık 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Floransa gazetesinde görülen Fransa Devleti'nin gazetecilere olan fevkalade müsaadesi.

SAYI 308 9 Ramazân 1286 – 30 Teşrîn-i sâni 1285 (12 Aralık 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

Fransa'nın resmî gazetesi bulunan Jurnal Ofisil'in? yayınladığına göre ayın üçü pazartesi günü İmparator Napolyon veliahdı prens ile beraber şeşhane taburlarını ziyaret ettiği ve resmi geçit yapıldığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 308 9 Ramazân 1286 – 30 Teşrîn-i sâni 1285 (12 Aralık 1869 Sayfa 4 Sütun 3)

¹³⁴ Almanya'nın Leipzig şehri olma ihtimali yüksek.

Prusya Devleti'nin Paris Sefareti'ne tayin edilen büyükelçinin Fransa İmparatoru'nun huzuruna çıktığı ile ilgili bir yazı.

Fransa Devleti'nin senato ve kavanin ve Şurayı devlet ve mecalisi arasında olan malumat ve münasebet ile ilgili Tuna Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 314 Şevvâl 1286 – 13 Kânûn-ı sâni 1285 (25 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 2)

Fransa'da Sentorin? İsimli bir mahalde teşrîn-i sâni'de vefat etmiş olan dokuz aylık bir çocuğun hayatta iken adeta bir elektrik makinesi gibi kâh be kâh vücudundan ışıklar çıktığına ve kendisine yanaşan kişinin volta? bataryasına yanaşmasına titrediği ile ilgili Basiret Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 315 28 Şevvâl 1296 – 18 Kânûn-ı sâni 1285 (30 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 1)

Times Gazetesi'nin neşrettiği bir telgrafnamede umuma terk-i silah maddesi hakkında Fransa Devleti tarafından Petersburg, Viyana, Berlin, Floransa ve Londra kapitollerine bazı tebligat icra edildiği ile ilgili bir yazı.

2.9.8. Hindistan

SAYI 7 20 Ramazân 1280 (27 Şubat 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Bombay eyaletine tabi Kirçe şehrinden Bağdat'a kadar bir telgraf hattının kurulması ile ilgili.

SAYI 163 25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Hindistan'daki Ekber Cami ile ilgili bir yazı.

SAYI 164 2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Basra'dan Hindistan'a giden bir gemide yangın çıktığı ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis'ten alınan bir yazı.

SAYI 170 15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Bombay'dan gelen 14 Şubat tarihli bir mektubun Ruzname-i Vekayi Mısriyye'den alınmış sureti.

SAYI 211 7 Şevvâl 1284 – 20 Kânûn-ı sâni 1283 (1 Şubat 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Hindistan'dan Kânûn-ı sâni-i Efrenciye'nin birinci gecesi zuhur eden fırtına ile ilgili.

SAYI 247 25 Rebiü'l-âhır 1285 – 29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Hint ve Çin memleketlerini muayene ve tetkiki konusunda bundan iki sene önce Fransa umur-ı bahriyesi nezareti tarafından Asya kıtasına sevk olunan komisyon ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 251 23 Receb 1285 – 27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Hindistan'ın kuzey doğu hududunda zuhur eden ihtilallerin İngiltere Devleti'nin nazar-ı dikkatini çektiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 295 6 Cemâziye'l-âhır 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Hindistan'dan çekilen telgraflar üzerine Afganistan pâdişahı Ali Şir Han'ın taht-ı hükümraniyesine tasallutta bulunan Abdurrahman İzam Han'ın emeline muvaffak olamayarak İran tarafına gittiği ile ilgili Zevra Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 315 28 Şevvâl 1296 – 18 Kânûn-ı sâni 1285 (30 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 2)

Müferrih'ul-kalub? İsimli Hindistan gazetesinden Buhara hakiminin büyük oğlu pederinin Rusya ile yaptığı musalaha(barış) ve mukaveleyi kabul etmeyerek hem barışa ve hem de pederi aleyhin kıyam etmiş ve Rusya askerleriyle girdiği muharebeyi kaybettiği ile ilgili Zevra Gazetesi kaynaklı bir yazı.

2.9.9. İngiltere

SAYI 6 13 Ramazân 1280 (20 Şubat 1864 Sayfa 4 sütun 1)

İngiltere'nin sahip olduğu gemiler ve özellikleri hakkında.

SAYI 9 4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864 Sayfa 4 sütun 1)

İngiltere ve Fransa Devletlerinin Avrupa politikaları hakkında bir yazı.

SAYI 11 18 Şevvâl 1280 (26 Mart 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Yunanistan'a ilhak olan Cezayir-i Sebanın daha önceden tekaüt olanların maaşları ile adaların İngiltere'ye olan borçlar hususunda İngiltere parlamentosunda yapılan soru cevaplı bir metin.

SAYI 14 9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Viyanadan alınan telgrafname mealine nazaran Danimarka meselesi için bir konferans akdine muvafakat hasıl olup zikrolunan konferans Londra'da yakınlarda teşkil olunacağı İngiltere Sefareti tarafından Almanya meclisi reisine resmen beyan olunduğunu haber veren bir yazı.

SAYI 21 29 Zi'l-hicce 1280 (4 Haziran 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Prusya Monitör Gazetesi'nin ilanına nazaran alafranga mayısın on ikinci gününden itibaren bir ay müddetle Danimarka ile Almanya'nın kara ve denizde mütareke eylemelerine İngiltere'de olan konferansta karar verilmiş olduğuna dair yazı.

SAYI 35 16 Rebiü'l-âhır 1281 (17 Eylül 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Malta'dan Beyrut'a ve oradan da İstanbul'a gidecek olan bir İngiliz vapurunun Malta İskelesinden ayrıldıktan sonra ateş alıp yanmaya başlaması ile ilgili bir yazı.

SAYI 36 23 Rebiü'l-âhır 1281 (24 Eylül 1864 Sayfa 3 Sütun 1)

Bir İngiliz gazetesinden alınan Osmanlı Devleti'nin gelişmesi ve ilerlemesi ile ilgili bir haber metni.

SAYI 49 25 Receb 1281 (24 Aralık 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

İngiltere Devleti'nin ahz-ı asker hakkında ittihaz eylediği usul hakkında bir yazı.

SAYI 49 25 Receb 1281 (24 Aralık 1864 Sayfa 3 Sütun 3)

Muayene-i asakir-i cedide hakkında İngiltere askerî hastaneleri nazırı tarafından 1830 senesinde kaleme alınan mevad metni.

SAYI 58 29 Ramazân 1281(25 Şubat 1281 Sayfa 4 Sütun 1)

Londra Askerî Gazetesi'nden alınan bir haber.

SAYI 66 26 Zi'l-ka'de 1281 (22 Nisan 1865 Sayfa 4 Sütun 3)

İngiltere Devleti topçu zabitanından binbaşının icadı olup tecrübesi icra kılınan topa dair İngiliz jurnallerine yer verilen malumat metnidir.

SAYI 141 19 Cemâziye'l-evvel 1283–17 Eylül 1282 (29 Eylül 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

İngiltere ve Fransa arasındaki Manş Denizi'nin altından şimendiferler yürütmek için bir tünel yapımı ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye'den alınmış olan bir haber.

SAYI 149 16 Receb 1283 – 12 Teşrîn-i sâni 1283 (24 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

İngiltere Devleti'nin ümit burnu yoluyla Hindistan'a asker ve mühimmat ve saire sevk etmektense daha yakın olan Mısır yoluyla gönderilmesine karar verilmiş olması ile ilgili bir yazı.

SAYI 152 8 Şabân 1283 – 3 Kânunuevvel 1282 (15 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Bir İngiltere gazetesinde yayınlanan Rum milleti ihtilali ismi verilen maddeyi ihtiva eden bir yazı.

SAYI 153 15 Şabân 1283 – 10 Kânûn-ı evvel 1282 (22 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

İngiltere askerleri ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir yazı.

SAYI 163 25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

İngiltere Devleti tersanelerinde istihdam olunmak üzere iki bin marangozun gerektiği ile ilgili bir ilan.

SAYI 163 25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

İngiltere'de soğuktan bin dört yüz otuz yedi kişinin öldüğü ile ilgili bir yazı.

İngiltere'de su yolları yapımında kullanılan boru ile ilgili bir yazı.

SAYI 164 2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

Londra'da kadınların eğitim ve iş hayatı ile ilgili bir yazı.

SAYI 166 16 Zi'l-ka'de 1283 – 11 Mart 1283 (23 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

İngiltere Devleti'nin askerî masrafları ile ilgili bir yazı.

SAYI 167 23 Zi'l-ka'de 1283 – 18 Mart 1283 (30 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

İngiltere Kraliçesi'nin ikinci oğlu Fredik'in idaresi altında bulunan geminin Portekiz başkentine gittiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 171 22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

İngiltere ile ilgili kısa kısa bir takım haber metinleri.

SAYI 205 24 Şabân 1284 – 9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867 Sayfa 4 Sütun 1)

İngiltere'de bir kömür madeninde yaşanan bir kaza ile ilgili bir yazı.

SAYI 207 9 Ramazân 1284 – 23 Kânûn-ı evvel 1283 (4 Ocak 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

İngiltere'nin Habeş sahillerine asker nakliyesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 207 9 Ramazân 1284 – 23 Kânûn-ı evvel 1283 (4 Ocak 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Daily Telegraph isimli İngiliz gazetesi muharririnin mütalaadaki muhbiri Habeşistan'da yirmi sene kadar ikamet etmiş olan bir misyoner papazın verdiği bir mütalaanın Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınmış metni.

SAYI 208 16 Ramazân 1284–30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

İngiltere Devleti ile Roma meselesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 209 23 Ramazân 1284 – 6 Kânûn-ı sâni 1283 (18 Ocak 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Habeşistan'da hapsedilen İngiliz esirleri ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'den alınmış bir yazı.

SAYI 210 30 Ramazân 1284 – 13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Habeşistan ile ilgili İngiliz gazetelerinden tercüme edilen bir yazı.

SAYI 210 30 Ramazân 1284 – 13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Londra'dan 20 Eylül tarihinde Fransa'nın Monitor isimli resmî gazetesine gönderilen Habeşistan'a asker sevki ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazının tercümesi.

SAYI 210 30 Ramazân 1284 – 13 Kânûn-ı sâni 1283 (25 Ocak 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

İngiltere'deki Terakki-i Fünûn Cemiyeti; Bu cemiyet otuz yedi sene önce kurulmuş ve azası her sene bir şehirde toplanıp ilim ve fen üzerine konuşulan bir cemiyet olduğu ve bu seneki toplantısını beyan eden bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 3 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.86. İngiltere'dek Bir Cemiyet İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
211	7 Şevvâl 1284 – 20 Kânûn-ı sâni 1283 (1 Şubat 1868)	Sayfa 2 Sütun 3
212	14 Şevvâl 1284 – 27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868)	Sayfa 3 Sütun 3

SAYI 211 7 Şevvâl 1284 – 20 Kânûn-ı sâni 1283 (1 Şubat 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Habeşistan'da bulunan İngiliz ordusu ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 214 28 Şevvâl 1284 – 10 Şubat 1283 (22 Şubat 1268 Sayfa 2 Sütun 2)

İngiltere Hariciye Nazırını bulunan zatın Habeş'in tarihi ve coğrafasına dair bir risale kaleme aldığı bu risalenin tercümesine yer verilen Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 214 28 Şevvâl 1284 – 10 Şubat 1283 (22 Şubat 1268 Sayfa 3 Sütun 3)

İngiltere'de yapılacak olan büyük ateş talimine Fransa Hariciye Vekaleti tarafından bir komisyonun gönderileceği ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesinden alınmış bir yazı.

Londra'da bir adamın havada uçarak istediği yere gitmek üzere havayı vapur icat ettiği ve bunun kuş gibi iki kanadı olduğu ile ilgili bir yazı.

İngiltere Hariciye Nazırı bulunan zatın Habeş'in tarihi ve coğrafyasına dair bir risale kaleme aldığı bu risalenin tercümesine yer verilen Ruzname-i Cerîde-Havâdis Gazetesinden alınan bir yazı.

SAYI 214 28 Şevvâl 1284 – 10 Şubat 1283 (22 Şubat 1268 Sayfa 4 Sütun 3)

Habeşistan'a sevk edilen İngiliz askerleri miralaylarından en önce Habeşistan'a ayak basıp o havalinin tahkikine memur olan miralayın Londra'ya yazdığı bir yazının Tasfir-i Efkâr Gazetesinden alınan tercümesi.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Diplomatik Rapor isimli bir İngiliz gazetesinden alınan Habeşistan ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

İngiltere Devleti tarafından Habeşistan'a sevk edilen ordunun başkumandanı ile ilgili bir yazı.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Fransa'da olduğu gibi İngiltere dahi ahaliyi at etini yemeğe alıştırmak istemesi ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 216 13 Zi'l-ka'de 1284 – 25 Şubat 1283 (8 Mart 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Londra'da bulunan fûnûn, sanayi ve coğrafyaya mahsus cemiyet-i kraliyet azasından ve meşhur bir doktorun bir salonda cemiyete yaptığı konuşmalar ile ilgili bir yazı.

SAYI 217 20 Zi'l-ka'de 1284 – 3 Mart 1284 (15 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Hindistan'da vaki Kalkota'da İngilizler tarafından nüfus sayımı yapıldığı ile ilgili

Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 217 20 Zi'l-ka'de 1284 – 3 Mart 1284 (15 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Habeş seferi için İngiltere tarafından tüccar gemileri olarak şimdiye kadar kiraladıkları geminin 338'yaklaştığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 220 11 Zi'l-hicce 1284 – 24 Mart 1284 (5 Nisan 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Hindistan'ın Kalkota şehrinde İngilizler tarafından açılan darülfünûn ile ilgili bir yazı.

SAYI 220 11 Zi'l-hicce 1284 – 24 Mart 1284 (5 Nisan 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

İngiltere Devleti'nin Habeşistan'da bulunan neferat-ı askeriyesi maiyetinde bulunup Hollanda zabitân-ı askeriyesinden birinin memleketine 30 Kânûn-ı sâni tarihiyle gönderdiği tahriratın Tasvîr-i Efkâr Gazetesinden alınmış tercümesine yer verilen bir yazı.

SAYI 222 25 Zi'l-hicce 1284 – 7 Nisan 1284 (19 Nisan 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Habeşistan'dan 1 Mart tarihiyle alınan İngiliz askerleri ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 224 10 Muharrem 1285 – 21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Habeşistan'ın İngiliz askerinden tahliye olunacağı ile ilgili bir yazı.

SAYI 224 10 Muharrem 1285 – 21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Nisan-ı Efrenciyenin 25 tarihiyle İskenderiye'den İstanbul'da bulunan İngiliz Sefareti'ne gönderilen Habeş üzerine sevk olunan İngiliz askerleri başkumandanı ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir telgraf.

SAYI 226 24 Muharrem 1285 – 5 Mayıs 1284 (17 Mayıs 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

İngiltere'nin meşhur sipahlarından olan ve sonradan Afrika'ya seyr ü seyahat etmiş olan bir doktorun maiyetinde bulunanlardan birinin döndüğü ve bu doktorun vahşiler tarafından katledildiği haberini getirdiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

İngiltere Devleti'nin Habeş'e sevk ettiği askerin malzemelerine sarf ettiği meblağ ile ilgili bir yazı.

İngiltere'de Haston?'da Katolik birtakım İrlandalılar protestan mezhebinde bulunan İngilizlerden hoşlanmadıkları ile ilgili bir yazı.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Habeş hakiminin vefatından sonra Zemam idareyi ele almak üzere derebeylerinden bir takımı İngilizlere müracaat etmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 231 30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Habeş'te bulunan İngiliz ordusunun döndüğü ile ilgili bir yazı.

SAYI 234 21 Rebiü'l-evvel 1285-30 Haziran 1284 (12 Temmuz 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

İngiltere'de bir adamın balon yapıp havalanması ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesinden alınmış bir yazı.

SAYI 234 21 Rebiü'l-evvel 1285-30 Haziran 1284 (12 Temmuz 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Süveyş Limanı'ndaki gemi hareketliliği ile Habeş'ten İngiliz askerlerinin bu tarafa geldiği ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 235 28 Rebiü'l-evvel 1285–7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

İngiltere Devleti tarafından Habeş'e sevk edilen ordunun baş kumandanı ile ilgili bir yazı.

SAYI 236 7 Rebiü'l-âhır 1285– 14 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Habeşistan'da muvaffakiyetlere mazhar olmuş olan bir lordun Londra'ya geldiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 236 7 Rebiü'l-âhır 1285–14 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Almanya ile İngiltere'nin suret-i münasebeti ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 244 3 Cemâziye'l-âhır 1285 – 8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Habeş'e sevk olunan İngiliz askerleri ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

Müceddeden icat edilen tüfeklerden İngiltere hükümeti askerleri için bunlardan birisini seçmemesi ile ilgili Tasvîr-i Efkar Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrin-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Habeş'e sevk edilen İngiltere askerleri baş kumandanı ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 268 24 Zi'l-ka'de 1285 – 23 Şubat 1284 (7 Mart 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

İngiltere parlamentosunun açılışında Kraliçe tarafından irad olunan nutkun tercümesini ihtiva eden Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 270 8 Zi'l-hicce 1285 – 9 Mart 1285 (21 Mart 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

İngiltere Devleti'nin ordusu için yeni tüfek seçimine memur olan komisyonun kesin kararını verdiği ile ilgili 18 Zi'l-ka'de tarihli Levant Herald'ın Palmal Gazetesi'nden rivayetiyle neşrettiği haberi hâvî bir yazı.

SAYI 272 22 Zi'l-hicce 1285 – 23 Mart 1285 (4 Nisan 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

İngiltere Devleti'nin asakir-i bahriyesi ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 280 18 Safer 1286 – 18 Mayıs 1285 (30 Mayıs 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

İngiltere Devleti'nin zırhlı savaş gemileri ile ilgili bir yazı.

SAYI 284 18 Rebiü'l-evvel 1286–15 Haziran 1285 (27 Haziran 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

İngiltere müstemlekatından olup Felemenk-i Cedide'de Brisban şehrinde Fransa resmi jurnaline gönderilmiş olan tahriratın tercümesine yer verilen bir yazı. (Muhtemelen bu Felemenk-i Cedide Avusturalya'dan bahsetmekte. Çünkü 1770 senesinde bir İngiliz kaptan tarafından bulunduğu ve Sydney şehri ile ilgili bilgiler yer almakta.)

SAYI 286 2 Rebiü'l-âhır 1286 – 29 Haziran 1285 (11 Temmuz 1869 Sayfa 4 Sütun 2)

İngiltere Devleti'nin Hindistan'daki bir muharebesi ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 289 22 Rebiü'l-âhır 1286 – 20 Temmuz 1285 (1 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

İngiltere Devleti esliha-i cediden Şenider? İsimli tüfeği seçip kabul etmiş ise de bu tüfeğin Avrupa'da tecrübe olunan eslihanın muhasenatına muadil olamadığından dolayı tebdili ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 291 7 Cemâziye'l-evvel 1286 – 3 Ağustos 1285 (15 Ağustos 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

İngiltere mülhakatından olup Hollanda-yı Cedidede vaki (Brisbane¹³⁵) beldesinden Fransa resmî gazetesine varid olan Hollanda-yı Cedide ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesinden alınmış bir yazı.

SAYI 321 10 Zi'l-hicce 1286 – 1 Mart 1286 (13 Mart 1870 Sayfa 2 Sütun 3)

İngiliz Josef Vidvorn?'un altı librelik ağızdan dolar müseddes¹³⁶ daneli topu 23 Şubat 1285 tarihinde Çınarlı Çeşme poligonunda atışlarının yapıldığı ve bu top ile ilgili bir yazı.

SAYI 321 10 Zi'l-hicce 1286 – 1 Mart 1286 (13 Mart 1870 Sayfa 3 Sütun1)

İngiltere Parlamentosunda reylerin ne şekilde verildiği ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

2.9.10. İspanya

İspanya Devleti zabitânından Françesko Vila Martin? isimli yüzbaşının fen-i harbe dair telif etmiş olduğu kitap ile ilgili ve bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 15 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

¹³⁵ Bu şehir Avustralya'da. Hollanda-yı Cedide'den kasıt Avustralya olabilir mi?

¹³⁶ Altıya çıkarılmış. Altıgen.

Tablo 2.87. Fen-i Harb İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
70	24 Zi'l-hicce 1281 (20 Mayıs 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
71	2 Muharrem 1282 (28 Mayıs 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
72	9 Muharrem 1282 (3 Haziran 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
74	23 Muharrem 1282 (17 Haziran 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
75	30 Muharrem 1282 (24 Haziran 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
79	28 Safer 1282 (22 Temmuz 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
80	5 Rebiü'l-evvel 1282 (29 Temmuz 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
81	12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
82	19 Rebiü'l-evvel 1282 (12 Ağustos 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
83	26 Rebiü'l-evvel 1282 (19 Ağustos 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
84	5 Rebiü'l-âhır 1282 (28 Ağustos 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
86	18 Rebiü'l-âhır 1282 (9 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 2
87	25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865)	Sayfa 2 Sütun 3

SAYI 172 29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

İspanya'da çok kar yağdığı ve tren seferlerinin aksadığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 204 17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

İspanya Devleti'nin maliyesi ile ilgili Tâkvîm-i vakayi'den alınmış bir yazı.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Avusturya ve İspanya Devletleri nizamât-ı askeriyelerini ıslah etmeleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 228 9 Safer 1285 – 19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

İspanya'nın başkenti olan Madrid'de sigara kâğıdı fabrikasında çalışan dört bin kadının yevmiyelerinin verilmediği ile ilgili bir yazı.

SAYI 237 13 Rebiü'l-âhır 1285 – 21 Temmuz 1284 (2 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Madrid şehrinden bir Fransız gazetesine gönderilen Madrid şehrindeki siyasi ve politik olaylar ile ilgili bir yazı.

SAYI 251 23 Receb 1285 – 27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

İspanya asilzadeganı tarafından Mareşal Serano? ile General Perim? ve Amiral Uluz Ağa'ya verdiği ziyafet bu ziyafette yaptığı konuşma ile ilgili bir yazı.

SAYI 308 9 Ramazân 1286 – 30 Teşrîn-i sâni 1285 (12 Aralık 1869 Sayfa 1 Sütun 3)

Post?’ta yayınlanan İspanya hükümeti ve Küba Adası ile ilgili bir yazı.

SAYI 308 9 Ramazân 1286 – 30 Teşrîn-i sâni 1285 (12 Aralık 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

İspanya’ya kral nasbolunması arzu edilen Ceneviz Dükünün validesi Eupnion Gazetesine irsal eylediği bir ilannamede oğlunun İspanya tacı giymesine razı olmadığını beyan ettiği ile ilgili bir yazı.

Memoryal Diplomatik?’te Kraliçe Isabella?’nın nefsinin hal ile İspanya kraliyetine mahdumu Prens Asturias?’a terk etmesi ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

2.9.11. İtalya

SAYI 1 7 Şabân 1280 (16 Oca 1864 Sayfa 4 Sütun 2)

İtalya’da yeni yıl münasebetiyle yapılan kutlamaları ve kralın irad ettiği nutku ihtiva eden bir yazı.

SAYI 6 13 Ramazân 1280 (20 Şubat 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Piyemonte ordusu hakkında bilgi veren bir yazı.

SAYI 9 4 Şevvâl 1280 (12 Mart 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Cerîde-i Havâdisten alınan habere göre İtalya veliahdının Avrupa seyahatinde bulunduğu ve bu esnada bir muharebe vukuunda prensin kumandan olarak atanacağından seyahatini terk etmek zorunda olduğunu bildiren bir yazı.

SAYI 15 16 Zi’l-ka’de 1280 (23 Nisan 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

İtalya generallerinden Çeyaldini?’nin Torin’i ziyareti ve toplanan harp meclisi hakkında.

SAYI 129 24 Safer 1283 – 25 Haziran 1282 (7 Temmuz 1866 Sayfa 3 Sütun 3)

İtalya, Avusturya ve Avrupa kara orduları ile ilgili bir takım yazı.

SAYI 138 28 Rebiü'l-âhır 1283 – 27 Ağustos 1282 (8 Eylül 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

3 Ağustos tarihli bir Floransa gazetesinden alınan İtalya'da vuku bulan muharebe ile ilgili bir yazı.

SAYI 148 9 Receb 1283 – 5 Teşrîn-i sâni 1282 (17 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Venedik'in İtalya hükümeti altına girmesi ile ilgili Venedik halkının reyine sunulması ile ilgili bir yazı.

SAYI 151 1 Şabân 1283 – 26 Teşrîn-i sâni 1282 (9 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Avusturya Devleti ile İtalya Devleti arasında yapılan muahede ile ilgili bir yazı.

İtalya kralının Venedik'e gittiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 208 16 Ramazân 1284–30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Prens Napolyon'un İtalya kralını ziyarete gideceğini bildiren bir yazı.

SAYI 212 14 Şevvâl 1284 – 27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Roma ve İtalya arasındaki meselelerin hal'i için bir konferans yapılacağı ile ilgili bir yazı.

SAYI 216 13 Zi'l-ka'de 1284 – 25 Şubat 1283 (7 Mart 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

İtalya Devleti'nin Prusya fabrikalarından satın aldığı 45.000 adet iğneli tüfek ile iki kıta gemi aldığı ile ilgili bir yazı.

İtalya Devleti'nin şaspo usulünce 400.000 adet tüfeği Belçika'ya sipariş ettiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 220 11 Zi'l-hicce 1284 – 24 Mart 1284 (4 Nisan 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

İtalya Devleti tarafından Habeş vukuât-ı askeriyesi ve harbiyesini zabt ve tahrire memuren gönderilen bir nefer zabıt ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 221 18 Zi'l-hicce 1284 – 31 Mart 1284 (12 Nisan 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Fransa Harbiye nazırı tarafından imparatora takdim olan layihada Fransa ve İtalya'da bulunan askerlere iğneli tüfek verildiği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 224 10 Muharrem 1285 – 21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

İtalya kiralı hakkında suikast vukubulduğu hakkında bir yazı.

SAYI 232 7 Rebiü'l-evvel 1285 – 16 Haziran 1284 (28 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

İtalya Devleti'nin umur-ı bahriye ve berriye masrafları ile asker mevcutlarıyla ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 237 13 Rebiü'l-âhır 1285 – 21 Temmuz 1284 (2 Ağustos 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

İtalya'da şimal ve cenup tarafları arasında üç ordu teşkil ve tertip edileceği ve bunların kumandanları ile ilgili bir yazı.

SAYI 240 5 Cemâziye'l-evvel 1285 – 11 Ağustos 1284 (23 Ağustos 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

İtalya askerinin talimatı harbiyesine dair 1866 senesinde general moltk? İtalya başvekiline nota verilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Rusya ile Prusya devletlerinin ittifakının kesinleştiği ve İtalya'nın da Prusya'ya meylettği ile ilgili bir yazı.

SAYI 308 9 Ramazân 1286 – 30 Teşrîn-i sâni 1285 (12 Aralık 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

İtalya parlamentosu ayın altıncı perşembe günü güşâd olunduğu ve yapılan konuşmalar ile ilgili bir yazı.

2.9.12. Japonya

SAYI 46 4 Receb 1281 (3 Aralık 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Japonya hükümeti ve derebeylikler ile ilgili bir yazı.

SAYI 158 20 Ramazân 1283 – 14 Kânûn-ı sâni 1282 (26 Ocak 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Çin ve Japonya sularında bulunan Fransa fırka-i bahriyesi hakkında yabancı bir gazetede yayınlanan metnin Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınan tercümesi.

SAYI 165 9 Zi'l-ka'de 1283 – 4 Mart 1283 (16 Mart 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Japonya'da vaki olan bir ziyafetin evsafını Avrupalılardan davet olunan meşhur bir zatın kaleme alıp muhbirine göndermiş ve gazetelerde yayınlanmış metnin tercümesi. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

SAYI 169 8 Zi'l-hicce 1283 – 1 Nisan 1283 (13 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Japonya memleketinin ahvaline dair Mecmûa-i Fünûn'da görülen bir yazı.

Tablo 2.88. Japonya'nun Durumu İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
170	15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867)	Sayfa 4 Sütun 1
171	22 Zi'l-hicce 1283 – 15 Nisan 1283 (27 Nisan 1867)	Sayfa 4 Sütun 2
173	7 Muharrem 1284 – 29 Nisan 1283 (11 Mayıs 1867)	Sayfa 4 Sütun 1

SAYI 222 25 Zi'l-hicce 1284 – 7 Nisan 1284 (19 Nisan 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Kurye Doryan? isimli Fransız gazetesinden alınan Japonya'da vukubulan ihtilal ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 227 1 Safer 1285 – 12 Mayıs 1284 (24 Mayıs 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Japonya'da Şubat'ın dördünde prensin maiyetinde bulunan askerlerin bazı ecnebileri öldürmeleri ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 246 18 Cemâziye'l-âhir 1285 – 22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Çin ve Japonya taraflarından alınan haberler ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesinden alınmış bir yazı.

SAYI 295 6 Cemâziye'l-âhir 1286 – 1 Eylül 1285 (13 Eylül 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

Tan Gazetesinde kırat olunan bendin tercümesine yer verilen Japonya'daki Gazet De Japon isimli bir gazete ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi kaynaklı bir yazı.

2.9.13. Portekiz

SAYI 30 10 Rebiü'l-evvel 1281(13 Ağustos 1864 Sayfa 4 Sütun 3)

Portekiz kralının yeni bir gülle icat etmesi ve Fransa'da sekizinci hussar alayından bir yüzbaşının farklı bir şekilde kurşun imal etmesi hakkında bir yazı.

10.14. Rusya

SAYI 7 20 Ramazân 1280 (27 Şubat 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Petersburg tarafından alınan havâdise göre Rusya'dan Çin'e kadar bir telgraf hattının kurulası ile ilgili.

Rusya'nın Avusturyalı bir zata 67.300 frank karşılığında denizaltı yapımı için anlaşmaya varıldığını anlatan bir yazı.

SAYI 12 25 Şevvâl 1280 (2 Nisan 1864 Sayfa 4 Sütun 1)

Bazı gazetelerin yazdıklarına göre Rusya, Prusya ve Avusturya devletlerinin ittifak yaptıkları ve bunlara karşı olarak da Fransa ve İngiltere devletlerinin dahi ittihada başlamış oldukları hakkında bir yazı.

SAYI 43 12 Cemâziye'l-âhir 1281 (12 Kasım 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Avrupa'da seyahat etmekte olan Rusya İmparatoru ve İmparatoriçesinin Fransa seyahatini içeren bir yazı.

SAYI 52 16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865 Sayfa 4 Sütun 1)

Petersburg'dan alınan bir habere göre ince bir demir tabaka üzerine yazı yazılmasıyla ilgili Takvim'i Vekayi'den alınmış bir haber.

SAYI 149 16 Receb 1283 – 12 Teşrîn-i sâni 1283 (24 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Rusya bahriyesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 151 1 Şabân 1283 – 26 Teşrîn-i sâni 1282 (9 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

Kurye Doryen? Gazetesinde yayınlanmış olan Rusya veliahdı prense Danimarka kralının kızı prenses ile nikahlandığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 155 29 Şabân 1283 – 24 Kânûn-ı evvel 1282 (5 Ocak 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Rusya'nın nüfusu ile ilgili bir yazı.

SAYI 170 15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 2)

Rusya İmparatorunun Varşova'ya vardığında biraz müddet orada ikamet edeceği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis'ten alınan telgraf sureti.

SAYI 176 28 Muharrem 1284 – 20 Mayıs 1283 (1 Haziran 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Rusya Devleti'nin arazisi ile ilgili bir yazı.

SAYI 213 21 Şevvâl 1284 – 3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Rusya Devleti'nin Prusya Devleti sınırına sevkettiği askerler ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 231 30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

9 Haziran'da Petersburg'dan ve 11 Haziran'da Paris'ten gönderilen Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış telgrafnameler.

SAYI 235 28 Rebiü'l-evvel 1285–7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Rusya memleketi dahilinde bazı kale ve istihkamları için Prusya'ya top siparişi verdiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 239 27 Rebiü'l-âhır 1285 – 4 Ağustos 1284 (16 Ağustos 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Rusya İmparatoru ile Bavyera kralının görüşeceği ile ilgili bir yazı.

SAYI 239 27 Rebiü'l-âhır 1285 – 4 Ağustos 1284 (16 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Patlar kurşunların terakkisi için Prusya ve Rusya tarafından bir komisyon teşkil edildiği ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 242 18 Cemâziye'l-evvel 1285–25 Ağustos 1284 (6 Eylül 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Patlar kurşunlardan muharebelerde kullanılmaması Rusya imparatoru tarafından düvel-i muazzamaya teklif edildiği ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 246 18 Cemâziye'l-âhir 1285 – 22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Rusya imparatorunun yakında Berlin'e gideceği ile ilgili Mecmûa-i Maarif'ten alınmış bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Rusya'da çok kar yağdığından dolayı demir yollarının kapandığı ve bu kapanan demir yollarını kardan temizlemek için bir alet icat edildiği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir haber.

Rusya'da imparator tarafından artık savaş gemilerin zırhlı olarak yapılması istendiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Rusya'nın Asya taraflarına doğru yürüyüşünü İngiltere'yi endişelendirdiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Rusya ile Prusya devletlerinin ittifakının kesinleştiği ve İtalya'nın da Prusya'ya meylettği ile ilgili bir yazı.

SAYI 259 20 Ramazân 1285 – 23 Kânûn-ı evvel 1284 (3 Ocak 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Petersburg'dan çekilen bir telgrafnamede deruni eczayı nariye ile memlu bulunan mermilerin muharebe esnasında kullanılmaması hakkında bir mukavelename tanzim etmek üzere Petersburg'da bir komisyon toplandığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 260 27 Ramazân 1285–29 Kânûn-ı evvel 1284 (10 Ocak 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Patlar kurşunların bundan böyle kullanılmaması hakkında Petersburg’da imzalanan mukavelenamenin Times Gazetesi’nde görülen suretine yer verilen Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı

SAYI 280 18 Safer 1286 – 18 Mayıs 1285 (30 Mayıs 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

Rusya Devleti’nin donanması ile ilgili bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü’l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

Rusya askerlerinin otuz dört ordugaha taksim olunarak talim yapacakları ile ilgili bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü’l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Batum muhabirinden, Dağıstan ümerâsından olup Rusya devletinin süvâri mirliva payesini haiz bulunan Danyal Han ile ilgili bir yazı.

SAYI 286 2 Rebiü’l-âhır 1286 – 29 Haziran 1285 (11 Temmuz 1869 Sayfa 4 Sütun 1)

Rusya ve Prusya Devletleri tarafından geçen sene yaz mevsiminde Baltık Denizi’ne birer filo donanma göndererek talim yaptıkları ile ilgili Turki Gazetesi’nden alınmış bir yazı.

SAYI 290 29 Rebiü’l-âhır 1286 – 27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Mîlâdî 1866 senesinde Rusya İmparatoru Aleksandır’a öldürmek maksadıyla silah doğrultulması ile ilgili bir yazı.

SAYI 290 29 Rebiü’l-âhır 1286 – 27 Temmuz 1285 (8 Ağustos 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Amerika zabitân-ı askeriyesinden bir zatın icat ettiği bir silahı incelemek için oraya gönderilen Rusya zabitânının bu icat edilen tüfeklerin tercih edilerek Rusya neferat-ı askeriyesinin teçhizine karar verildiği ile ilgili bir yazı.

Rusya devletinin Sivastopol’da inşa edilecek olan şimendifer ile ilgili bir yazı.

2.9.15. Yunanistan

SAYI 172 29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Yunanistan Devleti'nin borçları ile ilgili.

SAYI 264 25 Şabân 1285 – 26 Kânûn-ı sâni 1284 (7 Şubat 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Yunan Devleti'nin mavi kitabı, Yunan Devleti Umur-ı Ecnebiye Nazırı tarafından Paris, Londra, Petersburg, Floransa ve Viyana'da ikamet eden Yunan sefirlerine 15 Teşrîn-i sâni tarihiyle gönderdiği tahriratı hâvî bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 13 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.89. Yunanistan'ın Mavi Kitabı İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Milâdî))	Sayfa ve Sütun
265	3 Zi'l-ka'de 1285-2 Şubat 1284 (14 Şubat 1869)	Sayfa 3 Sütun 3
268	24 Zi'l-ka'de 1285 – 23 Şubat 1284 (7 Mart 1869)	Sayfa 4 Sütun 1
269	29 Zi'l-ka'de 1285-1 Mart 1285 (14 Mart 1869)	Sayfa 3 Sütun 3
271	271 15 Zi'l-hicce 1285 – 16 Mart 1285 (28 Mart 1869)	Sayfa 3 Sütun 2
272	22 Zi'l-hicce 1285-23 Mart 1285 (4 Nisan 1869)	Sayfa 3 Sütun 1
273	28 Zi'l-hicce 1285-30 Mart 1285 (11 Nisan 1869)	Sayfa 3 Sütun 3
274	6 Muharrem 1286-6 Nisan 1285 (18 Nisan 1869)	Sayfa 4 Sütun 2
275	13 Muharrem 1286-13 Nisan 1285 (25 Nisan 1869)	Sayfa 2 Sütun 2
276	20 Muharrem 1286 – 20 Nisan 1285 (2 Mayıs 1869)	Sayfa 3 Sütun 3
278	4 Safer 1286-4 Mayıs 1285 (16 Mayıs 1869)	Sayfa 3 Sütun 1
280	280 18 Safer 1286 – 18 Mayıs 1285 (30 Mayıs 1869)	Sayfa 3 Sütun 3
283	10 Rebiü'l-evvel 1286 – 8 Haziran 1285 (20 Haziran 1869)	Sayfa 4 Sütun 1

SAYI 271 15 Zi'l-hicce 1285 – 16 Mart 1285 (28 Mart 1869 Sayfa 2 Sütun 3)

Osmanlı Devleti ile Yunanistan arasında ortaya çıkmış olan zıtlık ve ihtilafa dair teati kılınmış olan yazıları Sarı Kitaba ek olmak üzere irice bir mecmûanın bastırıldığı, iki devlet arasındaki meselenin düzeltilmesi için Paris'te yapılan kongre ile ilgili bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 8 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.90. Paris'te Yapılan Kongre İle İlgili Yazıların Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
272	22 Zi'l-hicce 1285-23 Mart 1285 (4 Nisan 1869)	Sayfa 1 Sütun 1
276	20 Muharrem 1286-20 Nisan 1285 (2 Mayıs 1869)	Sayfa 2 Sütun 1
277	27 Muharrem 1286-27 Nisan 1285 (9 Mayıs 1869)	Sayfa 4 Sütun 2
279	11 Safer 1286 – 11 Mayıs 1285 (23 Mayıs 1285)	Sayfa 3 Sütun 1
281	25 Safer 1286 – 25 Mayıs 1285 (6 Haziran 1869)	Sayfa 3 Sütun 1
282	3 Rebiü'l-evvel 1286-1 Haziran 1285 (13 Haziran 1869)	Sayfa 4 sütun 1
283	10 Rebiü'l-evvel 1286-8 Haziran 1285 (20 Haziran 1869)	Sayfa 4 Sütun 1

SAYI 314 Şevvâl 1286 – 13 Kânûn-ı sâni 1285 (25 Ocak 1870 Sayfa 2 Sütun 2)

Yunanistan Senatosuna Şire? ahalisi tarafından aza seçilen ve yunanlılar içinde Fünûn-i bahriyede yed tolası? Bulunan Mösyö Bobola? Mecliste Yunan Devleti'nin ahval-i bahriyesine dair yaptığı konuşmada Devlet-i Aliyye bahriyesinden bahsettiği ve bu konuşmasının tercümesine yer verilen Girit kaynaklı bir yazı.

2.9.16. Uluslararası Haberler İle İlgili Diğer Haberler

SAYI 7 20 Ramazân 1280 (27 Şubat 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Avrupalı devletlerin para sıkıntısı yaşadığını anlatan bir yazı.

SAYI 10 11 Şevvâl 1280 (19 Mart 1864 Sayfa 4 Sütun 2)

Avrupa ve dünyada olan bazı olaylar hakkında bir yazı.

SAYI 13 2 Zi'l-ka'de 1280 (9 Nisan 1864 Sayfa 4 sütun 2)

Golden şehrinden gelen 14 Mart tarihli bir telgrafname.

SAYI 14 9 Zi'l-ka'de 1280 (16 Nisan 1864 Sayfa 4 sütun 1)

Brezilya'dan 17 Mart tarihli bir telgrafname sureti.

SAYI 37 29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864 Sayfa 4 Sütun 3)

Avrupa asker zabitlerinden birinin oğluna verdiği nasihatleri ve bu konuda yazdığı layihaları vatanın bütün çocuklarına hediye olarak takdir ve tahriren şayan görülerek bundan sonra havâdisin az olduğu zamanlarda tercümelerine yer verilmiştir. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 44 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.91. Avrupa Asker Zabıtlarından Birinin Oğluna Verdiği Nasihat Tefrikalarının Bulunduğu Sayılar.

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
37	29 Rebiü'l-âhır 1281 (1 Ekim 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
38	7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
40	21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281 (29 Ekim 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
42	5 Cemâziye'l-âhır 1281 (5 Kasım 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
43	12 Cemâziye'l-evvel 1281 (12 Kasım 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
44	19 Cemâziye'l-evvel 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
45	26 Cemâziye'l-evvel 1281(26 Kasım 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
46	4 Receb 1281 (3 Aralık 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
47	11 Receb 1281 (10 Aralık 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
48	18 Receb 1281 (17 Aralık 1864)	Sayfa 4 Sütun 2
49	25 Receb 1281 (24 Aralık 1864)	Sayfa 4 Sütun 3
50	2 Şabân 1281 (31 Aralık 1864)	Sayfa 4 Sütun 1
51	9 Şabân 1281 (7 Ocak 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
52	16 Şabân 1281 (14 Ocak 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
53	23 Şabân 1281 (21 Ocak 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
54	Selh-i Şabân 1281 (27 Ocak 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
55	7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
56	15 Ramazân 1281 (11 Şubat 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
57	22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
58	29 Ramazân 1281 (25 Şubat 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
59	6 Şevvâl 1281 (4 Mart 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
62	27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
64	12 Zi'l-ka'de 1281 (8 Nisan 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
65	19 Zi'l-ka'de 1281 (15 Nisan 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
69	17 Zi'l-hicce 1281 (13 Mayıs 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
70	24 Zi'l-hicce 1281 (20 Mayıs 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1868)	Sayfa 4 Sütun 2
74	23 Muharrem 1282 (17 Haziran 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
75	30 Muharrem 1282 (24 Haziran 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
76	7 Safer 1282 (1 Temmuz 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
78	21 Safer 1282 (15 Temmuz 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
79	28 Safer 1282 (22 Temmuz 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
80	5 Rebiü'l-evvel 1282 (29 Temmuz 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
81	12 Rebiü'l-evvel 1282 (5 Ağustos 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
82	19 Rebiü'l-evvel 1282 (12 Ağustos 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
83	26 Rebiü'l-evvel 1282 (19 Ağustos 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
85	11 Rebiü'l-âhır 1282 (2 Eylül 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
86	18 Rebiü'l-âhır 1282 (9 Eylül 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
87	25 Rebiü'l-âhır 1282 (16 Eylül 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
90	16 Cemâziye'l-evvel 1282- 25 Eylül 1281 (7 Ekim 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
92	1 Cemâziye'l-âhır 1282-9 Teşrin-i evvel 1281 (22 Ekim 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
100	28 Receb 1282- 4 Kânûn-ı evvel 1281 (16 Aralık 1865)	Sayfa 4 Sütun 1

SAYI 39 14 Cemâziye'l-evvel 1281 (15 Ekim 1864 Sayfa 3 sütun 2)

Bin iki yüz altmış dört (?) Milâdî senesinde dahi Şalon mevkiinde atları bağlanmasında geçen senelerde olduğu gibi birtakım usullerin kullanıldığı ve çeşitli ülkelerde süvârilere ve atlarla ilgili bir yazı.

SAYI 40 21 Cemâziye'l-evvel 1281 (22 Ekim 1864 Sayfa 3 Sütun 2)

Geçen sayıda yayınlanan Şalon ordusuna dair olan yazının devamını içeren bir yazı.

SAYI 42 5 Cemâziye'l-âhir 1281 (5 Kasım 1864 Sayfa 3 Sütun 3)

Erbab-ı ihtilalden olanların terbiye ve tenkili için sevk olunan müfreze kumandanı General Olive'nin icra ettiği harekâtını anlatan Oran? Eyaleti askerî fırka kumandanı tarafından 3 Teşrîn-i sâni tarihli irsal eylediği yazının tercüme metni.

SAYI 38 7 Cemâziye'l-evvel 1281 (8 Ekim 1864 Sayfa 3 Sütun 3)

Fransa'nın Şalon mevkiinde toplanan ordunun mürekkep olduğu sınıf-ı askeriye Eylül ayının on yedinci günü kışlak mevkilerine avdet ettirilmiş olduğundan, Fransız askerî cerîdesinin bu ordunun ahvaline ve yapılan manevra ile hareketlere dair verdiği malumatın tercümesine yer verilmiştir. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 34 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.92. Şalon Mevkiinde Yapılan Manevralar İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
44	19 Cemâziye'l-âhir 1281 (19 Kasım 1864)	Sayfa 3 Sütun 2
55	7 Ramazân 1281 (4 Şubat 1865)	Sayfa 2 Sütun 1
56	15 Ramazân 1281 (11 Şubat 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
57	22 Ramazân 1281 (18 Şubat 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
58	29 Ramazân 1281 (25 Şubat 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
59	6 Şevvâl 1281 (4 Mart 1865)	Sayfa 2 Sütun 3
60	13 Şevvâl 1281 (11 Mart 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
61	20 Şevvâl 1281 (18 Mart 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
62	27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
63	5 Zi'l-ka'de 1281 (1 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
64	12 Zi'l-ka'de 1281 (8 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
65	19 Zi'l-ka'de 1281 (15 Nisan 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
70	24 Zi'l-hicce 1281 (20 Mayıs 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
73	16 Muharrem 1282 (10 Haziran 1868)	Sayfa 4 Sütun 2
75	30 Muharrem 1282 (24 Haziran 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
76	7 Safer 1282 (1 Temmuz 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
77	14 Safer 1282 (8 Temmuz 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
78	21 Safer 1282 (15 Temmuz 1865)	Sayfa 3 Sütun 1
79	28 Safer 1282 (22 Temmuz 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
83	26 Rebiü'l-evvel 1282 (19 Ağustos 1865)	Sayfa 4 Sütun 2
84	5 Rebiü'l-âhır 1282 (28 Ağustos 1865)	Sayfa 4 Sütun 3
89	9 Cemâziye'l-evvel 1282-18 Eylül 1281 (30 Eylül 1865)	Sayfa 3 Sütun 3
91	23 Cemâziye'l-evvel 1282-2 Teşrîn-i evvel 1281 (14 Ekim 1865)	Sayfa 3 Sütun 2
102	12 Şabân 1282-18 Kânûn-ı evvel 1281 (30 Aralık 1865)	Sayfa 4 Sütun 1
103	19 Şabân 1282-25 Kânûn-ı evvel 1281 (6 Ocak 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
104	26 Şabân 1282-1 Kânûn-ı sâni 1281 (13 Ocak 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
105	4 Ramazân 1282-8 Kânûn-ı sâni 1281 (20 Ocak 1866)	Sayfa 4 Sütun 3
106	11 Ramazân 1282-15 Kânûn-ı sâni 1281 (27 Ocak 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
107	18 Ramazân 1282-22 Kânûn-ı sâni 1281 (3 Şubat 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
108	25 Ramazân 1282-29 Kânûn-ı sâni 1281 (10 Şubat 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
109	2 Şevvâl 1282-5 Şubat 1281 (17 Şubat 1866)	Sayfa 3 Sütun 3
110	9 Şevvâl 1282-12 Şubat 1281 (24 Şubat 1866)	Sayfa 4 Sütun 1
111	16 Şevvâl 1282-19 Şubat 1281 (3 Mart 1866)	Sayfa 3 Sütun 3

SAYI 53 23 Şabân 1281 (21 Ocak 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Kur'a-i askeriye hakkında bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yayımlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.93. Kur'a-i Askeriye İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
54	Selh-i Şabân 1281 (27 Ocak 1865)	Sayfa 3 Sütun 2

SAYI 62 27 Şevvâl 1281 (25 Mart 1865 Sayfa 3 Sütun 1)

Telgraf hatlarıyla ilgili Levant Herald isimli gazeteden tercüme edilen bir metin.

SAYI 68 10 Zi'l-hicce 1281 (6 Mayıs 1865 Sayfa 3 Sütun 3)

Devlet-i Aliyye hakkında bir yabancının yazmış olduğu bendin tercümesi.

SAYI 134 29 Rebiü'l-evvel 1283–30 Temmuz 1282 (11 Ağustos 1866 Sayfa 4 Sütun 3)

Daha önceki sayılarda yazılan iğneli tüfek ile ilgili yazının devamı.

SAYI 136 14 Rebiü'l-âhır 1283–13 Ağustos 1282 (25 Ağustos 1866 Sayfa 4 Sütun 1)

134. sayıda yazılan iğneli tüfenk ile ilgili makalenin devamı.

SAYI 147 2 Receb 1283 – 29 Teşrîn-i evvel 1282 (10 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Türki gazetesinde yayınlanan bir makalenin tercümesine yer verilen bir yazı.

SAYI 149 16 Receb 1283 – 12 Teşrîn-i sâni 1283 (24 Kasım 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

İğneli tüfeğin mucidi tarafından iğneli top yapıldığı ve bu topun denemelerinin yapılmış olması ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdisten alınmış olan bir yazı.

SAYI 154 22 Şabân 1283 – 17 Kânûn-ı evvel 1282 (29 Aralık 1866 Sayfa 4 Sütun 2)

Liberte Gazetesi'nden nakil ile Ruzname-i Vekayi Mısriyye gazetesinden alınan bir makale.

SAYI 160 4 Şevvâl 1283 – 28 Kânûn-ı sâni 1282 (9 Şubat 1867 Sayfa 2 Sütun 3)

Yabancı bir gazeteden alınan insan ilişkileri ve eğitimi ile alakalı bir makalenin tercümesi.

SAYI 160 4 Şevvâl 1283 – 28 Kânûn-ı sâni 1282 (9 Şubat 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Kore payitahtı ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye'den alınan bir yazı.

SAYI 161 11 Şevvâl 1283 – 4 Şubat 1282 (16 Şubat 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

Yabancı bir gazeteden alınan barometre ile ilgili bir yazının tercümesi.

SAYI 163 25 Şevvâl 1283 – 18 Şubat 1282 (2 Mart 1867 Sayfa 2 Sütun 2)

Gelecek mart-ı efrenciyenin altıncı günü olması tahmin edilen güneş tutulmasının nerelerde ve ne surette müşahede olunacağına dair Levant Herald isimli İngiliz gazetesinden alınan bir yazının tercümesi.

SAYI 164 2 Zi'l-ka'de 1283 – 25 Şubat 1282 (9 Mart 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Avrupa devletlerinin askerî ıslahatlar ile meşgul olduğu ile ilgili bir yazı.

Gazetelerde görülen tuhaf yazıları içeren bir metin.

SAYI 170 15 Zi'l-hicce 1283 – 8 Nisan 1283 (20 Nisan 1867 Sayfa 3 Sütun 1)

İsviçre'deki bir hasta ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi'den alınmış bir yazı.

SAYI 172 29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Bad hükümeti askerinin bu kere tertip ve teşkiline dair tanzim olunmuş olan nizamının tercümesi.

SAYI 172 29 Zi'l-hicce 1283 – 22 Nisan 1283 (4 Mayıs 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Floransa ile ilgili kısa bir haber metni.

Memleketeyn Beyi Prens Şarl hohenzollerin ayın yirmi beşinde evleneceği ile ilgili.

SAYI 191 14 Cemâziye'l-evvel 1284 – 2 Eylül 1283 (14 Eylül 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Sırp Beyinin Avrupa'dan onbin iğneli şeşhane aldığı fakat Macar topraklarından geçerken Macarların bu silahlara el koyduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 191 14 Cemâziye'l-evvel 1284 – 2 Eylül 1283 (14 Eylül 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Benaloka? ve Derbent Kasabalarında inşa olunacak olan kışla ile ilgili bir yazı.

SAYI 196 21 Cemâziye'l-sânî 1284–7 Teşrîn-i evvel 1283 (19 Ekim 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Sefer-i Habeş başlığıyla Morning Herald isimli bir İngiliz gazetesinde yayınlanan bir yazının sureti. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 4 sayısında tefrika halinde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.94. Sefer-i Habeş İsimli Makalenin Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
202	4 Şabân 1284-18 Teşrîn-i sâni 1283 (30 Kasım 1867)	Sayfa 3 Sütun 2
203	11 Şabân 1284-25 Teşrîn-i sâni 1283 (7 Aralık 1867)	Sayfa 4 Sütun 1
205	24 Şabân 1284–9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867)	Sayfa 4 Sütun 2

SAYI 199 13 Receb 1284 – 28 Teşrîn-i evvel 1283 (9 Kasım 1867 Sayfa 3 Sütun 3)

Avrupadaki politikadan bahseden gazete ve risale basımları ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesinden alınmış bir yazı.

SAYI 204 17 Şabân 1284 – 2 Kânûn-ı evvel 1283 (14 Aralık 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Geçenlerde vuku bulan şiddetli fırtınalarda Antil Adaları civarında çok sayıda can ve mal kaybı yaşandığı ile ilgili bir yazı

SAYI 205 24 Şabân 1284 – 9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867 Sayfa 4 Sütun 2)

Kâğıt yapımı için toplanılan paçavraların biraz bahalı olduğu ve diğer suretle üretimi için denemelerin yapıldığı ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

Lüksemburg kaleleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 205 24 Şabân 1284 – 9 Kânûn-ı evvel 1283 (21 Aralık 1867 Sayfa 4 Sütun 3)

Süveyş tarafında yapılan muntazam bir posta yolunun açıldığı ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye'den alınmış bir yazı.

SAYI 207 9 Ramazân 1284 – 23 Kânûn-ı evvel 1283 (4 Ocak 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Habeş sahillerinde bulunan muhabir tarafından gönderilmiş ve Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesinden alınmış bir yazı.

SAYI 208 16 Ramazân 1284–30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

İsviçre ile ilgili bir yazı.

SAYI 208 16 Ramazân 1284–30 Kânûn-ı evvel 1283 (11 Ocak 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Avrupa devletlerinin sahip oldukları gemilerin miktarları ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 212 14 Şevvâl 1284 – 27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Tensikat-ı askeriye nizamnamesi kavanin meclisinde kabul olunup senatoya takdim olunan metni ihtiva eden bir yazı.

Fransız gazetesinden alınan bir yazı.

SAYI 212 14 Şevvâl 1284 – 27 Kânûn-ı sâni 1283 (8 Şubat 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Fars pâdişahı “nizam-ı cedid” üzere yeni asker tahrir ettiği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 213 21 Şevvâl 1284 – 3 Şubat 1283 (15 Şubat 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Kavanin meclisinde tensikat-ı askeriye nizamnamesi ile ilgili Tâkvîm-i Vakayî Gazetesi'nden alınan bir yazı.

SAYI 214 28 Şevvâl 1284 – 10 Şubat 1283 (22 Şubat 1268 Sayfa 2 Sütun 1)

Kanton? şehri önünden denize dökülen nehrin kenarında ve sahillerde bulunan ahalinin fevkalade bir şekilde korsalığa alıştıkları ile ilgili bir yazı.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Tensikat-ı askeriye nizamnamesinin müzakeresi ile ilgili bir yazı.

SAYI 215 6 Zi'l-ka'de 1284 – 18 Şubat 1283 (1 Mart 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Meşhur bir doktorun kepekten yapılan ekmeğin tarifine dair olan talimatı içeren bir yazı.

SAYI 216 13 Zi'l-ka'de 1284 – 25 Şubat 1283 (8 Mart 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Petrol yağı ile buharlı makinelerin çalıştırılması ile ilgili bir makalenin tercümesine yer verilen bir yazı.

SAYI 216 13 Zi'l-ka'de 1284 – 25 Şubat 1283 (8 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Glub? Gazetesi'nin rivayetine nazaran yeni bir savaş aleti icat edilmesi ile ilgili Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 217 20 Zi'l-ka'de 1284 – 3 Mart 1284 (15 Mart 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

İrlanda'nın Dublin şehrinde daha önceden bir sanayi sergisinin açılmış olduğu binanın müzeye çevrilmesi ile ilgili bir yazı.

SAYI 223 2 Muharrem 1285 – 14 Nisan 1284 (26 Nisan 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Habeş seferine dair nasyonal isimle gazetede yer alan Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 223 2 Muharrem 1285 – 14 Nisan 1284 (26 Nisan 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nde görülerek geçen hafta yayınlanan Habeş ile ilgili yazının devamını ihtiva eden bir metin.

SAYI 224 10 Muharrem 1285 – 21 Nisan 1284 (3 Mayıs 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Liberte Gazetesi'nde görülen Rusya'nın büsbütün Lehistan'ı ilhak ettiği ile ilgili bir yazı.

Avusturalya'da Prens'e yapılan suikast ile ilgili bir yazı.

SAYI 226 24 Muharrem 1285 – 5 Mayıs 1284 (17 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Monitör Gazetesi'nden alınan yeni silahların talimlerinin yapıldığı ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 227 1 Safer 1285 – 12 Mayıs 1284 (24 Mayıs 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Şaspo tüfeği ile ilgili bir yazı.

SAYI 227 1 Safer 1285 – 12 Mayıs 1284 (24 Mayıs 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Önceden yayınlanan haberlerin daha sonra Avrupa gazetelerinde görülen havâdise mutabık olduğu ve o haberleri de ihtiva eden Ruzname-i Vekayi Mısriyye Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 228 9 Safer 1285 – 19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Habeş hakiminin tercüme-i haline dair gazetede görülen bir bendin tercümesi.

SAYI 228 9 Safer 1285 – 19 Mayıs 1284 (31 Mayıs 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Barutun kullanılmasından önce ok ve mızrak kullanıldığı, barut, top ve tüfeğin icat edilesiyle bunların terk edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 229 16 Safer 1285 – 26 Mayıs 1284 (7 Haziran 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Habeş kumandanının gönderdiği bir telgrafnamenin sureti

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Gelecek ağustosun on sekizinci günü güneş tutulması olacağı ve nerelerde görüleceği ile ilgili bir yazı.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Patri Gazetesi'nde muharebeler ile ilgili bir yazının tercümesi.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 3 Sütun 2)

Vaktiyle İrlanda'da bir hânedâna mensup prensler ile ilgili bir yazı.

SAYI 230 23 Safer 1285 – 2 Haziran 1284 (14 Haziran 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

Times Gazetesi'nin Habeşistan'daki muhabirinden istihsal olunan bir haber.

SAYI 231 30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

İran Devleti umur-ı harbiyesini ıslah niyetinde olduğu ile ilgili bir yazı.

Habeş'in ölen hükümdarı ile ilgili bir yazı.

SAYI 231 30 Safer 1285 – 9 Haziran 1284 (21 Haziran 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Şalon ordusunun Şalon sahrasında toplandığı ve talimler yaptığı ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 235 28 Rebiü'l-evvel 1285–7 Temmuz 1284 (1 Temmuz 1868 Sayfa 4 Sütun 1)

1268 yılında bir münecimin 1868 senesi ile ilgili söylediklerini ihtiva eden bir yazı.

SAYI 236 7 Rebiü'l-âhır 1285–14 Temmuz 1284 (26 Temmuz 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Avusturalya'da seyahat eden İngiliz kaptanları ile ilgili bir yazı.

Şaspo tüfekleri ile ilgili bir yazı.

SAYI 237 13 Rebiü'l-âhır 1285 – 21 Temmuz 1284 (2 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 2)

Gelecek ağustosun on sekizinci günü fevkalade bir güneş tutulması vuku bulacağı ile ilgili Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 238 20 Rebiü'l-âhır 1285 – 28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

Afrika kıtası ve Habeşistan ile ilgili bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 15 sayısında tefrika halinde yayımlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.95. Afrika ve Habeşistan İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
239	27 Rebiü'l-âhır 1285-4 Ağustos 1284 (16 Ağustos 1868)	Sayfa 3 Sütun 2
240	5 Cemâziye'l-evvel 1285 –11 Ağustos 1284 (23 Ağustos 1868)	Sayfa 3 Sütun 2
242	18 Cemâziye'l-evvel 1285 – 25 Ağustos 1284 (6 Eylül 1868)	Sayfa 2 Sütun 3
244	3 Cemâziye'l-âhır 1285-8 Eylül 1284 (20 Eylül 1868)	Sayfa 3 Sütun 3
245	11 Cemâziye'l-âhır 1285-15 Eylül 1284 (27 Eylül 1868)	Sayfa 3 Sütun 2
246	18 Cemâziye'l-âhır 1285-22 Eylül 1284 (4 Ekim 1868)	Sayfa 3 Sütun 1
247	25 Cemâziye'l-âhır 1285-29 Eylül 1284 (11 Ekim 1868)	Sayfa 3 Sütun 3
248	2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868)	Sayfa 3 Sütun 3
250	16 Receb 1285-20 Teşrîn-i evvel 1284 (1 Kasım 1868)	Sayfa 4 Sütun 1
254	14 Şabân 1285 – 17 Teşrîn-i sâni 1284 (29 Kasım 1868)	Sayfa 4 Sütun 1
257	6 Ramazân 1285-8 Kânûn-ı evvel 1284 (20 Aralık 1868)	Sayfa 2 Sütun 2
259	20 Ramazân 1285-23 Kânûn-ı evvel 1284 (4 Ocak 1869)	Sayfa 3 Sütun 2
260	27 Ramazân 1285-29 Kânûn-ı evvel 1284 (10 Ocak 1869)	Sayfa 4 Sütun 2
261	4 Şevvâl 1285-5 Kânûn-ı sâni 1285 (17 Ocak 1869)	Sayfa 2 Sütun 2

SAYI 238 20 Rebiü'l-âhır 1285 – 28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Hanya'da 15 Temmuz tarihli Şire ve Pire iskeleleri ile ilgili bir yazı.

Venedik Körfezine gitmiş olan İngiliz donanması ile ilgili bir yazı.

SAYI 238 20 Rebiü'l-âhır 1285 – 28 Temmuz 1284 (9 Ağustos 1868 Sayfa 3 Sütun 1)

Siyam ahalisinden birinin arkaları bir et parçası ile birbirine yapışık iki erkek çocuğu olduğu ile ilgili bir yazı.

SAYI 240 5 Cemâziye'l-evvel 1285 – 11 Ağustos 1284 (23 Ağustos 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Brahma'nın avaid-i acibe-i mezhebiyeleri ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesinden alınmış bir yazı.

SAYI 242 18 Cemâziye'l-evvel 1285–25 Ağustos 1284 (6 Eylül 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

İğneli tüfek gibi arkadan doldurmalı ve içinde otuz yedi adet iğneli bir top icat edildiği ile ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb 1285 – 6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Harp sırasında esir tutulan askerlerin mübadelesi ve yaralıların tedavisi konusu ile ilgili İsviçre'nin Cenevre şehrinde bütün devletlerin katılacağı bir komisyon ile ilgili bir yazı.

SAYI 248 2 Receb'ül-ferd 1285–6 Teşrîn-i evvel 1284 (18 Ekim 1868 Sayfa 2 Sütun 3)

Edinburg şehrinde bir mühendisin lokomotif yaptığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 249 9 Receb'ül-Ferd 1285–13 Teşrîn-i evvel 1284 (25 Ekim 1868 Sayfa 4 Sütun 3)

Felemenk Devleti'nin Milenci? isimli bir mevkide ordu teşkil ettiği ve bu ordunun kumandasının Felemenk kralının oğlu Prens Dojanj'a? verildiği ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 251 23 Receb 1285 – 27 Teşrîn-i evvel 1284 (8 Kasım 1868 Sayfa 4 Sütun 2)

Felemenk Devleti'nin Baltık Denizi sahillerinin idaresi için bir filo zırhlı gemi ile deniz tabyası inşa ettiği ile ilgili Tasvîr-i Efkâr Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 252 30 Receb 1285 – 3 Teşrîn-i sâni 1284 (15 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Savaşta yaralanan askerlerin tedavisi konusunda Cenevre'de 22 Ağustos 1867 senesinde bir muahedename tanzim kılındığı ile ilgili bir yazı.

SAYI 253 7 Şabân 1285 – 10 Teşrîn-i sâni 1284 (22 Kasım 1868 Sayfa 1 Sütun 3)

İsviçre'nin Cenevre şehrinde akdolanmış olan askerî hastaneler ve yaralıların tedavisi ile ilgili mukavelenameyi ihtiva eden bir yazı. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nde yayınlanan bu yazının bulunduğu sayı, sayfa ve sütun numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.96. Askerî Hastaneler İle İlgili Yazının Bulunduğu Sayılar

Sayı	Tarih (Hicrî-Rumî (Mîlâdî))	Sayfa ve Sütun
254	14 Şabân 1285 – 17 Teşrîn-i sâni 1284 (29 Kasım 1868)	Sayfa 3 Sütun 1
256	28 Şabân 1285 – 1 Kânûn-ı evvel 1284 (13 Aralık 1868)	Sayfa 2 Sütun 3

SAYI 254 14 Şabân 1285 – 17 Teşrîn-i sâni 1284 (29 Kasım 1868 Sayfa 2 Sütun 1)

Felemenk ülkesi ve tarihi ile ilgili bir yazı.

SAYI 258 13 Ramazân 1285–26 Kânûn-ı evvel 1284 (27 Aralık 1868 Sayfa 3 Sütun 3)

Felemenk zenginlerinden olup seyahat için Trablusgarp'a gelmiş ve Gdames? tarihiyle Fizan ve Sudan havalisine gitmiş olan matmazelin ahvali hakkında bazı malumatları beyan eden bir yazı.

SAYI 268 24 Zi'l-ka'de 1285 – 23 Şubat 1284 (7 Mart 1869 Sayfa 3 Sütun 3)

Eratost'un vaktiyle zamanımız arasında iki bin sene olduğu halde Nil'in dolaştığı yerlerin daha ilerisi hakkında daha şimdiye kadar onun verdiği bilgilerden daha fazla bir şey öğrenilmediği ve Nil Nehri ile ilgili Turki Gazetesi'nden alınmış bir yazı.

SAYI 285 25 Rebiü'l-evvel 1286–22 Haziran 1285 (4 Temmuz 1869 Sayfa 3 Sütun 2)

Hanya'dan milâdî 22 Mayıs tarihiyle yazılıp Fransa resmi jurnalinde yayınlanmış olan tahriratın tercümesine yer verilen Girit'teki eşkıyalar ve asayiş ile ilgili bir yazı.

SAYI 300 11 Receb 1286 – 5 Teşrîn-i evvel 1285 (17 Ekim 1869 Sayfa 3 Sütun 1)

Felemenk zenginlerinden ve meşahir-i erbab-ı seyahatden Aleksin Tin isimli matmazelin Afrika'daki Tuareg arazisindeki seyahati ile ilgili Trablusgarp kaynaklı bir yazı.

SAYI 305 17 Şabân 1286 – 9 Teşrîn-i sâni 1285 (21 Kasım 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Avrupa devletleri arasında taklil¹³⁷-i asakir maddesinin icrası ve kara kuvvetlerinin mevcutları ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 308 9 Ramazân 1286 – 30 Teşrîn-i sâni 1285 (12 Aralık 1869 Sayfa 2 Sütun 1)

Tan'da yayınlanan Kaprira Adası'ndaki General Garibaldi? İle ilgili bir yazı.

SAYI 308 9 Ramazân 1286 – 30 Teşrîn-i sâni 1285 (12 Aralık 1869 Sayfa 2 Sütun 2)

Degara?'da vukubulan harekât ile ilgili bir yazı.

SAYI 313 21 Şevvâl 1286 – 11 Kânûn-ı sâni 1285 (23 Ocak 1870 Sayfa 2 sütun 3)

Boğdan'ın makarr-ı idaresi¹³⁸ olan Yaş şehrinin coğrafi durumunu anlatan Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi kaynaklı bir yazı.

SAYI 317 12 Zi'l-ka'de 1286 – 1 Şubat 1285 (13 Şubat 1870 Sayfa 1 Sütun 3)

Avrupa devletleri umumi istatistik tesis ve tanziminin umur-ı ammece fevaid-i külliyyeden hali olmadığını anladıklarından bu maddenin Lahey'de teşkil olunacak kongrede müzakere olunacağı ile ilgili Ruzname-i Cerîde-i Havâdis gazetesi kaynaklı bir yazı.

Afrika kıtası ile ilgili Basiret Gazetesi kaynaklı bir yazı.

¹³⁷ Kısmı, azaltma

¹³⁸ İdare merkezi, başkent

3. TARTIŞMA VE SONUÇ

Sultan Abdülaziz döneminde İstanbul'da yayınlanmakta olan gazetelerin sayıları artmış, taşrada da ilk yerel gazeteler yayınlanmaya başlanmıştır. Bu dönemde askerî içerikli eserlerin de telif ve tercüme faaliyetleri yoğun olarak devam etmiştir. 16 Ocak 1864'te ilk askerî gazete olan Cerîde-i Askeriyye de yayın hayatına katılmıştır. Askerlerin birbirinden haberdar olması ve yürürlükte olan hükümlerin askerlerce öğrenilmesi için 1865'te Salname-i Askerî'nin çıkartılması da bu dönemin önemli yayınları arasında sayılmaktadır.

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi, Osmanlı Devleti'nde yayınlanmış ilk ve uzun süre yayın hayatını devam ettirmiş askerî gazete olması bakımından Türk basın tarihinde önemli bir yere sahiptir. Çalışmamızda Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin 16 Ocak 1864 ile 27 Mart 1870 tarihleri arasında yayınlanmış olan 322 sayısını inceleyip, haberleri konularına göre dokuz ana başlık altında ele alarak tasnifini oluşturduk. Oluşturduğumuz tasnifte gazetenin birçok sayısında yer alan aynı haberleri hem tekrar vermemek için, hem de daha net ve anlaşılır olması bakımından tablo halinde vermeyi uygun gördük.

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin incelemiş olduğumuz 322 sayısında, en fazla haber, toplamda 296 sayıda yer alan Osmanlı kara ordusuna yapılan tevcîhâtlar oluşturmaktadır.

İkinci olarak en fazla haber ise toplamda 219 sayıda yer alan Osmanlı kara ordusunda çeşitli suç ve kabahatleri işlemiş olan askerlerin aldıkları cezalara yer verilen mücâzât(cezalandırma) ile ilgili haberler teşkil etmektedir. Bu başlık altında suç işlemiş olan askerlerin isimleri ve bağlı oldukları bölükleri ile işlemiş oldukları suçlara verilen cezalar yer almaktadır. Askerlerin işledikleri suçlara baktığımızda ise firar suçunun oldukça yaygın olduğu dikkat çekmektedir. Gazetenin toplamda 114 sayısında firar suçunun bulunduğunu tespit ettik. Bunu sırasıyla toplamda 102 sayıda hırsızlık, 73 sayıda darp ile 62 sayıda yer alan kanunlara ve nizama aykırı harekette bulunma suçları izlemektedir.

Üçüncü olarak ise en fazla haber gazetenin toplam 214 sayısında bulunan mükâfât ile ilgili haberlerdir. Bu başlık altında askerlerden yaralanan, sakatlanan ve çeşitli sebeplerle emekli olanlar ile şehitlerin geride bıraktıkları ailelerine belirli miktarlarda maaş bağlanması gibi haberler yer almıştır.

Osmanlı kara ordusu ile ilgili haberlerin, incelediğimiz sayıların neredeyse tamamında mevcut olduğu görülürken, buna karşılık donanmaya dair haberlerin toplamda

gazetenin sadece 116 sayısında yer aldığını tespit ettik. Her ne kadar askerî bir gazete olması dolayısıyla askerî haberler yoğunlukta olmakla birlikte yangın, kandil ve bayram kutlamaları, kitap ilanları gibi çeşitli sosyal konular da gazetede kendine yer bulmuştur. Gazetenin haber kaynaklarına baktığımızda ise resmi yazıların yanı sıra yerli ve yabancı birçok gazetelerde yer alan haberlerin kullanılmış olduğunu görmekteyiz. Cerîde-i Askeriyye'nin yazar kadrosu hakkında daha önceki yapılmış çalışmalarda herhangi bir bilgi verilmezken, Başbakanlık Osmanlı Arşivinde konumuz ile ilgili belgeleri inceleyerek yazar kadrosunu ve görevlilerini tespit etmeye çalıştık. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin dil ve üslubuna baktığımızda bazı yazıların ağıdalı bir şekilde bazılarının ise sade bir Türkçe ile yazıldığını görüyoruz. Nokta, virgül ve parantez gibi noktalama işaretleri iyi bir şekilde olmasa da kullanılmıştır.

Cerîde-i Askeriyye Gazetesi içerik ve şekil bakımından kendinden önceki gazetelere ve özellikle Tâkvîm-i Vakayi Gazetesi'ne benzerlik göstermektedir. Cerîde-i Askeriyye'de resmi yazılar, nizamnameler, atamalar ve dahili haberlerin yanı sıra askerlik alanında Avrupa'daki gelişmeler ve yeni icat edilen silahlar hakkında yazılara da yer verilerek bu tarz gelişmelerin yakından takip edilmeye çalışıldığı gözlemlenmiştir.

Son dönem tarih araştırmalarında gazetelerin yeri oldukça önemlidir. Daha önce yapılan çalışmalarda kısıtlı bir şekilde ele alınan Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin ilk 322 sayısının tasnîfi oluşturulup ve gazete hakkında ulaşabildiğimiz yeni bilgilere de yer vererek askerî tarih ve basın tarihi çalışmalarına bir katkıda bulunmaya gayret gösterdik.

4. KAYNAKLAR

Osmanlı Arşiv Belgeleri

BOA, A.} MKT. MHM. 287/21

BOA, A.} MKT.MHM 299/56

BOA, A.} MKT.NZD 292/93.

BOA, A.} MKT.UM. / 424-49

BOA, BEO 1941/145531

BOA, BEO 3957/296749

BOA, BEO 81/6054

BOA, DH. MKT. 2584/118

BOA, DH. MKT. 2585/59

BOA, DH. MKT. 506/30

BOA, HR. TH.. 121/22

BOA, İ. DH 518/35263.

BOA, İ. DH.. 535/37183

BOA, İ. TAL. 193/65

BOA, İ. TAL. 198/8

BOA, İ. TAL. 266/20

BOA, İ.HB.. 23/36

BOA, İ.TAL. 98/6

BOA, MF. MKT. 359/51

BOA, MVL. 879/55

Gazeteler

Cerîde-i Askeriye, No:1, s. 1. H.7 Şabân 1280.

Cerîde-i Askeriyye, No: 140, s. 3. H. 12 Cemâziye'l-evvel 1283-R. 10 Eylül 1282.

Cerîde-i Askeriyye, No: 50, s. 1. H. 2 Şabân 1281.

Cerîde-i Askeriyye, No:3, s.1. H. 21 Şabân 1280.
Cerîde-i Askeriyye, No:43, s.1. H. 12 Cemâziye'l-evvel 1281
Cerîde-i Askeriyye, No: 111, s. 1. H.16 Şevvâl 1282-R.19 Şubat 1281.
Cerîde-i Askeriyye, No:323, s.1 H. 2 Muharrem 1287- R. 23 Mart 1286.
Cerîde-i Askeriyye, No:379, s.1. H.16 Muharrem 1288-R. 25 Mart 1287
Cerîde-i Askeriyye, No:209. s.2. 23 Ramazân 1284-6 Kânûn-ı sâni 1283
Cerîde-i Askeriyye, Birinci Cilt, s. 2-3. H. 13 Muharrem 1298-R. 4 Kânûn-ı evvel 1296
Cerîde-i Askeriyye, No: 134, s. 2. H.29 Rebiü'l-evvel 1283-R.30 Temmuz 1282.

Kitaplar

Adivar, A. A. (1991). *Osmanlı Türklerinde İlim*. İstanbul: Remzi Kitabevi, s. 170.
Afyoncu, E. (2016). *Sorularla Osmanlı İmparatorluğu*. İstanbul: Yeditepe Yayınları, s. 413.
Baykal, H. (1990). *Türk Basın Tarihi 1831-1923 (Tanzîmât-Meşrutiyet-Millî Mücadele Dönemleri)*. İstanbul: Afa Matbaacılık, s. 46.
Çığ, Ü. (2007). “19. Yüzyılda Osmanlı’da Gazetecilik Hareketleri: Takvim-İ Vekayi’den Vilayet ve Özel Girişim Gazetelerine”. *Türkiye’de Yerel Basın*. (Ed. Suat Gezin). İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, s. 64
Devellioğlu, F. (2012). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. Ankara: Aydın Kitabevi, s. 836.
Ergürbüz, Ş. (1947). *Matbaacılık Tarihi*. İzmit: Ahmet Fevzi Matbaası, s. 19.
Ersoy, O. (1959). *Türkiye’ye Matbaanın Girişi ve İlk Basılan Eserler*. Ankara: Güven Basımevi, s. 20-21
Ertuğ, H R. (1970). *Basın ve Yayın Hareketleri Tarihi*. Birinci Cilt, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, s. 41.
Ertuğ, H. R. (1955). *Basın ve Yayın Tarihi İlk Devirler*. 1. Fasikül, İstanbul: Fakülteler Matbaası, s. 44.
Girgin, A. (1997). *Türkiye’deki Yerel Basının Gelişmesi*. İstanbul: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, s. 1.
Girgin, A. (2001). *Türk Basın Tarihinde Yerel Gazetecilik*. İstanbul: İnkılap Yayınları, s. 11-12.
Gündüz, U. (2018). *Osmanlı’dan Günümüze Basın ve Modernleşme*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, s. 52.

- Hayta, N. – Ünal, U. (2007). *Osmanlı Askerî Gazetesi Cerîde-i Askeriyye 1-30*. Ankara: Berikan Yayınevi
- Jorga, Nicolae. (2009). *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi (1640-1774)*. Cilt 4, (Çev. Epçeli, N.). İstanbul: Yeditepe Yayınları, s. 373.
- Kabacalı, A. (1998). *Cumhuriyet Öncesi ve Sonrası Matbaa ve Basın Sanayi*. İstanbul: Cem Ofset, s. 9.
- Kabacalı, A. (2000). *Başlangıcından Günümüze Türkiye’de Matbaa Basın ve Yayın*. İstanbul: Literatür Yayınları, s.70.
- Karal, E. Z. (2011). *Osmanlı Tarihi*. Cilt: VII. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, s.218.
- Karaman, M. A. (2017). *II. Meşrutiyet Dönemi Osmanlı Askeri Matbuatı ve Siyasi Hayattaki Rolü*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, s.22-27
- Koçu, R. E. (2018). *Tarihimizde Garip Vakalar*. İstanbul: Doğan Kitap Yayınları, s. 18-19.
- Koloğlu, O. (2006). *Osmanlı’dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi*. İstanbul: Pozitif Yayınları, s. 24.
- Koloğlu, O. (2010). *Osmanlı Dönemi Basının İçeriği*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, s. 68, 93, 180.
- Koloğlu, O. (2014). *İlk Gazete İlk Polemik*. İstanbul: Kaynak Yayınları.
- Meral, Y. (2016) *İbrahim Müteferrika Öncesi İstanbul’da Yahudi Matbuatı (1493-1729)*. İstanbul: Divan Kitap, s. 28.
- Oral, F. S. *Türk Basın Tarihi 1728-1922, 1831-1922, Birinci Kitap- Osmanlı İmparatorluğu Dönemi*. (Basım Yeri ve Yılı Yok), s. 101.
- Ortaylı, İ. (2016). *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*. İstanbul: Timaş Yayınları, s. 53.
- Özbay, C. (2014). *Dünyada ve Osmanlı’da Basının Tarihsel Gelişimi*. İstanbul: Doğu Kitabevi, s. 147-149.
- Parmaksızoğlu, A. (1959). *Türk Gazetecilik ve Basın Tarihi*, İstanbul: Dünya Haberler Ajansı Neşriyatı, s. 4.
- Sarıcaoğlu, F. – Yılmaz, C. (2008) *Müteferrika Basmacı İbrahim Efendi ve Müteferrika Matbaası*. İstanbul: Esen Ofset Yayınları, s. 53-55
- Simonffy, A. V. (1945). *İbrahim Müteferrika Türkiye’de Matbaacılığın Banisi*. (Çev. Yener, F.) Basım Yeri Yok: Başbakanlık Basın ve Yayın Genel Müdürlüğü Yayınları, s. 19.
- Şapolya, E. B. (1971). *Türk Gazeteciliği Tarihi ve Her Yönüyle Basın*, Ankara: Güven Matbaası, s. 13.
- Şemseddin Sami, (Basım Yılı Yok) *Kâmûs-ı Türkî*. İstanbul: Çağrı Yayınları, s. 1310.
- Şimşirgil, A. (2015). *Kayı-VII Kutsal İttifaka Karşı*. İstanbul: Timaş Yayınları, s. 191.

- Tez, Z. (2008). *Kâğıdın ve Matbaanın Kültürel Tarihi*. İstanbul: Doruk Yayınları, s. 280.
- Toderini, G. (1990). *İbrahim Müteferrika Matbaası ve Türk Matbaacılığı*. (Çev. Rikkat Kut). İstanbul: Yayın Matbaacılık, s. 27,29.
- Tokmakçioğlu, E. (2011). *Türk Basın Tarihi*. Ankara: İsim Yayınları, s.68.
- Topuz, H. (1973). *100 Soruda Türk Basın Tarihi*. İstanbul: Gerçek Yayınevi, s. 5.
- Topuz, H. (2018). *II. Mahmut'tan Holdinglere Türk Basın Tarihi*. İstanbul Remzi: Kitabevi, s. 13.
- Ulusoy Nalcıoğlu, B. (2013). *Osmanlı'da Muhalif Basının Doğuşu 1828-1878*. İstanbul: Yeditepe Yayınları, s. 72.
- Uzunçarşılı, İ. H. (Basım Yılı Yok). *Büyük Osmanlı Tarihi*. Cilt:4, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, s. 514.
- Ünal, U. (2016). *Sultan Abdülaziz Devri Osmanlı Kara Ordusu (1861-1876)*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, s. 192-193.
- Yerlikaya, İ. (1996). *II. Abdülhamid Döneminde Basın-Yarı Resmi Vakit Gazetesi (1875-1884)*. Kırıkkale, s. 11.

Makaleler

- Aydın, F.-Göksu, E. (2002). “Ana Hatlarıyla Abdülaziz Dönemi Osmanlı Bahriyesi ve Cerîde-i Askeriyyelere Göre 1864 Yılı Denizcilik Faaliyetleri”. *Türkler Ansiklopedisi*. Cilt: 13. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, s. 822-829.
- Binark, İ. (1968). “Türkiyeye Matbaanın Geç Girişinin Sebepleri Üzerine”. *Türk Kültürü*, Sayı (65), s. 301-302.
- Bolay, S. H. (2002). “Tanzîmât'tan Cumhuriyete Türk Düşünce Tarihi”. *Türkler Ansiklopedisi*. Cilt:14. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, s. 528.
- Can, A. (2005). “Cerîde-i Askeriye'nin Tarih Araştırmalarındaki Yeri”. *Ankara Üniversitesi Tarih Araştırmaları Dergisi*, Cilt (24), Sayı (37), s. 195-211.
- Demir, Ş. (2015). “İktidar-Basın İlişkilerinin Osmanlı Devleti'nde Görünümü (1831-1918)”. *Journal of Academic Social Science Studies*, Sayı (33), s. 370.
- Okay, M. O. (1989). “Ahmet Midhat Efendi”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Cilt (II), İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Yayınları, s. 101
- Öcal, O. (1967). “Dergimizin Tarihçesi”. *Silahlı Kuvvetler Dergisi*, Sayı (221), s.2-7.
- Özcan, A. (1993). “Cevad Paşa”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Cil:VII, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Yayınları, s. 430

Pehlivanlı, H. (2005). “Son Dönem Tarih Araştırmalarında Askeri Gazete ve Süreli Yayınların Yeri”. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: XXI, Sayı (61), s. 248.

Tezler

Can, A. (2003). *Tanzîmât Döneminde Osmanlı Kara Ordusunda Yapılanma (1839-1876)*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih (Yakınçağ Tarihi) Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, s. X.

Türkkan, H. (2007). *Askerî Mecmûa'da Birinci Dünya Savaşı Türk Cepheleri (1.-145. Sayılar)*. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale, s.7.

Yıldırım, A. (2008). *Askeri Bir Süreli Yayın Cerîde-i Askeriye (15 Aralık 1880/20 Mart 1881 Yılları Arasındaki Sayıları)*. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın

5. EKLER

Ek 1. Ek-1 Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin İlk 322 Sayısının Yayınlanma Tarihleri

Sayı	Hicrî Tarih	Rumî Tarih	Mîlâdî Tarih	Günler	Notlar
1	7 Şabân 1280		16 Ocak 1864	Cumartesi	
2	14 Şabân 1280		23 Ocak 1864	Cumartesi	
3	21 Şabân 1280		30 Ocak 1864	Cumartesi	
4	28 Şabân 1280		6 Şubat 1864	Cumartesi	
5	6 Ramazân 1280		13 Şubat 1864	Cumartesi	
6	13 Ramazân 1280		20 Şubat 1864	Cumartesi	Bu sayıdan itibaren sayı numarası başlığın altında ortada yer almaya başlamış, ilk beş sayıda hicri ayların kısaltmaları kullanılmış ve bu sayıdan sonra ay isimleri açık olarak yazılmaya başlanmıştır. Cüz-i resmi ve Cüz-i gayr-i resmi başlığı büyütülmüş ve alt başlıklar rika olarak yazılmıştır.
7	20 Ramazân 1280		27 Şubat 1864	Cumartesi	Bu sayıda alt başlıklar rika değil matbu harflerle yazılmıştır
8	27 Ramazân 1280		5 Mart 1864	Cumartesi	Bu sayıda alt başlıklar rika olarak yazılmıştır.
9	4 Şevvâl 1280		12 Mart 1864	Cumartesi	
10	11 Şevvâl 1280		19 Mart 1864	Cumartesi	
11	18 Şevvâl 1280		26 Mart 1864	Cumartesi	
12	25 Şevvâl 1280		2 Nisan 1864	Cumartesi	
13	2 Zî'l-ka'de 1280		9 Nisan 1864	Cumartesi	
14	9 Zî'l-ka'de 1280		16 Nisan 1864	Cumartesi	
15	16 Zî'l-ka'de 1280		23 Nisan 1864	Cumartesi	
16	23 Zî'l-ka'de 1280		30 Nisan 1864	Cumartesi	
17	1 Zî'l-hicce 1280		7 Mayıs 1864	Cumartesi	
18	8 Zî'l-hicce 1280		14 Mayıs 1864	Cumartesi	
19	15 Zî'l-hicce 1280		21 Mayıs 1864	Cumartesi	
20	21 Zî'l-hicce 1280		28 Mayıs 1864	Cumartesi	
21	29 Zî'l-hicce 1280		4 Haziran 1864	Cumartesi	
22	6 Muharrem 1281		11 Haziran 1864	Cumartesi	
23	13 Muharrem 1281		18 Haziran 1864	Cumartesi	
24	20 Muharrem 1281		25 Haziran 1864	Cumartesi	
25	27 Muharrem 1281		2 Temmuz 1864	Cumartesi	
26	4 Safer 1281		9 Temmuz 1864	Cumartesi	
27	11 Safer 1281		16 Temmuz 1864	Cumartesi	Bu sayıdan itibaren gazete üç sütun halinde yayınlanmaya başlamıştır.
28	22 Safer 1281		27 Temmuz 1864	Çarşamba	
29	29 Safer 1281		3 Ağustos 1864	Çarşamba	
30	10 Rebiü'l-evvel 1281		13 Ağustos 1864	Cumartesi	

BU SAYILARDA RUMÎ TARİHE YER VERİLMEMİŞTİR!

31	17 Rebiü'l-evvel 1281		20 Ağustos 1864	Cumartesi	Bu sayıdan itibaren Mevadd-ı Berriyye ve Mevadd-ı Bahriyye başlıkları büyütülerek Cüz-i Resmi ve Cüz-i Gayri Resmi başlıklarının boyutuna getirilmiştir.
32	24 Rebiü'l-evvel 1281		27 Ağustos 1864	Cumartesi	
33	2 Rebiü'l-âhır 1281		3 Eylül 1864	Cumartesi	
34	9 Rebiü'l-âhır 1281		10 Eylül 1864	Cumartesi	
35	16 Rebiü'l-âhır 1281		17 Eylül 1864	Cumartesi	
36	23 Rebiü'l-âhır 1281		24 Eylül 1864	Cumartesi	
37	29 Rebiü'l-âhır 1281		1 Ekim 1864	Cumartesi	
38	7 Cemâziye'l-evvel 1281		8 Ekim 1864	Cumartesi	Bu sayıda tevcihât başlıkları Tevcihât-ı askeriye, tevcihât-ı mülkiye başlıklarına ayrılıp yer verilerek karışıklığın önüne geçilmiştir.
39	14 Cemâziye'l-evvel 1281		15 Ekim 1864	Cumartesi	
40	21 Cemâziye'l-evvel 1281		22 Ekim 1864	Cumartesi	
41	28 Cemâziye'l-evvel 1281		29 Ekim 1864	Cumartesi	
42	5 Cemâziye'l-âhır 1281		5 Kasım 1864	Cumartesi	
43	12 Cemâziye'l-evvel 1281		12 Kasım 1864	Cumartesi	
44	19 Cemâziye'l-evvel 1281		19 Kasım 1864	Cumartesi	
45	26 Cemâziye'l-evvel 1281		26 Kasım 1864	Cumartesi	
46	4 Receb 1281		3 Aralık 1864	Cumartesi	
47	11 Receb 1281		10 Aralık 1864	Cumartesi	
48	18 Receb 1281		17 Aralık 1864	Cumartesi	
49	25 Receb 1281		24 Aralık 1864	Cumartesi	
50	2 Şabân 1281		31 Aralık 1864	Cumartesi	
51	9 Şabân 1281		7 Ocak 1865	Cumartesi	
52	16 Şabân 1281		14 Ocak 1865	Cumartesi	
53	23 Şabân 1281		21 Ocak 1865	Cumartesi	
54	Selh-i Şabân 1281		28 Ocak 1865	Cumartesi	1281 yılında şabân ayı 29 gündür. 29 Şabân 1281 tarihi ise Milâdî 27 Ocak 1865 Cuma gününe denk gelmekte. Fakat Ceride-i Askeriyye cumartesi günleri yayınlanmaktadır. 1 Ramazân 1281 tarihi olarak hesapladığımız da ise 28 Ocak 1865 Cumartesi gününe tesadüf etmektedir.
55	7 Ramazân 1281		4 Şubat 1865	Cumartesi	
56	15 Ramazân 1281		11 Şubat 1865	Cumartesi	
57	22 Ramazân 1281		18 Şubat 1865	Cumartesi	
58	29 Ramazân 1281		25 Şubat 1865	Cumartesi	
59	6 Şevvâl 1281		4 Mart 1865	Cumartesi	
60	13 Şevvâl 1281		11 Mart 1865	Cumartesi	
61	20 Şevvâl 1281		18 Mart 1865	Cumartesi	
62	27 Şevvâl 1281		25 Mart 1865	Cumartesi	
63	5 Zi'l-ka'de 1281		1 Nisan 1865	Cumartesi	
64	12 Zi'l-ka'de 1281		8 Nisan 1865	Cumartesi	
65	19 Zi'l-ka'de 1281		15 Nisan 1865	Cumartesi	
66	26 Zi'l-ka'de 1281		22 Nisan 1865	Cumartesi	
67	3 Zi'l-hicce 1281		29 Nisan 1865	Cumartesi	
68	10 Zi'l-hicce 1281		6 Mayıs 1865	Cumartesi	

69	17 Zi'l-hicce 1281		13 Mayıs 1865	Cumartesi	
70	24 Zi'l-hicce 1281		20 Mayıs 1865	Cumartesi	
71	2 Muharrem 1282		28 Mayıs 1865	Cumartesi	
72	9 Muharrem 1282		3 Haziran 1865	Cumartesi	
73	16 Muharrem 1282		10 Haziran 1868	Cumartesi	
74	23 Muharrem 1282		17 Haziran 1865	Cumartesi	
75	30 Muharrem 1282		24 Haziran 1865	Cumartesi	
76	7 Safer 1282		1 Temmuz 1865	Cumartesi	
77	14 Safer 1282		8 Temmuz 1865	Cumartesi	
78	21 Safer 1282		15 Temmuz 1865	Cumartesi	
79	28 Safer 1282		22 Temmuz 1865	Cumartesi	
80	5 Rebiü'l-evvel 1282		29 Temmuz 1865	Cumartesi	
81	12 Rebiü'l-evvel 1282		5 Ağustos 1865	Cumartesi	
82	19 Rebiü'l-evvel 1282		12 Ağustos 1865	Cumartesi	
83	26 Rebiü'l-evvel 1282		19 Ağustos 1865	Cumartesi	
84	5 Rebiü'l-âhır 1282		28 Ağustos 1865	Pazartesi	
85	11 Rebiü'l-âhır 1282		2 Eylül 1865	Cumartesi	
86	18 Rebiü'l-âhır 1282		9 Eylül 1865	Cumartesi	
87	25 Rebiü'l-âhır 1282		16 Eylül 1865	Cumartesi	
88	2 Cemâziye'l-evvel 1282	11 Eylül 1281	23 Eylül 1865	Cumartesi	Bu sayıdan itibaren gazetede hicri tarihin yanında Rumî tarihe de yer verilmeye başlanmıştır.
89	9 Cemâziye'l-evvel 1282	18 Eylül 1281	30 Eylül 1865	Cumartesi	
90	16 Cemâziye'l-evvel 1282	25 Eylül 1281	7 Ekim 1865	Cumartesi	
91	23 Cemâziye'l-evvel 1282	2 Teşrin-i evvel 1281	14 Ekim 1865	Cumartesi	
92	1 Cemâziye'l-âhır 1282	9 Teşrin-i evvel 1281	22 Ekim 1865	Cumartesi	
93	8 Cemâziye'l-âhır 1282	16 Teşrin-i evvel 1281	29 Ekim 1865	Cumartesi	
94	15 Cemâziye'l-âhır 1282	23 Teşrin-i evvel 1281	4 Kasım 1865	Cumartesi	
95	23 Cemâziye'l-âhır 1282	30 Teşrin-i evvel 1281	11 Kasım 1865	Cumartesi	
96	29 Cemâziye'l-âhır 1282	6 Teşrin-i sânî 1281	18 Kasım 1865	Cumartesi	
97	7 Receb 1282	13 Teşrin-i sânî 1281	25 Kasım 1865	Cumartesi	
98	14 Receb 1282	20 Teşrin-i sânî 1281	2 Aralık 1865	Cumartesi	
99	21 Receb 1282	27 Teşrin-i sânî 1281	9 Aralık 1865	Cumartesi	
100	28 Receb 1282	4 Kânûn-ı evvel 1281	16 Aralık 1865	Cumartesi	
101	5 Şabân 1282	11 Kânûn-ı evvel 1281	23 Aralık 1865	Cumartesi	
102	12 Şabân 1282	18 Kânûn-ı evvel 1281	30 Aralık 1865	Cumartesi	
103	19 Şabân 1282	25 Kânûn-ı evvel 1281	6 Ocak 1866	Cumartesi	
104	26 Şabân 1282	1 Kânûn-ı sânî 1281	13 Ocak 1866	Cumartesi	
105	4 Ramazân 1282	8 Kânûn-ı sânî 1281	20 Ocak 1866	Cumartesi	
106	11 Ramazân 1282	15 Kânûn-ı sânî 1281	27 Ocak 1866	Cumartesi	
107	18 Ramazân 1282	22 Kânûn-ı sânî 1281	3 Şubat 1866	Cumartesi	
108	25 Ramazân 1282	29 Kânûn-ı sânî 1281	10 Şubat 1866	Cumartesi	
109	2 Şevvâl 1282	5 Şubat 1281	17 Şubat 1866	Cumartesi	
110	9 Şevvâl 1282	12 Şubat 1281	24 Şubat 1866	Cumartesi	
111	16 Şevvâl 1282	19 Şubat 1281	3 Mart 1866	Cumartesi	
112	23 Şevvâl 1282	26 Şubat 1281	10 Mart 1866	Cumartesi	
113	Selh-i Şevvâl 1282	5 Mart 1282	17 Mart 1866	Cumartesi	
114	8 Zi'l-ka'de 1282	12 Mart 1282	24 Mart 1866	Cumartesi	
115	15 Zi'l-ka'de 1282	19 Mart 1282	31 Mart 1866	Cumartesi	
116	22 Zi'l-ka'de 1282	26 Mart 1282	7 Nisan 1866	Cumartesi	
117	29 Zi'l-ka'de 1282	2 Nisan 1282	14 Nisan 1866	Cumartesi	
118	6 Zi'l-hicce 1282	9 Nisan 1282	21 Nisan 1866	Cumartesi	
119	13 Zi'l-hicce 1282	16 Nisan 1282	28 Nisan 1866	Cumartesi	
120	20 Zi'l-hicce 1282	23 Nisan 1282	5 Mayıs 1866	Cumartesi	
121	27 Zi'l-hicce 1282	30 Nisan 1282	12 Mayıs 1866	Cumartesi	
122	4 Muharrem 1283	7 Mayıs 1282	19 Mayıs 1866	Cumartesi	

123	11 Muharrem 1283	14 Mayıs 1282	26 Mayıs 1866	Cumartesi	Bu sayıdan itibaren sayı numarası ortadan sağ tarafa alınmış ve yine ortada yer alan gün de sol tarafa alınmıştır.
124	18 Muharrem 1283	21 Mayıs 1282	2 Haziran 1866	Cumartesi	
125	25 Muharrem 1283	28 Mayıs 1282	9 Haziran 1866	Cumartesi	
126	2 Safer 1283	4 Haziran 1282	16 Haziran 1866	Cumartesi	
127	9 Safer 1283	11 Haziran 1282	23 Haziran 1866	Cumartesi	
128	17 Safer 1283	18 Haziran 1282	30 Haziran 1866	Cumartesi	
129	24 Safer 1283	25 Haziran 1282	7 Temmuz 1866	Cumartesi	
130	Gurre Rebiü'l-evvel 1283	2 Temmuz 1282	14 Temmuz 1866	Cumartesi	
131	8 Rebiü'l-evvel 1283	9 Temmuz 1282	21 Temmuz 1866	Cumartesi	Ayrıca bu sayıda bir sayfa ek olarak 14 Temmuz 1866(H. 1 Rebiü'l-evvel 1283) Tarihli askeri bir tenbihname de mevcuttur.
132	15 Rebiü'l-evvel 1283	16 Temmuz 1282	28 Temmuz 1866	Cumartesi	
133	22 Rebiü'l-evvel 1283	23 Temmuz 1282	4 Ağustos 1866	Cumartesi	
134	29 Rebiü'l-evvel 1283	30 Temmuz 1282	11 Ağustos 1866	Cumartesi	
135	7 Rebiü'l-âhır 1283	6 Ağustos 1282	18 Ağustos 1866	Cumartesi	
136	14 Rebiü'l-âhır 1283	13 Ağustos 1282	25 Ağustos 1866	Cumartesi	
137	21 Rebiü'l-âhır 1283	20 Ağustos 1282	1 Eylül 1866	Cumartesi	
138	28 Rebiü'l-âhır 1283	27 Ağustos 1282	8 Eylül 1866	Cumartesi	
139	5 Cemâziye'l-evvel 1283	3 Eylül 1282	15 Eylül 1866	Cumartesi	
140	12 Cemâziye'l-evvel 1283	10 Eylül 1282	22 Eylül 1866	Cumartesi	
141	19 Cemâziye'l-evvel 1283	17 Eylül 1282	29 Eylül 1866	Cumartesi	
142	26 Cemâziye'l-evvel 1283	23 Eylül 1282	5 Ekim 1866	Cumartesi	
143	4 Cemâziye'l-âhır 1283	1 Teşrin-i evvel 1282	13 Ekim 1866	Cumartesi	
144	11 Cemâziye'l-âhır 1283	8 Teşrin-i evvel 1282	20 Ekim 1866	Cumartesi	
145	18 Cemâziye'l-âhır 1283	15 Teşrin-i evvel 1282	27 Ekim 1866	Cumartesi	
146	25 Cemâziye'l-âhır 1283	22 Teşrin-i evvel 1282	3 Kasım 1866	Cumartesi	
147	2 Receb 1283	29 Teşrin-i evvel 1282	10 Kasım 1866	Cumartesi	
148	9 Receb 1283	5 Teşrin-i sâni 1282	17 Kasım 1866	Cumartesi	
149	16 Receb 1283	12 Teşrin-i sâni 1282	24 Kasım 1866	Cumartesi	
150	23 Receb 1283	19 Teşrin-i sâni 1282	1 Aralık 1866	Cumartesi	
151	1 Şabân 1283	26 Teşrin-i sâni 1282	8 Aralık 1866	Cumartesi	
152	8 Şabân 1283	3 Kânûn-ı evvel 1282	15 Aralık 1866	Cumartesi	
153	15 Şabân 1283	10 Kânûn-ı evvel 1282	22 Aralık 1866	Cumartesi	
154	22 Şabân 1283	17 Kânûn-ı evvel 1282	29 Aralık 1866	Cumartesi	
155	29 Şabân 1283	24 Kânûn-ı evvel 1282	5 Ocak 1867	Cumartesi	
156	6 Ramazân 1283	31 Kânûn-ı evvel 1282	12 Ocak 1867	Cumartesi	
157	13 Ramazân 1283	7 Kânûn-ı sâni 1282	19 Ocak 1867	Cumartesi	
158	20 Ramazân 1283	14 Kânûn-ı sâni 1282	26 Ocak 1867	Cumartesi	
159	27 Ramazân 1283	21 Kânûn-ı sâni 1282	2 Şubat 1867	Cumartesi	
160	4 Şevvâl 1283	28 Kânûn-ı sâni 1282	9 Şubat 1867	Cumartesi	
161	11 Şevvâl 1283	4 Şubat 1282	16 Şubat 1867	Cumartesi	
162	18 Şevvâl 1283	11 Şubat 1282	23 Şubat 1867	Cumartesi	
163	25 Şevvâl 1283	18 Şubat 1282	2 Mart 1867	Cumartesi	
164	2 Zi'l-ka'de 1283	25 Şubat 1282	9 Mart 1867	Cumartesi	
165	9 Zi'l-ka'de 1283	4 Mart 1283	16 Mart 1867	Cumartesi	
166	16 Zi'l-ka'de 1283	11 Mart 1283	23 Mart 1867	Cumartesi	
167	23 Zi'l-ka'de 1283	18 Mart 1283	30 Mart 1867	Cumartesi	
168	1 Zi'l-hicce 1283	25 Mart 1283	6 Nisan 1867	Cumartesi	
169	8 Zi'l-hicce 1283	1 Nisan 1283	13 Nisan 1867	Cumartesi	
170	15 Zi'l-hicce 1283	8 Nisan 1283	20 Nisan 1867	Cumartesi	
171	22 Zi'l-hicce 1283	15 Nisan 1283	27 Nisan 1867	Cumartesi	
172	29 Zi'l-hicce 1283	22 Nisan 1283	4 Mayıs 1867	Cumartesi	

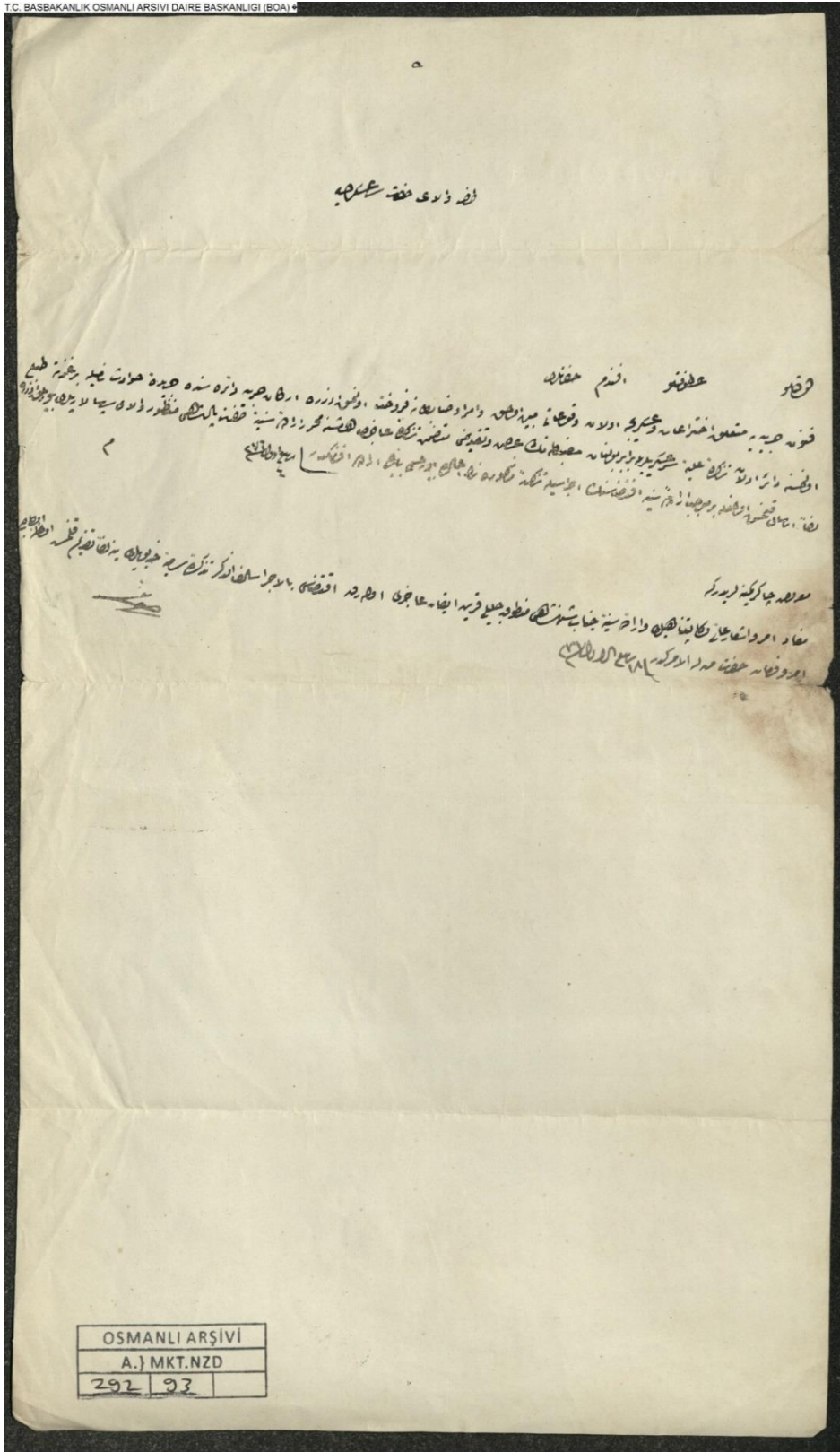
173	7 Muharrem 1284	29 Nisan 1283	11 Mayıs 1867	Cumartesi	
174	14 Muharrem 1284	6 Mayıs 1283	18 Mayıs 1867	Cumartesi	
175	21 Muharrem 1284	13 Mayıs 1283	25 Mayıs 1867	Cumartesi	
176	28 Muharrem 1284	20 Mayıs 1283	1 Haziran 1867	Cumartesi	
177	5 Safer 1284	27 Mayıs 1283	8 Haziran 1867	Cumartesi	
178	12 Safer 1284	3 Haziran 1283	15 Haziran 1867	Cumartesi	
179	19 Safer 1284	10 Haziran 1283	22 Haziran 1867	Cumartesi	
180	26 Safer 1284	17 Haziran 1283	29 Haziran 1867	Cumartesi	
181	4 Rebiü'l-evvel 1284	24 Haziran 1283	6 Temmuz 1867	Cumartesi	
182	11 Rebiü'l-evvel 1284	1 Temmuz 1283	13 Temmuz 1867	Cumartesi	
183	18 Rebiü'l-evvel 1284	8 Temmuz 1283	20 Temmuz 1867	Cumartesi	
184	24 Rebiü'l-evvel 1284	15 Temmuz 1283	27 Temmuz 1867	Cumartesi	
185	2 Rebiü'l-âhır 1284	22 Temmuz 1283	3 Ağustos 1867	Cumartesi	
186	9 Rebiü'l-âhır 1284	29 Temmuz 1283	10 Ağustos 1867	Cumartesi	
187	16 Rebiü'l-âhır 1284	5 Ağustos 1283	17 Ağustos 1867	Cumartesi	
188	23 Rebiü'l-âhır 1284	12 Ağustos 1283	24 Ağustos 1867	Cumartesi	
189	30 Rebiü'l-âhır 1284	19 Ağustos 1283	31 Ağustos 1867	Cumartesi	
190	7 Cemâziye'l-evvel 1284	26 Ağustos 1283	7 Eylül 1867	Cumartesi	
191	14 Cemâziye'l-evvel 1284	2 Eylül 1283	14 Eylül 1867	Cumartesi	
192	21 Cemâziye'l-evvel 1284	9 Eylül 1283	21 Eylül 1867	Cumartesi	
193	28 Cemâziye'l-evvel 1284	16 Eylül 1283	28 Eylül 1867	Cumartesi	
194	7 Cemâziye'l-sânî 1284	23 Eylül 1283	5 Ekim 1867	Cumartesi	Bu sayıda itibaren cemâziye'l-âhır'î cemâziye'l-sânî olarak yazmışlardır.
195	14 Cemâziye'l-sânî 1284	30 Eylül 1283	12 Ekim 1867	Cumartesi	
196	21 Cemâziye'l-sânî 1284	7 Teşrin-i evvel 1283	19 Ekim 1867	Cumartesi	
197	28 Cemâziye'l-sânî 1284	14 Teşrin-i evvel 1283	26 Ekim 1867	Cumartesi	
198	6 Receb 1284	21 Teşrin-i evvel 1283	2 Kasım 1867	Cumartesi	
199	13 Receb 1284	28 Teşrin-i evvel 1283	9 Kasım 1867	Cumartesi	
200	20 Receb 1284	4 Teşrin-i sânî 1283	16 Kasım 1867	Cumartesi	
201	26 Receb 1284	11 Teşrin-i sânî 1283	23 Kasım 1867	Cumartesi	Gazetesnin orijinal nüshasında senede yazım yanlış yapılarak 2184 Yazılmış.
202	4 Şabân 1284	18 Teşrin-i sânî 1283	30 Kasım 1867	Cumartesi	
203	11 Şabân 1284	25 Teşrin-i sânî 1283	7 Aralık 1867	Cumartesi	Gazetesnin orijinal nüshasında senede yazım yanlış yapılarak 2184 Yazılmış.
204	17 Şabân 1284	2 Kânûn-ı evvel 1283	14 Aralık 1867	Cumartesi	
205	24 Şabân 1284	9 Kânûn-ı evvel 1283	21 Aralık 1867	Cumartesi	
206	2 Ramazân 1284	16 Kânûn-ı evvel 1283	28 Aralık 1867	Cumartesi	
207	9 Ramaan 1284	23 Kânûn-ı evvel 1283	4 Ocak 1868	Cumartesi	
208	16 Ramazân 1284	30 Kânûn-ı evvel 1283	11 Ocak 1868	Cumartesi	
209	23 Ramazân 1284	6 Kânûn-ı sânî 1283	18 Ocak 1868	Cumartesi	
210	30 Ramazân 1284	13 Kânûn-ı sânî 1283	25 Ocak 1868	Cumartesi	
211	7 Şevvâl 1284	20 Kânûn-ı sânî 1283	1 Şubat 1867	Cumartesi	
212	14 Şevvâl 1284	27 Kânûn-ı sânî 1283	8 Şubat 1868	Cumartesi	
213	21 Şevvâl 1284	3 Şubat 1283	15 Şubat 1868	Cumartesi	
214	28 Şevvâl 1284	10 Şubat 1283	22 Şubat 1868	Cumartesi	
215	6 Zi'l-ka'de 1284	18 Şubat 1283	1 Mart 1868	Pazar	***Gazete bu sayıdan itibaren PAZAR günleri yayınlanmaua başlanmıştır***
216	13 Zi'l-ka'de 1284	25 Şubat 1283	8 Mart 1868	Pazar	
217	20 Zi'l-ka'de 1284	3 Mart 1284	15 Mart 1868	Pazar	
218	27 Zi'l-ka'de 1284	10 Mart 1284	22 Mart 1868	Pazar	
219	Sayı mevcut değil!				
220	11 Zi'l-hicce 1284	24 Mart 1284	5 Nisan 1868	Pazar	

221	18 Zi'l-hicce 1284	31 Mart 1284	12 Nisan 1868	Pazar	
222	25 Zi'l-hicce 1284	7 Nisan 1284	19 Nisan 1868	Pazar	
223	2 Muharrem 1285	14 Nisan 1284	26 Nisan 1868	Pazar	
224	10 Muharrem 1285	21 Nisan 1284	3 Mayıs 1868	Pazar	
225	17 Muharrem 1285	28 Nisan 1284	10 Mayıs 1868	Pazar	
226	24 Muharrem 1285	5 Mayıs 1284	17 Mayıs 1868	Pazar	
227	1 Safer 1285	12 Mayıs 1284	24 Mayıs 1868	Pazar	
228	9 Safer 1285	19 Mayıs 1284	31 Mayıs 1868	Pazar	
229	16 Safer 1285	26 Mayıs 1284	7 Haziran 1868	Pazar	
230	23 Safer 1285	2 Haziran 1284	14 Haziran 1868	Pazar	Sayfa 3 ve 4'ün Alt Taraflarında İki Sütun Halinde Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
231	30 Safer 1285	9 Haziran 1284	21 Haziran 1868	Pazar	
232	7 Rebiü'l-evvel 1285	16 Haziran 1284	28 Haziran 1868	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
233	14 Rebiü'l-evvel 1285	23 Haziran 1284	5 Haziran 1864	Pazar	
234	21 Rebiü'l-evvel 1285	30 Haziran 1284	12 Temmuz 1868	Pazar	
235	28 Rebiü'l-evvel 1285	7 Temmuz 1284	1 Temmuz 1868	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut. (Bu sayıdan itibaren 4.sayfadaki Tefrika yazısı büyütülerek bir başlık haline getirilmiştir.
236	7 Rebiü'l-âhır 1285	14 Temmuz 1284	26 Temmuz 1868	Pazar	
237	13 Rebiü'l-âhır 1285	21 Temmuz 1284	2 Ağustos 1868	Pazar	
238	20 Rebiü'l-âhır 1285	28 Temmuz 1284	9 Ağustos 1868	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
239	27 Rebiü'l-âhır 1285	4 Ağustos 1284	16 Ağustos 1868	Pazar	
240	5 Cemâziye'l-evvel 1285	11 Ağustos 1284	23 Ağustos 1868	Pazar	
241	Sayı mevcut değil!				
242	18 Cemâziye'l-evvel 1285	25 Ağustos 1284	6 Eylül 1868	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
243	25 Cemâziye'l-evvel 1285	1 Eylül 1284	13 Eylül 1868	Pazar	
244	3 Cemâziye'l-âhır 1285	8 Eylül 1284	20 Eylül 1868	Pazar	
245	11 Cemâziye'l-âhır 1285	15 Eylül 1284	27 Eylül 1868	Pazar	Bu Sayıda Cüz-i Resmî Kısımına Yer Verilmemiştir.
246	18 Cemâziye'l-âhır 1285	22 Eylül 1284	4 Ekim 1868	Pazar	
247	25 Cemâziye'l-âhır 1285	29 Eylül 1284	11 Ekim 1868	Pazar	
248	2 Receb 1285	6 Teşrin-i evvel 1284	18 Ekim 1868	Pazar	
249	9 Receb 1285	13 Teşrin-i evvel 1284	25 Ekim 1868	Pazar	
250	16 Receb 1285	20 Teşrin-i evvel 1284	1 Kasım 1868	Pazar	
251	23 Receb 1285	27 Teşrin-i evvel 1284	8 Kasım 1868	Pazar	
252	30 Receb 1285	3 Teşrin-i sâni 1284	15 Kasım 1868	Pazar	Sayfa 4'ün Sol Alt Tarafında Tefrika Başlığı Mevcutsa da Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye Kısmı Bulunmamaktadır. Sayfanın Yarısı Eksik Gibi Görüldüğünden Bu Kısmın Kesilmiş Olduğunu Düşünebiliriz.
253	7 Şabân 1285	10 Teşrin-i sâni 1284	22 Kasım 1868	Pazar	
254	14 Şabân 1285	17 Teşrin-i sâni 1284	29 Kasım 1868	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
255	21 Şabân 1285	24 Teşrin-i sâni 1284	6 Aralık 1868	Pazar	
256	28 Şabân 1285	1 Kânûn-ı evvel 1284	13 Aralık 1868	Pazar	
257	6 Ramazân 1285	8 Kânûn-ı evvel 1284	20 Aralık 1868	Pazar	

258	13 Ramazân 1285	26 Kânûn-ı evvel 1284	28 Aralık 1868	Pazartesi	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut. (Milâdî olarak 28 Aralık 1868 tarihi pazartesi gününe denk gelmekte fakat gazetede pazar günü yazmaktadır ve önceki sayılarda Pazar günleri yayınlanmıştır.)
259	20 Ramazân 1285	23 Kânûn-ı evvel 1284	3 Ocak 1869	Pazar	Milâdî olarak 4 Ocak 1869 tarihi pazartesi gününe denk gelmekte fakat gazetede pazar günü yazmaktadır ve önceki sayılarda pazar günleri yayınlanmıştır.
260	27 Ramazân 1285	29 Kânûn-ı evvel 1284	10 Ocak 1869	Pazar	
261	4 Şevvâl 1285	5 Kânûn-ı sâni 1284	17 Ocak 1869	Pazar	
262	11 Şevvâl 1285	12 Kânûn-ı sâni 1284	24 Ocak 1869	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
263	18 Şevvâl 1285	19 Kânûn-ı sâni 1284	31 Ocak 1869	Pazar	
264	25 Şevvâl 1285	26 Kânûn-ı sâni 1284	7 Şubat 1869	Pazar	
265	3 Zi'l-ka'de 1285	2 Şubat 1284	14 Şubat 1869	Pazar	
266	Sayı mevcut değil!				
267	17 Zi'l-ka'de 1285	16 Şubat 1284	28 Şubat 1869	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
268	24 Zi'l-ka'de 1285	23 Şubat 1284	7 Mart 1869	Pazar	
269	29 Zi'l-ka'de 1285	1 Mart 1285	14 Mart 1869	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
270	8 Zi'l-hicce 1285	9 Mart 1285	21 Mart 1869	Pazar	
271	15 Zi'l-hicce 1285	16 Mart 1285	28 Mart 1869	Pazar	
272	22 Zi'l-hicce 1285	23 Mart 1285	4 Nisan 1869	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut. (Bu Sayıda Cüz-i Resmî Faslına Yer Verilmemiştir.)
273	28 Zi'l-hicce 1285	30 Mart 1285	11 Nisan 1869	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
274	6 Muharrem 1286	6 Nisan 1285	18 Nisan 1869	Pazar	
275	13 Muharrem 1286	13 Nisan 1285	25 Nisan 1869	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
276	20 Muharrem 1286	20 Nisan 1285	2 Mayıs 1869	Pazar	
277	27 Muharrem 1286	27 Nisan 1285	9 Mayıs 1869	Pazar	
278	4 Safer 1286	4 Mayıs 1285	16 Mayıs 1869	Pazar	
279	11 Safer 1286	11 Mayıs 1285	23 Mayıs 1869	Pazar	
280	18 Safer 1286	18 Mayıs 1285	30 Mayıs 1869	Pazar	
281	25 Safer 1286	25 Mayıs 1285	6 Haziran 1869	Pazar	
282	3 Rebiü'l-evvel 1286	1 Haziran 1285	13 Haziran 1869	Pazar	
283	10 Rebiü'l-evvel 1286	8 Haziran 1285	20 Haziran 1869	Pazar	
284	18 Rebiü'l-evvel 1286	15 Haziran 1285	27 Haziran 1869	Pazar	
285	25 Rebiü'l-evvel 1286	22 Haziran 1285	4 Temmuz 1869	Pazar	
286	2 Rebiü'l-âhır 1286	29 Haziran 1285	11 Temmuz 1869	Pazar	
287	9 Rebiü'l-âhır 1286	6 Temmuz 1285	18 Temmuz 1869	Pazar	
288	16 Rebiü'l-âhır 1286	13 Temmuz 1285	25 Temmuz 1869	Pazar	
289	22 Rebiü'l-âhır 1286	20 Temmuz 1285	1 Ağustos 1869	Pazar	
290	29 Rebiü'l-âhır 1286	27 Temmuz 1285	8 Ağustos 1869	Pazar	
291	7 Cemâziye'l-evvel 1286	3 Ağustos 1285	15 Ağustos 1869	Pazar	
292	14 Cemâziye'l-evvel 1286	10 Ağustos 1285	22 Ağustos 1869	Pazar	
293	23 Cemâziye'l-evvel 1286	17 Ağustos 1285	29 Ağustos 1869	Pazar	
294	29 Cemâziye'l-âhır 1286	24 Ağustos 1285	5 Eylül 1869	Pazar	

295	6 Cemâziye'l-âhir 1286	1 Eylül 1285	13 Eylül 1869	Pazar	
296	13 Cemâziye'l-âhir 1286	8 Eylül 1285	19 Eylül 1869	Pazar	
297	20 Cemâziye'l-âhir 1286	15 Eylül 1285	26 Eylül 1869 Pazartesi	Pazar	
298	27 Cemâziye'l-âhir 1286	21 Eylül 1285	3 Ekim 1869	Pazar	
299	4 Receb 1286	28 Eylül 1285	10 Ekim 1869	Pazar	
300	11 Receb 1286	5 Teşrîn-i evvel 1285	17 Ekim 1869	Pazar	
301	18 Receb 1286	12 Teşrîn-i evvel 1285	24 Ekim 1869	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
302	25 Receb 1286	19 Teşrîn-i evvel 1285	31 Ekim 1869	Pazar	
303	2 Şabân 1286	26 Teşrîn-i evvel 1285	7 Kasım 1869	Pazar	
304	10 Şabân 1286	2 Teşrîn-i sâni 1285	14 Kasım 1869	Pazar	
305	17 Şabân 1286	9 Teşrîn-i sâni 1285	21 Kasım 1869	Pazar	
306	Sayı mevcut değil!				
307	2 Ramazân 1286	23 Teşrîn-i sâni 1285	5 Aralık 1869	Pazar	
308	9 Ramazân 1286	30 Teşrîn-i sâni 1285	12 Aralık 1869	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
309	16 Ramazân 1286	7 Kânûn-ı evvel 1285	19 Aralık 1869	Pazar	
310	23 Ramazân 1286	15 Kânûn-ı evvel 1285	27 Aralık 186	Pazar	
311	7 Şevvâl 1286	28 Kânûn-ı evvel 1285	9 Ocak 1870	Pazar	
312	14 Şevvâl 1286	4 Kânûn-ı sâni 1285	16 Ocak 1870	Pazar	
313	21 Şevvâl 1286	11 Kânûn-ı sâni 1285	23 Ocak 1870	Pazar	
314	23 Şevvâl 1286	13 Kânûn-ı sâni 1285	25 Ocak 1870	Salı	
315	28 Şevvâl 1286	18 Kânûn-ı sâni 1285	30 Ocak 1870	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
316	5 Zi'l-ka'de 1286	25 Kânûn-ı sâni 1285	6 Şubat 1870	Pazar	Mecmûa-i Fünûn-i Askeriye'nin Tefrika Metinleri Mevcut.
317	12 Zi'l-ka'de 1286	1 Şubat 1285	13 Şubat 1870	Pazar	
318	19 Zi'l-ka'de 1286	7 Şubat 1285	20 Şubat 1870	Pazar	
319	26 Zi'l-ka'de 1286	15 Şubat 1285	27 Şubat 1870	Pazar	
320	3 Zi'l-hicce 1286	22 Şubat 1285	6 Mart 1870	Pazar	
321	10 Zi'l-hicce 1281	1 Mart 1286	13 Mart 1870	Pazar	
322	23 Zi'l-hicce 1286	15 Mart 1286	27 Mart 1870	Pazar	

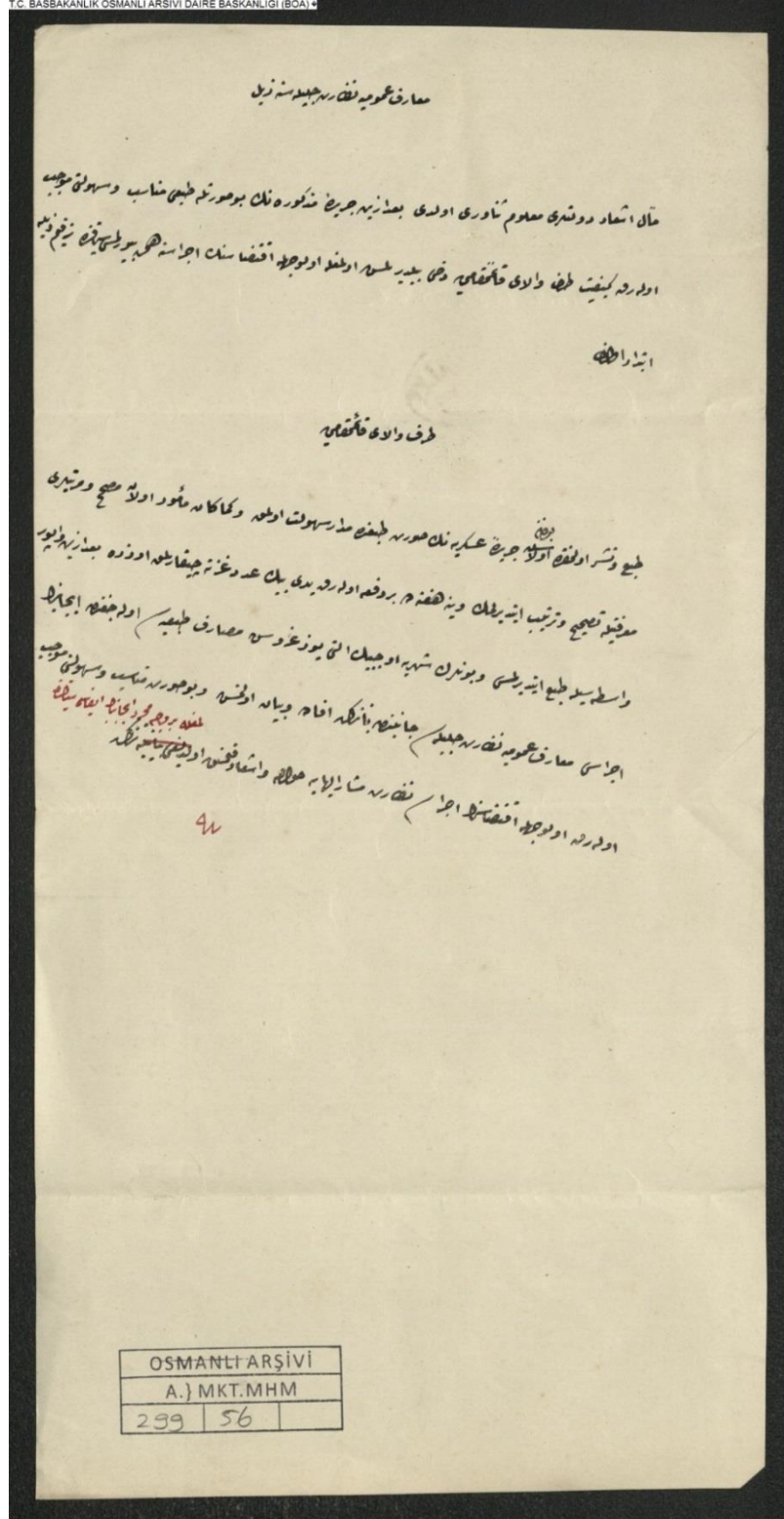
Ek 2. Askerî Olayları İçeren Bir Gazetenin Çıkarılması İle İlgili H.18 Rebiü'l-evvel 1276
(M.15 Ekim 1859) Tarihli İlk Belge.

A.}MKT.NZD.00292.00093.001

Kaynak: BOA, A.} MKT. NZD. 292. 93.

Ek 3. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin Haftada Bir Yayınlamasının Maarif-İ Umumi Nezareti'nce Münasip Görüldüğü İle İlgili H. 27 Zi'l-ka'de 1280 (4 Mayıs 1864) Tarihli Bir Belge

A.}MKT.MHM.00299.00056.001

Kaynak: BOA, A.} MKT. MHM. 299. 56.

عسکریه جریدہ

سنہ
۱۲۸۱

دفعہ
۲۷

صفر
۱

ورہاہتی وتلاشسزانی اینجندہ علاجراسی ضابطان
ونفرائک نہدرجه ازبادهز ومعلوماترئی موجب اولہ جتی
ایراد ادہ دن مستغنی بولند یعنی مثلواشو عملیات
تعلمیدن وتیجارب مشہودمدن اسکتاب اولہ جتی
فوالندک خاصہ اردوی ہمایونیندن سائر اردوی ہمایونلرہ
منتشر وواصل اولسنہ و خاصہ اردوی ہمایون سائر اردولرہ
مکتب وتعموہ اولوق امتیازینک قوہ دن فعلہ کنورلسنہ
واسطہلق خدمت فاخرہ سی دخی اشوشو صحیفہ حرک
حصہ ذمتہ عائد بولنمقلہ اشوشو فریضہ ک ایفانسنہ
قصور اولنمقلہ جتی مع التشرکیان اولنور۔
شہر حالک بدینی بازار ایرتہ سی کونی ذات شوکتسنت
حضرت پادشاهی اردو ک مہر بوری ہمز بودہ ازکندن
شہنشاہلرہ بلہ مشرف یسوروب ہمز بودہ ازکندن
اورادہ بولنمش اولان ذات والای وکالت بناہی وقودان
دریا وفاتمقام جناب سرعسکری دوللو پاشا لہ حضراتی
ودار شورای عسکری وخامہ اردوی ہمایونی ریشلری
موک سانی ہمایونی استقبال رہہ طوشریحہ صول جناح
اوتاغ ہمایونہ ایصال وعساکر ملوکاتہ اردوکاھنک
جہہ سندنہ سلاح باشنہ بالجمع اوج کر (پادشاهم
چوق بشا) نداسیلہ کب ایتہاج ایتدکن واردوکاھنک
صاغ باشی بطریہ زندن بکری برارہ طوب انداخت
اولدقدنضکرہ شالیان بیوریلان مسعدہ سنہہ موجیجہ
مانورہ اجراسیچون عساکر شاہانہ قول قول اردوکاھنک
حرکت ومانورہ میدانہ طوغری عریمت ایتلری اوزرینہ
میدان مز بودہ بولنمش اوتاغ عالی ہمایونہ تشریف
شاہانہ بیورلدی اورادہ حضور شوکتخوہ شاہانہ دہ
بیانی ایکی ساعت مقدرای مانورہ لروا ایشلی زلمیم
وختانندہ رسم کبید اجرا اولنوب عساکر شاہانہ
اردوکاھنہ عودت ایتدکنضکرہ اردوکاھنک دروتی
کورمکہ ارادہ سنہہ حضرت جہانبانی شرفعلی
یسورنملہ مانورہ میدانی اوتاغ عالیستدن بالشوکت
والاجلال حرکت ودرون اردوکاھنک ووسطی بونجہ
مرورایلہ اشوشو استقامتندہ مسلحا صف بستہ قیام اولمش
بولنمش عساکر شاہانہ ملووظ لحاظلہ لطف وعنائت
بیوریلوب صاغ جناحک اوست طرفندہ کاش بوکسک

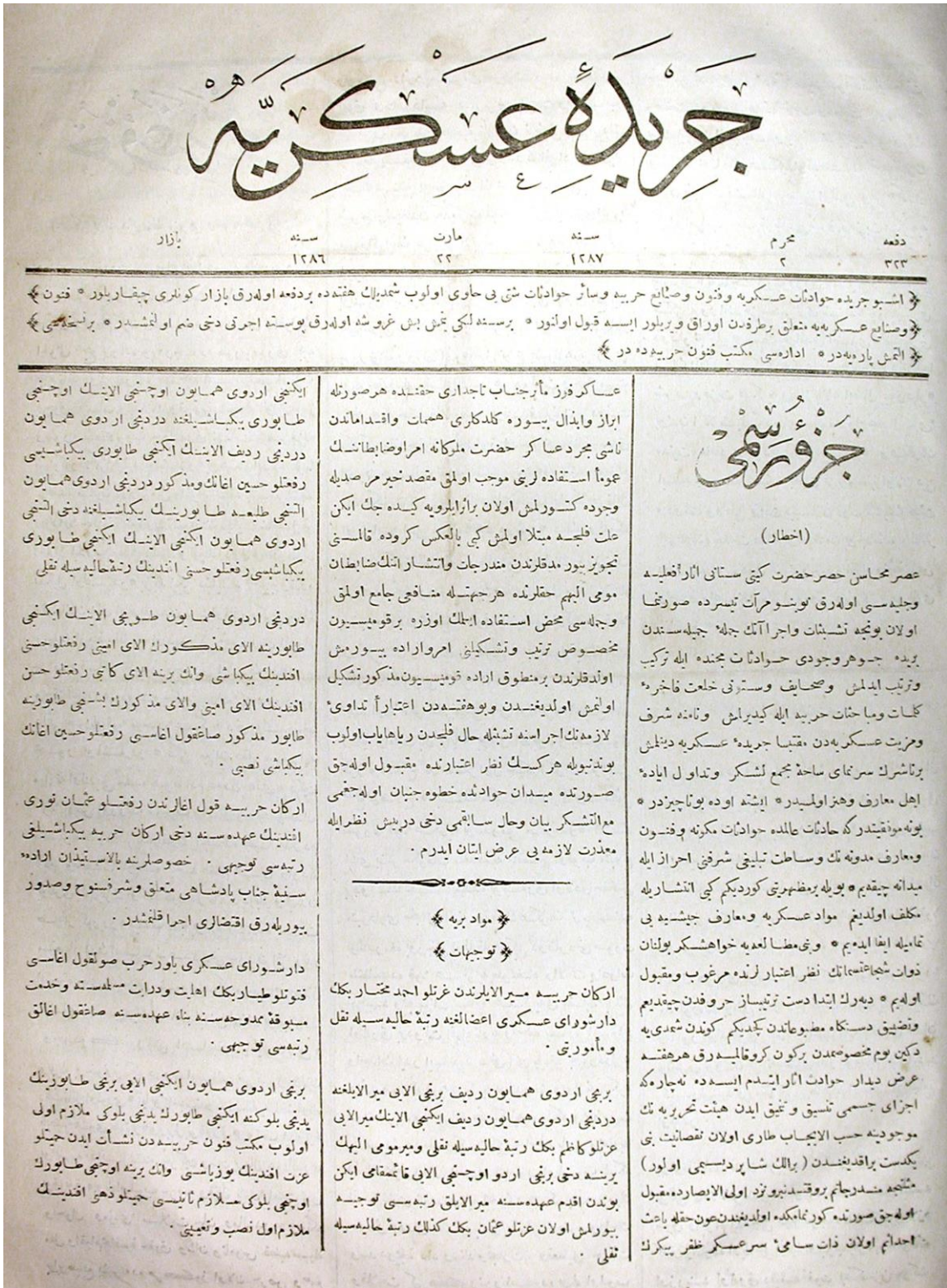
ایچینندہ مرتفع رحل وفنا اردو کاعن جہہ سنی
بویدن بوہ بخاندنہ وجاہہ ایبدینی رتہ اولوب بوجہتہ
موقمک اشرف واہم نقطہ سی بولندینتدن نقطہ
مز بودہ دخی اردوکاھنہ ربط اولنہ رقی اوتاغ ہمایون
شوکتخوہ شاہانہ بہ تخصص قلندی۔
حرب مانورہ زینہ میدان اخذ قتلان مصلح عسراسی
اردوکاھنک جہہ سی پیشکاکندہ واوتاغ عالی ہمایون
موقمک صول طرفندہ واقع اولوب عسراسی مز بودہ اجزا
اولنمش حرکاتک بالکر بدینی موق مز بودن کشف اولنور
ایسدہ جہہ سی کورنیز اولدیندن موق مز بولک صول
طرفندہ کاش وماورہ میدانی اوزرینہ نظارت کاملہ
وقوماندانی حارث بولنمش بدیکر تہ اوزرینہ دخی اوتاغ عالی
ہمایون نصب اولنیدی اشوشو موقمک شکل وھیئت
اراضیسی حرب مانورہ زینک اوتاغ عالی اجرا ہ الویشلو
وجقیقہ عساکر شاہانہ ضابطان ونفرائک استفادہ زینہ
غایتہ مساعدہ لو بولنمقلہ برا رجاہت آب وحوالی اونہ دن
پرو مشہر بولنمش وعساکر شاہانہ ک اورادہ بوکرہ حفر
ایتدکری قویورلدن وکشف اولنمش منہ لردن ظہورایدن
صولک نفاسنی آنک قبینی بقات دہا ارتمش اولمقلہ
موق مز بودہ جہہ شروطن لازہ ہی حارث بولنمش ہمدہ
صحیفہ ارای تاریخ اولدینی اوزرہ قوہ نظامیہ عثمانیہ ک
مبدأ تشکیلہ نظام جدید قشلہ سی نامیلہ معروف اولان
قشلہ ک عرصہ سی اشوشو بقعہ مبارکہ دہ واقع اولدیندن
بوکیفیت دخی افراد عساکر ملوکاتہ ک ہر برینہ بشقہ جہ
موجب مباحات اولمقلہ در اولہ بر موقمک ہمز سنہ
باز مومیندہ ہمز ہمز عسکریہ نصب خیام ایدرک فسون
حریبہ نظریات و عملیات اجراسیلہ افرادینک کسب نغنا
ایسی ضابطان عسکریہ جہ جوق زماندن بروامل وختی
اولنور برشی ایدوکندن عساکر ملوکاتہ زنی حقدہ ہرکون
سیک لطف واحسانلری مبذول یسوریلان ولی نعمت
ہمز پادشاهم افسندہ من حضر نترینک سابعہ لطفواہ
شاہانہ زینہ ہوامنہ بہ نالیبتک ادای فریضہ شکرانی
حداستطاعت وانکندن بیرون اولوب قواعد فن حربک
وسفر بولک خدماتی مفرداتک واجملہ نار بہ ہمز سنہ
متعلق برطاق تجارب متنوعہ ک اولہ حال آسایش

جغرافیہ

۱۶ مایورہ

وقعات

ولی نعمت ہمز شہر بار معدلتکسیر پادشاهم افسندہ من
حضر نترینک مشہود بیون عالیان اولان مقاصد عالیہ
وامال کرامت اختلال سنہلری شک برجہتی دخی ہمد آن
اصلاح مناظر عسکریہ ہمز معطوف بیورلقدہ اولدینندن
ناشی دارالخلاقہ عالیہ جواریندہ ہمز مانورہ اردوکاھنی
تسکلیلہ اشوشو موسم صیفہ خاصہ اردوی ہمایونیندن
بودہ بولنمش جنود ملوکاتہ بہ حرب مانورہ رینک واردو
سفر بولک خدماتی قریاتک اجرا ایتدیرلیسی ارادہ
اصنامادہ تاجدارای مقتضای جلیندن بولنمش اولسنہ
مبنی لوند جنسکی عسراسی واکامجساور اولان مصانع
اراضیسی خفیجہ عارضدلو واسکتر اجسادہ تجارب
اردولک تلاق و مصادمہ میدان اخذ ایتدکری اوزرہ
بکرہ بشلو ہمز موق بولنمش حسیلہ اردوکاھنک نصب
وقشکیلہ انتخاب بیورلہ رقی اورایہ اون طاہور پیادہ
ویکری بلوک سوارای وطغوز ہمز بطریہ طویدن مرکب
ہمز ہمز نصب خیام ایتدیرلدی بولنمش ایکی طبعہ
ویرینی زحاف الاینک برینی وایکی وایکی طاہوروی
والاینک زحاف الاینک اوجی ویشی صف پیادہ سی
الاینک برینی وایکی وایکی طاہورلہ اوجی ویشی
طلیعہ طاہوروی صعبہ صاعدن صولہ و جہہ زری
لوند جنسک قابل قواق درہ سنہ موازی و جہہ زری
برخط تشکیل ایدوب اشوشو خطک صاغ جناحی کیروسنہ
یش و صول جناحی کیروسنہ درت ہمز بطریہ طوب
وسوارای بلوکلرینک سگری صاغ جناح وان ایکیسی
صول جناح کیرویندہ وضع اولنیدی۔
لوند جنسکک سدزی بالسی اشوشو خطک صول جناحی

(۱) جدید نمرو - ۱ - ضیق نمرو (۱۳۶۹)

«امور تجریه سی»

هیت مخصوصه سی
طرفدن ایضا وارکان
جریه اشقی شعبه سندن
نظارت اولوب اوراق
نافعه هیت تجریه
نامنه کوندر لیلدر

جیدلک عسکریه

«مرکزاد ارده سی»

جریه نظارت محاسبات
دائرة مسک پدقی
شعبه سنده جریه قسمی
اولوب اداره ایچون
اولوب مراجعت
اولوب

مواد رسمیه عسکریه و فنون و حوادث جریه غزیه سیدر

بر نسخه سی بکری باده
و بر نسخه لکی بوسته
اچریک بر ابر بوز
لر و شدر

«دائرة امور عسکریه»

بازار ابرسی و انجمنه کوشی نشر اولوب

مسئله توائقی ایچن
و پوسته اجر تویرلش
اولوب مکاتبه رسول
اولوب

۱۳۶۹ محرم ۱۳ - پنجشنبه - ۴ کانون اول ۱۳۶۹

«فهرست»

مقدمه ترقی
جز رسمی - تشکر - تقدیر حوت
جز غیر رسمی - احوال احوال - رابطه مراتب -
قواعد جریه - حوادث عسکریه - اعلان

«مقدمه ترقی»

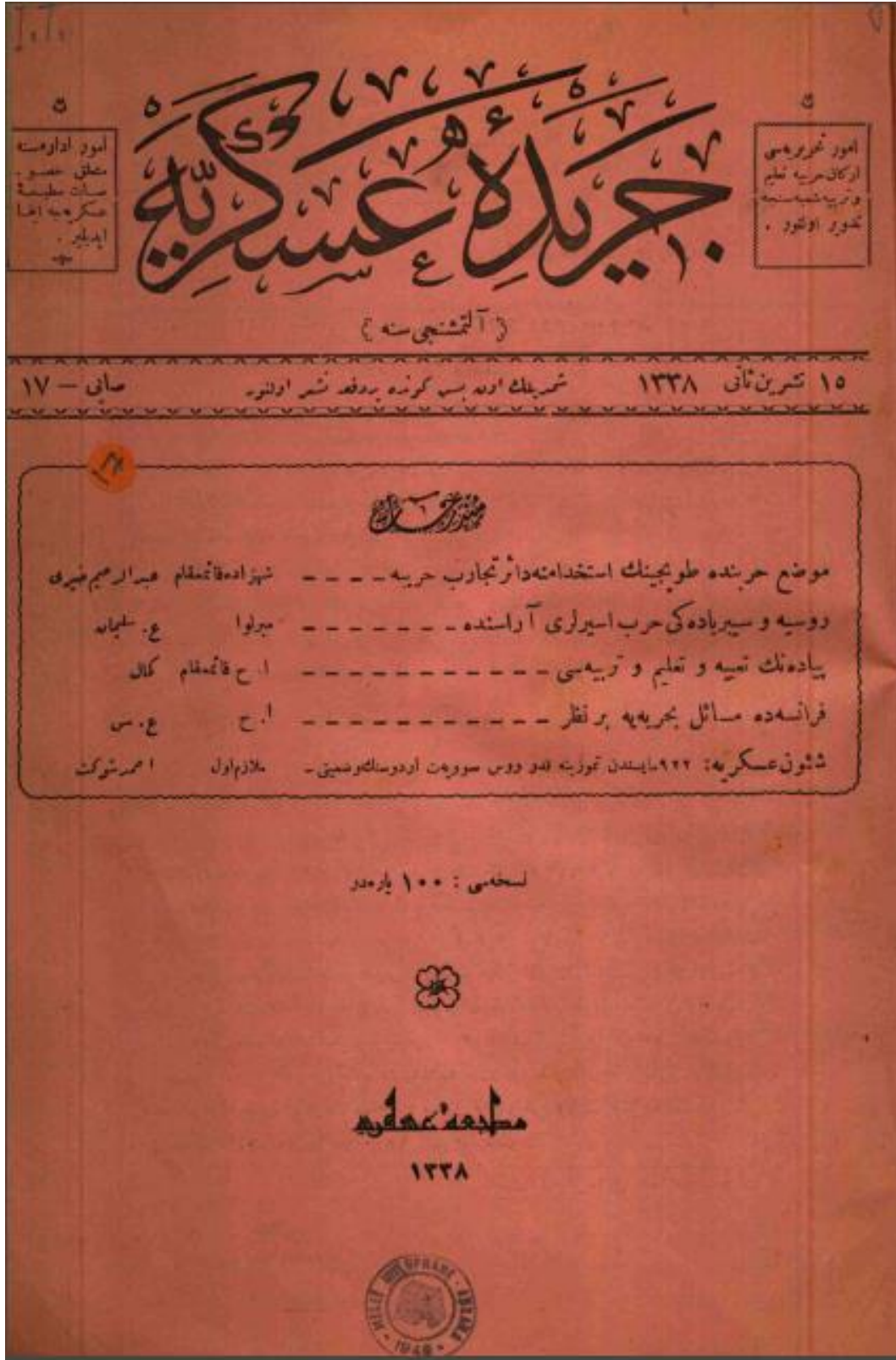
افکار تجدد دایمافضای وسیع الاتحدای ترقی
جولانکه اتخاذا ایدرک هر بر حرف و صنایعک
احال نواقصیه بر عالم تجدد ساحه آرای وجود
اولقده و معارف و فنونک اشعه انوار بیه افلاک
کالات انسانیه تنور ایدلکده اولدیفی جای
انکار دکلدرو
عصر کالات عصر ملوککاته لری ملت

«مقدمه ترقی»

معلمه اسلامیه ایچون مبدأ تجدد معرفت
و مرفات ترقی فوز و سعادت اولوب بادشاه
فلکبار کا، اقدمزک نخبه افکار عظمت آثار
خلافتینا هیلری دایما احسای ملک و ملت
و بالخاصه تنسیق قوای عسکریه ابله تقویه شان
و شکوه سلطنت چمتیرینه معطوف اولوب
بنابراین جلوس مینت مأفوس همابونلر ندیری
بورادیده نبعده مائز شکوره شیرازه بندکالت
و نیجه آنلر جلبله عیون آرای ایتهاج و اجلاله
اولشدر

عزیزدور مثل السیوف صوارم
لوام یکنن للصارمات فلول
خواسنجه عزیمت قاطعه خلافتینا هیلری

Ek 8. Cerîde-i Askeriyye Gazetesi'nin R.15 Teşrîn-i sâni 1338 (M.15 Kasım 1922) Tarihli
Elimizde Bulunan Son Sayısı

Kaynak: Ankara Millî Kütüphane, Yer Numarası: 1957 SB 232

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Ali Emre YERDOĞAN

Doğum Yeri ve Tarihi: Manisa / 26.06.1994

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Aydın Adnan Menderes Üniversitesi / Fen-Edebiyat Fakültesi/
Tarih Bölümü

Lisansüstü Öğrenimi : Aydın Adnan Menderes Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü
/ Tarih ABD / Yüksek Lisans

Bildiği Yabancı Diller : -

İş Deneyimi: -

İletişim

e-posta Adresi: yerdogan9450@gmail.com

Tarih : 22.05.2019

Yayımlar

Kitap Bölümü

“Manisa’nın 1905 Yılındaki Sosyal ve Ekonomik Durumu Hakkında Bir Değerlendirme”,
(Ed. Hüseyin Üreten, Dilşen İnce Erdoğan, Musa Gümüş), Kuşadası’nda Bir Baştan Bir
Başa Tarih, Kuşadası Belediyesi Kültür Yayınları, Kuşadası 2019, s.201-213.

Makale

“Cerîde-i Askeriyye Örneğinde Askeri Süreli Bir Yayının Değerlendirilmesi”, Genç
Kalemler Dergisi, Sayı:5 (2018), s.115-119.

Bildiriler

“Çanakkale Cephesi’nde Şehit Olan Antalyalılar Hakkında Bir Değerlendirme”, Ulusal Antalya Sosyal Bilimler Öğrenci Sempozyumu, 25-27 Ekim 2018 Antalya.

Merve DERYA-Ali Emre YERDOĞAN, “Çanakkale Cephesi’nde Şehit Olan Manisalıları Üzerine Bir Değerlendirme”, Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi IV. Kitap, 9-12 Mayıs 2018 Burdur, İstanbul 2019, s.293-309.